

LOCALE WETTEN.

DE LOCALE WETTEN

DER

ZUID-AFR. REPUBLIEK,
1888—1889,

benevens eene compilatie van de meest belangrijke

*Volksraads-Besluiten, Proclamaties en
Regeerings-Kennisgevingen,*

GEDURENDE HETZELFDE TIJDVAK GENOMEN, UITGEVAARDIGD
EN GEGEVEN,

bijgebracht, met aantekeningen aangevuld en van bladwijzer
voorzien door

D_{R.} H. A. AMESHOFF,

TWEEDEN STRAFRECHTER.

GEDRUKT TER STAATSDRUKKERIJ VAN DE Z. A. REPUBLIEK,
PRETORIA 1893.

BERICHT.

In deze uitgaaf zijn niet opgenomen Handels-tractaten, Verslagen van de Handelingen van Deputaties, Contracten, Concessies, enz. Belangstellenden kunnen deze vinden in de *Staatscourant*.

Dr. H. A. AMESHOFF.

Ik erken hierbij met dankbaarheid de mij bij het samenstellen dezer uitgaaf verleende hulp van de heeren SAUER en DE BRUIJN, Advokaten bij het Hoog Gerechts-hof der Zuid-Afrikaansche Republiek.

Dr. H. A. AMESHOFF.

Locale Wetten der Z. A. Republiek.

1888.

WET N° 1, 1888,

INHOUDENDE WIJZIGINGEN VAN BESTAANDE BEPALINGEN OMTRENT
DE BEHOORLIJKE SAMENSTELLING VAN HET HOOG GERECHTSHOF
DER ZUID-AFRIKAANSCH REPUBLIEK.

*(Goedgekeurd en vastgesteld bij Volksraadsbesluit Art. 337,
dd. 1 Juni 1888.)*

NADEMAAL het wenschelijk is eenige wijzigingen en toevoegingen te maken in de Wet No. 3, 1883, en de Wet No. 6, 1885, met betrekking tot het Hoog Gerechtshof en Rondgaand Hof, ¹⁾ zoo is het dat de Volksraad, op voordracht van den Staatspresident, besloten heeft als volgt:—

Inleiding.

ARTIKEL 1. Het Hoog Gerechtshof zal bestaan uit den Hoofdrechtcr en twee Strafrechters, en desverreicht kan het Hoog Gerechtshof worden vermeerderd met de aanstelling van nog een of twee Strafrechters, zijnde

Staatspresident met advies van den Uity Raad, mag ledental uitbreiden tot vijf.

¹⁾ Zie Wetboek 1849—1885, pag. 682. waar volledige verwijzing staat, in een noot, naar de verschillende wetten op het Hoog Gerechtshof betrekking hebbende.

Niet meer dan drie
Rechters zullen
tegelijk zitten.
Twee Rechters
vormen quorum.

beide «gegradueerde» personen, indien de Staatspresident met advies van den Uitvoerenden Raad, alzoo mocht bepalen; met dien verstande echter dat niet meer dan drie Rechters tegelijk in het Hoog Gerechtshof zullen zitten, en dat in alle zaken twee Rechters van 't Hoog Gerechtshof een bevoegd *quorum* zullen uitmaken. In geval van verschil van meening tusschen twee dusdanige Rechters zal de uitspraak van het Hof worden uitgesteld tot tijd en wijle drie Rechters tegenwoordig zullen zijn.

Wijziging.

2. De wijziging gemaakt in Art. 3, Wet No. 3, 1883, door Art. 3, Wet No. 6, 1885, wordt hierdoor herroepen; alsmede de wijziging gemaakt in Art. 5, Wet No. 3, 1883, door Art. 4, Wet No. 6, 1885. Verder zal er geen appèl zijn in geval van enkele voorloopige vonnissen door één Rechter uitgesproken.

Geen appèl van prov.
vonnissen.

Geappelleerde
Rechter heeft geen
stem in beslissing
van appèl.

3. De laatste zinsnede van Art. 9 van Wet No. 3, 1883, waardoor bepaald wordt dat de Rechter, tegen wiens uitspraak geappelleerd is, zal zitten in het Hof van Appèl, wordt hierdoor gewijzigd als volgt:—«De Rechter, tegen wiens uitspraak geappelleerd wordt, zal bevoegd zijn in het Hof van Appèl te zitten, doch geen stem hebben bij de beslissing van het appèl».

Tweemaal 's jaars
zullen er zittingen
zijn van Rondgaande
Hoven.

4. De eerste zinsnede van Art. 7 van Wet No. 3, 1883, wordt hiermede gewijzigd als volgt:—«Een zitting van het Rondgaand Hof voor het verhoor van civiele en crimineele zaken zal gehouden worden voor één der Rechters van het Hoog Gerechtshof, tweemaal 's jaars, of zoo dikwijls noodzakelijk moge blijken, telkens voor een of meer districten, of geproclameerde goudvelden, op zoodanige tijden en plaatsen, als door den Staatspresident bij proclamatie zal worden bepaald».

Herroeping van de
vorige rechts-
termijnen.

5. Art. 21 van Wet No. 3, 1883, en Art. 5 van Wet No. 6, 1885, waardoor de rechtstermijnen van het Hoog Gerechtshof, de crimineele zittingen te Pretoria en de zittingen van het Rondgaand Hof bepaald worden, zijn hierdoor herroepen; zullende door regel van de Rechters van het Hoog Gerechtshof, met goedkeuring van den Staatspresident, daarin behoorlijk worden voorzien.

Tegenstrijdige
bepalingen herroepen

6. Alle wetsbepalingen hiermede in strijd, zullen hierbij vervallen.

In werking treding
der Wet.

7. Deze wet treedt in werking dadelijk na publicatie in de *Staatscourant*.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

W. EDUARD BOK,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 6 Juni 1888.

WET N° 2, 1888.

(ZONDAGSWET.)

(Vastgesteld en goedgekeurd bij Volksraadsbesluiten,
artt. 306 en 308, dd. 30 Mei 1888.)

NADEMAAL het wenschelijk bevonden is voorzieningen te maken voor het behoorlijk vieren en tegen het schenden van den Zondag, zoo wordt hiermede vastgesteld en bepaald als volgt:—

Inleiding.

ARTIKEL 1. Als schuldig aan Zondags-schending wordt voor elke overtreding met een boete van ten hoogste £5 of een gevangenisstraf van ten hoogste één maand gestraft:—

Boete of gevangenisstraf voor overtredingen.

- 1o. Hij, die op Zondag verkoopt, te koop aanbiedt of uitstalt goederen, koopwaren, vee of andere levende have;
- 2o. Hij, die op Zondag een winkel, magazijn of andere plek open heeft met het doel om te verkoopen of te handelen;
- 3o. Hij, die op Zondag veld- of tuin-arbeid verricht, uitgezonderd wanneer zulks geschiedt tot behoud van veld- en andere vruchten, en in gevallen van dringende noodzakelijkheid;
- 4o. Hij, die op Zondag een geweer of ander vuurwapen afschiet zonder daartoe volgens wet of anderszins, behoorlijk gemachtigd te zijn;
- 5o. Hij, die op Zondag werkt of laat werken met stoom- of andere machines;
- 6o. Hij, die op Zondag met honden of andere dieren jacht maakt op wild of ander gedierte;
- 7o. Hij, die op Zondag, hetzij door reizen of rijden, hetzij door het maken van gerucht of geraas, hetzij op andere wijze, stoornis of hinder veroorzaakt, wordt gestraft met boete van ten hoogste vijf pond of gevangenisstraf van ten hoogste veertien dagen. ¹⁾

GevalLEN wanneer overtredingen gepleegd worden.

2. De goederen, koopwaren, het vee of de andere levende have, en de vuurwapenen, waarmede de overtreding (genoemd in artikel 1) is gepleegd, kunnen in

Goederen waar overtreding mede gepleegd is kunnen in beslag genomen worden.

¹⁾ Deze alinea werd later aan de wet toegevoegd bij afzonderlijk Raadsbesluit, art. 308, dd. 30 Mei 1888, en was niet te voren in de Staatscourant gepubliceerd.

beslag genomen worden door elken Vrederechter, Veldcornet, Assistent Veldcornet, Constabel of Jacht-opziener, en kunnen in geval van oplegging van boete, verkocht worden om uit de opbrengst daarvan de boete te verhalen, indien de boete niet is betaald binnen 3 weken na finaalwording van het vonnis.

3. Toegelaten en niet strafbaar is:—

- 1o. Het op Zondag verkoopen van medicijnen, door apothekers en drogisten, en het op dien dag door genoemde personen open houden van een winkel, magazijn of andere plek, met het doel om medicijnen te verkoopen;
- 2o. Het door een gelicentieerden hotel- of logieshuis-houder op Zondag leveren van de noodige spijs en drank aan reizigers en inwonenden;
- 3o. Het op Zondag voor 9 uur des morgens verkoopen van vleesch en brood door slachters ~~of~~ bakkers, en het op die uren door genoemde personen openhouden van een winkel, magazijn of andere plek, met het doel om vleesch en brood te verkoopen;
- 4o. Het op Zondag voor 9 uur des morgens en na 4 uur des namiddags verkoopen van melk door melkhandelaars en het op die uren door genoemde personen openhouden van een winkel, magazijn of andere plek, met het doel om melk te verkoopen.

4. De Regeering heeft het recht om de levering van eetwaren of andere goederen op Zondag door een contractant der Regeering toe te staan of te gebiedten.

5. Als schuldig aan Zondags-schending wordt voor elke overtreding gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste dertig dagen of eene geldboete van ten hoogste vijf ponden sterling, de Marktmeester of andere personen, belast met de zorg voor of het toezicht op een markt, die op Zondag op een markt verkoopt, te koop aanbiedt of toelaat dat een ander persoon verkoopt of te koop aanbiedt goederen, koopwaren, vee of andere levende have.

6. De eigenaar, huurder of bestuurder van een publieke biljardkamer of andere publieke plaats van ontspanning die toestaat of toelaat dat aldaar op Zondag het een of ander spel wordt gespeeld, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een maand of eene geldboete van ten hoogste vijf en twintig ponden sterling.

Alle Landdrosten, Vrederechters, Veldcornetten, Assistent Veldcornetten en Politie-beambten hebben het recht om personen uiteen te drijven, op Zondag op een openbare of open plaats verzameld, om er te spelen of

Verrichtingen op Zondag, welke geen overtreding daarstellen.

Regeering kan hare contractanten bevelen op Zondagen te leveren.

Strafbepaling voor Marktmeesters.

Strafbepaling voor houders van biljardkamers.

Macht van Landdrosten, enz., om spel op Zondagen tegen te gaan.

te dobbelen, of honden of hanen te laten vechten, en om in beslag te nemen, te vernietigen, of op andere wijze te beschikken over de werktuigen, instrumenten of dieren daarbij gebruikt. Alle personen, als voorzeggd bezig met spelen, dobbelen, of het laten vechten van honden of hanen, kunnen worden gearresteerd en worden gestraft met eene geldboete van ten hoogste drie ponden sterling of, gevangenisstraf van ten hoogste veertien dagen. ¹⁾

7. Landdrosten, andere ambtenaren met gelijke jurisdictie en alle Resident-Vrederechters hebben jurisdictie in alle gevallen van overtreding dezer Wet.

Toekenning van jurisdictie aan Landdrosten, enz.

8. De Regering heeft de macht in elk bijzonder geval te bepalen welk gedeelte van de boete, de verbeurd-verklaarde goederen of de opbrengst daarvan zal worden toegekend aan den aanbrengrer en wie met het oog hierop, als de aanbrengrer zal worden beschouwd.

Regering bepaalt aandeel in boete van den aanbrengrer en wie aanbrengrer is.

9. Deze wet treedt in werking dadelijk na publicatie in de *Staatscourant*.

In werking treding der Wet.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

W. EDUARD BOK,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 11 Juni 1888.

WET N° 3, 1888,

INHOUDENDE BEPALINGEN TEGEN HET MISHANDELEN VAN DIEREN. ²⁾

(Goedgekeurd en vastgesteld bij Volksraadsbesluit,
art. 268, dd. 29 Mei 1888.)

NADEMAAL het wenschelijk is het mishandelen van dieren tegen te gaan en strafbaar te stellen, zoo is het dat hiermede bepaald en vastgesteld wordt als volgt:—

Inleiding.

ARTIKEL 1. Hij, die opzettelijk een dier wreed behandelt wordt gestraft met gevangenisstraf met of zonder harden arbeid van ten hoogste drie maanden, of een boete van ten hoogste vijf en twintig ponden sterling.

Strafbepaling.

1) Zie ook besluit van den Eersten Volksraad, art. 1267, dd. 4 Augustus 1891.

2) Zie Volksraadsbesluit van 8 Mei 1889, art. 44.

Verzwarend van straf als mishandeling in het openbaar geschiedt.

Gevangenisstraf is alternatief.

Strafbepaling voor lichtere mishandelingen.

Gevangenisstraf is alternatief.

Indien het misdrijf in het openbaar gepleegd wordt, wordt gevangenisstraf met of zonder harten arbeid van ten hoogste vier maanden of een boete van ten hoogste veertig ponden sterling opgelegd.

Gevangenisstraf met of zonder harten arbeid mag alternatief worden opgelegd, voor het geval van niet-betaling der boete.

2. Met gevangenisstraf van ten hoogste een maand of eene boete van ten hoogste tien ponden sterling wordt gestraft:—

1e. Hij, die door dieren doet trekken of dragen een last welke kennelijk hunnen krachten te boven gaat;

2e. Hij, die het vervoer door trek- of lastdieren doet plaats hebben op eene noodeloos pijnlijke of kwellende wijze;

3e. Hij, die dieren vervoert op eene noodeloos pijnlijke of kwellende wijze.

Gevangenisstraf mag alternatief worden opgelegd voor het geval van niet-betaling der boete.

3. Deze wet treedt in werking dadelijk na publicatie in de *Staatscourant*.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

W. EDUARD BOK,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor.
Pretoria, 11 Juni 1888.

WET N° 4, 1888,

INHOUDENDE VASTSTELLING VAN EEN TARIEF VOOR BETALING AAN
GENEESKUNDIGEN. 1)

(Goedgekeurd en vastgesteld bij Volksraadsbesluit,
art. 300, dd. 30 Mei 1888.)

Inleiding.

ANGEZIEN het wenschelijk is een behoorlijk tarief vast te stellen voor de betaling van diensten door geneeskundigen bewezen voor of ten behoeve van het Gouvernement, zoo wordt hiermede vastgesteld als volgt:

1) Zie Wetboek 1849—1885, pag. 402 en pag. 990.
1886—1887, pag. 22 en pag. 50.

Zie ook besluit van den Eersten Volksraad, art. 516, dd. 24 Juni 1891. *h. 284*

ARTIKEL 1. Geen geneeskundige zal van het Gouvernement eene hoogere betaling kunnen eischen voor de diensten in dit artikel vermeld dan de bedragen daarvoor bij dit artikel vastgesteld, namelijk:

	£	s.	d.
1. Voor het examineeren van een persoon die aan het lichaam verwond is of die krankzinnigheid of ziekte voorwendt, met certificaat	1	1	0
2. Voor het ontleden van een lijk, met certificaat	10	10	0
3. Voor het houden van een schouwing op het lijk van een persoon overleden tengevolge van uiterlijke wonden, met certificaat en rapport	5	5	0
4. Voor het houden van eene schouwing op het lijk van een persoon, die verondersteld wordt te zijn overleden ten gevolge van vergiftiging, benevens het ontleden van de stoffen in de maag of darmen gevonden, met certificaat en rapport	10	10	0
5. Voor het chemisch onderzoeken van eenige soort van stof die verondersteld wordt vergift te bevatten, met rapport	5	5	0
6. Voor het bijwonen van corporeele straffen, met certificaat	1	1	0
7. Voor het bijwonen van de voltrekking van een doodvonnis, met certificaat	2	2	0
8. Voor het afleggen van getuigenis in hunne kwaliteit in eenig bevoegd Hof, per uur	0	10	0
niet te boven gaande per dag	2	2	0
Reiskosten, per uur	0	7	6

De punten 4, 5 en 8 hierboven genoemd zijn ook van toepassing ingeval gebruik gemaakt wordt van de diensten van een scheikundige of ander wetenschappelijk man.

2. Een geneeskundige, scheikundige of ander wetenschappelijk persoon, weigerende, indien daartoe door of van wege den bevoegden ambtenaar verzocht, een der diensten vermeld in art. 1, te verrichten tegen betaling van het daarvoor vastgestelde bedrag zal gestraft kunnen worden met eene boete geen £25 (vijf en twintig ponden sterling) te boven gaande.

Strafbepaling bij weigering om voor dit tarief diensten te verleenen.

In werking treding
der Wet.

3. Deze wet treedt in werking dadelijk na publicatie
in de *Staatscourant*.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

W. EDUARD BOK,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 11 Juni 1888.

WET N° 5, 1888,

INHOUDENDE BEPALINGEN WAARBIJ SOMMIGE MISDRIJVEN EN
OVERTREDINGEN STRAFBAAR GESTELD WORDEN.

(Goedgekeurd en vastgesteld bij besluit van den
E. A. Volksraad, art. 302, dd. 30 Mei 1888).

Inleiding.

NADEMAAL het wenschelijk gebleken is sommige
feiten strafbaar te stellen of de strafbaarheid
daarvan boven twijfel te verheffen, zoo wordt hiermede
vastgesteld en bepaald als volgt:—

Strafbepalingen voor
het binnendringen
van een andermans
grond.

ARTIKEL 1. Hij, die in een woning of een besloten
lokaal, erf, standplaats of werf, bij een ander in gebruik,
wederrechtelijk binnendringt of, wederrechtelijk aldaar
vertoevende, zich niet op de vordering van of van wege
den rechthebbende aanstonds verwijdert, wordt gestraft
met gevangenisstraf met of zonder harden arbeid, van
ten hoogste zes maanden of geldboete van ten hoogste
vijf en zeventig pond sterling. Aan de gevangenisstraf
kunnen geeselslagen worden toegevoegd tot een getal
van ten hoogste vijf en twintig. ¹⁾

1) Zie Grondwet, art. 149, Wetboek 1849—1885, pag. 57.

„ Crimineele Procedure 1866, art. 6, Wetboek 1849—1885, pag. 272.

„ Wet No. 14, 1880, art. 14, Wetboek 1849—1885, pag. 829.

Van belang is ook het volgende Volksraadsbesluit, dd. 30 Mei 1888:

Art. 304. “De Raad, gelet hebbende op de memories onder VRR. 147/88 en
VRR. 254/88, vermeld onder art. 249 van de besluiten van 25 Mei 1888, besluit de
voorteekenaars dier memories onder toezending van een exemplaar der gewijzigde
Wet tot het strafbaar stellen van sommige misdrijven en overtredingen, te melden
dat de Raad het, vooral met het oog op de tegenwoordige toestanden des lands,
ongeraden heeft geacht de straf met geeselslagen uit de Wet te verwijderen, en
verder dat de Wet voldoende voorzieningen inhoudt om onder een nauwgezette
toepassing er van geen opening te laten tot een toediening van slagen, waar die
niet volstrekt worden vereischt.”

en het vonnis van Rechter E. J. P. Jorissen, in zake de Staat vs. Venter,
gegeven Januari 1891.

Hij die zich den toegang heeft verschaft door middel van braak of inklimming, van valsche sleutels of andere tot opening van de woning, het lokaal of erf, de standplaats of werf niet bestemde werktuigen, van een valsche order of een valsch kostuum, of die, zonder voorkennis van den rechthebbende en anders dan ten gevolge van vergissing binnengekomen, aldaar wordt aangetroffen in den voor de nachtrust bestemden tijd, wordt geacht te zijn binnengedrongen.

Bepaling wat binnendringen is.

Indien hij bedreigingen uit of zich bedient van middelen geschikt om vrees aan te jagen, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste één jaar met of zonder harden arbeid en met of zonder geeselslagen tot een getal van ten hoogste vijf en twintig.

Verzwareing van straf bij bedreiging en bij collectief optreden.

De in het eerste en derde lid bepaalde straffen kunnen met een derde worden verhoogd, indien twee of meer vereenigde personen het misdrijf plegen.

2. Hij die in een voor den openbaren dienst bestemd lokaal wederrechtelijk binnendringt of, wederrechtelijk aldaar vertoevende, zich niet op de vordering van of van wege den bevoegden ambtenaar aanstonds verwijdert, wordt gestraft met gevangenisstraf met of zonder harden arbeid van ten hoogste drie maanden of eene geldboete van ten hoogste vijf en zeventig pond sterling. Aan de gevangenisstraf kunnen geeselslagen worden toegevoegd tot een getal van ten hoogste vijf en twintig.

Strafbepaling voor het binnendringen van een lokaal voor den openbaren dienst bestemd.

Hij die zich den toegang heeft verschaft door middel van braak of inklimming, van valsche sleutels of andere tot opening van het lokaal niet bestemde werktuigen, van een valsche order of een valsch kostuum, of die, zonder voorkennis van den bevoegden ambtenaar en anders dan ten gevolge van vergissing binnengekomen, aldaar wordt aangetroffen in den voor de nachtrust bestemden tijd, wordt geacht te zijn binnengedrongen.

Bepaling wat binnendringen is.

Indien hij bedreigingen uit of zich bedient van middelen geschikt om vrees aan te jagen, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar met of zonder harden arbeid en met of zonder geeselslagen tot een getal van ten hoogste vijf en twintig.

Verzwareing van straf bij bedreiging of collectief optreden.

De in het eerste en derde lid bepaalde straffen kunnen met een derde worden verhoogd indien twee of meer vereenigde personen het misdrijf plegen.

3. De in artt. 1 en 2 bedoelde misdrijven mogen worden aangeduid met den naam van «huisvredebreuk».

Benaming van het misdrijf.

4. Het bewijs der voorkennis van den rechthebbende of den bevoegden ambtenaar en dat der vergissing moet door den beschuldigde worden geleverd.

Beschuldigde levert bewijs van voorkennis of vergissing.

5. Onder inklimming wordt begrepen ondergraving, alsmede het overschrijden van slooten, grachten of watervoren tot afsluiting dienende.

Uitbreiding van het begrip inklimming.

Strafbepaling voor het hebben van breek-instrumenten, het 's nachts vermoord zijn of gewapend zijn zonder wettige redenen.

6. Wordt gestraft met eene geldboete van ten hoogste vijf en twintig pond sterling of bij nietbetaling daarvan met gevangenisstraf met of zonder harden arbeid van ten hoogste drie maanden:—

- 1o. Hij, die in zijn bezit of zijne bewaring zonder wettige verontschuldiging (het bewijs waarvan door den beschuldigde moet geleverd worden) heeft een werktuig of instrument, bestemd of geschikt voor braak.
- 2o. Hij, die gedurende den voor de nachtrust bestemden tijd wordt gevonden met zwartgemaakt of geveerd aangezicht of op andere wijze vermoord met een misdadig oogmerk.
- 3o. Hij, die gedurende den voor de nachtrust bestemden tijd wordt gevonden gewapend met een geweer, pistool, dolk of ander wapen met een misdadig oogmerk, of die niet in staat zal zijn een geldige en bevredigende reden op te geven waarom hij zoodanig gewapend is.

In werking treding der Wet.

7. Deze Wet treedt in werking dadelijk na publicatie in de *Staatscourant*.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

W. EDUARD BOK,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 18 Juni 1888.

WET N° 6, 1888,

INHOUDENDE DE BEPALINGEN WANNEER EN AAN WIE PENSIOEN ZAL VERLEEND WORDEN.

(Goedgekeurd en vastgesteld bij besluiten van den E. A. Volksraad, artt. 1170/1172, dd. 20 Juli 1887).

Zooals gewijzigd bij besluiten van den E. A. Volksraad, artt. 370 en 374, dd. 5 Juni 1888.

Inleiding.

ARTIKEL 1. Er zal een Pensioenfonds bestaan, waaruit bijdragen gegeven worden aan gewonden en verminkten in den oorlog of op commando, aan weduwen en weezen van in oorlog of op commando gevallenen.

2. Dit vaste fonds zal gevormd worden door:

Inkomsten van het Pensioenfonds.

- a. De gelden nu reeds in kas;
- b. Een vaste bijdrage van ieder meerderjarig blanke ingezetene des lands van één shilling per jaar;
- c. Een bijdrage van de Gouvernements-ambtenaren met vast salaris, naar evenredigheid; die een salaris genieten beneden £50 betalen jaarlijks één shilling, die een salaris van £50 tot £100 ontvangen twee shilling en zes pence, voor elke £100 daarboven één shilling;
- d. Van elk certificaat van vrijstelling uitgereikt door een bevoegd deskundige ¹⁾ of door een Veldcornet met twee onpartijdige getuigen, zal één pond één shilling sterling aan dit fonds worden betaald. Dit bedrag wordt in zegel aan het certificaat gehecht.

Het totaal bedrag dezer zegels zal door de Regeering in de kas van het fonds worden teruggestort.

In elk certificaat moet staan uitgedrukt, dat de persoon, aan wien het is afgegeven, onbekwaam is tot eenigen dienst, en dat de afgever bereid is dit te beëedigen.

- e. Vrijwillige bijdragen.
- f. Een bijdrage uit de landskas, ten einde in het tekort te voorzien. Dit tekort zal jaarlijks opgebracht worden door een Commissie volgens art. 6 dezer wet.

3. De gelden, bedoeld onder letters *b* en *c* van art. 2, worden als gewone bijdragen bij de Landdrosten betaald, en door hen verantwoord aan den Thesaurier-Generaal, die dezelve maandelijks in de Weeskamer stort ten behoeve van dit fonds.

De bijdragen van de ingezetenen en de Gouvts.-ambtenaren te worden betaald bij de Landdrosten.

4. Het beheer over dit fonds zal gevoerd worden door den Weesheer, bijgestaan door een Secretaris.

Weesheer beheert het Pensioenfonds.

5. Jaarlijks zal door den Weesheer, nadat de boeken van dit fonds door den Auditeur-Generaal zijn ge-auditeerd, een verslag worden opgezonden aan de Regeering, om voor den Volksraad te worden gelegd.

Weesheer zendt jaarlijks verslag in aan Regeering.

6. Elk jaar zal de Volksraad een Commissie van drie leden uit zijn midden kiezen, om in overleg met den Weesheer een plan tot het verleenen van toelagen vast te stellen, welk plan voor den Volksraad zal worden gelegd ter goedkeuring. In onvoorziene gevallen zal de

Jaarlijks kiest Volksraad Commissie welke de toelagen vaststelt.

1) Vergelijk zelfde artikel in Wet No. 15, 1837, waar staat "geneeskundige". In de geproclameerde Wet staat echter deskundige. Zie Staatscourant van 27 Juni 1888.

Weesheer handelt in onvoorziene gevallen.

Regeering kan in plaats van pensioen grond geven.

Bepalingen over vrij transport en over weduwen.

Pensioen van kinderen wanneer moeder hertrouwt.

Landdrosten doen telkens in April opgaaf der gewonden, weduwen en weezen.

Regeering bepaalt waar geld gestort wordt.
Regels over het uitzetten van geld.

Commandant-Generaal verschaft lijst van gesneuvelden en gewonden na einde van oorlog.

Weesheer het recht hebben om toelagen te verleenen naar evenredigheid tot de volgende Volksraadszitting.

7. De Regeering zal gerechtigd zijn, om elken onder deze Wet gepensioneerde grond toe te kennen in plaats van pensioen, indien zulks door hem verlangd wordt, tot ten hoogste omstreeks duizend morgen, en wel in evenredigheid met de grootte van het pensioen. Het transport van dezen grond geschiedt kosteloos. Het pensioen houdt dan onmiddellijk op. Ingeval weduwen grond begeeren in plaats van pensioen, moet deze grond dadelijk kosteloos getransporteerd worden op de namen van de kinderen der gesneuvelde vaders, indien er kinderen zijn. De weduwen blijven evenwel recht behouden op het vruchtgebruik van den grond tot haar dood of nieuw huwelijk.

8. Indien weduwen hertrouwen, die hare echtgenooten verloren hebben in en sedert 1880, zal aan de kinderen van haar gesneuvelde echtgenooten een pensioen worden verleend van één pond sterling per maand tot zij huwen of meerderjarig zijn. ¹⁾

9. Ingeval er kinderen zijn wier moeders haar pensioen verloren hebben door een nieuw huwelijk, zal aan die kinderen tot hun meerderjarigheid of eerder huwelijk, van af het in werking treden dezer Wet, pensioen worden toegekend op de wijze als in art. 8 is bepaald. ²⁾

10. De bepalingen onder artt. 7 en 8 zullen alleen gelden voor gewonden, en weduwen en weezen van gesneuvelden van af 1880 tot en met 1886, en in latere gevallen zal de Volksraad nader daaromtrent besluiten.

11. De Landdrosten der verschillende districten, bijgestaan door de Veldcornetten, zullen gehouden en verplicht zijn in de maand April van elk jaar aan den bestuurder van het fonds opgaaf te doen van den toestand der gewonden, en der weduwen en weezen van gesneuvelden in hunne districten.

12. Het geld, tijdelijk in kas, wordt gestort in een Bank, die door de Regeering zal worden aangewezen.

De gelden die niet benoodigd zijn voor de gewone uitkeeringen, worden door de Commissie, bedoeld in art. 6, uitgezet onder eerste verband op vast goed, dat minstens de dubbele waarde heeft van het uitgeleende geld, ten name van den Weesheer als bestuurder van het fonds.

13. De Commandant-Generaal is verplicht, onmiddellijk na afloop van een oorlog aan den Weesheer de

¹⁾ en ²⁾ Deze artikelen werden toegevoegd aan Wet No. 15, 1887. Anders bleef de Wet hetzelfde.

Zie Wetboek 1886—1887, pag. 162.

Zie ook mijn noot op artikel 2.

noodige inlichtingen te geven of te doen geven met een lijst van de gewonden en gesneuvelden.

14. De bijdragen in art. 1 bedoeld, worden uitbetaald voor het district Pretoria ten kantore van den Weesheer, voor de andere districten door de Landdrosten met bankorders van den Weesheer. De Landdrosten geven maandelijks verantwoording van de hun toegezonden gelden aan den Weesheer.

Bijdragen betaalbaar aan Weesheer of Landdrosten.

15. Alle orders tot uitbetaling van gelden van dit fonds zullen door den Weesheer en den Secretaris zijn geteekend.

Weesheer en Secretaris teekenen geldorders.

16. Alle vroegere regulaties en besluiten met deze Wet in strijd, in bijzonder Wet No. 9, 1883, worden hiermede herroepen. ¹⁾

Herroeping van vroegere regulaties.

17. Deze wijziging van Wet treedt in werking van den 1sten Juni 1888.

In werking treding der Wet.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

W. EDUARD BOK,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 18 Juni 1888.

WET N°. 7, 1888,

TOT HET VASTSTELLEN VAN REIS- EN VERBLIJFKOSTEN VOOR
GETUIGEN IN CRIMINEELE ZAKEN. ²⁾

(Goedgekeurd en vastgesteld bij besluit van den E. A.
Volksraad, art. 296, dd. 30 Mei 1888.)

ANGEZIEN het wenschelijk is een behoorlijk tarief vast te stellen voor de uitbetaling van reis- en verblijfkosten aan getuigen in crimineele zaken, zoo wordt hierbij vastgesteld als volgt:

Inleiding.

---

1) Zie Wetboek 1849—1885, pag. 1209 en 1210, alwaar ook verwijzingen te vinden zijn.

2) Zie Bijlage No. IV, Wetboek 1849—1885, pag. 123.

Zie Wet No. 2, 1871, Wetboek 1849—1885, pag. 441.

Zie Gouvernements Kennisgeving, No. 69, 1879, Wetboek 1849—1885, pag. 719.

Zie Gouvernements Kennisgeving, No. 190, 1880, Wetboek 1849—1885, pag. 941.

Bepaling der toelage en voor hoeveel dagen zij toegekend wordt.

ARTIKEL 1. Getuigen in crimineele zaken zullen gerechtigd zijn tot eene persoonlijke toelage van:

- a. Blanke getuigen tien shillings (10s.) per dag.
- b. Kleurling getuigen twee shillings (2s.) per dag.

Deze toelage zal de getuige genieten:

- a. Voor de dagen dat zijne tegenwoordigheid vereischt wordt ter plaatse waar de Hofzitting gehouden wordt; en
- b. Voor elken dag reizens heen en terug.

Een dag reizen is zes uur te paard.

Een dag reizens zal worden berekend tegen 36 mijlen of 6 uren te paard. Voor afstanden onder de 36 mijlen maar boven de 18 zal persoonlijke toelage als voor een geheel dag reizen uitbetaald worden.

Bepaling van reiskosten.

2. Blanke getuigen in crimineele zaken zullen gerechtigd zijn tot eene vergoeding voor reiskosten van vier shillings voor elke zes mijlen of een uur te paard.

Getuigen, wier woonplaatsen minder dan zes mijlen of een uur te paard verwijderd zijn van de plaats, waar de Hofzitting gehouden wordt, zullen niet gerechtigd zijn tot eenige vergoeding voor reiskosten.

Aan getuigen, die gebruik maken van de postkoets of een ander publiek middel van vervoer, zal tegen overlegging van kwitantie de door hen betaalde vrachtgelden uitbetaald worden, in plaats van de vergoeding bovengenoemd.

Kleurling getuigen ontvangen twee shillings reiskosten per dag.

Ambtenaren, wanneer niet gerechtigd tot toelage.

3. Ambtenaren, woonachtig ter plaatse waar de Hofzitting gehouden wordt, of binnen een afstand van niet meer dan zes mijlen daarvan, zullen niet gerechtigd zijn tot de toelage genoemd in artikel 1.

Speciale schikkingen kunnen gemaakt worden voor buitenslandsche getuigen.

4. De Regeering zal de macht hebben om speciale schikkingen te maken voor de vergoeding van reis- en verblijfkosten van getuigen die buitenslands wonen.

In werking treding der Wet.

5. Deze wet treedt in werking dadelijk na publicatie in de *Staatscourant*.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

W. EDUARD BOK,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 18 Juni 1888.

WET N° 8, 1888,

VOOR HET HOUDEN DER MARKTEN IN DE Z. A. REPUBLIEK. 1)

(Goedgekeurd bij Volksraadsbesluit, Art. 358, dd. 16 Juni 1883, zooals gewijzigd bij Volksraadsbesluit, Art. 481, dd. 15 Juni 1888.)

ARTIKEL 1. Markt zal gehouden worden op het Marktplaatsje van elk dorp, door den Marktmeester, van wege het Gouvernement aangesteld, behalve in zoodanige steden waar een Stadsraad is opgericht, waar de aanstelling door den Stadsraad geschiedt.

Waar en door wien markt gehouden wordt.

2. Elken dag van het jaar, met uitzondering van Zon- en Christelijke Feestdagen, zal markt gehouden worden een uur na zonsopgang; de klok voor de eerste maal geluid te worden een half uur na zonsopgang. De markt zal aanhouden totdat alles wat ter markt zal gebracht zijn, ten verkoop zal zijn aangeboden.

Dag en uur voor houden van markt

3. Het zal gedurende de markturen niemand vrijstaan om tusschen degenen die de markt bijwonen en de goederen die opgeveild worden, tot hinder rond te rijden.

Rondrijden gedurende markturen belet.

4. De veilingen zullen geschieden in de Hollandsche taal. 2)

Veilingen in Hollandsche taal.

5. De Marktmeester zal in persoon noch voor zichzelf, noch voor een ander op de markt bieden of koopen.

Marktmeester belet v. zichzelf of anderen te bieden.

6. Het boeken bij den verkoop zoowel als het uitmaken der marktbriefjes zal met inkt moeten geschieden.

Boeken en uitmaken v. marktbr. met inkt.

7. De Marktmeester zal alle goederen ter markt gebracht bij publieke veiling aan den hoogsten bieder verkoopen, de verkooping te houden voor contant geld.

Goederen aan hoogsten bieder te verkoopen à contant.

8. De Marktmeester zal aan den verkooper een marktbrief ter hand stellen, waarop in kolommen uitgedrukt wordt: de naam van den verkooper, de naam van den kooper, de gekochte artikelen en de prijs; en een kolom zal op dien marktbrief open gelaten worden, waarin bij aflevering van het gekochte de kooper, of die het gekochte voor hem ontvangt, zijn naam zal plaatsen. Op vertoon van den aldus geteekenden marktbrief zal de verkooper bevoegd zijn het bedrag van den Marktmeester te ontvangen, (Zie voor vorm van marktbrief Model A, hier aangehecht.)

Inhoud v. marktbrief.

9. Koopers moeten op den dag der verkooping vóór 12 uur des middags den Marktmeester betalen aan

Koopers vóór 12 uur Marktbr. betalen.

1) Zie Instructies v. d. Marktmeester, Wetboek 1849—1885, pag. 112, Wet No. 5, 1883, Wetboek 1849—1885, pag. 1155.

2) Zie Wet No. 10, 1888, artikel 4, infra pag. 33.

Bij gebreke 5 pct. collectie.
Verdere plichten en bevoegdheden van Marktmeester.

Marktmeester zal boek houden.

Fooi van 2s. 6d. betaalbaar door elken wagen of rijtuig, indien goed niet verkocht wordt.

Geen toeslag zonder toestemming van verkooper.
In geval van dispuut weder opveilen.

Storting van gelden bij Landdrost.

Onderzoek en goedkeuring van boeken.

Marktmeester zal ongeoorl. verkoop verhinderen.

Producten op Marktplaats gebrach
moeten opgeveild en niet anders verkocht worden.

Maat of gewicht van producten en goederen die op de markt verkocht worden.

zijn kantoor; in gebreke daarvan zullen zij 5 percent voor collectie betalen. De Marktmeester zorgt verder voor de betaling van het gekochte langs den gewonen weg. En hij kan in het vervolg weigeren van zulk een weigerachtigen koper een bod aan te nemen.

10. De Marktmeester zal behoorlijk boek houden (in zoodanigen vorm als hem moge worden voorgeschreven) van alle door hem te storten Gouvernementspenningen, betaalbaar op de artikelen ter markt verkocht, welke penningen $2\frac{1}{2}$ percent bedragen, uitgezonderd op wijn, sterke dranken, enz., die van buiten dezen Staat komen. (Zie art. 15, par. *m*).

11. Ingeval het opgeveilde niet verkocht is, zal de eigenaar of iemand in zijne plaats op elken wagen of rijtuig, of anders op het opgeveilde ten behoeve van het Gouvernement aan den Marktmeester betalen de som van 2s. 6d. De Marktmeester zal het opgeveilde niet op den koper toeslaan zonder daartoe de toestemming des verkoopers te hebben verkregen; en ingeval van dispuut tusschen koopers zal de Marktmeester hetzelfde weder opveilen.

12. De Marktmeester zal wekelijks bij den Landdrost van het district storten alle gelden uit de opbrengsten der markt die aan het Gouvernement toekomen, en zal tegelijkertijd zijne boeken laten onderzoeken en goedkeuren.

13. De Marktmeester zal zooveel mogelijk alle verkooppingen verhinderen die volgens deze Wet ongeoorloofd zijn.

14. Niemand zal, na zijn producten binnen het marktplaats gebrach te hebben, het recht hebben die te verkoopen, voordat zij eerst op de markt opgeveild zijn, en zonder dat zal niemand het recht hebben die te koopen.

15. Producten, enz., zullen verkocht worden als volgt:

- a. Meel, koren, per mud van 200 pond;
- b. Mielines, broodmielines, panzout, garst, haver, rogge, kafferikoren, boonen, linzen, kalk, per zak van 8 emmers;
- c. Aardappelen, patatas, uien, per zak van 8 emmers of onderdeelen daarvan;
- d. Wol, ivoor, struisvederen, boter, varkens- en zout vleesch, droge vruchten, enz., per pond;
- e. Havergerven en groen voer, per bundel, kaf per baal of zak;
- f. Brandhout per vracht;
- g. Steenkool per 100 pond of onderdeel;

- h.* Geelhoutplanken, balken en alle soorten timmerhout, ook wagenhout, deuren, ramen, kozijnen en kappen per voet, per stuk of per lot, sparren per stuk, palen, Spaansch riet per 100, dekgras per 100 bossen, gerekend 6 duim middellijn;
- i.* Lemoenen, appels, enz. per 100;
- k.* Groenten, bij de partij, naar de verkiezing van den verkooper;
- l.* Eieren per dozijn;
- m.* Wijn en sterke dranken per gallon. Van dergelijke dranken, ingevoerd van buiten 's lands, met uitzondering van producten in den Oranje-Vrijstaat gewonnen, moet invoerrecht betaald worden en kan niet op de markt worden verkocht zonder dat invoerrecht betaald is;
- n.* Paarden, grootvee, schapen, bokken, varkens, pluimvee, enz., per stuk;
- o.* De hier niet genoemde artikelen zullen naar verkiezing van den Marktmeester verkocht worden.

Van buitenland ingevoerden drank, uitgezonderd in Oranje Vrijstaat gewonnen, moet invoerrecht betaald worden.

Paarden, vee, enz.

Niet genoemde artikelen naar verkiezing van Marktmeester.

Verkoopers verplicht Marktmeesters van monster te voorzien.

Koopers kunnen goederen weigeren.

Verdere procedure in zulk geval.

Verkooper moet goederen ten huize van koper leveren.

Kooper moet huis aanwijzen.

Aflev. bij markthuis indien koper niet ontvangt.

16. Elk die meel, graan, haver, boter, patatas, wol, azijn, aardappelen, wijn, sterken drank, enz., ten verkoop op de markt aanbrengt, zal desvereischt vóór den verkoop aan den Marktmeester een monster moeten ter hand stellen om te worden vergeleken met het opgeveilde. Dit monster behoeft niet grooter of meer te zijn dan noodig is om de qualiteit van het soort te beoordeelen. Geen koper zal het gekochte behoeven te ontvangen wanneer het slechter is dan het monster. Bij verschil moet de Marktmeester beslissen; de verliezende partij betaalt den Marktmeester de onkosten, niet te boven gaande 10s., zegge tien shillings sterling. Men kan zich beroepen op den Landdrost die summier beslissen zal.

17. Alle op de markt verkochte producten of zaken moeten door den verkooper ten huize van den koper of aan zijn plaats van bezigheid bezorgd worden, binnen het dorp. Dadelijk na den koop zal de koper verplicht en gehouden zijn den verkooper het huis of de plaats binnen het dorp duidelijk aan te wijzen of te doen aanwijzen, waar de verkochte producten of goederen moeten afgeladen of bezorgd worden. Indien de koper bij de aflevering het verkochte niet ontvangt, wordt dat verkochte of afgeladen in tegenwoordigheid van bevoegde getuigen, of bij het markthuis afgeladen voor rekening van den koper. ¹⁾

1) De verandering der redactie van dit artikel en de bijvoeging van art. 23 vormen de wijzigingen aangebracht in de Wet No. 5, 1888.

Marktmeester mag weigeren goed te verkoopen.

Verkooping onder zekere beperkingen.

Kennisgeving aan Landdrost.

Marktmeester ontv. vast salaris en 2 pct. van marktgeldten.

Bedorven goederen, ziek vee of droesige paarden zullen dadelijk verwijderd worden.

Geschreven permit vereischt door personen geen eigenaren van grond zijnde.

Overtredingen strafbaar niet boete opgel. door Landdrost en gevangenis bij wanbetaling.

Bij onbehoorlijke aanwijzing brengt verkooper goed terug naar markthuis.

Wanneer kooper niet voor 1 uur verschijnt ontvangt Marktmeester de goederen.

Marktmeester verk. deze goederen bij eerstvolgende markt

18. De Marktmeester zal gerechtigd zijn de verkooping te weigeren wanneer hij redelijken grond heeft om te vermoeden dat hetgeen ter markt gebracht wordt niet het eigendom is van hem die het ten verkoop aanbiedt. De verkooping zal echter kunnen doorgaan op voorwaarde dat de opbrengst voor een bepaalden tijd in handen van den Marktmeester blijft of zooals door den Landdrost wenschelijk zal worden geacht. Hij zal in zoodanig geval dadelijk schriftelijk kennis geven aan den Landdrost, die zonder verwijl het noodige onderzoek zal instellen.

19. De Marktmeester ontvangt van het Gouvernement een vast salaris en zal securiteit stellen voor de behoorlijke vervulling zijner plichten. Hij zal boven en behalve dat salaris ontvangen 2 percent van de marktgeldten.

20. Bedorven of voor de gezondheid schadelijke waren, ziek vee of droesige paarden, ter markt gebracht wordende, moeten op klachte van den Marktmeester of eenig ander persoon onmiddellijk door den eigenaar of die daarmede belast is, van de markt verwijderd worden, en ingeval van weigering of nalatigheid zal die persoon strafbaar zijn overeenkomstig de bepalingen dezer Wet.

21. Alle personen, geen eigenaars van grond zijnde en artikelen ter markt brengende en met name brandhout en kalk, zullen verplicht zijn een geschreven permit te vertoonen van de eigenaars van de plaatsen vanwaar genoemde goederen afkomstig zijn en bij niet-voldoening daaraan zullen die artikelen verbeurd verklaard worden.

22. De overtreder van een of meer artikelen dezer regulatiën zal onderhevig zijn aan eene boete van niet minder dan zeven shillings en six pence tot zeven pond tien shillings sterling, te worden opgelegd door den Landdrost naar den aard der zaak of bij wanbetaling niet te boven gaande een maand gevangenisstraf.

23. Ingeval de kooper den verkooper niet behoorlijke aanwijzing doet, volgens art. 17, en deze den kooper niet kan vinden, dan zal de verkooper gerechtigd zijn de verkochte en niet-ontvangen producten of goederen terug te brengen naar het markthuis; en ingeval de kooper niet verschijnt vóór 1 uur namiddag, zal de Marktmeester de verkochte goederen van den verkooper ontvangen en de waarde dier goederen aan den verkooper uitbetalen. Deze zal alsdan gerechtigd zijn de verkochte producten of goederen voor rekening en op risico van den kooper bij het markthuis af te laden, in tegenwoordigheid van den Marktmeester of diens wettigen vertegenwoordiger. In zoodanig geval zal de Marktmeester op de eerstvolgende markt de goederen weer ten verkoop aanbieden en het verschil tusschen

den eersten en tweeden verkoop (indien eenig) en alle schade en verdere onkosten daardoor ontstaan of daaraan verbonden zullen door den eersten kooper moeten vergoed worden. ¹⁾ Eerste kooper betaalt schade.

24. Alle wetten en bepalingen in strijd met deze Wet zijn hierbij herroepen.

25. Deze Wet treedt in werking dadelijk na publicatie.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

W. EDUARD BOK,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 21 Juni 1888.

MODEL A.

No.	MARKTBRIEF.			
	No.	stad	datum	
Datum	Verkooper			
Verkooper	Kooper	Artikel	Prijs	Ontvangen door
Koopers				
Artikelen				
Bedrag				

1) Zie noot in art. 17.

WET N° 9, 1888,

INHOUDENDE HERWIJZIGING VAN WET NO. 8, 1885. 1)

(Goedgekeurd en vastgesteld bij besluiten van den E. A. Volksraad, artt. 975—983, 985—995, dd. 11 Juli, artt. 997—1007, dd. 12 Juli 1888.)

ARTIKEL 1. Art. 3 van Wet No. 8, 1885, wordt hierbij gewijzigd als volgt:—

Instelling betrekking
Staats-Mijnningenieur.

« Aan het Departement van Mijnwezen zal de Regeering toevoegen een behoorlijk gequalificeerd deskundige, met den titel van Staats-Mijnningenieur, wiens taak zijn zal in alle districten onderzoek te doen naar en volledig rapport uit te brengen over de mineralen aldaar aanwezig, en verder de Regeering in alle zaken betreffende mijnen en de ontginning van minerale bronnen van dit land, van advies te dienen en behulpzaam te zijn, onder zulke regulatiën als de Regeering onder nadere bekrachtiging van den Volksraad moge bepalen ».

Volksraad bepaalt
zijn salaris.

Het salaris van den Staats-Mijnningenieur zal door den Volksraad bepaald worden.

Alleen Regeering
stelt publieke
delverijen open.

2. De laatste zin van artikel 7 der bovengenoemde Wet wordt gewijzigd als volgt:—

« Het zal niemand, buiten de Regeering, vergund zijn grond voor het publiek open te stellen tot publieke delverijen ».

Vergunning van
eigenaar om te
prospecteeren.

3. Artikel 8 van genoemde Wet wordt hierbij gewijzigd als volgt:—

« Hij die eene schriftelijke vergunning van den eigenaar van eene private plaats of een stuk gronds heeft, om op diens eigendom onderzoekingen te doen, zal de daartoe benoodigde prospecteerlicentie tegen betaling van licentiegelden, zooals bepaald in art. 61, van den Mijncommissaris of den Landdrost van het district waar hij onderzoeken wil, kunnen verkrijgen voor het tijdperk in zoodanige schriftelijke vergunning vermeld, den tijd van 6 maanden niet te boven gaande ».

Betaling van
prospecteerlicentie
bij Mijncommissaris
of Landdrost.

Vergunning
hoogstens 6 maanden.

4. Artikel 12 van genoemde Wet wordt hierbij gewijzigd als volgt:—

« Een lid van het naastbijzijnde Delvers-Comité, waar dit bestaat, afgevaardigd door de Regeering, den Staats-Mijnningenieur, den naastbijzjnden Mijncommissaris of den Landdrost zal de bevoegde beoordeelaar zijn van de betaalbaarheid van edel metaal of edel-

Lid van Delvers-
Comité beoordeelaar
van betaalbaarheid
op nieuw ontdeekten
grond.

1) Voor verwijzingen zie men de laatste uitgaaf van de Goudwet.

gesteenten, gevonden op nieuw ontdekt, goud-, enz., gronden. De uitslag van dit onderzoek zal terstond bij geschrifte aan den zoeker gemeld worden.

Uitslag aan zoeker bekend gemaakt worden.

Een volledig rapport van zoodanige ontdekkingen van betaalbaar edel metaal of edelgesteente zal met alle bijzonderheden terstond aan de Regeering gezonden worden, ter harer finale beslissing.

Een rapport zal aan Regeering gezonden worden ter finale beslissing.

Indien de plaats privaats eigendom is dan zal de eigenaar het recht hebben ook van zijnentwege iemand te benoemen die het onderzoek zal doen met den persoon in het eerste lid van het artikel gemeld.

Eigenaar van grond zal iemand kunnen benoemen om met lid van Delters-Comité onderzoek te doen.

5. Artikel 15 van genoemde Wet wordt hierbij gewijzigd als volgt:—

« Van de opbrengst van delverslicentiën zal de eigenaar van den privaten grond, waarop gedolven wordt, de helft ontvangen bij het einde van iedere maand.

Eigenaar ontvangt helft van delverslicentiën.

« Van de opbrengst van prospecteerlicentiën zal de eigenaar ontvangen vijf shillings per maand, tenzij deze met de Regeering overeenkomt per notarieel geregistreerd contract, dat hij minder zal ontvangen. De prospecteerlicentie zal in dat geval met diezelfde som worden verminderd. Een dergelijke overeenkomst omtrent het aandeel van den eigenaar der prospecteerlicentiën zal (tenzij de Regeering anders verklaart) bindend zijn voor al de volgende eigenaren van dien betreffenden privaten grond.

Eigenaar ontvangt 5s. per maand van prospecteerlicentiën of minder volgens contract met Regeering.

Overeenkomst tusschen Regeering en eigenaar bindend voor volgende eigenaren.

« Alle gelden van standlicentiën komen den eigenaar alleen toe.

Standlicentiën behooren aan eigenaar.

« De rekeningen voor al deze gelden zullen steeds worden uitgemaakt op naam van den eigenaar, en de gelden ook in geval van verhuring, slechts aan den eigenaar of zijn gevolmachtigde worden uitbetaald.

Rekeningen uitgem. op naam v. eigenaar. Gelden aan eigenaar of gevolmachtigde te betalen.

« Daar waar op private plaatsen standplaatsen bij elkander gelegen, worden uitgegeven onder licentie zoodat zij te zamen naar het oordeel der HEd. Regeering een dorp vormen, zal deze het recht hebben eene speciale belasting op te leggen van twee shillings zes pence sterling per maand per standplaats. De betaling hiervan zal geschieden tegelijk met die der gelden verschuldigd aan standlicentiën, waarop de ontvangst ervan zal moeten worden aangeteekend.

Belasting 2s. 6d. per maand p. standplaats op private plaatsen te betalen gelijk met standlicentie.

« Indien deze belasting op een standplaats achterstallig is, kan de vernieuwing der licentie voor die standplaats worden geweigerd.

Bij achterstallige belasting kan vernieuwing van licentie op standplaats geweigerd worden. Wijziging 5 laatste regels van art. 17 der genoemde Wet.

6. De vijf laatste regels van artikel 17 der genoemde Wet worden hierbij gewijzigd als volgt:—

« tijdens de proclameering bestaande tuinen en landerijen.

« De hoeveelheid van het hiervoor benoodigde water zal vóór de proclameering als publieke delverij of zoo

Het doen meten voor de benoodigde water.

spoedig mogelijk daarna worden gemeten en vastgesteld door de Regeering. Daarna mag dit water alzo gemeten door den eigenaar ook voor andere doeleinden worden gebruikt of afgestaan.

Het water dat niet gebruikt wordt moet vrij doorloopen.

«Het overige water en het water dat niet aldus wordt gebruikt zal steeds vrij moeten alloopen. Het gebruik daarvan zal worden geregeld door de wettige autoriteiten, volgens de bepalingen dezer Wet.

Huurders behouden het recht op dat water voor zoover zij daarvan gebruik maken.

«Huurders van of gerechtigden tot water behouden het recht op dat water voor zoover zij daarvan tijdens de proclamering gebruik maken voor de doeleinden in de eerste alinea gemeld en nadat de hoeveelheid daarvan gemeten zal zijn en vastgesteld door de Regeering.

Bepalingen 2de alinea van artikel geldig ten dezen aanzien.

«Verder gelden ten dezen aanzien ook de bepalingen der 2de alinea van dit artikel».

Zoeken en delven op straten, wegen, locaties, enz., verboden.

7. Artikel 21 van genoemde Wet wordt hierbij gewijzigd als volgt:—

«Het zoeken en delven is verboden op openbare pleinen, straten, wegen, spoorwegen, begraafplaatsen, erven, standplaatsen, locaties en dorpsgronden»:

Overmaking van mijnpacht en verpachte gronden met licentiën van de eene persoon op de andere.

8. Artikel 23, 2de alinea, van genoemde Wet wordt hierbij gewijzigd als volgt:

«Mijnpachten en verpachte gronden met licentiën of mijnpachten daarop kunnen van den eenen persoon op den andere overgemaakt worden, onder bepaling neergelegd in art. 14. Wet No. 7, 1883».

Toevoeging aan art. 28 van genoemde Wet.

9. Aan artikel 28 van genoemde Wet wordt het navolgende toegevoegd achter de woorden: al of niet gebouwd mag worden.

Toestemming der Regeering door Hoofd van Mijnwezen tot bekoming licentiën meerdere standpl.

«Waar echter meer dan vijf standplaatsen naast of nabij elkander zouden komen, moet hij eerst door het Hoofd van het Mijnwezen de toestemming der Regeering bekomen alvorens voor die meerdere standplaatsen licenties uit te reiken.

Toevoeging art. 28b.

10. Aan artikel 28b van genoemde Wet zal worden toegevoegd:

Recht der Regeering om bij proclamatie onder jurisdictie van ambtenaren stukken gronds te brengen grenzende aan publieke delverij.

«De Regeering zal het recht hebben om bij proclamatie ook onder de jurisdictie van de ambtenaren op de publieke delverijen te brengen plaatsen of stukken gronds, grenzende aan de publieke delverij of in de nabijheid daarvan liggende».

Wijziging art. 29.

11. Artikel 29 van genoemde Wet wordt hierbij gewijzigd als volgt:—

Verbod aan ambten. in 't algemeen om op geproclameerd veld handel te drijven, agenschap waar te nemen, enz.

«Het is den Mijncommissaris, Specialen Landdrost, Asst.-Landdrost, Claiminspecteur en hunnen assistenten en klerken op een prospect- en geproclameerd veld niet geoorloofd om, direct of indirect, claims te hebben, eengierlei handel te drijven, eenig agenschap van welken aard ook, waar te nemen, of eenig aandeel te hebben in een vennootschap van delvers of handelszaak.

« Ook is het een Landdrost, Hoofdambtenaar en hunnen ondergeschikten verboden om als directeur of beambte verbonden te zijn aan eene Mijmaatschappij.

Verbod aan ambten. om directeur van goudmijn-maatsch. te zijn.

« Wordt het bevonden dat ambtenaren zich schuldig maken aan overtreding van de bepalingen vervat in dit artikel dan zullen zij naar bevind van zaken, door de Regeering worden geschorst in hunne betrekking voor een zekeren tijd, of wel worden ontslagen ».

Bij overtreding, ambtenaar geschorst of ontslagen.

12. Als een nieuw artikel wordt hierbij tusschen de artikelen 30 en 31 gevoegd:—

Nieuw artikel tusschen 30 en 31.

Artikel 30a. « De registratie van overdracht van claims en standplaatsen zal geschieden ten kantore van den betrokken Mijncommissaris ».

Overdracht registratie claims en standplaatsen geschieden op kantoor Mijncommissaris.

13. Het woord « hem » in punt *g* van art. 31 der genoemde Wet wordt hierbij gewijzigd in: « de Regeering ».

Wijziging art. 31.

14. Artikel 34 van genoemde Wet wordt hierbij gewijzigd als volgt:

Wijziging art. 34.

« Op ieder als zoodanig geproclameerd veld zal de Mijncommissaris een tijd bepalen voor het kiezen van een comité van negen leden, die gekozen moeten worden uit en door de houders van prospecteer- of delverslicentiën, vallende onder de jurisdictie van dien Mijncommissaris, en dat voor den tijd van twaalf maanden, waarna de leden, tenzij zij herkozen worden, zullen moeten aftreden.

Verkiezing van Delvers-Comité.

« Van deze verkiezing zal de Mijncommissaris kennis geven door aanplakking aan zijn kantoor en op andere publieke plaatsen gedurende veertien dagen.

Hiervan wordt kennis gegeven.

« Vijf leden van het Delvers-Comité zullen een quorum vormen.

Quorum Delvers-Comité.

« Het lid van het Delvers-Comité dat ophoudt, houder te zijn van een prospecteer- of delverslicentie, houdt daardoor op lid te zijn van het Delvers-Comité.

Betrekking hebbende op lid van Delvers-Comité.

15. Vóór het woord « delverslicentie », voorkomende in artikel 35, worden ingevoegd de woorden « prospecteer of ».

Verandering van delverslicentie. Toevoeging van "prospecteer of".

16. Het woord « plaatselijke », voorkomende in artikel 39, vóór de woorden « behoefte der velden », wordt hierbij geschrapt.

Verandering in art. 39.

17. Aan het eind van artikel 46 van bovengenoemde Wet worden hiermede de volgende woorden toegevoegd: « volgens beslissing der Regeering ».

Toevoeging aan art 46.

18. Artikel 48 van genoemde Wet wordt hierbij gewijzigd als volgt:

Wijziging art. 48.

« Met betrekking tot de waterverdeling wordt het aan het Delvers-Comité van elk geproclameerd veld overgelaten, om, onderworpen aan de nadere goedkeuring der Regeering, zulke regulatiën te maken, als naar omstandigheden van zoodanig veld billijk en redelijke mogen geacht worden, met inachtneming van alle rechten van private eigenaren.

Regulatiën voor waterverdeling overgelaten aan Delvers-Comité, onderworpen aan Regeerings goedkeuring.

Waterrecht door Delters-Comité niet geldig tenzij verleend uit kracht regulatiën Regeering.

Delver geen eigendomsrecht hebben op water van rivier, waterloop, enz.

Recht van gebruik van water volgens regulatiën.

In gevallen v. schade-vergoeding, waarde v. water niet in aanmerking komen. Regeering zal op Gouvts. grond bijzondere waterrechten kunnen toekennen. Wijziging art. 49.

Politiemacht staat onder ambtenaar belast met crim. jur.

Speciale registratie van claims.

Om claims te registr. aanzoek doen bij Mijncommissaris volgens vorm.

Zegel op applicatie.

Kennisgeving aan aanvrager waarin dag en datum worden vastgesteld.

Tijdsverloop tusschen kennisgeving en behandeling 3 maanden.

Publicatie in Staatscourant van kennisgeving door applicant 2 maanden voor behandeling en 2-maal in plaatselijk blad.

Speciale registratie zal geschieden indien geen kennisgeving van objectie is ontvangen.

«Geene waterrechten door het Delters-Comité te verleenen, zullen geldig zijn, tenzij die rechten zijn verleend volgens en uit kracht van regulatiën door de Regeering als boven goedgekeurd.

«Met betrekking tot publieke velden wordt uitdrukkelijk verklaard dat geen delver, onder welke omstandigheid ook, eenig eigendomsrecht in het water, door eenige rivier, waterloop of gelegde watervoorloopende, zal hebben. Slechts zal men het recht van gebruik van genoemd water volgens wet of regulatiën hebben.

«In gevallen, waar onder sommige omstandigheden schade moet vergoed worden, zal de waarde van het water niet in aanmerking komen. De Regeering zal echter bij overeenkomst bijzondere waterrechten kunnen toekennen op Gouvernementsgronden».

19. Het laatste gedeelte van artikel 49 van genoemde Wet wordt hierbij gewijzigd als volgt:

«Genoemde politiemacht zal staan onder bevel van den ambtenaar belast met de crimineele jurisdictie».

20. Tusschen artikels 52 en 53 van bovengenoemde Wet, worden nieuwe artikelen ingevoegd, als artikel 52a, b, enz., als volgt:

«Art. 52a. Elke delversclaim of elk geamalgameerd blok van delversclaims kan speciaal worden geregistreerd op de wijze als hieronder uiteengezet:

«Art. 52b. Personen die hunne claim of blok van claims speciaal wenschen te laten registreeren, moeten daartoe aanzoek doen bij den betrokken Mijncommissaris, zooveel mogelijk in den vorm als hierachter voorgeschreven.

«Deze applicatie zal een zegel moeten dragen volgens het bij art. 51 bepaalde.

«De Mijncommissaris zal daarop aan den aanvrager eene kennisgeving uitreiken, zooveel mogelijk in den vorm als hierachter voorgeschreven waarin dag en datum van behandeling zal worden vastgesteld (tusschen datum van kennisgeving en datum van behandeling moet minstens een tijd van drie maanden zijn).

«Deze kennisgeving zal door den applicant minstens twee maanden vóór den dag van behandeling gepubliceerd worden éénmaal in de *Staatscourant* en tweemaal in een der plaatselijke bladen, en zoo die er niet zijn, in een der bladen te Pretoria verschijnende.

«Indien vóór genoemde behandeling geen kennisgeving van objectie is geschied aan den Mijncommissaris en den applicant, en overigens aan de Wet is voldaan, zal de Mijncommissaris de applicatie kunnen toestaan, en de speciale registratie zal dan geschieden als verder hierin is uiteengezet. Een kennisgeving van objectie

zal een zegel dragen van vijf shillings sterling volgens artikel 51.

«Wanneer vóór genoemde behandeling zulk eene kennisgeving van objectie bij den Mijncommissaris ontvangen zal zijn, dan zal de speciale registratie voorloopig niet toegestaan worden.

«Binnen tien dagen na kennisgeving van objectie zal de persoon die objecteert, tegen den applicant rechterlijke stappen moeten nemen om de geldig-verklaring zijner objectie te verkrijgen. Deze geldig-verklaring kan bij applicatie worden gevraagd. Hierin zal de ambtenaar belast met de civiele rechtspraak op het veld, jurisdictie hebben, en deze zal omtrent de speciale registratie zulk een order geven als hij noodig zal achten.

«Indien de applicatie voor speciale registratie van een claim of claims wordt toegestaan, zal die registratie geschieden in een afzonderlijk daarvoor aan te leggen register, waarvan de vorm door het Hoofd van het Mijnwezen zal worden voorgeschreven.

«Van die speciale registratie zal een certificaat worden uitgereikt zooveel mogelijk volgens den vorm als hierachter voorgeschreven.

«Dit certificaat zal een zegel dragen van £10. Geen certificaat zal worden uitgereikt tenzij alle op de claim of claims verschuldigde gelden zijn betaald».

Art. 52c. Speciaal geregistreerde claims kunnen niet in bezit genomen — (gejumpd) — worden op de wijze waartoe art. 56 opening geeft».

«Art. 52d. Op speciaal geregistreerde claims is art. 61b niet van toepassing.

«Wanneer de betaling van delverslicentiën voor zulke claims zes maanden of meer ten achter is, zal de Mijncommissaris tot de betaling daarvan aanmanen in de *Staatscourant*.

«De Mijncommissaris zal verplicht zijn deze aanmaning dadelijk na verloop der genoemde zes maanden te doen.

«Indien binnen drie maanden na datum der publicatie van die aanmaning de betaling van alle verschuldigde gelden niet gevolgd is, zal de claim of zullen de claims door de Regeering publiek moeten worden verkocht op zulk een wijze als door haar zal worden bepaald.

«De datum van verkoop zal in de *Staatscourant* worden gepubliceerd.

«Uit de opbrengst zullen allereerst alle gelden aan het Gouvernement verschuldigd voldaan worden. Onder die gelden zal een bedrag van £2 10s. per claim worden gerekend als boete en voor onkosten.

«Art. 52e. Op speciaal geregistreerde claims kan

Zegel van 5s. op kennisgeving van objectie.
Speciale registratie niet toegestaan wanneer Mijncomm. objectie ontv. heeft.

Rechterlijke stappen door persoon die objecteert 10 dagen na kennisgeving van objectie.

Ambtenaar belast met civiele rechtspraak op goudveld zal uitspraak doen.

Indien speciale registratie van claims is toegestaan, zal registratie geschieden in een afzonderlijk register.

Uitreiking certificaat van spec. registratie.

Verschuldigde gelden op claims moeten zijn betaald, dan zal certificaat uitgereikt worden.
Speciaal geregistr. claims kunnen niet gejumpd worden.

Art. 61b niet van toepassing op speciaal geregistreerde claims.
Aanmaning tot bet. van achterstallige delverslicentiën.

Publieke verkoop door Regeering van claims.

Boete op publiek te verkopen claims.

Hypotheek op speciaal geregistreerde claims.

- evenals op vast eigendom, hypotheek worden gegeven. Dezelfde bepalingen als bij hypotheek op vast eigendom zullen ten dien aanzien gelden. Alleen zal de registratie van zulke hypotheek geschieden ten kantore van den Mijncommissaris, bij wien de speciale registratie der claim of claims is geschied.
- Registratie van hyp. ten kantore van Mijncommissaris.
- «Art. 52*f*. Standplaatsen op Gouvernementsgrond kunnen speciaal geregistreerd worden op dezelfde wijze als hiervoor omschreven ten aanzien van claims.
- Registratie van standplaatsen op Gouvts. grond.
- «Art. 52*g*. Omtrent de betaling der licentiën op speciaal geregistreerde standplaatsen, zullen de regelen gelden voorgeschreven in art. 52*d*, ten aanzien van speciaal geregistreerde claims.
- Betaling licentiën op spec. geregistreerde standplaatsen.
- «Art. 52*h*. Op speciaal geregistreerde standplaatsen kan hypotheek worden gegeven onder geheel dezelfde bepalingen als hierin bepaald ten aanzien van hypotheek op speciaal geregistreerde claims.»
- Hypotheek op speciaal geregistreerde standplaatsen.
21. In artikel 53 van bovengenoemde Wet wordt het woord «delversclaims» gewijzigd in het woord «claims».
- Wijziging v. «delversclaims» in «claims».
22. Tusschen artikels 57 en 58 van bovengenoemde Wet worden de volgende artikels 57*a* en 57*b* ingevoegd.
- Art. 57*a*. Hij die op commando is of voldaan heeft aan eene oproeping tot het bewaren van orde en rust, zal vanzelf protectie op zijn claim of claims hebben gedurende den tijd dat hij op commando of bedoelden specialen dienst is, en in geval van commando, nog gedurende 30 dagen na zijne aflossing van dat commando; zonder dat die protectie speciaal behoeft te worden toegestaan, mits hij van zoodanige oproeping kennis geeft aan den betreffenden Mijncommissaris.
- «Gedurende den tijd dezer protectie zullen geen licentiegelden op de claims betaald behoeven te worden.»
- Art. 57*b*. Voorloopige protectie voor claims kan verleend worden in geval van ziekte, ongezondheid der streek, of onder zulke bijzondere omstandigheden als naar het oordeel van den Mijncommissaris voldoende geacht moge worden om protectie te verleenen. Elke zaak van voorloopige protectie zal zoo spoedig mogelijk door den Mijncommissaris met volledig rapport naar het Hoofd van het Mijnwezen worden gezonden ter finale goed- of afkeuring door de Regeering. Bij diens goedkeuring zal de protectie definitief worden.
- «De tijd van protectie zal naar den aard van ieder geval bepaald worden, terwijl niets geheven zal worden voor het verleenen dezer protectie.
- «Gedurende den tijd dezer protectie zal op de geprotecteerde claims geen delvers- of prospecteerlicentie behoeven betaald te worden.»
- Geen licentiegelden verschuldigd gedur. den tijd van protectie. Voorloopige protectie
- Bepaling van tijd van protectie.
- Geen delvers- of prospecteerlicentie verschuldigd gedur. deze protectie.
23. Aan het einde van artikel 60 van bovengenoemde Wet wordt hiermede het volgende toegevoegd:—

«Wanneer echter binnen den privaten grond, die als publieke delverij geproclameerd is, localiteiten worden aangetroffen, waar geen genoegzame voordeelen verbonden zijn aan de bewerking der claims door enkele delvers, of waar de grond, na reeds claimsgewijze bewerkt te zijn, weer verlaten is, zal de Regeering het recht hebben op zulke localiteiten mijnpachten uit te geven volgens de bepalingen vervat in artikels 18, 22 en 23 dezer Wet.»

24. De woorden «van tien shillings per maand», voorkomende in den zesden regel van art. 61 van genoemde Wet, worden hierbij geschrapt, en wordt aan het einde van gemeld artikel 61 het volgende toegevoegd:

«Voor een licentie om te prospecteeren op Gouvernementsgrond zal betaald worden vijf shillings per maand, en voor eene licentie om te prospecteeren op privaten grond, zeven shillings en zes pence per maand, of zooveel minder als door de Regeering op grond van de overeenkomst met den eigenaar, bedoeld in art. 15, zal worden bepaald.»

25. Artikel 61b van bovengenoemde Wet wordt hierbij gewijzigd als volgt:—

«Als een delverslicentie verloopt zonder op of vóór den vervalldag vernieuwd te zijn, zal de claim waarvoor die licentie was uitgereikt, niet weder door een ander persoon kunnen worden afgebakend.

«Gedurende dertig dagen na dien vervalldag zal de vroegere houder dier claim het recht hebben zijne rechten op die claim te herkrijgen door uitneming eener nieuwe licentie met bijbetaling voor elke claim, van:

«1o. Een som gelds, gelijkstaande met de licentiegelden betaalbaar over het aantal dagen dat verlopen is na den vervalldag der vroegere licentie, en

«2o. Een som van een shilling zes pence sterling voor elken dag, die aldus verlopen is.

«Deze som behoeft echter niet betaald te worden als de vroegere houder der claim, binnen vijf dagen na den vervalldag eene nieuwe licentie voor de betreffende claim uitneemt.

«Na verloop van den genoemden termijn van dertig dagen zal de claim terugvallen aan de Regeering, die de claim zal verkoopen op zulke wijze als zij wenschelijk zal achten.

«Van de opbrengst bij verkoop van dergelijke claims op private gronden, zal na aftrek van een bedrag van twee pond tien shillings sterling per claim, voor onkosten het Gouvernement toekomende, de eene helft den eigenaar en de andere helft het Gouvernement uitbetaald worden.

Recht der Regeering om mijnpachten uit te geven op localiteiten waar grond weer verlaten is.

Verandering art. 61.

Prospecteerlicentie op Gouvts. grond 5s. per maand, op priv. grond 7s. 6d. p. maand of minder, als door de Regeering te bepalen.

Claim waarop delverslicentie op vervalldag niet vernieuwd is kan niet door een ander persoon afgebakend worden.

Rechten v. vroegeren houder op claim. Herkrijging v. rechten door bijbetaling.

Terugvallig van claim aan Regeering en beschikking daarover.

Verdeeling van opbrengsten verkoop claims door Regeering en eigenaar.

Wijziging art. 62.

26. In artikel 62 van genoemde Wet worden tusschen de woorden « gerechtigd zijn » en « onder » ingevoegd de woorden: « op elke publieke delverij ».

Het laatste gedeelte van artikel 62 van gemelde Wet wordt hierbij verder gewijzigd als volgt:

Vrijheid van gezamenlijke claimhouders om opnieuw een claim af te bakenen.

« Wanneer de gezamenlijke claimhouders van een geamalgameerd blok hunne respectieve aandelen voor het doel van dit artikel bij den Mijncommissaris tegen betaling van 5 ponden sterling hebben laten registreeren, zal elk hunner vrij zijn om opnieuw een claim af te bakenen of daarop opnieuw procuratie te geven. De procuratiën éénmaal gebruikt en ten kantore van den Mijncommissaris gedeponceerd, zullen niet worden teruggegeven, maar zullen op dat kantoor gedeponceerd blijven.»

Procuratiën eenmaal gebruikt blijven gedeponceerd ten kantore Mijncommissaris.

27. Na artikel 62 van genoemde Wet wordt een nieuw artikel 62a ingevoegd, luidende als volgt:—

Verbod om claims tusschen zonsonder- en zonsopgang en Zondagen aftepen- nen.

« Het afpen- nen van claims tusschen zonsondergang en zonsopgang is verboden, evenals het afpen- nen op Zondagen. Het afpen- nen op zulke verboden tijden zal beschouwd worden als onwettig, niet erkend worden en geen recht hoegenaamd geven.»

28. Artikel 63 van genoemde Wet wordt hierbij gewijzigd als volgt:—

Grootte van alluviale claim voor edele metalen.

« Een alluviale claim tot het graven naar edele metalen zal groot zijn 150 bij 150 voet en zal met duidelijk zichtbare pen- nen en voren in rechthoek in de richting van de claim afgebakend worden.

Grootte van claim naar edelgesteenten.

« Een claim om te graven naar edelgesteenten zal groot zijn 30 bij 30 voeten.

Grootte van quartz-rifclaim.

« Een quartz-rifclaim zal lang zijn 150 voet (d. i. in de richting van het rif) en 400 voet breed; de breedte genomen aan een of aan beide zijden van het rif, naar verkiezing. Ten aanzien van een quartz-rifclaim zullen voor de zeven eerste dagen twee middelpuntspennen voldoende bakens zijn. Na verloop van dien tijd zullen vier hoekpen- nen in de plaats moeten zijn gesteld, en de richting aangewezen worden door goed bepaalde bakens.

Dubbel bedrag van licentiegeld op quartz-rifclaim waar alluviaal goud gevonden wordt.

« Indien op een quartz-rifclaim ook alluviaal goud wordt gevonden en ontgonnen, zal voor zoodanige claim een dubbel bedrag aan licentiegeld worden betaald.

Vier hoekpen- nen met namen van claim- houders voldoende v. quartzrif-blokken.

« Bij quartz-rifblokken van bijeengevoegde en incen- gesmolten (geamalgameerde) claims, zullen voor elk blok vier hoekpen- nen voldoende wezen; maar de namen der respectieve claimhouders in het blok moeten leesbaar op elke pen gemerkt worden met datum van amalgamatie.

Gouvt. behoudt beschikkingsrecht over de oppervlakte van den grond.

« Het bezit van een licentie voor een claim sluit niet in zich het beschikkingsrecht over de oppervlakte van den grond, welk beschikkingsrecht zich het Gouvernment blijft voorbehouden tot het bepalen van

wegen en andere werken, enz., zonder echter de bewerking der claim te belemmeren.»

29. Tusschen de woorden «geproclameerd» en «veld» voorkomende in den eersten regel van artikel 67 van genoemde Wet, worden ingevoegd de woorden «of prospecteer». Na dit artikel volgt een nieuw artikel.

«Art. 67*a*. Overdracht en registratie van gedeelten van standplaatsen kan plaats vinden mits van zulk een gedeelte een goedgekeurde landmeterskaart wordt gedeponeerd in het kantoor waar de registratie moet geschieden. Zulk een gedeelte van een standplaats zal beschouwd en geregistreerd worden als een afzonderlijke standplaats waarvoor een afzonderlijke standlicentie verschuldigd is van 5s. per maand.

«Op zulk een gedeelte van een standplaats zal de geheele belasting van twee shillings en zes pence verschuldigd zijn, genoemd in art. 15.»

30. Artikel 70 van genoemde Wet wordt hierbij gewijzigd als volgt:—

«Ieder, zonder handelslicentie handel drijvende, zal schuldig zijn aan de strafbepalingen van 's lands Wet; verder zal worden gestraft met een boete van niet minder dan £5 en niet meer dan £25 voor elke overtreding of bij gebreke van betaling, met gevangenisstraf met of zonder harden arbeid, voor niet minder dan eene maand en niet meer dan zes maanden:—

«a. Hij die zonder licentie delft of zoekt naar edel metaal of edelgesteenten;

«b. Hij die zonder licentie een claim afbakent;

«c. Hij die met of zonder licentie delft of zoekt naar edel metaal of edelgesteenten op Gouvernementsgronden, die daartoe niet door de Regeering, volgens art. 61 dezer Wet, beschikbaar gesteld zijn, tenzij speciaal verlof door de Regeering is gegeven».

31. Aan het einde van artikel 71 van bovengenoemde Wet wordt het volgende toegevoegd:—

«Hij die handel drijft in ruw edel metaal of ongeslepen edelgesteenten als boven omschreven, zonder daartoe speciale licentie te hebben, wordt gestraft met eene boete van ten hoogste £100 of gevangenisstraf met of zonder harden arbeid in geval van wanbetaling van ten hoogste zes maanden.»

32. De woorden «den Auditeur», voorkomende in artikel 72 van genoemde Wet worden hierbij veranderd in «het Hoofd van het Mijnwezen», en verder wordt het volgende aan het einde van gezegd artikel bijgevoegd:—

«Elke overtreding van dit artikel zal gestraft worden met boete van ten hoogste £50 of in geval van wan-

Verandering art. 67.

Deponeeren van goedgekeurde landmeterskaart om overdracht en registratie van ged. van standplaatsen te verkrijgen.

Verschuldigde belasting op gedeelte van standplaats.

Boete of gevangenisstraf voor ieder die zonder handelslicentie handel drijft of zonder licentie delft of zoekt naar edel metaal of edelgesteenten, of zonder licentie claims afbakent ook op Gouvern. gronden die niet beschikbaar gesteld zijn.

Toevoeging aan art. 71.

Boete of gevangenisstraf voor hen die zonder speciale licentie handel drijven in ruw edel metaal of ongeslepen edelgesteenten.

Verandering in art. 72 van het woord Auditeur in Hoofd van Mijnwezen.

Boete en bij wanbetaling gevangenisstraf bij overtreding van dit artikel.

betaling met gevangenisstraf van ten hoogste één maand».

33. Aan het einde van artikel 82 van genoemde Wet wordt het volgende toegevoegd:—

Heerenrecht te betalen op overdracht van claims.

«Op de overdracht van claims zal een heerenrecht betaald moeten worden van 4 percent. Daarbij zullen de bepalingen gelden hierboven genoemd en verder die omtrent heerenrecht op overdracht van vast eigendom».

34. Tusschen artikelen 82 en 83 van genoemde Wet wordt een nieuw artikel ingevoegd als art. 82*a*, luidende als volgt:—

Heerenrecht te betalen op overdracht van standplaatsen.

«Op de overdracht van standplaatsen is een heerenrecht verschuldigd van 4 percent, waaromtrent dezelfde bepalingen zullen gelden als omtrent heerenrechten verschuldigd op overdracht van vast eigendom».

35. De eerste vier regels van art. 86 van genoemde Wet worden hierbij gewijzigd als volgt:—

Kappen v. brandhout op Gouvts. grond tegen betaling

«Voor het recht om brandhout te kappen of weg te voeren op of van Gouvernementsgrond, zal men een permit kunnen verkrijgen berekend tegen £1 (een pond sterling) per wagenvracht; £0 7 6 (zeven shillings zes pence) per schotskar, en £0 0 6 (zes pence) per éénpersoons dracht».

terwijl de laatste vijf regels van datzelfde artikel 86 voortaan zullen luiden als volgt:

Boete op het kappen v. hout zonder permit.

«Wie hout kapt of wegvoert zonder permit of zonder verlof van den eigenaar, zal gestraft worden met een boete van £2, of met gevangenisstraf voor een week, voor elke overtreding buiten en behalve de vordering tot schadevergoeding voor het gekapte of vervoerde hout».

36. Aan het einde van artikel 88 van bovengenoemde Wet wordt het volgende toegevoegd:—

Macht van Staatspresident met advies v. Uitv. Raad om bepalingen en regulatiën te maken mits niet in strijd met deze Wet.

«De Staatspresident met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, zal ook de macht hebben om ook zonder voordracht van cenig Delvers-Comité bepalingen en regulatiën te maken, hetzij algemeen, hetzij speciaal (bijv. voor één of meerdere velden) tot het regelen van zaken in deze Wet genoemd of daarmede in verband staande, mits niet in strijd met deze Wet; als bijv. bepalingen omtrent de wijze van delven en mijnen, het nemen van veiligheidsmaatregelen, de registratie van de hoeveelheid gewonnen goud, en zulke andere onderwerpen als den Staatspresident en den Uitvoerenden Raad zullen blijken nadere regeling te behoeven.

«Onder de bepalingen en regulatiën in dit artikel genoemd zijn ook begrepen strafbepalingen en belastingbepalingen.

Kracht van Wet der bepalingen en regulatiën van af datum publicatie in Staatscourant.

«Deze bepalingen en regulatiën zullen kracht van wet hebben van datum van publicatie in de *Staatscourant*;

zij zullen in de eerstvolgende gewone zitting aan den Volksraad worden voorgelegd.

37. De tweede alinea van artikel 89 van genoemde Wet zal luiden:—

«Het woord «claim» zal beteekenen of dat gedeelte van het veld waarop een persoon of personen of maatschappijen wettig verkregen recht hebben om te delven of te zoeken, of het recht om op zulk stuk grond te delven of te zoeken.»

Beteekenis van het woord claim.

38. Waar het woord «Erflicentie» voorkomt in den vorm daarvoor opgegeven achter aan genoemde Wet, wordt hetzelfde veranderd in «Standplaatslicentie».

Verandering van erflicentie in standplaatslicentie.

39. Deze wijziging zal in werking treden van af 1 September 1888.

In werking treding der wijziging.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

W. EDUARD BOK,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 18 Juni 1888.

BIJLAGEN.

APPLICATIE VOOR SPECIALE REGISTRATIE.

I_K

van beroep

wonende

daartoe gemachtigd bij speciale procuratie van

dd.   hieraan gehecht,

maak hierbij applicatie voor speciale registratie van de claims

staande op naam van

KENNISGEVING VAN ONTVANGST EENER APPLICATIE
VOOR SPECIALE REGISTRATIE.

TER algemeen nariicht wordt hiermede bekend gemaakt dat van beroep ten mijnen kantore heeft gedeponcerd eene aanvraag voor speciale registratie der claims staande op naam van

Ik heb bepaald dat deze aanvraag zal worden behandeld op _____ dag der maand _____ 18 _____, ten _____ ure des

Ik roep daarom alle personen op die er belang bij hebben te objecteeren tegen de gemelde speciale registratie om voor genoemde behandeling aan mij en aan de gezegde in geschrifte van hunne bezwaren kennis te geven.

CERTIFICAAT VAN SPECIALE REGISTRATIE.

IK, ondergeteekende, Mijncommissaris van _____ certificeer bij deze dat claim _____ gelegen _____ genaamd _____ speciaal zijn geregistreerd op naam van _____ en dat, ten aanzien van deze claims, alle voorrechten zullen gelden, volgens Wet verbonden aan speciale registratie.

WET N° 10, 1888,

HET GEBRUIK DER HOLLANDSCHE TAAL VERPLICHTEND STELENDE.

(Vastgesteld en goedgekeurd bij besluiten van den EdAchtb. Volksraad, artt. 1017/1025, dd. 13 Juli 1888, en artt. 1026/1027, dd. 14 Juli 1888, en art. 1030, dd. 16 Juli 1888.)

ARTIKEL 1. De Hollandsche taal is de officieele taal des lands. Alle andere talen zijn vreemde talen.

Hollandsche taal officieele taal des lands.

2. Alle officieele stukken, kennisgevingen, dienstbrieven en andere schrifturen van ambtenaren moeten zijn opgesteld en geschreven in de Hollandsche taal. Zij mogen vergezeld gaan van eene vertaling in eene vreemde taal. Deze vertalingen moeten echter als zoodanig zijn gemerkt.

Gebruik Hollandsche taal in alle officieele stukken, enz.

Correspondentie met het buitenland mag in een vreemde taal geschieden.

3. In alle Hoven van den Staat zal steeds door alle ambtenaren de Hollandsche taal worden gebruikt. Die ambtenaren zullen tevens zorgen dat alle pleidooien in die taal worden gehouden.

Gebruik Hollandsche taal in alle Hoven verplichtend. Pleidooien in die taal.

4. Alle opveilingen zullen door de Marktmeesters geschieden in de Hollandsche taal.

Hollandsche taal verplicht voor Marktmeesters. Mogen herhalen in vreemde taal.

De Marktmeesters zullen echter het recht hebben om het door hen gezegde daarna te herhalen in een vreemde taal.

5. Ambtenaren, die zich niet houden aan de voorschriften van de artikelen 2, 3 of 4 dezer Wet, kunnen door de Regeering worden gestraft met eene boete, die door de Regeering naar omstandigheden zal worden bepaald, echter niet tebovengaan de som van £10 voor elke overtreding, met schorsing of met ontslag.

Boete aan ambtenaren die artikelen dezer Wet overtreden.

6. Deze Wet treedt in werking dadelijk na publicatie in de *Staatscourant*.

In werking treding der Wet.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

W. EDUARD BOK,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 30 Juli 1888.

WET N° 11, 1888, ¹⁾

INHOUDENDE WIJZIGING VAN WET N° 5, 1887, EN WEL IN 'T BIJZONDER
VAN ART. 11.

(Vastgesteld bij besluit van den EdAchtb. Volksraad,
artt. 1077 en 1078, dd. 21 Juli 1888.)

WET N° 5, 1887,

bepalende de wijze waarop wijnen, gedistilleerde of gefermenteerde dranken
binnen de Zuid-Afrikaansche Republiek mogen worden verkocht. 2)

(Goedgekeurd en vastgesteld bij besluit van den E. A. Volksraad,
art. 446, dd. 3 Juni 1887.)

Inleiding.

ARTIKEL 1. Nademaal het noodig bevonden is, dat voorzieningen gemaakt worden, bepalende de wijze, waarop wijnen, gedistilleerde dranken en gefermenteerde dranken, in het groot zoowel als in het klein, binnen de Zuid-Afrikaansche Republiek worden verkocht, zoo wordt mits deze door den Edel Achtb. Volksraad vastgesteld en bepaald, dat licentien, den verkoop van wijnen en sterke dranken binnen dezen Staat wettigende, mogen worden uitgegeven en verleend door de Landdrosten, Speciale Landdrosten, Mijncommissarissen of Resident Vrederechters, onder zoodanige bepalingen als in deze Wet worden gemaakt, en worden bij deze alle vroegere Wetten en besluiten aangaande den verkoop van wijnen en sterke dranken herroepen, in zooverre zij in strijd zijn met deze Wet.

2. De bedoelde licentien zullen gerangschikt worden als volgt:

Verleenen v. licentien voor verkoop van sterke dranken.

Vroegere Wetten herroepen.

Licentie bij de groote maat.

Licentie voor Bottel Store.

a. Licentien voor den verkoop bij de groote maat; onder deze licentie zal niet minder dan bij twee gallons in vaten of twaalf gewone pint bottels kunnen worden verkocht.

b. Licentien voor een Bottel Store; onder deze licentie zal niet minder dan bij een gewone pint bottel en altijd met dien verstande, dat de dranken, onder deze licentie verkocht, niet op de plaats waarop de licentie is verleend geconsumeerd worden.

1) Zie Wetboek 1886—1887, pag. 110.

2) Zie Wet No 1, 1881, Wetboek, pag. 953.

c. Licentien om bij de kleine maat te verkoopen; hieronder komen kantienen, taphuizen, en de dranken kunnen onder deze licentie in kwantiteiten minder dan een pint bottel worden verkocht, en op de plaats alwaar de licentie op verleend is worden geconsumeerd.

Licentie bij de kleine maat.

d. Licentien voor hotels langs den weg; deze licentien worden alleen verleend voor hotels en op een afstand van minstens zes mijlen zijnde van eenig stad of dorp, zetel van den Landdrost, Mijncommissaris of Resident Vrederechter.

Licentie voor hotels langs den weg.

3. De licentien worden uitgereikt voor niet langer dan één jaar, eindigende met het dienstjaar, d.w.z. den 31sten December, doch kunnen de licentien ook kwartaalsgewijze worden uitgenomen als volgt:

Tijd waarvoor uitgereikt.

	Jaar.	2 Kwartalen.	1 Kwartaal.
a. Licentie voor	£15	£ 9	£ 5
b. » »	25	15	9
c. » »	50	30	18
d. » »	25	15	9

De kwartalen te worden gerekend als volgt:—

Licentien ook kwartaals.

Begin Januari tot einde Maart.
 » April » » Juni.
 » Juli » » September.
 » October » » December.

4. Het zal in de macht en jurisdictie liggen van den Landdrost, Mijncommissaris of Resident Vrederechter, om een reeds verleende licentie in te trekken, indien door hem na behoorlijk onderzoek bevonden wordt, dat er zoodanige ongeregelde heden hebben plaats gevonden, welke het voor de openbare rust en orde noodig maken om de licentie in te trekken.

Wanneer verleende licentie kan worden teruggetrokken.

Ingeval een licentie wordt ingetrokken kunnen de reeds betaalde licentiegelden noch geheel, noch gedeeltelijk worden teruggevorderd. Het verleenen eener licentie kan steeds zonder opgave van redenen worden geweigerd.

Doch reeds betaalde licentiegelden niet teruggegeven.
 Weigeren licentie te verleenen.

5. Rondreizende handelaars, die sterke dranken of wijnen bij zich voeren, in hoeveelheid meer dan zes bottels, zullen voorzien moeten zijn van een licentie, zooals verleend onder art. III, letter a.

Licentie voor rondreizende handelaars.

6. De houders van hotel-licentien langs den weg moeten zorgen, dat reizigers voorzien kunnen worden van kost, logies, stalling, enz., daar anderszins hun de vernieuwing hunner licentien kan worden geweigerd.

Plicht van houders van hotel-licentien langs den weg.

7. Geen kleurling en inboorling, zijnde van Zuid-Afrika, zal dranken kunnen of mogen koopen zonder

Verkoop van drank aan kleurlingen.

- Strafbepaling.** een verlofbrief van zijn dienstheer, de gelicentiëerde verkoper, dit overtredende kan hem de vernieuwing zijner licentie worden geweigerd, of de reeds verleende licentie worden ingetrokken, en hij behalve dat ook nog worden beboet met eene geldboete van niet minder dan £5 voor iedere overtreding.
- Uithangbord.** 8. Alle verkopers van wijnen, bier of sterke dranken, zullen verplicht zijn een uithangbord als zoodanig op een goed zichtbare plaats te hebben aan de deur of elders, alwaar de dranken verkocht worden, met inhoud van hunne namen, enz.
- Drank, de opbrengst van plaats kan zonder licentie worden verkocht.** 9. Het zal geoorloofd zijn aan een eigenaar of houder eener Boerenplaats om sterke dranken of wijnen, de voortbrengselen van die plaats, te mogen verkoopen zonder licentie, mits niet minder dan één bottel. Het zal hem evenzoo geoorloofd zijn, om die wijnen of sterke dranken te vervoeren en te verkoopen, alleenlijk niet op hotels- of dorpsgronden. Hij zal ook moeten voorzien zijn van een certificaat van den Veldcornet van zijn district, aantoonende dat de drank op zijn plaats gemaakt is. Art. 5 is niet hier van toepassing.
- Certificaat van Veldcornet.** 10. Alle overtredingen tegen deze Wet gepleegd kunnen door de bevoegde Hoven der Republiek worden behandeld, en boeten in dezen worden geheven van £5 tot £50, naar den aard der zaak, zoomede ook hetzij dadelijke opheffing der verleende licentie of weigering om licentie te vernieuwen.
- Strafbepaling voor overtreding.** 11. Er zullen geen dranken hoeookgenaamd mogen worden verkocht op Zon- of Kerkdagen, noch op week- of werkdagen, dan alleen tusschen de uren van af 8 des morgens en 9 uur des avonds, en op Zon- of Kerkdagen, onder licentiën *c* en *d*, alleen aan *bonafide* reizigers, welke ten minste twaalf mijlen dien dag hebben gereisd. Er kan tot het verkoopen van drank na 9 uur 's avonds speciaal verlof gegeven worden, door zulke der in art. 1 genoemde ambtenaren, als daarvoor door de Regeering zullen worden aangewezen en onder zulke voorwaarden, voorschriften en bepalingen, als door hen volgens instructie der Regeering zullen worden gesteld. Speciale verlofbrieven zullen daarvoor worden uitgereikt, welke slechts voor één dag of ééne week geldig zullen zijn en een zegel moeten dragen van een shilling sterling voor elken dag. ¹⁾
- Geen verkoop op Zon- of Kerkdagen.** 12. Het zal aan den Rechter vrijstaan, om in plaats van geldboeten in deze, of wanneer de geldboeten niet betaald worden, om alsdan de alternatieve te stellen van gevangenisstraf den tijd van drie maanden niet te boven gaande.
- Gevangenisstraf in plaats van geldboete.**

¹⁾ De laatste alinea van dit artikel werd toegevoegd aan Wet no. 5, 1887. Zie Wetboek 1886-1887, pag. 110.

13. Z.H.Ed. de Staatspresident, met advies van den Uitvoerenden Raad, zal de macht hebben om van tijd tot tijd zulke verdere regulatien, met betrekking tot den verkoop van wijnen, mouten of sterke dranken, van welken aard ook, te maken als naar omstandigheden mogen worden vereischt, en zulke regulatien zullen kracht van Wet hebben na publicatie in de *Staatscourant*.

Staatspresident met Uitvoerenden Raad gemachtigd verdere regulaties te maken.

14. Deze wet zal in werking treden van af den 1sten dag van Januari 1888.

In werking treding der Wet.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

W. EDUARD BOK,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 11 Juni 1888.

VOLKSRAADSBESLUIT, 7 MEI 1888.

ART. 18. «De Raad, gelet hebbende op de Regeeringsmissive dd. 4 Mei 1888, BB. 1072/88 en op art. 1 van de Aanspraak, verheugt zich dankbaar over den daarin medegedeelden uitslag in zake de herkiezing van ZHed. Stefanus Johannes Paulus Kruger, als Staatspresident der Z. A. Republiek.

Beëdiging
Staatspresident.

«De Raad, verder gelet hebbende op art. 84 van de Grondwet, besluit: dat ZHed.'s beëdiging zal plaats hebben morgen ten elf ure des voormiddags en wel op de tribune vóór de Volksraadszaal opgericht. Dat diensvolgens de vergadering van den Raad in den voormiddag van morgen, den 8sten Mei 1888, op de tribune zal worden gehouden. Dat de Regeering verzocht worde uitnoodigingen te zenden aan zoodanige ambten of eereposten en verder aan zoodanige ambtenaren van den Staat en geestelijken als zij mogen geraden en dienstig achten, ten einde met de Leden van den Volksraad en de Edele Leden van den Uitv. Raad op de tribune plaats te nemen.»

VOLKSRAADSBESLUITEN, 9 MEI 1888.

ART. 41. «De Raad, gelet hebbende op de Regeeringsmissive, dd. 19 April ll., met Uitv. Raadsbesluit, art. 346, dd. 6 September 1887, daarin vervat, neemt

Opdracht aan de Regeering re immigratie van Koelies en andere Aziaten.

kennis van de mededeeling daarin gedaan. Naardien het echter is gebleken en het steeds meer en meer blijkt dat het instroomen van Koelies, Chineezen en andere Aziaten binnen deze Republiek, nadeelig werkt op de belangen van dezen Staat, draagt de Raad de Regeering op zich wederom in correspondentie te stellen met Harer Majesteits Regeering, ten einde een zoodanige wijziging in de bepalingen der Conventie te bekomen als waardoor het de Regeering dezes lands zal vrijstaan de instrooming der bedoelde volken te beletten of op voldoende wijze te regelen.

Het Uitv. Raadsbesluit luidde als volgt:

Aan de orde: Minute 4095/87. inhoudende Volksraadsbesluit, art. 589, dd. 17 Juni 1887, *re* het beletten van den verderen invoer van Koelies, Chineezen en alle andere Aziaten.

«De Uitv. Raad zich vereenigende met het advies van den Staatsprocureur, ¹⁾ ziet geen kans een Concept-Wet zooals door memorialisten gevraagd, aan den E. A. Volksraad voor te leggen.»

Bekrachtiging
gewijzigde Goudwet.

ART. 43. «De Raad, gelet hebbende op de Regeeringsmissive van den 27sten April ll. en op de daarin bedoelde Goudwet, bevattende nu de verschillende wijzigingen en veranderingen vroeger in de Goudwet gemaakt in één achter elkaar gestelden vorm, besluit: de Wet, met voorbehoud van mogelijk daarin voorkomende drukfouten, in dezen vorm te bekrachtigen.»

Uitkeering aan de
Weduwe Bijleveld.

ART. 59. «De Raad, gelet op Uitv. Raadsbesluit, art. 249, dd. 4 Mei 1888, besluit: de Regeering te machtigen aan de Weduwe J. R. Bijleveld uit te betalen een bedrag gelijkstaande aan het jaarlijksch salaris door haar echtgenoot getrokken tijdens zijn overlijden.»

¹⁾ Het advies van den Staatsprocureur luidde:
Het is mijns inziens gelukkig dat de opdracht van den Volksraad de woorden inhoud: "indien doenlijk."

Eene Wet, zooals hier gevraagd, die uitdrukkelijk tot doel en strekking heeft de instrooming van Chineezen, Koelies, enz., te beletten, is in strijd met de Conventie met Engeland.

Ik kan daarom niet adviseeren zulk een Wet aan den Volksraad voor te stellen.

(w. g.) Dr. W. J. LEYDS,
Staatsprocureur.

VOLKSRAADSBESLUITEN, 11 MEI 1888.

ART. 54. «De Volksraad, gelet hebbende op Uitv. Raadsbesluit, dd. 18 April 1888, art. 208, thans aan de orde; gelet hebbende vooral op het tweede gedeelte van dat besluit, vragende onder zekere speciale omstandigheden, machtiging tot het uitgeven van licenties of de toekenning van claims op de gronden van Klerksdorp, nader in het Uitv. Raadsbesluit gespecificeerd, bij speciale regeling, besluit: bij dezen de HEd. Regeering te machtigen en te autoriseeren in dit geval zoodanige speciale maatregelen te nemen als zooveel mogelijk strekken zullen tot tevredenheid van het belanghebbend publiek.»

Machtiging aan de Regeering tot het nemen van zoodanige speciale maatregelen voor het uitgeven van licenties of de toekenning van claims op de gronden te Klerksdorp

Het Uitv. Raadsbesluit luidde als volgt:

Aan de orde: Minute R 5131/86, waarin R 3254/88, zijnde het door het Hoofd van Mijnwezen ingezonden rapport aangaande zijne dienstreis naar de goudvelden gelegen in het district Potchefstroom, en van dat rapport punt I: De bestaande kwestie te Klerksdorp omtrent de door den Landdrost van Potchefstroom uitgegeven prospecteer-licentiën op Gouvernementsgrond.

«Besloten: Dat die personen welke van licenties gebruikt gemaakt hebben om daarmede claims af te pennen of te prospecteeren op de gronden van Klerksdorp, met name gedeelte Elandsheuvel, en de gronden afgegeven door de Weduwe Brits, welke nog niet als Gouvernementsgrond getransporteerd zijn of door de Regeering voor zoekers opengesteld waren, in strijd met de Wet hebben gehandeld en derhalve geene de minste aanspraak op de alzoo afgepende claims kunnen hebben.

«Dit besluit ter kennisgeving te doen publiceren in de *Staatscourant*.

«Verder besloten: met betrekking tot de ontstane moeielijkheid aldaar, aan den E. A. Volksraad voor te stellen, aangezien aldaar meer applicaties voor licenties zijn dan claims kunnen worden afgepend, de Regeering te autoriseeren om de uitgifte der licentiën of de toekenning der claims te doen geschieden bij speciale maatregelen, zooals bij loting of anderszins.»

ART. 63. «De Raad, gelet hebbende op de Regeeringsmissive van den 27sten April 11. op Uitv. Raadsbesluit, art. 455, dd. 5 Nov. 1887, vereenigt zich met de daarin gemaakte bepalingen.»

Vrijstelling van achterstallig belasting op pastorie-erven.

Het Uitv. Raadsbesluit luidde als volgt:

Aan de orde: Minute R 5462/87, inhoudende verzoek van de heeren predikanten H. S. Bosman en P. Postma, om vrijstelling van achterstallige belastingen op pastorie-erven en vragende of op open kerkpleinen belasting moet betaald worden.

«De Uitv. Raad, lettende op het feit dat tot heden toe geen belasting betaald of gevorderd is op pastorie-erven, ziet de onbillijkheid in om die achterstallige belasting nu te vorderen, en

«Besluit: die niet in te vorderen en aan den E. A. Volksraad bij zijne aanstaande zitting voor te stellen die kwijt te schelden, maar van nu voortaan daarvoor wel belasting te vorderen, terwijl op openliggende en niet-ingesloten kerkpleinen geen belasting zal worden gevorderd; en van dit besluit kennis te geven aan den Registrateur van Akten, ten einde het passeeren van transporten van pastorie-erven ter wille van achterstallige belastingen niet te verhinderen.»

Aanzoek ter occupatie van gronden in Zoutpansberg door burgeressen.

ART. 65. «De Raad, gelet hebbende op de Regeeringsmissive van den 25sten April 1888 en op Uitv. Raadsbesluit, art. 52, van 17 Januari 1888, besluit: zijn goedkeuring te hechten aan de stappen door den Uitv. Raad in deze als een voorloopige maatregel genomen, machtigt de Regeering hare beslissing in deze van permanenten aard te maken en in andere gevallen van een zelfden aard op dezelfde wijze voort te gaan.

Het Uitv. Raadsbesluit luidde als volgt:

Aan de orde: Minute R. 104/88 en R. 331/88, inhoudende twee aanzoeken ter occupatie van gronden in Zoutpansberg, door de Weduwe A. M. Swart en C. Magraat.

«De Uitv. Raad, na zijne volle consideratie aan deze aanzoeken geschonken te hebben,

«Besluit: voorloopig dergelijke aanvragen op geheel denzelfden voet te behandelen en te beschouwen als aanzoeken door burgers gedaan en deze zaak verder ter overweging aan den E. A. Volksraad bijne aanstaande zitting te brengen.»

De E. A. Volksraad besloot aldus: dat in sectie 12a van Wet No. 8, 1886, zie Wetboek 1886—1887, p. 31, door burgers ook bedoeld wordt burgeressen.

ART. 69. «De Raad, gelet hebbende op Regeerings-missive dd. 11 Mei 1888 en op Uity. Raadsbesluit, art. 253, dd. 11 Mei 1888, daarin vervat besluit zich met dat Uity. Raadsbesluit te vereenigen en de Regeering de machtiging te geven daarin verzocht.

Machtiging aan de Regeering om erven in dorpen publiek te doen verkoopen.

Het Uity. Raadsbesluit luidde als volgt:

Aan de orde: Minute R. 4001/88, inhoudende verzoek van den heer G. J. de Jager en 31 anderen, zekere erven te Wakkerstroom publiek te doen verkoopen.

«De Uity. Raad, de wenschelijkheid inziende niet alleen van dit verzoek, maar aan velen van dergelijken aard van tijd tot tijd bij de Regeering ingekomen ook voor andere dorpen,

«Besluit den E. A. Volksraad machtiging te vragen naar gelang van omstandigheden en waar zulks vereischt mocht worden, erven in dorpen publiek te mogen doen verkoopen.»

VOLKSRAADSBESLUITEN, 12 MEI 1888.

ART. 71. «De Volksraad, gelet hebbende op Uity. Raadsbesluit, art. 259, dd. 12 Mei 1888, thans onder behandeling, besluit: de gevraagde machtiging, zooals daarin verzocht, aan de Regeering te verleen, zooals hij bij deze doet, en aldus de Gouvernementserven, of beter een zeker aantal daarvan, in Piet Potgietersrust, te doen occupeeren in termen van de Occupatie-Wet.»

Occupatie van Gouvernements erven te Piet-Potgietersrust volgens Occupatiewet.

ART. 74. «De Raad, gelet hebbende op de missive der Regeering, dd. 12 Mei 1888 en Uity. Raadsbesluit, art. 261, van denzelfden datum, daarin vervat, besluit: de Regeering te machtigen tot het in werking stellen der Wet op de Generale Opmeting, in termen van het Uity. Raadsbesluit en verder de Regeering te machtigen om in gevallen van bijzonderen aard, niet in het Uity. Raadsbesluit genoemd, als bijv. die van noodzakelijke opsnijding van plaatsen wegens boedelverdeeling of anderszins, eveneens het doen van private metingen toe te staan, nadat in elk geval de bijzondere sanctie van den Uity. Raad zal zijn verkregen. ¹⁾

In werking stelling der Wet op de Generale Opmeting.

---

¹⁾ Zie Volksraadsbesluit, 5 Augustus 1885, art. 1192, Wetboek 1849—1885, p. 1402.
Zie verder Wet No. 2, 1884, p. 1281 en p. 1129.

VOLKSRAADSBESLUITEN. 14 MEI 1888.

Concept
Spoorweg-Conventionie
met Britsch
Bechuanaland.

ART. 78. «De Raad, gelet hebbende op de Regeeringsmissive dd. 25 April 1888, op Uity. Raadsbesluit, art. 97, dd. 7 Februari 1888, thans aan de orde; op de voorgelezen Concept Spoorweg Conventionie in het Uity. Raadsbesluit bedoeld.

«Besluit: de Regeering op te dragen een conventie voor soortgelijken aard en bevattende zoodanige wijzigingen als daarin noodig mogen worden bevonden, met de Regeering van Britsch Bechuanaland aan te gaan en haar verder te machtigen en op te dragen zoodanige maatregelen te nemen en zoodanige bepalingen te maken, inhoudende het stellen van zulke straffen als voor de uitvoering dezer conventie noodig zijn; het een en ander onderworpen aan de nadere ratificatie van den Volksraad, wordende de Regeering intusschen gemachtigd de bepalingen der hierin bedoelde conventie en de andere daarbij behoorende bepalingen in zake de straffen, enz., bovenbedoeld, tijdelijk van kracht te maken, indien mogelijk.»

Proclamatie van het
te stichten dorp
Paul-Pietersburg.

ART. 80. «De Raad, gelet hebbende op Uity. Raadsbesluit, dd. 12 Mei 1888, art. 260 en op de daarin bedoelde memorie, vereenigt zich met het verzoek en de gedane aanbeveling en machtigt alzoo de Regeering het dorp aan Doembi onder den naam van Paul Pietersburg te stichten en hetzelfde te proclameeren onder de gewone bepalingen.»

Compensatie, aan
C. Bezuidenhout en
G. du Preez voor
verricht werk.

ART. 85. «De Volksraad, gelet hebbende op Uity. Raadsbesluit, dd. 4 April 11., art. 189, besluit: gemeld Uity. Raadsbesluit goed te keuren en de H. E. Regeering op te dragen, aan de heeren C. Bezuidenhout en G. du Preez compensatie te verleenen voor verricht werk, volgens taxatie in het Uity. Raadsbesluit bedoeld.

«De Raad besluit verder de Regeering te machtigen in andere gevallen van dergelijken aard op dezelfde wijze te handelen.»

Het Uity. Raadsbesluit luidde als volgt:

Aan de orde: Minute R 6370/87, inhoudende verslag van den Myncommissaris te Marabastad, in dd. 21 Nov. 1887. omtrent de twee stukken Gouvernementsgrond, gelegen in Zoutpansberg, bestemd voor een standdorp.

«De Uitm. Raad, uitvindende dat gemelde twee stukken Gouvernementsgrond geoccupeerd zijn door de heeren C. Bezuidenhout en G. du Preez, in de hoop die gronden volgens Occupatiewet in bezit te krijgen, en aangezien de Regeering aan die burgers dien grond nu niet kan afstaan, omdat zij die nu noodig heeft voor een standsdorp, evenwel de billijkheid inziende die burgers eenigszins te compenseeren voor hun op die gronden gedaan werk;

«Besluit: Aan den E. A. Volksraad voor te stellen dien burgers een billijke compensatie toe te kennen, doch reeds dadelijk aan den Landdrost op te dragen met de twee Veldcornetten de heeren van Rensburg en A. P. Botha het door hen gedane werk te taxeeren en daarvan aan de Regeering een rapport uit te brengen, ten einde daaruit te kunnen oordeelen hoeveel die compensatie zal bedragen.

ART. 90. «De Volksraad, gelet hebbende op Uitm. Raadsbesluit, dd. 11 Mei 1888, art. 254, thans aan de orde, besluit gezegd Uitm. Raadsbesluit goed te keuren en de toelagen van de leden van den E. A. Volksraad te stellen op £2 per dag, te beginnen van af 7 Mei 1888. Dienaangaande door de Regeering voorziening te worden gemaakt op de Begrooting.» ¹⁾

Toelage aan
Volksraadsleden
£2 per dag.

ART. 92. «De Volksraad, gelet hebbende op Uitm. Raadsbesluit art. 264, dd. 12 Mei 1888, nu aan de orde, hecht zijn goedkeuring aan de bepalingen, daarin vervat, zooals zij doet bij deze.

Verkiesbaarheid van
burgers der Nieuwe
Republiek tot
Volksraadsleden
op het tijdstip der
vereeninging.

Het Uitm. Raadsbesluit luidde aldus:

Aan de orde: «Bespreking over de wenschelijkheid, voorgebracht door de Deputatie der Nieuwe Republiek, eene bepaling te maken omtrent de verkiesbaarheid der burgers der Nieuwe Republiek als Volksraadsleden der Zuid-Afrikaansche Republiek na de Vereeninging,

«Besloten den E. A. Volksraad voor te stellen te bepalen, dat die burgers der Nieuwe Republiek, die verkiesbaar zijn als Volksraadsleden der Nieuwe Republiek op het tijdstip der vereeninging, ook verkiesbaar zullen zijn als Volksraadsleden der Zuid-Afrikaansche Republiek na de vereeninging.

¹⁾ Zie Wet no. 14, 1887, Wetboek 1886—1887, pag. 159. Zie ook Reglement van orde voor den Volksraad der Z. A. Republiek § 10, Wetboek 1886—1887, pag. 174.

VOLKSRAADSBESLUIT, 15 MEI 1888.

Compensatie aan burgers van de Nieuwe Republiek na de vereeniging.

ART. 94. «De Volksraad, gelet hebbende op Uitv. Raadsbesluit, dd. 12 Mei 1888, art. 265, thans aan de orde, besluit gezegd Uitv. Raadsbesluit goed te keuren en de HoogEd. Regeering de gevraagde machtiging daarin vervat te verleen, zooals hij bij deze doet.»

Het Uitv. Raadsbesluit luidde als volgt:

Aan de orde: Bespreking over de door de Zuid-Afrikaansche Republiek toe te kennen compensatie aan de burgers der Nieuwe Republiek na de vereeniging.

«Besloten den E. A. Volksraad voor te stellen die compensatie te bepalen als volgt:

«Aan hen, die wettige aanspraak hebben op eerste rechtsplaatsen, 1000 morgen of £300, en aan hen, die wettige aanspraak hebben op laatste rechtsplaatsen 500 morgen of £150.

VOLKSRAADSBESLUITEN, 16 MEI 1888.

Toekenning van 4 erven voor het bouwen van een kerk aan de Consulents-Gemeente te Mamusa en toekenning van een stuk Gouvts. grond in het district Bloemhof aan de Ned. Herv. of Geref. Gemeenten.

ART. 105. De Raad, gelet hebbende op Uitv. Raadsbesluit, dd. 15 Mei 1888, en op een verzoek van den Kerkeraad der Vereenigde Nederduitsch Hervormde of Gereformeerde Kerk te Niekerksrust, vragende toekenning van 8 erven en 2 plaatsen van 3000 morgen elk, betreurt het op grond van vroegere besluiten van desbetreffenden aard geen gevolg te kunnen geven aan het verzoek, doch:

«Besluit aan de Consulents-gemeente van Mamusa 4 erven toe te kennen op het dorp van dien naam, om gebruikt te worden tot het bouwen van een Kerk daarop.

«En verder aan de Ned. Hervormde of Gereformeerde gemeenten voor het geheele district Bloemhof toe te kennen een stuk Gouvernementsgrond zooveel mogelijk evenredig aan den grond aan andere gemeenten toegekend. De Regeering uitvoering te geven aan dit besluit.»

Toekenning v. grond aan de Ned. Herv. of Geref. Gemeente te Rustenburg.

ART. 109. De Volksraad, gelet hebbende op Uitv. Raadsbesluit, dd. 15 Mei 11., art. 272; gelet hebbende op Regeeringsmissive, dd. 16 Mei 1888, met bijgevoegd verzoek van den Eerw. Kerkeraad van de Nederduitsch Hervormde of Gereformeerde Gemeente van Rustenburg;

«Gelet hebbende dat beide Kerkgenootschappen een en hetzelfde stuk grond aanvragen voor kerkelijke doeleinden;

«Besluit aan de HEd. Regeering op te dragen aan beide Kerkgenootschappen elk een zoodanig stuk grond toe te kennen, in overeenstemming met desbetreffende vroegere aanvragen van denzelfden aard, voor kerkelijke doeleinden, doch met dien verstande, dat het aangevraagde stuk grond niet worde toegekend.»

Het Uity. Raadsbesluit luidde als volgt:

Aan de orde: Minute R 9196/87, inhoudende verzoek van den WelEerw. ZeerGel. heer Ds. J. de Ridder en 14 andere leden van den Kerkeraad der Gereformeerde Gemeente te Rustenburg, om zeker stuk Gouvernementsgrond, gelegen nabij Hekspoort, wijk Hoogveld, te mogen worden toegekend.

«Besloten het verzoek met aanbeveling voor den E. A. Volksraad te leggen.»

ART. 111. «De Volksraad, gelet hebbende op Uity. Raadsbesluit, dd. 16 Mei 1888, art. 275.

«Gelet hebbende op het advies van ZEd. Gestr. den Staatsprocureur,

«Besluit: gezegd Uity. Raadsbesluit goed te keuren en de Regeering op te dragen dienovereenkomstig te handelen.»

Verlenging der Wet tot uitlevering van misdadigers aan de Kaapkolonie voor één jaar en daaraan toe te voegen:—
“overtredingen van Insolventie-Wetten.”

Het Uity. Raadsbesluit luidde als volgt:

Aan de orde: Minute R 4982 84, inhoudende correspondentie met den Britschen Vertegenwoordiger te Pretoria, over het in werking stellen van de Wet op uitlevering van misdadigers, en minute van Staatsprocureur dd. 15 Mei 1888.

«Besloten: aan den E. A. Volksraad voor te stellen te besluiten als volgt:

«1. Dat aan de lijst van misdrijven genoemd in art. 2 van Wet No. 9, 1887¹⁾ (genaamd Wet regelende de algemeene voorwaarden waarop ten aanzien van uitlevering van misdadigers verdragen met vreemde Staten of Koloniën kunnen worden gesloten) worde toegevoegd: «overtredingen van Insolventie Wetten.»

«2. De Regeering te machtigen de werking van Wet No. 14,²⁾ (genaamd de Wet tot uitlevering van misdadigers aan de Kolonie de Kaap de Goede Hoop) te verlengen voor een tijdperk niet te boven gaande een jaar, wanneer op het tijdstip dat de werking van

1) Wet No. 9, 1887, te vinden in Wetboek 1886—1887, p. 132.

2) Wet No. 14, 1886, in hetzelfde Wetboek, p. 56.

Zie aldaar art. 17, p. 60.

genoemde Wet No. 14, 1886 zou ophouden, het te sluiten uitleveringstractaat met Kaapkolonie nog niet van kracht is geworden.»

VOLKSRAADSBESLUIT, 17 MEI 1888.

Opmeting van
eilanden in Vaalriv.

ART. 114. «De Volksraad, gelet hebbende op Uitv. Raadsbesluit, dd. 11 Mei 1888, art. 252, gehoord hebbende de recommandatie van ZEd. den Landmeter-Generaal. Gelet hebbende op het rapport van de Commissie belast met het onderzoek in zake de ligging der eilanden. Gelet hebbende op de correspondentie tusschen ZHed. den Staatspresident van den Oranje Vrijstaat en ZHed. den Staatspresident van de Z. A. Republiek.

«Besluit: het Uitv. Raadsbesluit thans aan de orde goed te keuren en de H. E. Regeering op te dragen met de H. Ed. Regeering van den Oranje Vrijstaat te onderhandelen, met betrekking tot de opmeting van zoodanige eilanden in de Vaalrivier als wenschelijk moge worden geacht en de Regeering verder te machtigen. de aan de Z. A. Republiek toekomende eilanden bij publieke veiling te doen verkoopen.»

Het Uitv. Raadsbesluit luidde als volgt:

Aan de orde: Minute R 3924/84, waarin Volksraadsbesluit, art. 213, dd. 20 Augustus 1884, en genoemde correspondentie met de Regeering van den Oranje Vrijstaat over de eilanden in de Vaalrivier, rapport onzer Commissie en aanbeveling van den Waarnemen-den Landmeter-Generaal onder Minute 7/4 1888.

«Besloten: zich met de aanbeveling van den Waarn. Landmeter-Generaal te vereenigen en den E. A. Volksraad voor te stellen alleen de eilandengroepen door de Commissie in haar rapport genoemd bij Parijs, bij Doodsdrift en bij Christiana te doen opmeten, en van dit voorstel aan de Regeering van den Oranje Vrijstaat kennis te geven en verder machtiging te vragen aan den E. A. Volksraad die eilanden publiek te doen verkoopen.»

VOLKSRAADSBESLUITEN, 22 MEI 1888.

Toestemming om
12 prospecteerclaims
te amalgameeren.

ART. 158. «De Raad vereenigde zich eenparig met Uitv. Raadsbesluit, art. 282, dd. 19 Mei 1888, en be-

krachtigde aldus de bepalingen, neergelegd in Uitv. Raadsbesluit, art. 385, dd. 23 Sept. 1887.

Het Uitv. Raadsbesluit luidde als volgt:

Aan de orde: Minute R 6667/87, inhoudende eene memorie, geteekend door de Leden van het Delvers-Comité, Zuid-Kaap, Leden van het Comité van de Barberton Kamer van Mijnwezen en Koophandel en 890 anderen.

«Besloten: hun te antwoorden, dat de volmacht door den E. A. Volksraad aan den Uitv. Raad gegeven beperkt is, en dientengevolge de gevraagde Wetsverandering niet kan geschieden, doch bepaald is dat van af 1 Oct. a.s. op alle publieke delverijen in de Zuid-Afrikaansche Republiek zal toegestaan zijn, ook een aantal van 12 prospecteerclaims te amalgameeren na een daartoe gedaan schriftelijk verzoek aan den Mijn-commissaris of aan den Verantwoordelijken Klerk, zullende dit schriftelijk verzoek voorzien moeten zijn van een zegel van vijf shillings volgens de Wet, behalve de gewone gelden verschuldigd voor de prospecteerlicenties. Verder werd besloten: het Hooft van 't Mijnwezen op te dragen aan dit besluit de noodige publiciteit te geven.»

ART. 160. «De Volksraad, gelet hebbende op Uitv. Raadsbesluit art. 281, dd. 19 Mei 1888, besluit na overweging der zaak de Regeering op te dragen, bij de aanstelling van Assistenten en van Speciale Landdrosten, toe te zien, dat dezen den ouderdom van 30 jaren hebben bereikt, evenals de Landdrosten.» ¹⁾

Assistent en Speciale Landdrosten moeten 30 jaar oud zijn.

VOLKSRAADSBESLUIT, 23 MEI 1888.

ART. 189. «De Raad, gelet hebbende op Uitv. Raadsbesluit, art. 280, dd. 23 Mei 1888, vervat in de missive van de Regeering van denzelfden datum, besluit zich te vereenigen met de bepalingen van dit Uitv. Raadsbesluit en machtigt de Regeering aldus te handelen.»

Voor plaatsen van burgers welke in locaties vallen, zal evenredige grond gegeven worden of billijk bedrag in geld.

Het Uitv. Raadsbesluit luidde aldus:

Aan de orde: plaatsen van de burgers die in de locaties vallen.

«Zoo wordt besloten aan den Volksraad voor te

¹⁾ Zie in Wetboek 1849-1885. Grondwet art. 129, pag. 53, en verder Volksraadsbesluit 7 Juni 1888, art. 254, pag. 1151, en Volksraadsbesluit 13 Juli 1885, art. 823, pag. 1367.

stellen te besluiten ten naastenbij evenredigen grond of een billijk bedrag in geld te geven.» ¹⁾

VOLKSRAADSBESLUIT, 25 MEI 1888.

ART. 241. «De Volksraad, gelet hebbende op Uitv. Raadsbesluit, art. 283, van 22 Mei 1888; op Uitv. Raadsbesluit, art. 497, van 26 Nov. 1887; op Volksraadsbesluit, art. 1366, van 30 Juli 1887; op de gezondheids-regulationen voor Johannesburg, gepubliceerd in de *Staatscourant* van 30 November 1887;

«Besluit: dat deze regulaties rechtsgeldig zijn en van kracht van af den datum waarop dezelve door den Uitv. Raad zijn vastgesteld, totdat door den Volksraad daaromtrent nader mocht worden beslist.»

VOLKSRAADSBESLUITEN, 29 MEI 1888.

ART. 267. «De Raad, gelet hebbende op Uitv. Raadsbesluit, art. 291, dd. 28 Mei 1888, besluit gezegd Uitv. Raadsbesluit goed te keuren en de Regeering te machtigen het gevraagde stuk grond Kaalbult aan de Ned. Herv. of Geref. Gemeente van Lichtenburg toe te kennen, of een zoodanig ander stuk grond als de Regeering moge wenschelijk achten, met inachtneming en naar evenredigheid van reeds toegestane gronden voor hetzelfde doel.

«Verder besluit de Raad de Regeering te machtigen om ingeval van andere aanvragen om grond voor dergelijke doeleinden, grond toe te kennen in termen van Volksraadsbesluit, art. 540, van 14 Juni 1887, met dien verstande, dat ze geschieden aan de drie Hollandsche Kerkgenootschappen die tot hiertoe grond hebben bekomen voor bedoelde einden.» ²⁾

ART. 279. «De Raad, gelet hebbende op de Regeerings-missive, dd. 28 Mei 1888, thans aan de orde, op het voorstel van den Wd. Landmeter-Generaal, daarin bedoeld:

«Besluit: de Regeering te machtigen om te handelen zooals door den Wd. Landmeter-Generaal aan de hand gegeven, indien de Regeering na ingesteld onderzoek heeft bevonden dat het noodzakelijk is de toelating van den Landmeter voor een bepaalden of onbepaalden tijd terug te trekken.

Gezondh.-regulationen Johannesburg zijn geldig van af vaststelling door Uitv. Raad.

Toekenning v. grond alleen aan de drie Hollandsche Kerkgenootschappen.

Terugtrekking van toelating als Landmeter mogelijk.

¹⁾ Zie in Wetboek 1849—1885. Pretoria Conventie 1881, art. 22, pag. 1007. Londen Conventie 1884, art. 19, pag. 1259.

²⁾ Zie Wetboek 1886—1887, pag. 197.

VOLKSRAADSBESLUIT, 30 MEI 1888.

ART. 322. Aan de orde kwamen nu drie memories, alle uit district Ermelo, alle gedateerd 1 Maart 1888, en afkomstig van N. J. Breijtenbach, W. S. Botha en 27 anderen (VRR. 218/88); van F. J. van Aardt, S. W. Meijer en 13 anderen (VRR. 219/88), en van J. H. Botha, J. H. Grobler en 15 anderen (VRR. 220/88), en waarin memorialisten verzoeken, dat, indien zooals zij verstonden art. 4 van het Reglement van orde, in zake de vereischten van Volksraadsleden, terugwerkende kracht had, de Raad deze bepaling mocht wijzigen.

Kwalificatie v. leden
v. d. E. A. Volksraad.

De aanbeveling van de Memorie-Commissie was van den navolgenden inhoud:

«Uwe Commissie kan zich niet vereenigen met het verzoek van memorialisten, aangezien het de Commissie niet gebleken is, dat de Wet een terugwerkende kracht heeft en het artikel alleen bepaalt, welke kwalificaties leden van den E. A. Volksraad moeten bezitten.»

ART. 323. De Raad vereenigde zich met 29 tegen 4 stemmen met de aanbeveling der Memorie-Commissie.

VOLKSRAADSBESLUIT, 1 JUNI 1888.

ART. 335. «De Raad, gelet hebbende op de Regeerings-missive, dd. 30 Mei 1888, met ingezonden memories onder no. R 4165/88. Gelet hebbende op den titel en de omstandigheid, waaronder deze memories zijn ingediend, besluit deze drie memories te verwijzen naar de Memorie-Commissie, om daarover te rapporteeren. Verder besluit de Raad, dat deze handelwijze niet als een beginsel zal aangenomen worden, maar dat memories in het vervolg alleen zullen geadresseerd worden of aan den Volksraad of aan de Regeering, zullende deze regel gelden voor den Volksraad.» ¹⁾

Memories moeten
of aan den Volksraad,
of aan de Regeering
geadresseerd worden.

VOLKSRAADSBESLUIT, 4 JUNI 1888.

ART. 359. «De Raad vereenigt zich met de aanbeveling der Memorie-Commissie en besluit verder de Regeering te machtigen ten einde de gemaakte kosten

Het leggen v. bruggen
over Vaalrivier, enz.

1) Dit besluit werd genomen omdat memorialisten hunne memories hadden geadresseerd aan den Volksraad en aan de Regeering. Zie Volksraadsbesluit art. 418, dd. 6 Sept. 1884, Wetboek 1849—1885, pag. 1264. Zie over behandeling van memories Reglement van Orde voor den Volksraad der Z. A. Republiek, afd. III van memories, Wetboek 1886—1887, pag. 184.

voor de oprichting en de instandhouding der bruggen te dekken, tollens te heffen bij zoodanige bruggen als zij noodzakelijk acht; en zulks te doen onder door haar goedgekeurd, tarief.» ¹⁾

VOLKSRAADSBESLUIT, 6 JUNI 1888.

Oprichting van tollens onder tarief.

ART. 387. «De Raad, gelet hebbende op de memorie onder VRR. 111/88, VRR. 138/88 en VRR. 265/88, thans aan de orde, waarin wordt verzocht om het plaatsen van een tol of anderszins in de wijk Bronkhorstspuit en verder dat er een licentie moge worde geheven van transportrijders, vereenigt zich grootendeels met de aanbeveling der Memorie-Commissie en besluit de Regeering te machtigen in de wijk Bronkhorstspuit en op zoodanige andere plaatsen in de Republiek als de Regeering zulks noodig mogen achten, tollens op te richten onder zoodanig tarief als de Regeering moge goedvinden, de regeling, indien alsdan gemaakt, gedurende de eerstvolgende zitting ter approbatie van den Volksraad voor te leggen. ²⁾ De Raad besluit verder: de Regeering te machtigen een wagen- of andere licentie te heffen van alle transportrijders behalve van degenen die onderhevig zijn aan wegbelasting; de Regeering de noodige regulaties te maken ter uitvoering en deze dadelijk in werking te brengen, waarbij naar het gevoelen van den Raad in aanmerking kan komen de verplichting een bordje met den naam van den eigenaar daarop aan den wagen te hechten. De Raad draagt de Regeering op deze regulaties gedurende de aanstaande zitting van den Volksraad ter nadere approbatie voor te leggen.»

Machtiging aan de Regeering tot het heffen van een wagen-licentie.

VOLKSRAADSBESLUIT, 8 JUNI 1888.

Koelies mogen 's avonds na 9 uur niet op straat.

ART. 418. Aan de orde kwam nu een memorie van Cassem Ismael & Co., en Mamoejee Amod & Co., en 46 anderen, dd. Johannesburg, 20 Februari 1888, verzoekende

1) Dit besluit werd genomen naar aanleiding van memories verzoekende een brug over de Vaalrivier op verscheidene punten. De aanbeveling der Memorie-Commissie, luidde:

Uwe Commissie vereenigt zich met memorialisten en beveelt den E. A. Volksraad aan de Regeering te machtigen, daar waar de Regeering het noodig oordeelt in het belang van het land en het algemeen bruggen te leggen over rivieren en spruiten.

Vergelijk Volksraadsbesluit, art. 387, van 6 Juni 1888.

2) Vergelijk Volksraadsbesluit, art. 359, van 4 Juni 1888.

niet gelijk gesteld te worden met kaffers, wat betreft het verbod om zich 's avonds na negen uur op straat te begeven (VRR. 10/88).

De aanbeveling der Memorie-Commissie luidde als volgt:

«Uwe Commissie kan zich niet vereenigen met het verzoek van memorialisten, aangezien er alreeds voorzeningen zijn gemaakt, waarbij zij een voorrecht hebben boven de naturellen.»

* * * * *

ART. 419. «De Raad vereenigde zich eenparig met de aanbeveling der Memorie-Commissie.» ¹⁾

VOLKSRAADSBESLUIT, 9 JUNI 1888.

ART. 425. Aan de orde kwamen nu twee memories, nl. van J. A. H. Tuin, J. P. Pretorius en 81 anderen, dd. district Middelburg, 26 Januari 1888, verzoekende toekenning van nog 4 morgen bouwgrond aan de perceelen van 8 morgen zaaigrond reeds aan hen toegekend (VRR. 69/88), en van J. J. du Toit, H. J. du Preez en 78 anderen, dd. district Middelburg, 16 Januari '88, verzoekende het recht tot aankoop van nog 2 perceelen gronds, bij het perceel van 8 morgen reeds aan hen toegestaan. (VRR. 70/88).

Toestaan van gronden te Mapoch aan occupanten.

De aanbeveling der Memorie-Commissie luidde als volgt:

«Uwe Commissie vereenigt zich met het verzoek van memorialisten en beveelt den E. A. Volksraad aan, de H. E. Regering te autoriseeren daar waar nog aangrenzende open grond is aan occupanten op de Mapochsgronden nog 4 morgen toe te staan, aan den door hen geoccupeerden grond onder een zelfde transport.»

ART. 426. «De Raad vereenigde zich eenparig met de aanbeveling.» ²⁾

1) Zie Wet No. 3, 1885, Wetboek 1849—1885, pag. 1339.

„ Londensche Conventie, art. 14, Wetboek 1849—1885, pag. 1258.

„ Volksraadsbesluit van 9 Mei 1888, art. 41.

2) Zie Volksraadsbesluit van 31 Juli 1888, art. 9e2, Wetboek 1849—1885, pag. 1228.

Zie ook rapport van den Landmeter-Generaal over de Mapochsgronden, dd. 20 Maart 1888, gepubliceerd in Staatscourant van 11 Juli 1888.

VOLKSRAADSBESLUIT, 14 JUNI 1888.

Wijziging tarief
invoerrechten

ART. 454. «De Volksraad, het Commissie-rapport tot wijziging van de Wet op den Invoer afgehandeld hebbende, besluit de gewijzigde artikelen in werking te stellen dadelijk na publicatie in de *Staatscourant*, en besluit verder dat de Wet hiermede afgehandeld is.» ¹⁾

Het gewijzigde tarief luidt als volgt:

§ 2. Alle machineriën, zonder uitzondering, zullen onderworpen zijn aan eene invoerbelasting van $1\frac{1}{2}$ pct. der waarde.

§ 3. De volgende artikelen zijn boven en behalve het algemeen invoerrecht ad 5 pct., nog onderworpen aan eene speciale invoerbelasting als omschreven achter elk artikel.

De navolgende artikelen zijn onderhevig aan 25 pct.:
Goud, Zilver en Juwelierswaren.

De navolgende aan 10 pct.:
Vleesch in blikjes.

	s. d.
Geweren en pistolen, per loop	10 0
Alle gevulde patronen voor achterlaadgeweren vervaardigd van papier, per duizend	5 0
Alle gevulde patronen voor achterlaadgeweren van carton, koper of ander metaal, per 1000	2 6
Kruit	0 4
Dynamiet	0 1
Lood	0 6
Hagel	0 3
Tabak (ruwe staat)	1 0
Tabak (gemanufactureerd)	2 6
Boter	10 0
Kaas	10 0
Cicorei	15 0
Koffie	5 0
Thee	5 0
Meel	15 0
Haver, per bundel of per baal	10 0
Haverzaad	15 0
Gebak, beschoot of koek, in blikje of niet	50 0
Mielies en kafferkoorn	5 0
Varkensvleesch, varkensvet (lard). ham, spek en worst	100 0

1) Zie Wetboek 1849—1885, pag. 1118.

" " 1886—1887, " 33.

" " 1886—1887, " 156.

" Digitised by the Open Scholarship & Digitisation Programme, University of Pretoria, 2016

	s.	d.
Rijst	2	6
Suiker	5	0
Ingelegde en gedroogde vruchten en groenten, lekkers en jam	20	0
Zeep (geparfumeerd)	10	0
Zeep (niet geparfumeerd)	5	6
Steenkolen	15	0
Bier	3	0
Gedistilleerde dranken . . . . . per gallon	6	0
Azijn	1	0
Sigaren, per honderd	15	0
Kafferpikken, per stuk	1	0
Kafferkralen, per pond	0	6
Koperdraad, per pond	0	6
Uniform of livrei-kleederen, per stuk	1	0
Groot vee, zooals bedoeld onder art. 3, punt 1, letter a, per stuk	40	0
Klein vee, dito, dito	5	0

VOLKSRAADSBESLUIT, 21 JUNI 1888.

ART. 538. «De Volksraad, kennis genomen hebbende van Regeeringsmissive, dd. 16 Juni 1888, met het daarbij ingediend schema, voorstellende verandering in de thans bestaande Volksvertegenwoordiging, kan op hetzelfde, zooals thans voorgelegd, geen oordeel uitspreken, maar spreekt zijn gevoelen uit, dat de Regeering zoodanig concept wetsvoorstel optrekke en zoo spoedig mogelijk te publiceeren, en bij de aanstaande Zitting van den Volksraad voor te leggen, ten einde het publiek in de gelegenheid te stellen per memories hun gevoelen daaroftrent uit te spreken, waardoor de Raad alsdan beter in staat zal zijn over het voorgestelde schema te beslissen.»

Regeeringsvoorstel
over een Eerste en
Tweede Kamer.

De grondtrekken zijn van den volgenden inhoud:

«De Volksraad of Volksvertegenwoordiging niet meer te bestaan uit een lichaam maar uit twee lichamen, nl. een Eerste en een Tweede Kamer.

«De Eerste Kamer in macht en bevoegdheid gelijk te staan met den tegenwoordigen Volksraad.

«De Tweede Kamer macht en bevoegdheid te hebben tot het maken van Wetten, bepalingen omtrent mijnen en delven en zulke andere onderwerpen als de Eerste Kamer naar haar zal verwijzen, of de Wet anders zal bepalen.

«De Wetten en bepalingen door de Tweede Kamer vastgesteld kracht van Wet te hebben, tenzij de meening

der Regeering niet daarmede overeenstemt of er memories tegen zijn, of de Eerste Kamer de zaak zelve in behandeling nemen wil.

«De leden van beide Kamers te worden gekozen uit en door burgers der Z. A. Republiek, met inachtneming van hetgeen daaromtrent nader bepaald wordt.

«De mogelijkheid te openen om het burgerrecht der Z. A. Republiek te verkrijgen na twee jaren verblijf in dezen Staat.

«Nadere qualificaties voor leden der Eerste Kamer. Zij die stemgerechtigde burgers geworden zijn voor het inwerkingtreden dezer desbetreffende Wet of daarna burgerrecht verkregen hebben door geboorte.

«Nadere qualificaties voor kiezers der leden van de Eerste Kamer. Dezelfde te zijn als die voor de leden der Eerste Kamer zelf.

«Het burgerschap der Z. A. Republiek voldoende qualificatie te zijn voor kiezers of gekozene der Tweede Kamer.»

VOLKSRAADSBESLUIT, 28 JUNI 1888.

ART. 688. «De Raad vereenigde zich met de thans voorgelegde supplementaire Conventie, tusschen de Zuid-Afrikaansche Republiek en het Vereenigde Koninkrijk van Groot-Brittanie en Ierland.»

De supplementaire Conventie luidt als volgt:

EENE CONVENTIE

TUSSCHEM DE ZUID-AFRIKAANSCH E REPUBLIEK EN HARE MAJESTEIT DE KONINGIN VAN HET VEREENIGDE KONINKRIJK GROOT BRIT-TANJE EN IERLAND.

NADEMAAL op of omstreeks den 14den dag van September 1887 een zeker Verdrag van Vereeniging was geteekend en aangegaan, werd door ZHed. Stephanus Johannes Paulus Kruger, Staatspresident van de Zuid-Afrikaansche Republiek, en den WelEd.Gestr. Heer Willem Eduard Bok, Staatssecretaris van genoemde Republiek, als vertegenwoordigers van den Volksraad en de Regeering van gemelde Republiek aan de eene zijde en de WelEd. Heeren Lucas Johannes Meijer en Philippus Rudolph Spies, als vertegenwoordigers van den Volksraad en de Regeering van een zeker Gemeenebest, daarin genoemd de Nieuwe Republiek, aan de andere zijde, welk Tractaat van Vereeniging tot hiertoe niet afgesloten en geratificeerd is door de Volksraden van de

Zuid-Afrikaansche Republiek en van het bovengenoemde Gemeenebest; en aangezien bij het vierde artikel van eene Conventie, behoorlijk gesloten en aangegaan op den 27sten dag van Februari 1884 door en tusschen de Zuid-Afrikaansche Republiek en Hare Majesteit de Koningin van het Vereenigde Koninkrijk Groot Brittanje en Ierland, gewoonlijk genoemd de Conventie van Londen, de Zuid-Afrikaansche Republiek zich verbond en overeenkwam geen verdrag of verbintenis met eenigen Staat of Natie, anders dan met den Oranje Vrijstaat, aan te gaan voor dat dezelve door Hare Majesteit de Koningin zal zijn goedgekeurd, en nademaal het Hare Majesteit de Koningin behaagd heeft hare goedkeuring te schenken aan het genoemde Tractaat van Vereeniging, zoodra het afgesloten en geratificeerd zal zijn door de reeds genoemde Volksraden op de hierin later uiteengezette wijze, mits deze tegenwoordige Conventie, behoorlijk aangegaan, afgesloten en geratificeerd worde door en tusschen het Gouvernement en den Volksraad van de Zuid-Afrikaansche Republiek en Hare Majesteit de Koningin, en nademaal het doeltreffend en noodzakelijk is, in en door deze Conventie zekere clausulen toe te voegen aan de bepaling van de grenzen van de Zuid-Afrikaansche Republiek, als vastgesteld in het eerste artikel van de Conventie van Londen, en om voorziening te maken voor het afstand doen door het Gouvernement van de Zuid-Afrikaansche Republiek, ten behoeve van genoemde Republiek en van het genoemde Gemeenebest, waarvan het grondgebied door bovengenoemd Verdrag van Vereeniging zal ingelijfd worden bij de gezegde Republiek, van alle aanspraken welke het Gouvernement van het gezegde Gemeenebest tot dusverre mocht gemaakt hebben, om een Protectoraat uit te oefenen over het geheel of over eenig deel van het grondgebied, bekend als Zululand, en nu geannexeerd aan en een deel uitmakende van Harer Majesteit gebied, en nademaal het ook doeltreffend en noodzakelijk is gepaste voorziening te maken voor de behoorlijke verzorging en bewaring van de graven van zekere Zulu-Opperhoofden, welke graven gelegen zijn binnen de grenzen hierin later vastgesteld, als insluitende een deel van het grondgebied van de Zuid-Afrikaansche Republiek.

Zoo is het, dat het Hare Majesteit de Koningin behaagd heeft te gelasten en bij deze wordt verklaard, dat de volgende artikelen van eene nieuwe Conventie, geteekend ten behoeve van de Zuid-Afrikaansche Republiek door ZHEd. Stephanus Johannes Paulus Kruger, Staatspresident van voornoemde Republiek en ten behoeve van Hare Majesteit door Harer Majesteits Hoogen Commissaris in Zuid-Afrika, Zijne Excellentie Sir Hercules

George Robert Robinson, Ridder Grootkruis van de meest onderscheidene orde van den Heiligen Michael en Heiligen George, Gouverneur van de Kolonie de Kaap de Goede Hoop, van af den datum der inwerking-treding daarvan geacht en gerekend worden te zijn een bindend Tractaat van overeenkomst tusschen de Zuid-Afrikaansche Republiek en Hare Majesteit de Koningin, en zal gelezen en uitgelegd worden ter aanvulling van en te zamen met de Conventie van Londen voornoemd.

ARTIKELEN.

ARTIKEL 1. Deze Conventie zal niet in werking treden of van kracht worden tenzij en tot dat

- a. zij behoorlijk afgesloten en bekrachtigd zal zijn door den Volksraad van de Zuid-Afrikaansche Republiek; en
- b. het Verdrag van Vereeniging als voorzeggd, geteekend en aangegaan op den 14den dag van September 1887 zal zijn afgesloten en bekrachtigd door den Volksraad van de Zuid-Afrikaansche Republiek en door den Volksraad van het Gemeenebest in het voorzeggde Tractaat van Vereeniging genoemd de Nieuwe Republiek, wanneer zoodanige afsluiting en bekrachtiging van deze Conventie en van genoemd Verdrag van Vereeniging niet zullen plaats gevonden hebben binnen zes maanden van af den datum van het aangaan hiervan, zal deze Conventie in alle opzichten van nul en geener waarde worden.

2. Het grondgebied van de Zuid-Afrikaansche Republiek zal in toevoeging tot het grondgebied, bepaald in het eerste artikel van de Conventie van Londen, omvatten en insluiten al het land liggende binnen de volgende grenzen, namelijk:

Beginnende van het punt waar de Pongolorivier de Libombo bergketen doorgaat, beneden baken XXXI, hierin later omschreven;

Vandaar met de Pongolorivier op tot hare vereeniging met de Bivanarivier;

Vandaar met de Bivanarivier op tot hare vereeniging met de Penwanarivier;

Vandaar met den loop van Penwanarivier op tot haren oorsprong, waar de weg van Kambulakamp naar Burger's Lager kruist.

Vandaar tot een baken op Kambulaheuvel;

Vandaar 800 yards naar een witte rots, waar de Witte Umfolose haar oorsprong heeft;

Vandaar met de Witte Umfolose af tot hare vereeniging met de N'Sontorivier;

Vandaar met de N'Sonto op en 80 yards van de rivier naar een baken gelegen op eene vertakking van de N'Qaba-Kashwanabergen;

Vandaar 80 yards naar den oorsprong van de Dudusirivier of Lijnspruit;

Vandaar met de Dudusi af tot hare Vereeniging met de Bloedrivier;

Vandaar met de Bloedrivier af tot hare vereeniging met den Umdhlenefustroom;

Vandaar met den Umdhlenefustroom op tot een baken (Hyendhlovu Rock);

Vandaar met de Umvunyanarivier af tot hare vereeniging met de Nondwenirivier;

Vandaar met de Nondwenirivier op tot een baken op den Iqogoheuvel;

Vandaar naar een baken en de bron vande Umhlatuzirivier op den Ibananango heuvel;

Vandaar met de Umhiatuzirivier af tot eene Drift waar de groote weg komende van de Nkandhlaberg doorgaat (baken I);

Vandaar met den wagenweg naar baken II, op Uqaqa of Hyelenimbi heuvel;

Vandaar ongeveer 2000 yards naar baken III;

Vandaar naar baken IV op Amazizi Rand;

Vandaar naar V nabij den oorsprong van de Indhlovane stroom;

Vandaar naar bakens VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII, tot baken XIV, gelegen te Ulundi Drift van de Witte Umfolosi;

Van daar langs de Witte Umfolosi naar baken XV, zijnde dezelfde als baken No. 1 van de lijn van de Tweede Inspectie;

Vandaar naar baken XVI, op de oostelijke vertakking van Kapela heuvel;

Vandaar naar baken XVII, op een klipachtigen heuvel boven Umhlohlane nek;

Vandaar naar baken XVIII op de Umancauca Rand;

Vandaar naar baken XIX op den Zuid-Oostelijken rand van den Idhlebeheuvel;

Vandaar naar baken XX, zijnde dezelfde als baken No. 2 van de lijn van de Tweede Inspectie op Idhlebe heuvel;

Vandaar naar baken XXI op Ugedhla of Umdaja heuvel;

Vandaar naar baken XXII, zijnde dezelfde als baken No. 3 van de Tweede Inspectie op Ceza heuvel;

Vandaar naar baken XXIII nabij het noordelijk einde van de Ungalonbi vertakking;

Vandaar naar baken XXIV op Undindindi Rand;
 Vandaar naar baken XXV op den Umjabasi heuvel;
 Vandaar naar baken XXVI, zijnde dezelfde als baken
 No. 4 van de Tweede Inspectie op den Isibuja heuvel;
 Vandaar naar den oorsprong van de Impalaza spruit
 genoemd Magodogodo of Gotogoto;

Vandaar met de Impalaza spruit af tot de ver-
 eeniging met de Umkusanarivier;

Vandaar met de Umkusanarivier af tot hare ver-
 eeniging met de Umkusirivier;

Vandaar met de Umkusirivier af naar baken XXVII,
 bij de Umkupoort, nabij het Zuidelijke einde van de
 Udonzagolo Rand:

Vandaar langs de waterscheiding van de Libombo
 naar baken XXVIII op Umangwazana heuvel;

Vandaar naar baken XXIX op Enadubeni Rand;

Vandaar naar baken XXX op Uzibobalan heuvel op
 den rand van de krans, overziende de westelijke zijde
 van den berg;

Vandaar naar baken XXXI op den top van den
 Ngabeni heuvel;

Vandaar langs de waterscheiding van het Libombo
 gebergte tot het uitgangspunt waar de Pongolorivier door
 de Libombo bergketen gaat.

3. Het Gouvernement van de Zuid-Afrikaansche
 Republiek voor zichzelf en ook voor het Gemeenebest,
 in het voorzegde Verdrag van Vereeniging genoemd de
 Nieuwe Republiek, doet hierbij afstand voor immer van
 alle aanspraken tot dusverre gemaakt door de Regeering
 van het genoemde Gemeenebest op het uitoefenen van
 een Protectoraat over het geheel of een deel van het
 grondgebied, bekend onder den naam van Zululand en
 nu geannexeerd aan en uitmakende een deel van Harer
 Majesteits gebied.

4. Het Gouvernement der Zuid-Afrikaansche Repu-
 blic komt hierbij overeen en verbindt zich elke poging
 aan te wenden en elke hulp te verschaffen aan den
 Britschen ambtenaar, aangewezen om in de Zuid-Afri-
 kaansche Republiek te wonen, met het doel om gepaste
 voorziening te maken voor de behoorlijke verzorging en
 bewaring van de graven van zekere Zulu opperhoofden,
 welke graven gelegen zijn binnen het grondgebied hier-
 boven bepaald, zooals hierin later meer bijzonder be-
 schreven en uiteengezet is, en ten dien einde komt het
 genoemde Gouvernement overeen en verbindt zich om te
 trachten de toestemming te verkrijgen van de ver-
 schillende eigenaars van het land, waarop de gezegde
 graven gelegen zijn, tot de onteigening van land en tot
 de insluiting met steenen muren van eenige of alle der
 gezegde graven, met een behoorlijken rand van aan-

grenzenden grond en verder de toestemming te verkrijgen van zulke eigenaars tot het verleenen van vrij recht van weg naar eenige of alle gezegde graven op alle redelijke tijden aan zoodanigen persoon of zoodanige personen, als mogen worden goedgekeurd en aangesteld door Harer Majesteits Commissaris voor Zululand, om te letten op en te verzekeren de behoorlijke verzorging en bewaring van eenige of alle der bedoelde graven, mits dat de kosten van zulk eene onteigening of omheining van land en het zorg dragen voor en bewaren van zulke graven niet vallen op of gedragen worden door het Gouvernement van de Zuid-Afrikaansche Republiek.

De navolgende zijn de namen van de Zulu-opperhoofden en Koningen, wier graven gelegen zijn in het Makosini district.

1. Untombela.
2. Uzulu.
3. Nkosinkulu.
4. Mpunzu.
5. Umageba.
6. Undaba.
7. Mjama.
8. Senzanqokona.

5. Deze Conventie, te zamen met de Conventie van Londen, hiervoor vermeld, zal volle kracht en werking hebben ten aanzien van het geheele grondgebied van de Zuid-Afrikaansche Republiek als bepaald door deze Conventie en door de Conventie van Londen.

6. De verbintenissen, die de Zuid-Afrikaansche Republiek overneemt van de Nieuwe Republiek met betrekking tot Harer Majesteits Gouvernement, zijn beperkt tot het grondgebied der Nieuwe Republiek, en zijn onderworpen aan dezelfde voorwaarden, waarop de verbintenissen rusten op de Nieuwe Republiek.

Geteekend en gezegeld met het grootzegel van Staat. dezen elfden dag van de maand Juni, achttien honderd acht en tachtig.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

W. EDUARD BOK,
Staatssecretaris.

Signed at Government House, Cape Town, this
20th June 1888.

HERCULES ROBINSON,
High Commissioner,

VOLKSRAADSBESLUIT, 2 JULI 1888.

Verdrag van
Vereeniging met de
Nieuwe Republiek.

ART. 787. «De Raad, gelet hebbende op de Regeeringsmissive dd. 1 Juli 1888 en Uitv. Raadsbesluit art. 358 van dienzelfden datum, daarin vervat, besluit: zijn goedkeuring te hechten aan het Verdrag van Vereeniging gesloten tusschen de Zuid-Afrikaansche Republiek en de Nieuwe Republiek, gedateerd den 14den September 1887, en ratificeert hetzelfde bij deze.»

Dit Verdrag van Vereeniging luidt als volgt:—

VERDRAG VAN VEREENIGING

TUSSCHEN DE ZUID-AFRIKAANSCH E REPUBLIEK EN DE NIEUWE REPUBLIEK.

(Geratificeerd door den Edel Achtb. Volksraad der Z. A. Republiek, bij zijn besluit, art. 787, dd. 2 Juli 1888.)

De Volksraad der Zuid-Afrikaansche Republiek, in den naam van den Staat en het Volk der Zuid-Afrikaansche Republiek en de Volksraad der Nieuwe Republiek, in den naam van den Staat en het Volk der Nieuwe Republiek, beziel met den wensch om beide Republieken te vereenigen tot eenen en ondeelbaren Staat, hebben besloten daartoe een Verdrag van Vereeniging te sluiten en hebben tot gevolmachtigden benoemd: de Volksraad der Zuid-Afrikaansche Republiek: de Regeering der Z. A. Republiek, in dezen vertegenwoordigd door Zijn HoogEdele Stephanus Johannes Paulus Kruger, Staatspresident van de Zuid-Afrikaansche Republiek en de WellEdel Gestrengen heer Willem Eduard Bok, Staatssecretaris der Zuid-Afrikaansche Republiek; de Volksraad der Nieuwe Republiek: de Regeering der Nieuwe Republiek, in dezen vertegenwoordigd door Zijn HoogEdele Lucas Johannes Meijer, Staatspresident van de Nieuwe Republiek, en den Edel Achtbaren heer Philippus Rudolph Spies, Voorzitter van den Edel Achtbaren Volksraad der Nieuwe Republiek, die na wederkeurige mededeelingen van hunne in goeden en behoorlijken vorm bevonden volmachten, het volgende Verdrag hebben gesloten:

ARTIKEL 1. De Nieuwe Republiek en de Zuid-Afrikaansche Republiek verklaren hierbij zich te vereenigen tot éenen Staat.

2. Deze Vereeniging heeft plaats in dier voege, dat de Nieuwe Republiek zich aansluit bij de Zuid-Afrikaansche Republiek. De naam van den Staat, na de Vereeniging zal zijn: «de Zuid-Afrikaansche Republiek.» Het grondgebied der tegenwoordige Nieuwe Republiek zal derhalve na de Vereeniging een deel uitmaken van het grondgebied der Zuid-Afrikaansche Republiek.

3. Het grondgebied der Nieuwe Republiek is begrepen binnen de grenzen die bij de gemeenschappelijke regeling van de Regeering van het Vereenigd Koninkrijk van Groot Brittanje en Ierland en die der Nieuwe Republiek, als de grenzen der Nieuwe Republiek zijn bepaald.

4. Dit grondgebied zal ingelijfd zijn als een district (in alle opzichten gelijk aan de andere districten) der Zuid-Afrikaansche Republiek, onder den naam van «Vrijheid», totdat later dit grondgebied in twee of meer districten mocht worden verdeeld of geheel of gedeeltelijk bij andere districten mocht worden gevoegd, of er op andere wijze door de wettige machten der Zuid-Afrikaansche Republiek over mocht worden beschikt.

Dadelijk na het tot stand komen der Vereeniging, zal er door de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek eene verkiezing worden uitgeschreven voor Volksraadsleden, vertegenwoordigers voor het alsdan gevormde district «Vrijheid,» tot zulk een aantal, dat het district Vrijheid te dien opzichte alsdan gelijk zal staan met een van die districten der Zuid-Afrikaansche Republiek, die het grootste getal Volksraadsleden verkiezen.

5. De Nieuwe Republiek gaat over tot de Zuid-Afrikaansche Republiek en de Zuid-Afrikaansche Republiek neemt de Nieuwe Republiek op met alle eigendommen, baten, schulden en verbintenissen der Nieuwe Republiek.

6. Alle documenten, papieren, enz., aan de Nieuwe Republiek toebehoorend of berustend onder de Regeering der Republiek, betrekking hebbende op buitenlandsche of binnenlandsche zaken, politiek, administratie, enz., zullen onmiddellijk worden overgegeven aan het Gouvernement der Zuid-Afrikaansche Republiek.

7. Overeenkomsten, aangegaan tusschen de Regeering der Nieuwe Republiek en die van het Vereenigde Koninkrijk van Groot Brittanje en Ierland worden bij die Vereeniging erkend.

8. Alle grondbrieven volgens de wetten der Nieuwe Republiek van kracht zijnde, zullen door de Zuid-Afrikaansche Republiek worden erkend.

9. De personen die op het tijdstip der Vereeniging het burgerrecht verkregen hadden in de Nieuwe Repu-

blik, zullen van af dat tijdstip burgers zijn van de Zuid-Afrikaansche Republiek.

10. De personen in de Nieuwe Republiek door de Regeering erkend en toegelaten en om in een of ander beroep te practiseren, zullen na de Vereeniging gerechtigd zijn, dat beroep te blijven uitoefenen onder de wetten der Zuid-Afrikaansche Republiek.

11. De personen, die op het tijdstip der Vereeniging ambtenaren zijn der Nieuwe Republiek, zullen van af dat tijdstip ophouden ambtenaren te zijn, tenzij zij op nieuw mochten worden aangesteld door de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek. Ten dien aanzien zullen de volgende bepalingen gelden:

- a. Aan de personen, die op het tijdstip der Vereeniging ambtenaren zullen zijn der Nieuwe Republiek, wordt als toelage verzekerd behoud van hun salaris (met inachtneming van het in c. gezegde) voor den tijd van één jaar, van af dat tijdstip der vereeniging.
- b. Ingeval die personen door de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek worden benoemd tot een ambt of eene betrekking waaraan hetzelfde of hooger salaris is verbonden, dan door hem voor de Vereeniging als ambtenaar der Nieuwe Republiek genoten werd, dan houdt die toelage op, en ingeval aan zulk een ambt of betrekking een minder salaris zal verbonden zijn, dan door die personen vóór de Vereeniging als ambtenaar van de Nieuwe Republiek genoten werd, dan zal die toelage worden verminderd met het bedrag van het salaris, dat zij na de Vereeniging van de Zuid-Afrikaansche Republiek ontvangen zullen.
- c. Als grondslag van de berekening der gemelde toelage zal worden genomen, het gemiddelde der inkomsten door de bedoelde ambtenaren der Nieuwe Republiek uit de Staatskas der Republiek genoten in het laatste jaar onmiddellijk voorafgaande aan het tijdstip der Vereeniging.

12. Kwijtschelding van straf en strafvervolgning wordt geschonken aan alle personen, die vóór den datum, waarop dit verdrag is geteekend, in de Zuid-Afrikaansche Republiek beschuldigd staande van of veroordeeld zijnde wegens een of andere misdaad (uitgezonderd moord) een toevlucht gezocht en gevonden hebben in de Nieuwe Republiek.

13. Van af het tijdstip der Vereeniging zullen overal in het Vereenigd grondgebied alleen de wetten der Zuid-Afrikaansche Republiek gelden.

14. Alle vonnissen in de Nieuwe Republiek door de wettige gerechtshoven geveld tot op het tijdstip der Vereeniging en alle uitspraken door den Uitvoerenden Raad der Nieuwe Republiek tot op het tijdstip der Vereeniging gedaan, zullen van kracht zijn en erkend worden in alle hoven der Zuid-Afrikaansche Republiek.

15. De belastingen zullen in het grondgebied der tegenwoordige Nieuwe Republiek, na de Vereeniging, worden geheven volgens de wetten thans van kracht in de Nieuwe Republiek totdat door den Volksraad der Zuid-Afrikaansche Republiek nadere voorzieningen daaromtrent zullen zijn gemaakt.

16. Dit Verdrag zal onderworpen zijn aan de ratificatiën van de Volksraden der Zuid-Afrikaansche Republiek en de Nieuwe Republiek respectievelijk en zal in werking treden van af den datum der uitwisseling van de acten van ratificatie, welke uitwisseling zal geschieden door daartoe uitdrukkelijk af te vaardigen gevolmachtigden. Van die uitwisseling te geschieden te Vrijheid, zal door de gevolmachtigden van beide Staten eene akte worden opgemaakt, die met de akten van ratificatie zal worden bewaard in het archief der Zuid-Afrikaansche Republiek.

Ter oorkonde waarvan, de wederzijdsche gevolmachtigden dit verdrag hebben geteekend en met hun zegel voorzien.

Gedaan te Pretoria, op den veertienden dag der maand September van het jaar Onzes Heeren achttien honderd zeven en tachtig.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident
der Zuid-Afrik. Republiek.

W. EDUARD BOK,
Staatssecretaris
der Zuid-Afrik. Republiek.

L. J. MEIJER,
Staatspresident
der Nieuwe Republiek.

PII. R. SPIES,
Voorzitter van den Volksraad
der Nieuwe Republiek.

VOLKSRAADSBESLUIT, 5 JULI 1888.

Koelie locaties.

ART. 899. «De Raad, gelet hebbende op art. IV van het Rapport der Begrootings-Commissie, thans aan de orde, op Volksraadsbesluit, art. 415, van 8 Juni 1888, op Volksraadsbesluit, dd. 9 Mei 1888, art. 41, gelet op het doel van Wet No. 3, 1885, zooals gewijzigd bij art. 1419, van de Volksraadsbesluiten van het Jaar 1886, en op de opdrachten en bepalingen daarin vervat, de Raad van gevoelen zijnde het in alle opzichten in strijd is met het bestaanbare van behoorlijke gezondheidsmaatregelen, de rassen in Wet No. 3, 1885 bedoeld, te doen wonen in de bezighedsplaatsen welke zich niet in de locaties bevinden; goede gronden hebbende te geloven, dat deze regel niet wordt opgevolgd en van oordeel zijnde, dat zulks in strijd is met geest en letter van de gezegde Wet, besluit: de Regeering op te dragen een onderzoek in deze in te stellen, en indien doenlijk, het wonen in gezegde bezighedsplaatsen te beletten. De Raad draagt verder aan de Regeering op om, indien het haar na daartoe ingesteld onderzoek mocht blijken de verdere handelingen en levenswijze der genoemde rassen in strijd zijn met de belangen der blanke bevolking, vooral wat betreft het bewaren van den gezondheidstoestand in de dorpen alsdan zoodanige stappen te nemen als waardoor de Wet in alle vereischte opzichten kan worden gewijzigd. 1)

VOLKSRAADSBESLUITEN VAN 6 EN 7 JULI 1888,

ARTT. 922, 924, 926.

Aanspraak op compensatie voor occupatie en op gronden die door naturellen bewoond worden zonder contract of overeenkomst.

Eigenaren wier gronden nooit van te voren door blanken geoccupeerd of bewoond zijn geworden en bewoond worden door naturellen met wien geen wettig contract is aangegaan volgens de wet, hebben geen aanspraak op compensatie of belooning voor occupatie daarvan.

1) Art. IV van het Rapport der Begrootings-Commissie luidde als volgt:

«Het heeft de aandacht der Commissie getrokken dat aan den Landmeter, Devenish, voor het opmeten van de Koelie Locatie, te Pretoria, is betaald £75. Uithoofde van die zaak niets meer is vernomen en de Koelies nog steeds op hunne oude plaats wonen, vermeent zij uwe vergadering hierop te moeten wijzen.»

Art. 415, Volksraadsbesluit van 8 Juni 1888, vereenigde zich met het Rapport der Memorie-Commissie, waar deze adviseerde om de Regeering op te dragen een onderzoek in te stellen omtrent de klacht over het nitruemen van valsche licenties door Koelies, op naam van een blanke en om zoo noodig Wet No. 3, 1885, te veranderen.

Zie verder Volksraadsbesluit 8 Juni 1888 en het daar aangeteekende.

«Eigenaren wier plaatsen, vroeger door blanken waren bewoond, doch waarvan de eigenaren wegens grondige en geldige redenen zijn weggetrokken, en die door naturellen zijn bewoond geworden zonder contract of overeenkomst, zullen slechts vergoeding van zoodanige naturellen mogen verkrijgen tot een bedrag gelijkstaande met dat der recognitie, feitelijk op zoodanige gronden betaald, gerekend van af den tijd dat de eigenaars zoodanige plaatsen hebben verlaten. De vergoeding te geschieden aan dezulken als de belasting hebben betaald.»

«Eigenaren die wenschen hunne plaatsen te occupeeren na datum dezès, doch door de bewoning van naturellen daarvan worden verdreven, zullen van af zoodanigen tijd tot compensatie en schadevergoeding, door zoodanige naturellen te betalen, gerechtigd zijn tot dat de Regeering hen in staat zal stellen, bezit van den grond te nemen. Zoodanige compensatie te worden bepaald door een Commissie, van de Regeering daartoe aangesteld, onderworpen aan de goedkeuring van de Regeering.»¹⁾

ART. 928. «De Raad besluit zijn goedkeuring te hechten aan de voorzieningen van Uitv. Raadsbesluit, art. 365, dd. 5 Juli 1888, thans aan de orde, de te maken regulatiën ter nadere bekrachtiging aan den Volksraad te worden voorgelegd, gedurende de a. s. gewone zitting, zullende de regulaties kracht van wet hebben tot op dien tijd.»

Verzoek van
Johannesburg om
Stadsbestuur.

Het Uitv. Raadsbesluit art. 365, dd. 5 Juli 1888, luidt als volgt:

Aan de orde minute R. 5779/88, inhoudende memorie van de inwoners van Johannesburg, een stadsbestuur te mogen verkrijgen, met aanbeveling van het Hoofd van het Mijnwezen daarover, onder datum 3 Juli 1888.

Besloten: Den E. A. Volksraad voor te stellen de Regeering te machtigen speciale regulatiën te kunnen optrekken, zoowel voor Johannesburg als voor alle overige standsdorpen op de goudvelden, waar zulks vereischt mocht worden.

De stukken bovengenoemd worden na behandeling beleefd terug verzocht.

1) Deze besluiten werden genomen naar aanleiding van een klacht van Commissaris DAHL over het onbehoorlijk eischen en vorderen van belooning van kaffers voor schadevergoeding en bewoning van gronden of plaatsen in het district Zoutpansberg. De Uitv. Raad de noodzakelijkheid inziende dat deze zaken in het algemeen geregeld zouden worden, nam toen dd. 4 Juli 1888 een besluit, art. 360, dat aan den Raad ter goedkeuring werd aangeboden. De Raad wijzigde echter dit besluit en stelde de nu opgegevene redactie in de plaats.

VOLKSRAADSBESLUITEN, 9 JULI 1888.

Regeering
gemachtigd tot
wijziging enz., van
de Gezondheids-
regulaties te
Johannesburg.

ART. 931. «De Raad, gelet hebbende op Uitv. Raadsbesluit art. 335, dd. 22 Juni 1888, hecht zijne goedkeuring aan hetzelfde en aldus aan de additioneele artikels van de gezondheids-regulaties daarin bedoeld, en eveneens aan het voorstel om de Regeering te machtigen tot het maken van wijzigingen en verdere toevoegingen in gemelde regulaties als anderszins.

«De Raad besluit, dat nu de toegevoegde artikels van kracht zullen zijn dadelijk na publicatie in de *Staatscourant*.» ¹⁾

Concessies en
Mijnpachten moeten
onmiddellijk
nagekomen worden.

ART. 937. «De Raad, gelet hebbende op de Regeerings-missive van den 9 Juli '88 en op het daarbij overgelegde Rapport van het Hoofd van het Mijnwezen, geeft zijn tevredenheid te kennen over het feit, dat het Hoofd van het Mijnwezen verschillende zaken van aanbelang onder de aandacht van de Regeering heeft gebracht en laat zoodanige zaken, als waarop de Regeering nog geen speciale aanbevelingen heeft gedaan, vooralsnog in hare handen, om die, indien noodig, ter verdere speciale behandeling ter tafel te leggen. De Raad besluit, ten aanzien van de afdeling *Concessies en Mijnpachten*, de Regeering op te dragen zonder verwijl alle vereischte stappen te nemen, om een dadelijke nakoming van de voorwaarden van alle concessies te eischen, en alle concessies in te trekken, wanneer aan de voorwaarden niet wordt voldaan, binnen een jaar na dato dezes. De Raad draagt de Regeering verder op dit Rapport met bijlagen ter algemeene informatie te doen publiceeren in de *Staatscourant*.»

VOLKSRAADSBESLUIT, 11 JULI 1888.

Verslag Deputatie
naar den O. Vrijstaat.

ART. 972. «De Raad besluit: de Regeering op te dragen het nu afgehandelde Commissie-Rapport in zake de verrichtingen van de deputatie met de daarbij gepasseerde Volksraadsbesluiten ter algemeene informatie te publiceeren in de *Staatscourant*.» ²⁾

1) Dit besluit ziet op de gezondheids-regulaties te Johannesburg. Zie Volksraadsbesluit van 25 Mei 1880.

2) Dit Rapport ziet op het verslag van de verrichtingen der deputatie afgevaardigd naar den Oranje Vrijstaat.

VOLKSRAADSBESLUIT, 13 JULI 1888.

ART. 1010. «De Volksraad besluit: het Uitv. Raadsbesluit, dd. 12 Juli 1888, art. 382, thans aan de orde, goed te keuren en verleent derhalve de goedkeuring en machtiging in dit Uitv. Raadsbesluit gevraagd.

Beletting voortgang
Spoorweg-
werkzaamheden.

Het Uitv. Raadsbesluit luidde als volgt:

Aan de orde: Minute R 4517/88, handelende over het beletten door de Regeering van den voortgang der terreinswerkzaamheden der Spoorwegmaatschappij; Minute R. 4636/88, handelende over het aankopen van de aandelen van den heer McMurdo door de Regeeringen van het Vereenigd Koninkrijk, de Kaapkolonie of van Natal; Minute R 5553/88, over wijziging artt. 39 en 17 der Spoorwegconcessie.

Besloten: deze correspondentie aan den E. A. Volksraad voor te leggen ter kennisname en met verzoek:

- 1o. Goed te keuren de handeling der Regeering in het voorloopig beletten van den voortgang der terreinswerkzaamheden van de Spoorwegmaatschappij, zoolang nog geen billijk en bestaanbaar tarief en dienstregeling is verkregen.
- 2o. De Uitv. Raad te machtigen de Concessie der Spoorwegmaatschappij te wijzigen, zoodanig dat de vrijdom van invoerrechten in art. 39 toegekend, wordt afgeschaft en dat deze invoerrechten weer komen in de plaats van het vaste recht, genoemd in art. 17.

VOLKSRAADSBESLUIT, 20 JULI 1888.

ART. 1073. «De Raad, gelet hebbende op Regeeringsmissive, dd. 28 Juni 1888, met ingezonden plan van het Hoofd van Publieke Werken thans aan de orde, besluit: zich te vereenigen met het plan door den Gouvernements Ingenieur en Architect voorgesteld en draagt de Regeering op om maatregelen te nemen dienovereenkomstig te handelen, tot betere in orde making en in stand houding der wegen, hetzelfde toe te passen op die afdeelingen of secties, waar de Regeering het voor het tegenwoordige het meest nood-

In orde maken en
in stand houden
van wegen.

zakelijk acht, hetzelfde als een tijdelijke maatregel in werking te stellen, ter goedkeuring van den E. A. Volksraad bij zijn aanstaande zitting.» ¹⁾

VOLKSRAADSBESLUIT, 21 JULI 1888.

Invoeren en doorvoeren van kruit en andere ontplofbare stoffen.

ART. 1076. Aan de orde was nog de behandeling van de Regeeringsmissive, dd. 19 Juli 1888, opgenomen onder art. 1074 van de notulen van gisteren.

De discussie over de zaak werd nog voor eenigen tijd voortgezet, en gesloten zijnde, werd het conceptbesluit zooals door de Regeering in hare missive aan de orde voorgesteld, met 20 tegen 6 stemmen aangenomen als het besluit van den Volksraad, met de enkele verandering van de laatste alinea, in het volgende:

«Alleen voor het vervoeren van kruit en patronen voor eigen gebruik van één persoon, zal die persoon geen permit noodig hebben voor kruit en patronen bestemd voor eigen gebruik tot een hoeveelheid van ten hoogste vijftien pond kruit en vijftien honderd patronen.»

Zoodat het geheele besluit luidt:

«In belang van de algemeene veiligheid des lands besluit de Raad: Niemand mag kruit en andere ontplofbare stoffen, patronen en andere ammunitie in het land invoeren of door het land vervoeren zonder permit van den Staatspresident, welk permit door hem kan gegeven of geweigerd worden, en zulke voorwaarden en voorschriften zal inhouden als de Staatspresident, met advies en consent van den Uitv. Raad, in het belang der algemeene veiligheid en verder van het algemeen belang zullen blijken.

«Alleen voor het vervoeren van kruit en patronen voor eigen gebruik van één persoon, zal die persoon geen permit noodig hebben voor kruit en patronen bestemd voor eigen gebruik, tot een hoeveelheid van ten hoogste vijftien pond kruit en vijftien honderd patronen.» ²⁾

1) Vind correspondeerende bepalingen onder het hoofd "Wegen," in den bladwijzer toegevoegd aan het Wetboek 1849-1885, p. 202.

2) De Regeeringsmissive dd. 19 Juli 1888, luidt:

BB. 1560/88.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 19 Juli 1888.

Aan den HEd. Achtb. heer Voorzitter van
den E. A. Volksraad, Pretoria.

HEd. Achtb. heer,

Ik heb instructie ontvangen van de Regeering UHed. Achtb. hierbij voor te stellen in belang van de algemeene veiligheid des lands een besluit t. nemen van den navolgenden inhoud: Niemand mag kruit en andere ont-

VOLKSRAADSBESLUITEN, 23 JULI 1888.

ART. 1081. «De Raad, gelet hebbende op het Rapport der Commissie en de daarbij overgelegde Concept Bankconcessie, zooals door haar gewijzigd, besluit voor het tegenwoordige niet te kunnen overgaan tot een opdracht aan de Regeering om een concessie te verleen tot de oprichting eener Bank, maar deze zaak nog voor een jaar uit te stellen, en zoo de Regeering zulks a.s. jaar mocht geraden en wenschelijk achten, alsdan een Concessie ter behandeling voor te leggen. Wat de oprichting eener Munt betreft wordt de Regeering opgedragen die in eigen handen te nemen en zoodra doenlijk en onder de meest voordeelige voorwaarden tot de oprichting daartoe over te gaan.»

Uitstelling Concept Bank-concessie.

ART. 1083. De Raad hechtte met algemeene stemmen zijn goedkeuring aan de bepalingen van Uitv. Raadsbesluit dd. 16 Juli 1888, art. 391.

Standsdorp aan den overkant der rivier te Heidelberg.

Het Uitv. Raadsbesluit luidt als volgt:

Aan de orde: Minute R. 6175,88, zijnde een brief van het Hoofd van het Mijnwezen, handelende over het te Heidelberg te plaatsen van een standsdorp; besloten machtiging aan den Volksraad te vragen met toestemming van de meerderheid der inwoners van Heidelberg aan den overkant der rivier een Standsdorp te vestigen.

ART. 1085. Met algemeene stemmen werd besloten als volgt:

«De Raad gelet hebbende op Uitv. Raadsbesluit, art. 427, dd. 25 October 1887, besluit zijn goedkeuring aan hetzelfde te hechten en derhalve aan de wijziging van art. 1 van Wet No. 13, 1886, zooals door de Regeering voorgelegd, ingevolge Volksraadsbesluit, art. 1344, dd.

Benoeming lid van den Raad van Examinatoren.

plof bare stoffen, patronen en andere ammunitie in het land invoeren of door het land vervoeren zonder permit van den Staatspresident, welk permit door hem kan gegeven of geweigerd worden, en zulke voorwaarden en voorschriften zal inhouden als de Staatspresident met advies en consent van den Uitv. Raad, in het belang der algemeene veiligheid en verder van het algemeen belang zullen blyken. Alleen voor het vervoer van kruit en patronen voor eigen gebruik van een persoon, zal die persoon geen permit noodig hebben van zulk een hoeveelheid als hij zelf draagt.

Ik heb, enz.,

(w. g.) T. J. KROGH,
1ste Staatsklerk.

29 Juli 1887, en eveneens aan de benoeming van den Ed. Achtb. heer Esselen als lid van den Raad van Examinatoren.» ¹⁾

Machtiging aan de Regeering, voorzieningen en regelingen te maken die van dringenden aard zijn en niet kunnen blijven liggen tot a. s. zitting.

ART. 1088. Met de stemmen van de heeren Maré, de Villiers en Taljaard tegen, vereenigde de Raad zich met de bepalingen van Uitv. Raadsbesluit, art. 377, dd. 10 Juli 1888, en nam hij aldus het Concept-Volksraadsbesluit daarin vervat als het besluit van den Volksraad aan.

Het Uitv. Raadsbesluit luidt als volgt:

Aan de orde bespreking over het wenschelijke dat vooral met het oog op tegenwoordige omstandigheden der Republiek, de Regeering gemachtigd worde, door den E. A. Volksraad zaken waarvoor geene voorziening door den E. A. Volksraad is gemaakt en die niet kunnen wachten tot de a. s. zitting van den E. A. Volksraad zonder groote moeilijkheden te veroorzaken, te kunnen afdoen. Besloten aan den E. A. Volksraad voor te stellen, even als in 1886 en 1887 het navolgende besluit te passeeren.

«De Volksraad besluit de Regeering te machtigen en op te dragen, voorzieningen en regelingen te maken, ten aanzien van alle zaken waarvoor door den Volksraad geen voorziening is gemaakt en van zoo dringenden aard zijn, dat zij niet kunnen blijven liggen, tot de volgende zitting van den Volksraad en dat dergelijke regelingen kracht van wet zullen hebben tot nadere beslissing daaromtrent van den Volksraad.

Voorziening voor aftreden van Volksraadsleden.

«De Volksraad, overwegende Volksraadsbesluit, art. 1236, dd. 30 Juli 1886, overwegende dat voor de zitting van het jaar 1889 het aantal leden, waaruit de Volksraad moet bestaan, met 7 zal zijn vermeerderd, nl. met 2 leden voor het district Pict-Retief, 1 lid voor de Witwatersrandse delverij, 1 lid voor de Kaapsche goudvelden en 3 leden voor het district Vrijheid, en de Volksraad alsdan zal moeten tellen 41 leden;

«Overwegende dat derhalve voor de aftreding dier leden behoorlijke voorziening behoort te worden gemaakt;

«Besluit: dat het bedoelde Volksraadsbesluit, art. 1236, dd. 30 Juli 1886, voorzoover het nog niet is uitgevoerd, van kracht zal blijven;

1) Zie Wet No. 18, 1887, Wetboek 1883—1887, pag. 171.

«En besluit verder: dat dadelijk na de loting, voorgeschreven door genoemd Volksraadsbesluit, art. 1236, door den Voorzitter opnieuw geloot zal worden om te bepalen, welke der 7 leden voor Piet-Retief, Vrijheid en de publicke delverijen zullen moeten aftreden in 1890, en welke in 1892, met dien verstande van die 7 leden, 3 zullen moeten aftreden in 1890 en 4 in 1892.»

VOLKSRAADSBESLUITEN, 24 JULI 1888.

ART. 1092. «De Raad, gelet hebbende op de Regeerings-missive, dato heden, alsmede op het concept-besluit, besluit zich te vereenigen met het voorgestelde concept-besluit en draagt den Uitv. Raad op dienovereenkomstig te handelen.»

Oprichten van een Bank.

Het concept luidde:

De Volksraad besluit den Uitv. Raad te machtigen om op de grondslagen vermeld in het concept door zijne Commissie in zake de Bank, voor deze vergadering gelegd, voorziening te maken voor het oprichten van een Bank op zulke voorwaarden, als de geheele Uitv. Raad meest in het voordeel van het land zal achten. ¹⁾

ART. 1094. «De Raad vereenigt zich met het concept van een Volksraadsbesluit, vervat in de Regeerings-missive aan de orde. Het besluit van kracht te zijn dadelijk na publicatie in de *Staatscourant*.»

Australische boomluis.

Het concept was van den volgenden inhoud:

«De Volksraad besluit den Uitv. Raad te machtigen om maatregelen en bepalingen te maken voor het omkappen en vernietigen door den eigenaar van boomen en planten, aangetast door de Australische boomluis of andere dergelijke schadelijke insecten, en indien de eigenaar nalatig is door het Gouvernement op kosten van den eigenaar; de eigenaar in geen dezer gevallen recht op schadevergoeding te hebben.»

---

1) Zie Volksraadsbesluit van 23 Juli 1888, art. 1081.

PROCLAMATIEN

DOOR

ZHEd. DEN STAATSPRESIDENT.

NADEMAAL bij de Regeering aanzoek is gedaan voor een Districtsraad in het district Bloemhof, en aangezien art. 7 van Wet no. 1, 1887, zijnde de Wet op de Districtsraden, bepaalt, dat de tijd en wijze, waarop de verkiezing in ieder Veldcornetschap plaats zal vinden, bij afzonderlijke proclamatie, door den Staatspresident zal worden gepronclameerd.

Zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, namens de Regeering, hiermede pronclameer, verklaar en bekend maak, dat in termen van Wet no. 1, 1887, ik vaststel en bepaal, dat in het district Bloemhof, een Districtsraad zal zijn, en dat de verkiezing van leden voor den gemelden Districtsraad zal plaats vinden in de verschillende wijken van het district Bloemhof, onder Voorzitterschap van de Veldcornetten, van af den 20sten tot den 25sten Februari 1888.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand ten Gouvernementskantore te Pretoria, op heden den 6den dag van November 1888.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

W. EDUARD BOK,
Staatssecretaris.

NADEMAAL bij art. 173 van de Grondwet bepaald is, dat voor de behoerlijke en werkdadige uitoefening van het administratieve bestuur, aangehaald en omschreven in artt. 171 en 172 van gemelde Grondwet, de Zuid-Afrikaansche Republiek in districten zal worden verdeeld, waartoe behooren afdeelingen en steden of dorpen.

En nademaal het dienstig en doelmatig is geacht de lijn tusschen de districten Lichtenburg en Bloemhof, met het oog op de Londensche Conventielijn van 1884, nauwkeurig aan te wijzen;

Zoo is het, dat ik, namens de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek, hierbij proclameer, verklaar en bekend maak, dat ik vastgesteld en gevestigd heb, en hiermede vaststel en vestig de bedoelde lijn als volgt:

Van de zuidelijke hoekbaken van de plaats Rietpan aan Hartsrivier, het oude Conventiebaken; vandaar naar de plaats Poortje van den heer M. Pretorius; van daar naar de plaats Boestemans van den heer Meijer; van daar naar Mooiplaats, vroeger behoord aan den heer W. Albertse; van daar naar de plaats Graspan, van den heer L. van de Merwe; van daar naar Boomplaats, van den heer P. Bodenstern aan de nieuwe Conventielijn, met dien verstande, dat de opgenoemde plaatsen vallen in het district Bloemhof.

En ten einde misverstand te vermijden met betrekking tot de jurisdictie van de Veldcornetten, of van zulk een ambtenaar of ambtenaren als hierna aangesteld, gekozen of benoemd mogen worden voor de administratie van de genoemde districten, proclameer en maak ik hiermede bekend, dat in ieder geval, waar de lijn van genoemde districten een plaats of boerderij mocht snijden, zulke plaats of boerderij zal verstaan worden tot het district te behooren, in welke de aanleg of woonstede van den eigenaar of occupant gelegen is, tenzij de lijn eene occupatie mocht snijden, in welk geval de eigenaar binnen een maand na datum van publicatie dezer Proclamatie, van zijne keuze, om onder het eene of het andere district te behooren, schriftelijk kennis zal geven aan den Veldcornet van de wijk, waaronder hij thans ressorteert, alles met dien verstande, dat er na het uitbrengen zijner keuze, als boven vermeld, geene verandering daarin kan of zal worden gebracht.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand ten Gouvernementskantore te Pretoria, op heden den 4den dag van Februari 1888.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

W. EDUARD BOK,
Staatssecretaris.

NADEMAAL bij de Regeering aanzoek is gedaan het gedeelte van Elandspoort, nu genaamd Sunnyside, verklaard te krijgen als een gedeelte van het dorp Pretoria, en nademaal de Regeering de wenschelijkheid inziet aan het verzoek te voldoen.

Zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, proclameer en bekend maak, dat het gedeelte van Elands-poort, nu genaamd Sunnyside, voortaan een gedeelte van Pretoria zal uitmaken, onder de voorwaarden, dat de bewoners der erven, op dat stuk grond gelegen, allen gerechtigd zullen zijn op het water uit de Aapiesrivier, door den heer J. E. Mears bezeten, en niet meer, en alleen recht van veeweide zullen hebben op het gedeelte van de plaats Sunnyside, gelegen aan de noordzijde van de spruit, voor dat doel door den heer J. E. Mears afgestaan aan de Regeering der Z. A. Republiek.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand te Pretoria, op heden den 7den Februari 1888.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

W. EDUARD BOK,
Staatssecretaris.

NADEMAAL bij art. 173 van de Grondwet bepaald is, dat voor de behoorlijke en werkdadige uitoefening van het administratieve bestuur, aangehaald en omschreven in artt. 171 en 172, van gemelde Grondwet, de Zuid-Afrikaansche Republiek in districten zal worden verdeeld, waartoe behooren afdelingen en steden of dorpen.

En nademaal het dienstig en doelmatig is geacht de lijn tusschen de districten Zoutpansberg en Waterberg nauwkeurig aan te wijzen;

Zoo is het, dat ik, namens de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek, hierbij proclameer, verklaar en bekend maak, dat ik vastgesteld en gevestigd heb, en hiermede vaststel vestig de bedoelde lijn als volgt:—

Van Olifantsrivier waar Sibedelasrivier daarin loopt; van daar met Sibedelasrivier op naar Kalkfontein onder den Berg; van daar tennaastenbij over het Klipgat, waar Makapaan werd vastgekeerd, zuidelijk van IJzerberg voorbij, alwaar het pad naar den Rand uitgaat; vandaar met dien Randberg met den oostkant van Matolo aan zijn rivier en met Matolosrivier tot waar die in Magalaguinrivier loopt, en van daar met Magalaguinrivier af tot waar die in Lopopos- of Crocodil-

rivier loopt. Alzoo zal de scheiding zijn tusschen de districten Zoutpansberg en Waterberg.

En ten einde misverstand te vermijden met betrekking tot de jurisdictie van de Veldcornetten, of van zulk een ambtenaar of ambtenaren als hierna aange-steld, gekozen of benoemd mogen worden voor de administratie van de genoemde districten, proclameer en maak hierbij bekend, dat in ieder geval, waar de lijn van genoemde districten een plaats of boerderij mocht snijden, zulke plaats of boerderij zal verstaan worden tot het district te behooren in welke de aanleg of woonstede van den eigenaar of occupant gelegen is, tenzij de lijn een occupatie mocht snijden, in welk geval de eigenaar binnen een maand na datum van publicatie dezer proclamatie, van zijne keuze om onder het een of andere district te behooren, schriftelijk kennis zal geven aan den Veldcornet van de wijk, waaronder hij thans sorteert, alles met dien verstande, dat er na het uitbrengen zijner keuze als boven vermeld, geen verandering daarin kan of zal worden gebracht.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand ten Gouvernementskan-tore, te Pretoria, op heden den 10den dag van Februari 1888.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

W. EDUARD BOK,
Staatssecretaris.

NADEMAAL de Ed. Achtb. Volksraad in zijne Zitting van den 18den Juni 1887, bij art. 599, voor de besluiten van dien datum zijne goedkeuring heeft gehecht aan het stichten van een dorp in de wijk Schoon-spruit, district Potchefstroom, op die gedeelten van Roodepoort, welke tot dat doel getransporteerd zijn op naam van het Gouvernement;

Zoo is het, dat ik bij deze proclameer en bekend maak, dat van af en na den 20sten Februari 1888, op genoemde gronden een dorp zal zijn onder den naam van Ventersdorp, en dat de bovengemelde gedeelten der plaats Roodepoort, een dorpsgebied zullen zijn, onderworpen aan de administratie en het bestuur er van in handen gesteld zal worden van zoodanige ambtenaren,

als hierna door de Regeering der Z. A. Republiek zouden mogen aangesteld worden.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand te Pretoria, dezen 17den dag der maand Februari, in het jaar onzes Heeren 1888.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

W. EDUARD BOK,
Staatssecretaris.

ZIJ het hierbij kennelijk, dat de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, besloten heeft, om overeenkomstig de bestaande tractaten, tusschen deze Republiek en Matabeleland (gesloten met de Matabele Koningen Mosclikatse en Lobengulu), en op verzoek van den Koning Lobengulu, aan te stellen in genoemd land een vertegenwoordiger met den titel van Consul, tot zetelplaats hebbende de hoofdstad van genoemden Koning.

In dezen post van vertegenwoordiger der Zuid-Afrikaansche Republiek is aangesteld de heer Pieter Daniel Cornelis Johannes Grobler.

Het is in 't belang van de onderdanen dezer Republiek, die, hetzij tijdelijk, hetzij permanent, in Matabeleland verblijven of vertoeven, dat zij hun naam en verblijfplaats aan genoemden Consul opgeven.

Een ieder, die wenscht zich in Lobengulu's gebied te begeven, om daar te jagen, handel te drijven of anderszins, kan zich tot de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek wenden ter verkrijging van een verlofbrief. Zulk een verlofbrief kan echter zonder opgaaf van redenen geweigerd worden.

De aanvraag om zulk een verlofbrief moet met opgaaf van het doel der reis, worden ingezonden ten kantore van den Staatssecretaris.

Het is in het belang van de personen, in het bezit van zulk een verlofbrief, dien zoo spoedig mogelijk te laten afteekenen door voornoemden Consul, opdat deze den Koning Lobengulu daarvan in kennis kunne stellen.

Daar deze regeling van verlofbrieven is gemaakt op verzoek van den Koning Lobengulu zelven, die ook op deze wijze beschermd wil zijn tegen een instrooming van kwaaddoeners en dergelijken, zoo wordt hiermede uitdrukkelijk gewaarschuwd, dat een ieder, die zich zonder verlofbrief in Matabeleland bevindt, zich op eigen verantwoordelijkheid in gevaren begeeft.

Bij het ontstaan van geschillen, hetzij met inboorlingen, hetzij met anderen, hetzij onderling, hebben de onderdanen der Zuid-Afrikaansche Republiek zich onmiddellijk tot hunnen voornoemden vertegenwoordiger te wenden.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand ten Gouvernementskantore te Pretoria, op heden, den 26sten dag van April 1888.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

W. EDUARD BOK,
Staatssecretaris.

NADEMAAL het wenschelijk gebleken is, eene verandering te maken in de lijnsbepaling tusschen de bewoonde en onbewoonde plaatsen in de wijk Elandsrivier, district Rustenburg, zooals vastgesteld bij mijne proclamatie dd. 15 Augustus 1887, zooals voorkomende in de *Staatscourant* dd. 17 Augustus 1887.

Zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, hiermede vaststel, proclameer en bekend maak, dat bedoelde lijn zal loopen als volgt:

Te beginnen met de plaats van den heer H. Coetsee aan Groot Marico; van daar met de onderste lijn van Zandfontein, van Taposa, naar de onderste lijn van de plaats Vrede, van den heer R. van Tonder; van daar met de onderste lijn van Zilverkrans, van den heer L. Erasmus, Lz.: van daar met de onderste lijn van de plaats Leeuwkuil, eigenaar onbekend; van daar met de Noord-Westelijke lijn van de plaats Rietfontein, van den heer F. F. Dryer; van daar met de Westelijke lijn van de plaats Holfontein van de heeren J. A. Esterhuizen en C. Cronjé, en van daar naar het Noord-Westelijke hoekbaken van Mabiskraal; van daar naar het Noord-Westelijke hoekbaken en lijn van Bierkraal, van de heeren Schutte en Kruger; van daar naar het buitenste Noord-Westelijke hoekbaken van Stellagiboom plaats van A. Groenewald, A. Pretorius en P. Grobler; van daar naar het Noord-Westelijke hoekbaken van Sijferkuil, van daar naar de onderste lijn van Varkfontein, plaats van de heeren Toppers; van daar naar de onderste lijn van Elandsfontein, van den heer D. le Roex; van daar naar de onderste lijn van Palmietfon-

tein, van den heer H. du Plessis; van daar met een rechte lijn naar Krokodilrivier.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand ten Gouvernementskantore, te Pretoria, op heden den 29sten dag van Juni 1888.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

W. EDUARD BOK,
Staatssecretaris.

ANGEZIEN het ter kennisse van de Regeering der Z. A. Republiek gekomen is, dat er onlusten zijn uitgebroken in Zululand.

En aangezien het wenschelijk en noodzakelijk is, dat van de zijde dezer Republiek de strikste onzijdigheid in acht genomen en gehandhaafd worde;

Zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, hiermede proclameer en bekend stel, dat het ten strengste verboden is aan alle burgers en onderdanen dezer Republiek zich in die onlusten te mengen en daaraan deel te nemen.

Aan alle Landdrossen, Commandanten en Veldcornetten in deze Republiek, wordt opgedragen stiptelijk toe te zien dat hieraan gevolg gegeven wordt, en de overtreders zonder verwijl te rapporteeren bij de Regeering.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand ten Gouvernementskantore te Pretoria, op heden, den 23sten dag van Juli 1888.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

W. EDUARD BOK,
Staatssecretaris.

NADEMAAL bij Besluit van den E. A. Volksraad, art. 1092, dd. 14 Juli 1887, is goedgekeurd zekere overeenkomst, gesloten tusschen de HoogEd. Regeering en de heeren B. Swart en J. Roos, procuratiehouders van de eigenaren van Klerksdorp, zooals nader zal blijken uit Gouvernements Kennisgeving no. 212, gepubliceerd in de *Staatscourant*, dd. 17 Augustus 1887; en

Nademaal verder in bedoelde overeenkomst bepaald werd, onder 5, dat Klerksdorp tot dorp zal worden verklaard;

Zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitv. Raad, blijkens art. 443, dd. 20 Augustus 1888, hiermede proclameer en bekend maak, dat van af en na den 12den September 1888, gezegd Klerksdorp, zijnde het stuk gronds, zooals opgemeten door den landmeter J. Persson, volgens kaart, dd. April 1886, bestaande uit:

a. gedeelte Elandsheuvel;

b. de gronden afgegeven door de weduwe Brits; en

c. tweestukken grond, gelegen aan geïnspecteerden Gouvernementsgrond, te zamen groot 11212 morgen, 321 vierkante roeden,

onder denzelfden naam een dorp met dorpsgrondgebied zal zijn, gelegen in het district Potchefstroom, in overeenstemming met de bepalingen daaromtrent, zooals vervat in de voornoemde overeenkomst.

En stel ik verder hierbij vast, dat het dorpsgebied, onderworpen zal zijn aan de administratie, de controle en het bestuur van de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek, en dat de administratie en het bestuur er van in handen zal gesteld worden van zoodanige ambtenaren als hierna door de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek zullen worden aangesteld.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand ten Gouvernementskantore te Pretoria, op heden, den 21sten dag van Augustus 1888.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

W. EDUARD BOK,
Staatssecretaris.

NADEMAAL de E. A. Volksraad, in zijne zitting van den 17den Juni 1886, bij art. 546 van de besluiten van dien datum, zijne goedkeuring gehecht heeft, aan het stichten van een dorp nabij Mamusa, de vroegere stad van Massouw.

Zoo is het, dat ik bij deze proclameer en bekend maak, dat van af en na den datum dat deze proclamatie in de *Staatscourant* verschijnen zal, op de daartoe uitgelegde en opgemeten gronden een Dorp zal zijn, onder den naam van Schweizer-Renecke, en dat de bovengemelde gronden een dorpsgebied zullen zijn, onderwor-

pen aan de administratie, de contrôle en het bestuur van de Regeering der Z. A. Republiek, en dat de administratie en het bestuur er van in handen zal gesteld worden van zoodanige ambtenaren als hierna door de Regeering der Z. A. Republiek zouden mogen aangesteld worden.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand ten Gouvernementskantore, te Pretoria, op dezen 1sten dag van October 1888.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

W. EDUARD BOK,
Staatssecretaris.

NADEMAAL aan de Regeering de wenschelijkheid gebleken is, dat bepaald zal worden welk pad van Klerksdorp naar Bloemhof als publieke weg zal beschouwd worden, zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, bij deze het navolgende pad van Klerksdorp naar Bloemhof proclameer, te weten: van Klerksdorp over de plaats Jakhalsfontein van den heer J. van Vuren, vandaar over de plaats Klipfontein van den heer D. J. Kies, vandaar over de plaats Driefontein van den heer Thos. Bornman, en vandaar naar Wolmaransstad.

Van Wolmaransstad over de plaats Bamboesspruit van den heer C. Bezuidenhout, en vandaar over Rietfontein, Zoutpan tot Bloemhof.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand ten Gouvernementskantore te Pretoria, op heden den 8sten dag van de maand October 1888.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

W. EDUARD BOK,
Staatssecretaris.

NADEMAAL aan de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek de wenschelijkheid gebleken is, dat bepaald zal worden welk transportpad van Heidelberg

over Greijlingstad naar Standerton, als publieke weg zal beschouwd worden;

Zoo is het dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, bij deze het navolgende pad proclameer, van Heidelberg over Greijlingsstad naar Standerton; te weten:

Uit te draaien op Vlakfontein, eigenaresse Wed. Britz; van daar naar Daspoort van L. Labuschagne; van daar naar Vlakfontein van W. Nell en L. Labuschagne; van daar over Greijlingsstad; van daar naar Drukfontein van J. Duiters; van daar naar Waterval, Kloppersdrift; van daar naar Hartebeestdraai van L. Labuschagne; van daar naar Klipfontein van W. Goosen en Potgieter; van daar naar Vlaklaagte van D. Booijssen; van daar naar W. Fourie, Weltevreden; van daar naar A. Oodendal; van daar naar Standerton.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand ten Gouvernementskantore, te Pretoria, op heden den 10den dag der maand December 1888.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

W. EDUARD BOK,
Staatssecretaris.

1889.

WET N° 1, 1889. ¹⁾

(Goedgekeurd en vastgesteld bij Volksraadsbesluit,
art. 146, dd. 17 Mei 1889.)

Inleiding.

NADEMAAL het wenschelijk is het gebruiken van trompetten of andere dergelijke instrumenten door voerlieden te beperken, en zulks uitsluitend toe te laten aan de voerlieden van de postkoetsen, wordt hierbij vastgesteld en bepaald als volgt:—

Verbod aan voerlieden om gebruik te maken van trompet of dergelijk instrument.

ARTIKEL 1. Het zal niet geoorloofd zijn aan voerlieden van, of andere personen rijdende in, of op passagierskoetsen of andere middelen van vervoer, om gebruik te maken van een beugel, hoorn, trompet, of ander dergelijk instrument.

Toegestaan aan voerlieden van postkoetsen.

Hiervan zijn uitgezonderd de voerlieden van postkoetsen of van andere middelen tot vervoer der posten.

Boete op overtreding van art. 1.

2. Elke overtreding van artikel 1 zal gestraft kunnen worden met een boete geen £5 sterling te boven gaande, of gevangenisstraf niet te bovengaande een maand.

Bevoegdheid van rechterlijken ambtenaar om straf of boete op te leggen.

Is de overtreder een kleurling, dan zal hij in plaats van met gevangenisstraf ook gestraft kunnen worden met slagen, geen 25 te boven gaande.

3. De straffen genoemd in artikel 2 kunnen door den rechterlijken ambtenaar opgelegd worden, wanneer de persoon tegen wien de klacht wordt ingebracht zich

1) Art. 88. "De Raad, gelet hebbende op de Regeeringsmissive van den 13den Mei 1889, met ingesloten conceptwet in zake het beperken van het gebruik van trompetten door voerlieden, gelet op de bepalingen van artt. 70 en 71 van het Reglement van Orde, overwegende dat het ter voorkoming van moeite en overlast en met het oog op het steeds toenemend vervoer noodzakelijk is afloeiende maatregelen in deze te nemen, besluit de gemelde conceptwet in behandeling te nemen, alhoewel niet volle drie maanden van te voren gepubliceerd."

Zie ook Volksraadsbesluit 14 Mei 1888. art. 88.

op dien tijd binnen zijn rechtsgebied bevindt, hetzij de overtreding al dan niet binnen dat rechtsgebied gepleegd is.

4. Deze wet zal van kracht zijn van en na den 1sten Juni 1889. In werking treding der Wet.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 20 Mei 1889.

WET N° 2, 1889,

BEHELZENDE STRAFBEPALINGEN VOOR HET RIJDENDE ARTILLERIE-
EN POLITIE-CORPS DER Z. A. REPUBLIEK. 1)

(Goedgekeurd en vastgesteld bij Volksraadsbesluit Art. 209,
dd. 21 Mei 1889.)

ARTIKEL 1. Officieren en minderen van het Rijdende Artillerie- en Politiecorps zullen kunnen terechtgesteld worden voor:

a. de militaire autoriteiten.

b. de gewone Gerechtshoven van de Republiek.

2. De militaire autoriteiten zullen kunnen onderzoeken en rechtspreken in alle overtredingen van de regulaties of wetten reeds bestaande of nog te worden gemaakt voor het corps, en verder in alle overtredingen of misdaden die van een zuiver militairen aard zijn, vermeld in schedule gemerkt A, van deze strafbepalingen.

3. Voor alle overtredingen en misdaden, niet genoemd in artikel 2 of in de schedule gemerkt A, zullen de officieren en minderen moeten terechtstaan voor de gewone gerechtshoven in deze Republiek.

Voor wien officieren en minderen terechtgesteld kunnen worden.

Rechtspraak der militaire autoriteiten.

Terechtstaan voor gewone Gerechtshoven in de Republiek.

---

1) Art. 108. "De Raad, gelet hebbende op het schrijven van de Regeering, dd. 11 Mei 1889, thans aan de orde, gelet op artt. 70 en 71 van het Reglement van Orde, overwegende dat het meer dan tijd is voorziening te maken voor het goed bestuur van het Rijdende Artillerie- en Politiecorps, naardien de tegenwoordige toestand onbevredigend is en aanleiding kan geven tot verwarring ten opzichte van de militaire rechtspraak, besluit de voorgelegde strafbepalingen in behandeling te nemen, alhoewel niet volle drie maanden van te voren gepubliceerd."

1889.

WET N° 1, 1889. ¹⁾

(Goedgekeurd en vastgesteld bij Volksraadsbesluit,
art. 146, dd. 17 Mei 1889.)

Inleiding.

NADEMAAL het wenschelijk is het gebruiken van trompetten of andere dergelijke instrumenten door voerlieden te beperken, en zulks uitsluitend toe te laten aan de voerlieden van de postkoetsen, wordt hierbij vastgesteld en bepaald als volgt:—

Verbod aan voerlieden om gebruik te maken van trompet of dergelijk instrument.

ARTIKEL 1. Het zal niet geoorloofd zijn aan voerlieden van, of andere personen rijdende in, of op passagierskoetsen of andere middelen van vervoer, om gebruik te maken van een beugel, hoorn, trompet, of ander dergelijk instrument.

Toegestaan aan voerlieden van postkoetsen.

Hiervan zijn alleen uitgezonderd de voerlieden van postkoetsen of van andere middelen tot vervoer der posten.

Boete op overtreding van art. 1.

2. Elke overtreding van artikel 1 zal gestraft kunnen worden met een boete geen £5 sterling te boven gaande, of gevangenisstraf niet te bovengaande een maand.

Is de overtreder een kleurling, dan zal hij in plaats van met gevangenisstraf ook gestraft kunnen worden met slagen, geen 25 te boven gaande.

Bevoegdheid van rechterlijken ambtenaar om straf of boete op te leggen.

3. De straffen genoemd in artikel 2 kunnen door den rechterlijken ambtenaar opgelegd worden, wanneer de persoon tegen wien de klacht wordt ingebracht zich

1) Art. 88. "De Raad, gelet hebbende op de Regeeringsmissive van den 13den Mei 1889, met ingesloten conceptwet in zake het beperken van het gebruik van trompetten door voerlieden, gelet op de bepalingen van artt. 70 en 71 van het Reglement van Orde, overwegende dat het ter voorkoming van moeite en overlast en met het oog op het steeds toenemend vervoer noodzakelijk is afloende maatregelen in deze te nemen, besluit de gemelde conceptwet in behandeling te nemen, alhoewel niet volle drie maanden van te voren gepubliceerd"

Zie ook Volksraadsbesluit 14 Mei 1888, art. 88.

op dien tijd binnen zijn rechtsgebied bevindt, hetzij de overtreding al dan niet binnen dat rechtsgebied gepleegd is.

4. Deze wet zal van kracht zijn van en na den 1sten Juni 1889.

In werking treding.
der Wet.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 20 Mei 1889.

WET N° 2, 1889,

BEHELZENDE STRAFBEPALINGEN VOOR HET RIJDENDE ARTILLERIE-
EN POLITIE-CORPS DER Z. A. REPUBLIEK. 1)

(Goedgekeurd en vastgesteld bij Volksraadsbesluit Art. 209,
dd. 21 Mei 1889.)

ARTIKEL 1. Officieren en minderen van het Rijdende Artillerie- en Politiecorps zullen kunnen terechtgesteld worden voor:

Voor wien officieren en minderen terechtgesteld kunnen worden.

a. de militaire autoriteiten.

b. de gewone Gerechtshoven van de Republiek.

2. De militaire autoriteiten zullen kunnen onderzoeken en rechtspreken in alle overtredingen van de regulaties of wetten reeds bestaande of nog te worden gemaakt voor het corps, en verder in alle overtredingen of misdaden die van een zuiver militaire aard zijn, vermeld in schedule gemerkt A, van deze strafbepalingen.

Rechtspraak der militaire autoriteiten.

3. Voor alle overtredingen en misdaden, niet genoemd in artikel 2 of in de schedule gemerkt A, zullen de officieren en minderen moeten terechtstaan voor de gewone gerechtshoven in deze Republiek.

Terechtstaan voor gewone Gerechtshoven in de Republiek.

---

1) Art. 108. "De Raad, gelet hebbende op het schrijven van de Regeering, dd. 11 Mei 1889, thans aan de orde, gelet op artt. 70 en 71 van het Reglement van Orde, overwegende dat het meer dan tijd is voorziening te maken voor het goed bestuur van het Rijdende Artillerie- en Politiecorps, naardien de tegenwoordige toestand onbevredigend is en aanleiding kan geven tot verwarring ten opzichte van de militaire rechtspraak, besluit de voorgelegde strafbepalingen in behandeling te nemen, alhoewel niet volle drie maanden van te voren gepubliceerd."

Door wien militaire
rechtspraak
geschiedt.

4. De uitoefening van de militaire rechtspraak zal geschieden door de officieren van:

1. Het dagelijksch ochtendrapport.
2. Het strafrapport.
3. Den krijgsraad.

Over het dagelijksch
ochtendrapport.

5. Het dagelijksch ochtendrapport zal door een officier of onderofficier ingeleverd worden aan den Administrateur van het corps. Hij zal alle overtredingen van geringen aard onderzoeken en de volgende straffen kunnen opleggen:

AAN OFFICIEREN, ONDEROFFICIEREN EN MANSCHAPPEN.

Waarschuwing.

Boete tot £2.

Kamparrest tot verder order.

Arrestkamer tot 30 dagen.

Harden arbeid tot 30 dagen.

Sluiten in het blok tot 6 uren.

Kanonstraf tot 4 uren.

Over het strafrapport.

6. Het strafrapport zal in behandeling genomen worden door den Commandant van het corps. Hij zal alle overtredingen van meer ernstigen aard onderzoeken en eveneens appèlzaken in behandeling nemen van uitspraken in het dagelijksch ochtendrapport. Hij zal de volgende straffen kunnen opleggen:

AAN OFFICIEREN, ONDEROFFICIEREN EN MANSCHAPPEN.

Kamparrest tot verder order.

Arrestkamer tot 2 maanden.

Boete tot £5.

Harden arbeid tot 6 maanden.

Sluiten in het blok tot 12 uren.

Degradeering tot een lageren rang.

Krijgsraad.

7. De Krijgsraad is eene vergadering van actieve officieren der Rijdende Artillerie en Politie, met macht van aanvulling uit andere Krijgsofficieren tot een quorum, te bestaan uit drie officieren onder voorzitterschap van den Commandant-Generaal of zijn plaatsvervanger.

In zaken van ernstigen aard zal aan den beschuldigde toegestaan worden zich door een rechtsgeleerde te doen bijstaan.

Onderzoek en
uitspraak.

De Krijgsraad zal onderzoeken en uitspraak doen in alle zaken die boven de jurisdictie van den Commandant gaan en zal eveneens appèlzaken behandelen.

Uitspraak in het
hoogste ressort.

De Krijgsraad geeft uitspraak in het hoogste ressort. De vonnissen van den Krijgsraad te worden gegeven bij

meerderheid van stemmen; bij staking van stemmen zal de voorzitter een beslissende stem hebben.

8. Geen straffen zullen ten uitvoer gelegd worden wanneer tegen het vonnis wordt geappelleerd voordat uitspraak gedaan is omtrent het appel, van zoodanig appel moet dadelijk bij het vellen van het vonnis worden kennis gegeven door den veroordeelde.

Het uitstellen der opgelegde straffen.

NADERE OMSCHRIJVING DER STRAFFEN.

9. *De Doodstraf.*—De toepassing van deze straf is alleen toegelaten in gevallen van oorlog of commando, en de uitvoering daarvan zal bestaan in ophangen of doodschieten. In gevallen waar de beschuldigten veroordeeld worden tot ophanging zullen zij overhandigd worden aan de burgerlijke autoriteiten tot uitvoering van het vonnis op de gewone wijze alsof zij veroordeeld waren door het Hoog Gerechtshof.

De doodstraf.

Waar de beschuldigde veroordeeld wordt om doodgeschoten te worden, zal het vonnis moeten voltrokken worden binnen 24 uur nadat de beschuldigde daarmede in kennis is gesteld, op zoodanige plaats en wijze en door zoodanige personen als de Krijgsraad in het vonnis zal bepalen.

Harde Arbeid.—Wanneer een beschuldigde gestraft wordt met harden arbeid door den Krijgsraad, zal hij aan de burgerlijke autoriteiten worden overhandigd tot het ondergaan van zijne straf op de wijze van gewone misdadigers veroordeeld tot gevangenisstraf met harden arbeid.

Harde arbeid.

Overlevering aan burgerlijke autoriteiten.

Wordt de harde arbeid opgelegd volgens het ochtend- of straf-rapport, dan zal de veroordeelde zijn straf ondergaan in of bij het kamp. Gedurende den straftijd slaapt hij in de arrestplaats waar hij ook zijn voedsel zal ontvangen. Hij zal het kamp niet mogen verlaten, maar dadelijk na alloop van zijn werk naar de arrestplaats gebracht worden.

Wanneer de straf in het kamp ondergaan moet worden.

Het salaris van den veroordeelde kan gedurende den straftijd verminderd of geheel worden ontzegd.

Vermindering of ophouden van salaris.

Arrestkamer-arrest.—Deze straf bestaat in het opsluiten van den veroordeelde in een daartoe bestemd lokaal. Deze straf kan verzwaaard worden door het opleggen van schraal diët om den anderen dag; op zulke dagen zal de veroordeelde slechts zijn rantsoen brood en water ontvangen.

Kamerarrest.

In de arrestplaats zullen geen tabak, vuurhoutjes of iets dergelijks toegelaten worden.

Gedurende den straftijd kan het salaris verminderd of geheel worden ontzegd.

Vermindering of ophouden van salaris.

- Kamparrest.** *Kamparrest.*—Officieren of minderen, gestraft met kamparrest, mogen het kamp buiten dienst niet verlaten.
- Kanonstraf.** *Kanonstraf.*—Deze straf bestaat daarin, dat de gestrafte persoon gedurende eenigen tijd op den loop van het kanon moet zitten zonder dat zijn voeten den grond raken, op zoodanige wijze als bij de uitspraak wordt bepaald.
- Sluiten in het blok.** *Sluiten in het blok.*—Deze straf bestaat in het sluiten van een of beide voeten van den gestraften persoon in een blok. Dit mag nimmer in het publiek geschieden en mag slechts gedaan worden met personen die reeds herhaaldelijk voor misdrijven zijn gestraft en waarop andere straffen geen uitwerking hebben.
- Boeten.** *Boeten.*—Boeten aan officieren, onderofficieren of manschappen opgelegd, worden afgetrokken van hunne salarissen en gestort in 'slands kas als boetegeld.
- Waarschuwing.** *Waarschuwing.*—Officieren en minderen kunnen wegens geringe overtredingen gewaarschuwd worden door boven hen gestelden.
- Dergelijke waarschuwingen mogen niet gegeven worden in tegenwoordigheid van ondergeschikten en niet op eene het eergevoel kwetsende wijze.
- In werking treding der strafbepalingen.** 10. Deze strafbepalingen treden in werking ééne maand na publicatie in de *Staatscourant*.

SCHEDULE A.

- Veroorzaken, tegenwoordig zijn, samenspannen of bekend zijn met oproer of muiterij.**
1. Beginnen, aansporen, veroorzaken of aansluiten bij muiterij of oproer.
  2. Tegenwoordig zijn bij muiterij of oproer, zonder zijn best te doen dit tegen te gaan.
  3. Samenspannen met iemand anders om muiterij of oproer te veroorzaken.
  4. Het bekend zijn er mede, zonder onmiddellijk daarvan kennis te geven aan den naastbijzjenden officier.
- Insubordinatie.**
5. Slaan of dreigen met geweld, of het gebruiken van dreigende of oproerige taal tegen een hooger geplaatst officier gedurende den tijd dat hij dienst doet.
  6. Ongehoorzaamheid aan een wettig bevel van een hooger geplaatst officier.
- Deserteeren.**
7. Deserteeren of weigeren om dienst te doen in gezegde macht, het aanraden of overreden van anderen om te deserteeren, of met medeweten ontvangen en bezig houden van een deserteur zonder onmiddellijk na ontdekking kennis daarvan te geven aan zijn commandeerenden officier, of zonder andere middelen aan te wenden om zulk een deserteur te doen grijpen en dit een en ander gedurende den tijd dien hij zich tot dienst in die macht verbonden heeft.

8. Wangedrag voor den vijand, of schandelijke verlaten of overgaaf van een fort, post, kamp, station of wacht, waarmede hij belast was of die hij verplicht was om te verdedigen, of aansporen van een ander om zoo te doen.

Wangedrag,
verlaten van post.

9. Afschieten van vuurwapens, geven van een signaal of anderszins moedwillig veroorzaken van valsch alarm in gevecht, in kamp of in kwartier.

Valsch alarm.

10. Wegwerpen van wapenen in tegenwoordigheid van den vijand.

Wegwerpen van
wapenen.

11. Als wacht of schildwacht slapen op zijn post of het verlaten daarvan vóór dat hij behoorlijk afgelost is.

Schildwacht.

12. Door woord of schrift bekend maken aan den vijand van getal, positie of voorbereidselen van den troep of de troepen waarbij hij ingedeeld is en daardoor tweebrengen van nadeelige gevolgen voor den dienst waarbij hij behoort.

Informatie geven aan
den vijand.

13. Als hoofd van een wacht, piket of patrouille en een gevangene aan zijne zorg opgedragen te laten ontsnappen of zijne ontsnapping te gedoogen.

Laten ontsnappen
van gevangenen.

14. Dronken zijn, vloeken of het uiten van lastertaal.

Dronken zijn, enz.

15. Onwilligheid, veinzen of voorwenden van ziekte of ongesteldheid of moedwillig verminken of beschadigen van zichzelf of een ander manschap, zij het op verzoek van zoo iemand of niet; of toelaten dat hij verminkt of beschadigd wordt door iemand anders, met het doel om daardoor zichzelf of een ander ongeschikt te maken voor den dienst.

Onwilligheid,
voorwenden van
ziekte, om geen dienst
te doen.

16. Het aannemen van een gift of gratificatie voor het verzuim van eenigen dienst die hem aangewezen was, of moedwillig verzuim in de uitvoering van eenigen hem opgedragen last.

Aannemen van giften.

17. Het verkoopen, verpanden of verduisteren van paard, zadel, toom, geweer, kleeding, ammunitie of iets behoorende tot zijne uitrusting, welk een en ander hij volgens de bestaande regulatie zal behooren te houden en te bezitten.

Verkoopen van
uitrusting.

18. Eigenmachtige verwijdering van het corps of wegblijven zonder verlof.

Wegblijven zonder
verlof.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 27 Mei 1889.

WET N° 3, 1889,

OP HET KWIJTSCHULDEN VAN BELASTINGEN.

(Goedgekeurd en vastgesteld bij besluit van den E. A. Volksraad, art. 298, dd. 29 Mei 1889.)

Inleiding.

NADEMAAL het wenschelijk bevonden is in sommige gevallen aan gebrekkige of oude en tevens onvermogene personen, geheele of gedeeltelijke kwijtschelding te verleenen van belastingen, zoo is het, dat hierbij vastgesteld en bepaald wordt als volgt:

Geheele of gedeeltelijke kwijtschelding aan oude of gebrekkige personen.

ARTIKEL 1. Aan gebrekkige of oude en tevens onvermogene personen kan geheele of gedeeltelijke kwijtschelding worden verleend van belastingen, zooals hieronder nader bepaald.

Waarop geen kwijtschelding verleend kan worden.

2 Geen kwijtschelding kan worden verleend van belasting op vast eigendom, claims of standplaatsen.

Kwijtschelding kan alleen worden verleend van achterstallige belastingen en van belasting over het loopende jaar.

Voor het verkrijgen van kwijtschelding.

3. Zij, die wenschen kwijtschelding van belasting te verkrijgen, moeten zich daartoe schriftelijk met opgave van redenen wenden tot den Uitvoerenden Raad.

De Uitvoerende Raad zal het verzoek naar den plaatselijken Landdrost of Mijncommissaris zenden voor diens rapport.

De Uitvoerende Raad heeft het recht om die bewijzen te vorderen, welke naar zijn oordeel noodig zijn, alvorens te beslissen op het verzoek om kwijtschelding.

Uitv. Raad beschikt finaal over het verzoek.

De Uitvoerende Raad, na consideratie der voorgebrachte redenen en bewijzen, beslist finaal over het verzoek, hetzij door geheele of gedeeltelijke kwijtschelding van belasting.

4. Deze Wet treedt in werking dadelijk na publicatie in de *Staatscourant*.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 31 Mei 1889.

WET N° 4, 1889.

OP HET AFSLUITEN EN BELEMMEREN VAN PUBLIEKE WEGEN OVER
OMHEINDE PLAATSEN.

*(Goedgekeurd en vastgesteld bij besluit van den
E. A. Volksraad, art. 294, dd. 29 Mei 1889).*

NADEMAAL het wenschelijk is bepalingen te maken op het afsluiten en belemmeren van publieke wegen, zoo is het, dat hiermede wordt vastgesteld en bepaald als volgt:

ARTIKEL 1. Het is vergund om op gronden die geheel omheind zijn de door de Regeering erkende publieke wegen af te sluiten door hekken, die in dezelfde lijn der omheining zijn geplaatst.

2. De in artikel één bedoelde hekken moeten eene opening hebben van minstens 18 voet.

Zij mogen niet toegesloten worden met een slot maar moeten steeds met de hand zonder sleutel of eenig ander voorwerp of instrument gemakkelijk geopend kunnen worden. De eigenaar zal tevens verplicht wezen aan beide zijden van het hek zoodanige palen in te planten, waaraan de reiziger paard of paarden voor een rijtuig kan vasthaken, minstens vijftien schreden van het hek.

3. Hekken en andere geheele of gedeeltelijke afsluitingen en belemmeringen van wegen, geplaatst, opgericht of gesloten in strijd met deze wet of in strijd met de voorschriften der Regeering mogen door of namens de Regeering worden verwijderd en vernietigd op kosten van den persoon die het hek of de afsluiting of de belemmering heeft geplaatst, zonder dat de Regeering kan aansprakelijk worden gehouden voor eenige schade, hoe ook genaamd daardoor direct of indirect veroorzaakt.

De persoon die het hek of de afsluiting of de belemmering heeft geplaatst of de occupant van den grond of, ingeval de grond niet is geoccupeerd de eigenaar van den grond is daarenboven onderworpen aan eene boete van ten hoogste Tien Pond Sterling, of ingeval van niet betaling met gevangenisstraf van ten hoogste 14 dagen onverminderd een actie tot schadevergoeding, waaraan hij zich mocht blootstellen.

4. Voor en aan de in art. 1 bedoelde hekken mag in geen geval doornraad worden gebruikt. Zij moeten zijn van ijzer of hout en wit geschilderd.

Inleiding.

Afsluiten door hekken van wegen.

Grootte der hekken.

Hoe die hekken gesloten moeten kunnen worden.

Wanneer Regeering hekken mag verwijderen of vernietigen.

Boete of gevangenisstraf voor het plaatsen van belemmeringen.

Doornraad mag niet gebruikt worden.

Sluiting der hekken
en boete bij
overtreding.

5. Hij die een hek, opgericht volgens wet en voorschriften, doorgaat, is verplicht het onmiddellijk daarna te sluiten. Overtreding van dit artikel wordt gestraft met eene boete van ten hoogste Vijf Pond Sterling of, ingeval van niet betaling met gevangenisstraf van acht dagen, onverminderd een actie tot schadevergoeding waaraan de overtreder zich mocht blootstellen.

In werking treding
der Wet.

6. Deze wet treedt in werking drie maanden na publicatie in de *Staatscourant*.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 31 Mei 1889.

WET N° 5, 1889,

TOT OPMAKEN VAN EENEN CENSUS.

(Goedgekeurd en vastgesteld bij besluit van den
E. A. Volksraad, art. 296, dd. 29 Mei 1889).

Inleiding.

NADEMAAL het wenschelijk blijkt te zijn van tijd tot tijd opgaven te bekomen ten aanzien van het getal inwoners uitmakende de blanke bevolking van de Z. A. Republiek, zoo wordt hiermede bepaald en vastgesteld als volgt:—

Kennisgevingen op
den 1sten dag van
Februari.

ARTIKEL 1. Op of voor den eersten dag van Februari in het jaar achttien honderd negentig zal elk Landdrost en elk Mijncommissaris kennisgevingen laten aanplakken binnen de grenzen van zijn district of veld op de verschillende hofzalen en op andere in het oog vallende plaatsen, waardoor wordt bekend gesteld dat van ieder eigenaar, bezitter of inwoner van eenig landeigendom, erf, huis of woning alsook van elk opziener van eenige gevangenis, hospitaal of instituut voor krankzinnigen of van eenige kostschool of andere publieke inrichting of liefdadig gesticht, gevorderd wordt op eenen dag door den Staatspresident bij proclamatie in de *Staatscourant* te worden bepaald en te vallen tusschen den vijftienden

Maart en den vijftienden April, bereid te zijn alle zoodanige opgaven te verschaffen als vereischt worden in de hieraangehechte schedule gemerkt A, aan de personen die overeenkomstig deze wet zullen zijn aangesteld om dezelve in te winnen.

2. Elk eigenaar, bezitter of inwoner van eenig landeigendom, erf, standplaats, huis of andere woning, alsook elk opzichter van eenige gevangenis, hospitaal of instituut voor krankzinnigen, of van eenige kostschool of andere publieke inrichting, die binnen dezen Staat woonachtig is op den dag hierna te worden bepaald, volgens art. 1 dezer wet, voor het houden van den census, zal verplicht zijn de opgaven te verschaffen die vereischt worden volgens de hieraangehechte Schedule gemerkt A, betreffende zichzelf en alle leden zijns huisgezins, en alle andere blanke personen die bij hem inwonen en betreffende alle blanke personen, insluitende bezoekers, die bij hem aan huis hun verblijf hebben gedurende den nacht die den aldus te bepalen dag onmiddellijk voorafgaat.

Verplichting tot het verschaffen van opgaven van alle blanke personen die aan huis hun verblijf houden gedurende den nacht die den te bepalen tijd vooraf gaat.

Wanneer het hoofd des huisgezins of der inrichting, als hiervoren omschreven, een vrouwspersoon is, dan zal zij onder dezelfde verplichtingen staan ter zake van deze wet als een manspersoon.

Wanneer het hoofd van het gezin een vrouwspersoon is.

3. De Staatspresident zal in elk district of delverij een of meer geschikte personen aanstellen, om in elke wijk, afdeeling of dorp censusopnemers ter zake van deze wet te zijn.

Aanstelling van Census-opnemers.

Hij zal met den Uitvoerenden Raad de noodige instructies optrekken, waaronder deze censusopnemers zullen werkzaam zijn.

4. Elk persoon die geen bepaald verblijf heeft of die afwezig is van zijn huis of woning op den nacht, die den bij de proclamatie bepaalden dag voorafgaat, zal op dien dag of zoo spoedig mogelijk daarna, verschijnen voor den Landdrost van het district of den Veldcornet, assistent-Veldcornet, Resident Vrederechter of censusopnemer van de wijk of de plaats of den Mijncommissaris van de velden waar hij of zij zich mogen bevinden tot het maken van eene behoorlijke opgave onder deze wet. Ingeval een Landdrost of ander beambte zoodanige opgave ontvangt van een persoon niet onder zijne jurisdictie woonachtig, zal hij dezelve toezenden aan den ambtenaar in wiens jurisdictie zoodanig persoon gewoonlijk verblijf houdt.

Wanneer een persoon op den bepaalden dag van zijn huis afwezig is 'en wut, hem dan te doen staat.

5. Ten einde de Landdrosten, Mijncommissarissen en Censusopnemers in staat te stellen deze opgaven behoorlijk te bekomen worden zij mits deze gemachtigd om aan personen die binnen hunne respectieve districten of velden woonachtig zijn of verkeerden, in zooverre het

Opgaven die ieder persoon verplicht is aan Census-opnemers te geven, en boete bij weigering of verkeerde inlichtingen.

noodig is voor de doeleinden dezer wet, zoodanige vragen te doen betreffende henzelfen en het getal, familiebetrekking, ouderdom, afkomst en beroep van de personen die hunne huisgezinnen uitmaken als de Landdrosten, Mijncommissarissen of Censusopnemers in staat zullen stellen om de meergenoemde Schedule in te vullen en betreffende alle andere bijzonderheden die noodig zijn om de schedule in te vullen.

Elk persoon die weigert zoodanige vraag of vragen te beantwoorden, of die moedwillig een verkeerd of valsch antwoord geeft of die moedwillig een verkeerde of valsche opgave opstelt, zal gestraft worden met een boete £25 niet te bovengaande, of gevangenisstraf met of zonder harden arbeid, geen drie maanden te bovengaande.

Boete aan nalatigen
Census-opnemer.

6. Elke census-opnemer die moedwillig nalatig is in het verrichten van datgene hetwelk van hem vereischt wordt volgens deze wet of volgens de instructies onder deze wet gemaakt of die moedwillig een onware opgave opstelt of aanneemt, zal gestraft worden met een boete geen £25 te bovengaande, of gevangenisstraf met of zonder harden arbeid, geen drie maanden te bovengaande.

Het indienen der
opgaven door
Census-opnemers.

7. De censusopnemers zullen de door hen ingewonnen opgaven zonder verzuim indienen bij den Landdros van het district waarin of den Mijncommissaris van het veld waarop zij werkzaam zijn.

Onderzoek der opga-
ven door Landdrosten
& Mijncommissarissen
en inzenden bij den
Staatssecretaris.

De Landdrosten en Mijncommissarissen zullen op ontvangst der opgaven dezelve onderzoeken en zich verzekeren dat geen deel van hun district of veld is overgeslagen. Zij zullen dezelve binnen veertien dagen na ontvangst met hunne opmerkingen inzenden bij den Staatssecretaris.

Teruzending van
gebrekkige opgaven
aan Census-Opnemers.

Ingeval zij echter eene opgave gebrekkig of onvolledig mochten bevinden zullen zij dezelve aan den betrokken censusopnemer terugzenden ter verbetering.

Benoeming van Com-
missie om opgaven te
rangschikken.

8. De Staatspresident wordt gemachtigd een commissie te benoemen om al de aan den Staatssecretaris gezonden opgaven te verzamelen en te rangschikken. Deze commissie zal daarna een algemeenen staat daarvan opmaken in eenen door den Staatspresident goedgekeurden vorm.

Census-opname elk
tiende jaar.

9. Elk tiende jaar van af 1890 zal een dergelijke census gehouden worden en zal de Staatspresident de macht hebben om met inachtneming van zoodanige veranderingen als de omstandigheden zullen vereischen ten dien einde de noodige voorzieningen te maken overeenkomstig deze wet.

In werking treding
der Wet.

10. Deze wet treedt in werking drie maanden na publicatie in de *Staatscourant*.

Wijk.....

Dorp.....

Afdeeling.....

District.....

Veld.....

CENSUS OPNAME.

Namen.	Sekse.	Ouderdom.	Land en plaats van geboorte.	Woonplaats (plaats of erf.)	Stand of beroep.	Stemgerechtigd of niet.	Indien stemgerechtigd op welke wijze geworden.	Aanmerkingen.

..... Censusopnemer.

SCHEDULE A. — Wet No. 5, 1889.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 31 Mei 1889.

S. J. P. KRUGGER,
Staatspresident.
Dr. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

WET N° 6, 1889.

TEGEN HAZARDSPELEN.

(Goedgekeurd en vastgesteld bij besluit van den E. A. Volksraad, art. 304, dd. 31 Mei 1889.)

Inleiding.

NADEMAAL het, in het belang der openbare zedelijkheid, noodig is, dat het houden en bezoeken van speelhuizen en speeltafels, en het spelen zelf, tegengegaan en onderdrukt worde binnen deze Republiek, zoo is het dat hiermede bepaald en vastgesteld wordt als volgt:

Het bezoeken of houden v. speelhuis.

ARTIKEL 1. Het zal onwettig zijn een speelhuis of speeltafel binnen de Zuid-Afrikaansche Republiek te houden of te bezoeken.

Ambtenaren die het recht hebben om een speelhuis of een huis dat zij vermoeden een speelhuis te zijn, binnen te gaan.

2. Het zal wettig zijn voor iederen Publ. Aanklager, Vrederechter, Veldcornet, Assistent Veldcornet of blanken constabel, of ieder persoon behoorlijk gemachtigd onder handschrift van den Publieken Aanklager, met zulke hulp als hij zal noodig achten, om ten allen tijde ieder huis, tent, kamer, rijtuig of andere plaats van samenkomst, waarvan zij goede redenen hebben te gelooven dat het een speelhuis is, binnen te gaan en te doorzoeken, en, indien op het verzoek om binnen te komen, door zulken Publieken Aanklager, Vrederechter, Veldcornet, Assist. Veldcornet, of Constabel, of ander persoon als boven gemachtigd, gedaan, opgevende zijn naam, ambt en redenen waarom hij in dat huis of die plaats wenschte toegelaten te worden, zoodanig huis of andere plaats niet onverwijld zal opengemaakt worden, dan zullen die officieren of constabel gerechtigd zijn, zulk huis of andere plaats open te breken of te doen openbreken en met geweld binnen te gaan en hetzelfde te doorzoeken, en de eigenaar of bewoner van zulk huis of andere plaats die, om welke oorzaak ook, zulk huis of andere plaats op verzoek, door zulke officieren of constabel of andere personen als boven gemachtigd, op de voorschrevene wijze gedaan, niet opent of weigert te openen, zal, bij overtuiging, kunnen gestraft worden met eene boete £100 niet te bovengaande, of gevangenzetting, met of zonder harden arbeid, voor den tijd van niet langer dan zes maanden, buiten en behalve elke andere straf die zoodanig persoon mocht komen te ondergaan, zooals hieronder is voorzien.

3. Ieder huis, tent, kamer, voertuig of andere plaats van samenkomst zal gerekend worden te zijn een speelhuus, waarin, en ieder voorwerp zal gerekend worden, een speeltafel te zijn, waarop speeltoestellen mogen gevonden worden, of waarin of waarop het zal blijken dat eene bank gehouden wordt, dat is te zeggen, waarin of waarop de spelers geld zetten tegen het geld van den bewoner of eigenaar van het huis of de tafel, of tegen geld geleverd door eenig persoon, bank of firma of onderling genootschap, als een fonds of kapitaal met het doel om te spelen, of waarin of waarop *Rouge et Noir*, *Roulette*, *Faro* of eenig ander spel gespeeld wordt, waarbij de eigenaar of bewoner van het huis of de tafel of eenig persoon of bank of firma, of genootschap met aandeelen, geld zet tegen het geld der spelers.

Wat onder speelhuus verstaan moet worden en wat hazardspel is.

4. Ieder houder van een speelhuus, hetzij als eigenaar, houder, bijwoner, of in welke andere hoedanigheid ook, ieder persoon, belast met het toezicht of de leiding van het spel of handelende als bankier, deeler, croupier of iets anders, en ieder persoon handelende als portier, deurbewaarder of bediende, of eenige andere betrekking in eenig speelhuus of aan eenige speeltafel vervullende, zal beschouwd en gehouden worden de houder van een speelhuus of speeltafel te zijn.

Wie beschouwd zal worden houder van speelhuus of speeltafel te zijn.

5. Ieder persoon gevonden in een speelhuus of bij eene speeltafel, die niet de houder van een speelhuus of speeltafel is, zal beschouwd en genomen worden een speelhuus of eene speeltafel te bezoeken met het doel om te spelen.

Wie beschouwd zal worden een speelhuus of speeltafel te bezoeken met het doel om te spelen.

6. Het zal wettig zijn voor de politie of voor zoodanige personen daartoe behoorlijk gemachtigd door den Landdrost van eenig district of den Speciaal Landdrost, Assistent-Landdrost of Mijncommissaris van eenige publieke delverij, om, zonder lastbrief, te arresteren alle personen, wie ook, in eenig speelhuus of aan eenige speeltafel gevonden, en beslag te leggen op alle kaarten, dobbelsteenen of andere speelbenodigdheden en gelden in eenig speelhuus of op eenige speeltafel gevonden.

Over het arresteren van personen en het beslag leggen van voorwerpen benodigd voor het hazardspel.

7. Ieder persoon van wien het bewezen wordt dat hij een speelhuus of eene speeltafel houdt, zal voor de eerste overtreding gestraft worden met verbeurdverklaring van alle gelden, speeltafels, gereedschap en toestellen in zulk speelhuus of in het bezit van eenigen houder daarvan gevonden, benevens eene boete van £5, of bij niet-betaling gevangenisstraf niet te bovengaande een maand; voor de tweede overtreding met eene gevangenisstraf met harden arbeid van niet minder dan drie of meer dan twaalf maanden, benevens verbeurd-

Boete aan houders van speelhuizen en verbeurdverklaring van gelden en voorwerpen.

verklaring als hiervoren omschreven; voor eene derde of volgende overtreding drie jaren gevangenisstraf met harden arbeid, benevens verbeurdverklaring als hiervoren omschreven.

Boete aan personen die een speelhuis bezoeken.

8. Ieder persoon van wien het bewezen wordt dat hij een speelhuis of speeltafel bezoekt met het doel om te spelen, zal de volgende boeten ondergaan:—Voor de eerste maal £5, of bij niet betaling eene week gevangenisstraf; voor de tweede overtreding eene boete van £10 en bij niet betaling twee weken gevangenisstraf; voor eene derde of latere overtreding eene boete van £20 en bij niet betaling zes weken gevangenisstraf met of zonder harden arbeid.

Houder van speelhuis.

9. Ieder persoon van wien het bewezen wordt dat hij een speelhuis of speeltafel houdt zal verstoken worden van het houden eener licentie als handelaar in ruwe edele metalen en ongeslepen edelgesteenten, makelaar, venduafslager of handelaar in wijnen en sterke dranken binnen deze Republiek.

Ambtenaren die speciale jurisdictie hebben

10. De Landdrosten, Speciale Landdrosten of, waar die zijn aangesteld, de Assistent-Landdrosten en de Mijncommissarissen op die publieke delverijen waar geen Speciale Landdrosten zijn aangesteld, zullen in hunne respectieve districten of publieke delverijen, speciale jurisdictie hebben in alle gevallen onder deze wet.

Personen die informatie geven als zal leiden tot overtuiging en oplegging van eenige verbeurdverklaring of boete onder de bepalingen dezer wet, zal gerechtigd zijn tot het ontvangen van de helft der verbeurdverklaarde gelden of boeten.

11. Ieder persoon die zoodanige informatie geeft als zal leiden tot overtuiging en oplegging van eenige verbeurdverklaring of boete onder de bepalingen dezer wet, zal gerechtigd zijn tot het ontvangen van de helft der verbeurdverklaarde gelden of opgelegde en ontvangen boete.

In werking treding der Wet.

12. Deze wet treedt in werking dadelijk na publicatie in de *Staatscourant*.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 4 Juni 1889.

WET N° 7, 1889,

OP HET MAKEN EN ONDERHOUDEN VAN WEGEN.

(Goedgekeurd en vastgesteld bij besluit van den E. A. Volksraad, art. 485, dd. 21 Juni 1889.)

ARTIKEL 1. De Regeering heeft het recht van iedere plaats of stuk grond te nemen of te doen nemen de noodige klippen, grond en gruis, voor het maken en onderhouden van de wegen binnen zoodanige plaats of stuk grond.

Het recht der Regeering.

2. Ingeval een plaats of stuk grond geen genoegzamen voorraad materialen bevat, zal de Regeering gerechtigd zijn om die van eenige aangrenzende of eenige andere plaats, waar die genoegzaam te verkrijgen zijn, te doen aanvoeren.

Het aanvoeren van materiaal van aangrenzende gronden.

3. De eigenaar of bewoner van een plaats of stuk grond zal het recht hebben om een plek aan te wijzen, van waar de in artt. 1 en 2 bedoelde materialen moeten worden genomen, mits die plek even geschikt is, en ook zooveel mogelijk wat afstand betreft, als die door of namens de Regeering gekozen. Bij verschil zullen de naastbijwonende ambtenaar, die niet in de zaak betrokken is, en twee onpartijdige door hem te kiezen personen uitspraak doen.

Recht des eigenaars om plek aan te wijzen waar materiaal uit genomen mag worden.

4. De Regeering zal niet gerechtigd zijn in bezit te nemen eenig materiaal, waaraan de eigenaar handenarbeid ten koste heeft gelegd, tenzij in buitengewone gevallen, en dan tegen eene billijke vergoeding, in onderling overleg vooraf te bepalen met den eigenaar of huurder.

Arbitrage bij verschil.

Vergoeding door de Regeering voor het in bezit nemen van materiaal.

Bij verschil van gevoelen in een zoodanig geval, tusschen den eigenaar of huurder en de Regeering, zal de vergoeding door taxatie door arbiters bepaald worden.

Arbitr. door taxatie.

5. De Regeering zal echter in geen geval het recht hebben om klippen van huis-, kraal- of grensmuren weg te nemen.

Klippen van huis-, kraal- of grensmuren mogen niet weggenomen worden.

6. Ieder die wederrechtelijk het maken, herstellen of onderhouden van wegen of paden verhindert, belemmert of tegenhoudt door het weigeren van materialen of anderszins, zal aansprakelijk zijn voor alle kosten, die daaruit mochten voortspuiten.

Het verhinderen om wegen of paden te herstellen en de gevolgen.

7. Deze wet zal in werking treden dadelijk na publicatie in de *Staatscourant*.

In werking treding der Wet.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

WET N° 8, 1889,

OP HET DELVEN VAN EN HANDELDRIJVEN IN EDELE METALEN EN EDELGESTEENTEN IN DE Z. A. REPUBLIEK.

(Zooals gewijzigd en vastgesteld bij Volksraadsbesluit art. 1115 tot en met art. 1168, van 23, 24 en 25 Juli 1889.)

Beschikkingsrecht over ed. metalen, enz., behoort den Staat.
Toepassing der Wet op diamanten, robijnen, goud, enz.

Tussstelling betrekking Staats-Mijnningenieur.

Plichten van Staats-Mijnningenieur.

Volksraad bepaalt zijn salaris.

Regeering stelt commissiën aan om te rapporteeren aangaande kwestien.

Macht des Staatspresidents om private gronden te proclameeren.

Regeering waarborgt niet de aanwezigheid van edele metalen enz.

Opmeten en in kaart brengen der geproc. gronden.

ARTIKEL 1. Het mijn- en beschikkingsrecht op alle edelgesteenten en edele metalen behoort aan den Staat.

2. Deze wet is van toepassing op diamanten, robijnen, goud en zulke andere edelgesteenten en edele metalen als de Staatspresident, met advies en consent van den Uity. Raad, onder verwijzing naar dit artikel van deze wet zal bekend maken.

3. Aan het departement van Mijnwezen zal de Regeering toevoegen een behoorlijk gequalificeerd deskundige, met den titel van Staatsmijnningenieur, wiens taak zijn zal in alle districten onderzoek te doen naar en volledig rapport uit te brengen over de mineralen aldaar aanwezig, en verder de Regeering in alle zaken betreffende mijnen en de ontginning van minerale bronnen van dit land, van advies te dienen en behulpzaam te zijn, onder zulke regulatiën als de Regeering, onder nadere bekrachtiging van den Volksraad, moge bepalen.

Het salaris van den Staatsmijnningenieur zal door den Volksraad bepaald worden.

4. De Regeering heeft het recht van tijd tot tijd eene of meer commissiën van vertrouwbare en bekwame personen te benoemen, ten einde eenige kwestie aangaande mijnen te onderzoeken en daaromtrent aan haar te rapporteeren.

5. ZHED. de Staatspresident heeft de macht, op advies van en met toestemming van den Uitvoerenden Raad, Gouvernementsgronden, en na overleg, indien mogelijk, met den eigenaar, ook private gronden te proclameeren en open te zetten als publieke velden.

De Regeering waarborgt niet de aanwezigheid in betaalbare hoeveelheid van edelgesteenten of edele metalen op geproclameerde velden.

6. De onopgemeten gronden, tot publieke delverijen geproclameerd, zullen zoo spoedig mogelijk opgemeten en in kaart gebracht worden, de Staatsgronden op kosten van den Staat en de private gronden op kosten van de belanghebbende private personen.

6a. Alle hoekpunten van zulke opgemeten gronden zullen worden aangegeven met solied gemetselde vierkante bakens, vier voet hoog, eene kennisgeving dragende, waarop de naam en het nummer van de plaats, overeenstemmende met de registers van den Registrateur van Akten, benevens het officiële nummer van het baken, zullen voorkomen.

Grootte en constructie der bakens.

6b. De zijden van alle zoodanige opgemeten gronden, plaatsen, gedeelten van plaatsen, afdelingen van geproclameerde publicke delverijen zijnde, zullen op duidelijk zichtbare afstanden worden aangegeven met ronde gemetselde tusschenbakens, drie voet hoog, en waar de aard van den grond zulks toelaat, met eene voor, ten minste 6 duim diep.

Tusschenbakens.

6c. Het oprichten der bakens, bedoeld in artt. 6a en 6b, zal geschieden door de Regeering; en wel op Staatsgronden op kosten van den Staat en op private gronden op kosten van de belanghebbende private personen.

Regeering richt op hare kosten bakens op op Staatsgronden en op kosten v. eigenaar op private gronden.

7. Aan iederen grondeigenaar zal het vrijstaan (na kennisgeving van zijn voornemen aan den Landdrost van zijn district of aan den naastbijzjenden Mijncommissaris of Verantwoordelijken Klerk) om zonder licentie binnen de grenzen van zijn eigendom onderzoekingen in te stellen naar edelgesteenten en edele metalen en voor dat doel, behalve de kleurlingen, hoogstens 4 blanke loontrekkende personen in dienst te hebben en onder de voorwaarden later omschreven op zijn grond, mijnen te exploiteeren of te laten exploiteeren. Het zal niemand, buiten de Regeering, vergund zijn grond voor het publiek open te stellen tot publicke delverijen.

Eigenaar mag zijn grond onderzoeken.

De Regeering zal steeds het recht hebben onderzoek te doen instellen naar het prospecteeren.

Alleen Regeering stelt grond open voor het publiek.

Bij ontdekking van betaalbare edele metalen op een privaten grond, zal de eigenaar verplicht zijn om binnen zeven dagen na de ontdekking daarvan kennis te geven aan den naastbijzjenden Mijncommissaris, Verantwoordelijken Klerk of Landdrost, benevens van de bijzonderheden daarvan, op straffe van eene boete van ten hoogste £5 bij verzuim.

Eigenaar verplicht kennis te geven wanneer edele metalen gevonden zijn.

8. Hij, die eene schriftelijke vergunning van den eigenaar van een private plaats of een stuk gronds heeft, om op diens eigendom onderzoekingen te doen, zal de daartoe benoodigde prospecteerlicentie tegen betaling van licentiegelden, zooals bepaald in art. 61, van den Landdrost van het district, of zoodanig ander ambtenaar als door de Regeering zal worden aangewezen, waar hij onderzoeken wil, kunnen verkrijgen voor het tijdperk in zoodanige schriftelijke vergunning vermeld, den tijd van zes maanden niet te boven gaande.

Bij verzuim boete.

Vergunning van eigenaar om te zoeken.

Licentien betalen bij Mijncommissaris of Landdrost.

Ontdekker gerechtigd claim af te pennen.

9. De ontdekker of ontdekkers van betaalbaar edel metaal of edelgesteente op private plaatsen of Gouvernementsgronden ten minste twaalf mijlen verwijderd van eene reeds bewerkte localiteit, zal of zullen bij proclameering van zoodanige plaats of grond, gerechtigd zijn tot het hebben en afbakenen van één claim, hetzij rif of alluviaal, die genoemd en geregistreerd zal worden als «zoekersclaim.» Bovendien zal hij of zullen zij zonder licentie daarop mogen werken, zoolang als hij of zij daarvan eigenaar blijft of blijven.

Macht der Regeering om private gronden te proclameeren.

10. Ingeval een privaats eigenaar vergunning verleend heeft aan iemand om op zijnen grond onderzoekingen te doen, of ingeval de eigenaar zelf onderzoekingen op zijnen grond heeft ingesteld, en er betaalbaar edel metaal of edelgesteente gevonden wordt, zal de Staatspresident, met advies en toestemming van den Uitvoerenden Raad en na overleg, indien mogelijk, met den eigenaar, de macht hebben, zoodanigen grond tot een publiek veld te proclameeren of bij proclamatie aan een reeds geproclameerd veld te hechten.

Niemand kan eigenaar (dwingen zijn plaats te laten prospecteeren

Zoolang een eigenaar niet zelf prospecteert, of daartoe aan anderen geene vergunning heeft gegeven, zal de Regeering geene macht hebben zijn grond te proclameeren tot eene publieke delverij, noch zal iemand anders hem kunnen dwingen zijn grond te laten prospecteeren.

Zoeker behoudt zijne rechten.

11. De zoeker, die volgens artikels 8 en 9 dezer wet, betaalbaar edel metaal of edelgesteente vindt, zal zijne rechten niet verliezen door de onwilligheid van de Regeering om den grond te proclameeren tot een publiek veld of dien bij proclamatie aan een reeds geproclameerd veld te hechten.

Bevoegdheid van beoordeelaars.

12. Een lid van het naastbijzijnde Delvers-Comité, waar dit bestaat, afgevaardigd door de Regeering, den Staats-Mijnningenieur, den naastbijzenden Mijncommissaris of den Landdrost, zal de bevoegde beoordeelaar zijn van de betaalbaarheid van edel metaal of edelgesteenten.

Wanneer houder van prospecteerlicentie rechten geniet van gewonen delver.

13. De houder van een «prospecteerlicentie» zal dadelijk nadat op zijn rapport onderzoek is gedaan en omtrent de betaalbaarheid van het edel metaal of edelgesteente in de door hem ontdekte gronden door de Regeering is beslist, gelijk in het voorgaande artikel is bepaald, alle rechten van eenen gewonen delver genieten, behalve zijn bijzonder recht als zoeker en deze rechten zal hij hebben op private gronden, al worden deze niet tot publiek veld geproclameerd,

Bewerken zijner claims en gebruik van water.

Hij zal in dat geval om zijne claims te kunnen bewerken, gerechtigd zijn tot het gebruik van water op de plaats aanwezig, zooals tusschen hem en den eigenaar van de plaats schriftelijk zal zijn overeengekomen.

Dit artikel zal niet van toepassing zijn, wanneer een grondeigenaar iemand speciaal huurt om voor hem onderzoekingen te doen of ook wanneer er een afzonderlijk accoord gemaakt wordt vóór het verleenen van de schriftelijke vergunning, in artikel 8 vermeld, waarbij de zoeker, ten einde de schriftelijke vergunning te bekomen, schriftelijk afziet van de voordeelen van dit artikel.

Niet van toepassing wanneer eigenaar zelf laat onderzoeken.

14. De eigenaar of eigenaren van een geproclameerde plaats of plaatsen zal of zullen gerechtigd zijn voor zich zelve een aantal claims, hetzij, rif of alluviaal, die «eigenaarsclaims» zullen genoemd worden, af te bakenen, nl. voor een stuk grond van 50 morgen of daar beneden één claim, voor een stuk grond van 50 tot 200 morgen twee claims, en voor elke 250 morgen daarboven één claim meer met een maximum van 15 claims voor een plaats, en onder licentie te houden nadat de zoeker, die het betaalbaar edel metaal of edelgesteenten heeft gevonden, zoekers- en delversclaim afgebakend heeft. Na deze afbakening van zoekers- en eigenaarsclaim zullen andere delvers voor zich zelve claims kunnen afbakenen volgens wet.

Recht van eigenaar om claims aftepenen.

15. Van de opbrengst van delverslicenties zal de eigenaar van den privaten grond, waarop gedolven wordt, de helft ontvangen bij het einde van iedere maand.

Wanneer delvers voor zichzelf claims kunnen afbakenen.

Van de opbrengst van prospecteerlicenties zal de eigenaar ontvangen vijf shilling per maand, tenzij deze met de Regeering overeenkomt per notariëel geregistreerd contract, dat hij minder zal ontvangen. De prospecteerlicentie zal in dat geval met diezelfde som worden verminderd. Een dergelijke overeenkomst omtrent het aandeel van den eigenaar der prospecteerlicentie zal (tenzij de Regeering anders verklaart) bindend zijn voor al de volgende eigenaren van dien betreffenden privaten grond.

Eigenaar ontvangt helft delverslicentiën.

Eigenaar ontvangt 5/- per maand van prospecteerlicentiën of minder volgens contract met Reg.

Overeenkomst tuss. Regeering en eigenaar bindend v. volgende eigenaren.

Alle gelden van standlicentiën komen den eigenaar alleen toe.

De rekeningen voor al deze gelden zullen steeds worden uitgemaakt op naam van den eigenaar, en de gelden ook in geval van verhuring, slechts aan den eigenaar of zijn gevolmachtigde worden uitbetaald.

✓

Rekeningen op naam van eigenaar.

Gelden aan eigenaar te betalen.

Daar waar op private plaatsen standplaatsen bij elkander gelegen, worden uitgegeven onder licentie, zoodat zij te zamen naar het oordeel der HEd. Regeering een dorp vormen, zal deze het recht hebben eene speciale belasting op te leggen van twee shilling zes pence sterling per maand per standplaats. De betaling hiervan zal geschieden te gelijk met die der gelden, verschuldigd aan standlicentiën, waarop de ontvangst er van zal moeten worden aangeteekend.

Belasting 2/6 p. maand per standplaats.

Indien deze belasting op een standplaats achter-

Achterstallige belasting.

stallig is, kan de vernieuwing der licentie voor die standplaats worden geweigerd.

Registratie van
zoekersclaims.

16. De registratie van een zoekersclaim zal geschieden door een Mijncommissaris, wanneer de ontdekte edel metaal of edelgesteente houdende grond binnen de grenzen van zijne jurisdictie ligt, of anders door den Landdrost van het district waarin genoemde grond gelegen is.

Zonder toestemming
v. eigenaar mag geen
schade worden
toegebracht.

17. Waar private gronden tot publieke velden ge-proclameerd worden of bij proclamatie aan reeds ge-proclameerde velden gehecht worden, zal er zonder toestemming van den eigenaar geene schade worden toegebracht aan, of inbreuk gemaakt mogen worden op zijne huizen, gebouwen, watervoren, tuinen of landerijen. Onder alle omstandigheden zal er genoegzaam water vrij blijven ten gebruike van den eigenaar, zijn gezin, zijn vee en voor de besproeiing van alle tijdens de proclameering bestaande tuinen en landerijen.

Eigenaar moet
genoegzaam water
behouden.

Het doen meten van
het benodigde water.

De hoeveelheid van het hiervoor benodigde water zal vóór de proclameering als publieke delverij, of zoo spoedig mogelijk daarna, worden gemeten en vastgesteld door de Regeering. Daarna mag dit water, alzoo gemeten, door den eigenaar ook voor andere doeleinden worden gebruikt of afgestaan.

Het water dat niet
gebruikt wordt, moet
vrij doorloopen.

Het overige water en het water dat niet aldus wordt gebruikt, zal steeds vrij moeten afloopen. Het gebruik daarvan zal worden geregeld door de wettige autoriteiten, volgens de bepalingen dezer wet.

Huurders behouden
recht op water.

Huurders, van, of gerechtigden tot water behouden het recht op dat water, voor zoover zij daarvan tijdens de proclameering gebruik maken voor de doeleinden in de eerste alinea gemeld en nadat de hoeveelheid daarvan gemeten zal zijn en vastgesteld door de Regeering.

Eigenaar moet
Mijnpachtbrief van de
Regeering verkrijgen.

Verder gelden te dezen aanzien ook de bepalingen der 2de alinea van dit artikel.

18. De eigenaar van eene plaats of stuk grond, waarop door den eigenaar zelf of volgens art. 8 door een zoeker edel metaal of edelgesteenten is gevonden, die het recht wenscht te bezitten op het openen en exploiteren van mijnen op die plaats of stuk grond, zal in het bezit moeten zijn van een mijnpachtbrief te verkrijgen van de Regeering.

Recht der Regeering
om mijnpachtbrief aan
eigenaar te weigeren
en het proclameeren
der gronden.

De Regeering zal echter steeds het recht hebben de verlening van zulk een mijnpachtbrief te weigeren en die plaats of stuk grond geheel of gedeeltelijk te proclameeren, of bij proclamatie aan eene publieke delverij te hechten, of aan zoekers vergunning te verleen om zich onder prospecteer-licentie prospecteer-claims af te bakenen.

Mijnpachtbrief mag
niet geweigerd
worden wanneer Reg.
grond niet wenscht te
proclameeren.

Wenscht de Regeering den grond niet te procla-

meeren of open te zetten voor zoekers, dan zal de Regeering niet het recht hebben een mijnpachtbrief te weigeren.

19. Wenscht de Regeering eene plaats of stuk grond of een deel daarvan te proclameeren of open te zetten voor zoekers, dan zal de eigenaar het recht hebben zich vóór andere delvers (de zoeker die het edel metaal of edelgesteente gevonden heeft, volgens art. 14 uitgezonderd) voorkeurclaims af te bakenen.

Recht van eigenaar om voorkeurclaims af te bakenen.

De Regeering zal aan den eigenaar van de plaats of het stuk gronds, welke zij wenscht open te zetten, een maand voor de proclamatie van open zetting geschiedt, kennis geven van haar voornemen, ten einde den eigenaar in staat te stellen zijn eigenaarsclaim volgens art. 14 uit te nemen.

Regeering geeft kennis aan eigenaar van voornemen om grond open te stellen.

20. Wenscht de Regeering een plaats of stuk grond, of deel daarvan, te proclameeren of open te zetten voor zoekers, dan zal de Regeering, ingevolge artikel 5, eerst met den eigenaar moeten overleggen om te bepalen op welke plekken gronds, zooals bebouwde plekken, tuinen, landerijen en waterleidingen in de nabijheid daarvan, het verboden zal zijn te zoeken en te delven.

Overleg v. Regeering met eigenaar op welke plekken gronds het delven verboden zal zijn.

De Regeering zal het recht hebben te eischen van den eigenaar of zijn plaatsvervanger, dat deze plekken behoorlijk worden omheind, binnen een tijd door de Regeering te bepalen, welke tijd echter niet korter zal mogen zijn dan één maand.

Regeering kan omheining eischen

Indien daaraan binnen den gestelden tijd niet wordt voldaan, zal de Regeering het recht hebben zulks te doen op kosten van den eigenaar of zijn plaatsvervanger.

Bij weigering kan Reg. omheinen op kosten van eigenaar.

Op de private plaatsen en stukken grond, in dit artikel bedoeld, zal de Regeering het recht hebben, zoolang de proclamatie duurt, om zonder betaling zulke plekken gronds te bezetten en te bebouwen als noodig zullen zijn voor kantoren, enz.

Recht der Regeering kantoren te bouwen.

Al deze gebouwen zullen het eigendom blijven van den Staat.

Staatseigendom.

21. Het zoeken en delven is verboden op openbare pleinen, straten, wegen, spoorwegen, begraafplaatsen, erven, standplaatsen, locaties en dorpsgronden, en zulke gronden als volgens paragraaf 3 van art. 28 door den Mijncommissaris aangewezen mogen worden.

Zoeken en delven op straten, wegen, enz., is verboden.

Wanneer door ingezetenen of wanneer door bewoners eener locatie per memorie verlangd wordt dat een deel van dorpsgronden of kleurlingen-locaties geheel of gedeeltelijk zullen worden opengesteld, en zulks der Regeering wenschelijk en uitvoerbaar voorkomt, zal zij de macht hebben speciale regelingen te maken voor het zoeken en delven op dorpsgronden of kleurlingen-

Het zoeken op dorpsgronden of kleurlingen-locaties.

locaties, welke regulaties evenwel, bij speciaal besluit, door den Edel Achtb. Volksraad moeten worden goedgekeurd.

Bepaling van tijd voor mijnpachtbrief.

22. De mijnpachtbrief, bedoeld bij art. 18, zal uitgegeven worden voor een bepaalden tijd, niet korter dan vijf en niet langer dan twintig jaren.

Te betalen bedrag.

Daarop zal moeten worden betaald de som van 10s. per morgen in het jaar, te voldoen bij vooruitbetaling, terwijl de houder van zoodanigen mijnpachtbrief onderworpen is aan de volgende voorwaarden:

Voorwaarden houder mijnpachtbr.

1. Van al het gevondene zal hij behoorlijk moeten boek houden en daarbij zulke vormen gebruiken als de Regeering mocht noodig vinden voor te schrijven;
2. Inzage der boeken zal ten allen tijde aan den Landdrost of een anderen daarvoor aangewezen ambtenaar verleend moeten worden;
3. De Regeering zal steeds het recht hebben, in stede van de betaling van 10s. per morgen te eischen, betaling van twee en een half percent van de waarde der vondsten gedurende het afgelopen jaar, zooals die door de boeken of andere bewijsmiddelen aangewezen wordt;
4. Indien zulks door de Regeeringsambtenaren geëischt wordt, zal de juistheid van de opgaven der boeken onder eede van den eigenaar of zijnen boekhouder moeten verzekerd worden;
5. Zulke andere voorwaarden als de Regeering zal wenschelijk achten.

Over de bakens eener mijnpacht.

22a. Alle hoekpunten eener mijnpacht moeten zijn aangegeven door gemetselde steenen bakens als vermeld in art. 6a en een opschrift dragen: Mijnpacht, No. (zijnde het nommer van den Mijnpachtbrief) alsmede het officiële bakennommer door den Claiminspecteur op te geven, terwijl de zijden moeten worden aangegeven als in art. 6b vermeld.

Deze bakens zullen bij verzuim, door den Staat op kosten van de gerechtigden tot de Mijnpacht, worden opgericht.

Mijnpachtbrief aan huurder.

23. Hij, die van den eigenaar eener plaats of van den eigenaar van een stuk gronds een gedeelte mocht huren, om daarop mijnen te exploiteeren, kan evenals de eigenaar en op dezelfde voorwaarden als deze, eenen Mijnpachtbrief verkrijgen, mits hij zijne huurcedule notariëel laat opstellen en registreeren. Deze mijnpacht zal vernieuwbaar zijn zoo lang hij huurder blijft.

Overmaking van mijnpachtbrief.

Mijnpachten en verpachte gronden met licentien of mijnpachten daarop kunnen van den eenen persoon op

den anderen overgemaakt worden, onder bepaling neergelegd in art. 14, Wet No. 7, 1883.

Elke akte van overmaking zal een zegel moeten dragen volgens art. 82 dezer Wet.

Akte van Overmaking
voorzien van zegel.

24. Voor ieder prospect en geproclameerd veld zal door de Regeering, indien noodig, een bevoegd persoon aangesteld worden als Mijncommissaris, wiens salaris door den Uitv. Raad bepaald zal worden, tot nader besluit dienomtrent van den Volksraad.

Aanstelling van
Mijncommissaris.

De Regeering zal eveneens het recht hebben om, indien noodig, voor ieder prospect of geproclameerd veld een specialen rechterlijken ambtenaar aan te stellen, met den titel van Speciale Landdrost, met crimineele en civiele jurisdictie, gelijk aan die van den Landdrost.

Aanstelling van
Spec. Landdrost.

Bij de benoeming van zulk een rechterlijken ambtenaar zullen door de Regeering nauwkeurig de grenzen moeten worden bepaald waar binnen hij jurisdictie hebben zal. Binnen die grenzen zal dan de Landdrost van het respectievelijke district geen crimineele en civiele jurisdictie meer hebben.

Grenzen v. jurisdictie.

Bij de uitoefening der jurisdictie van dezen Speciale Landdrost zullen de wetten en costumen, in Landdrosthoven in gebruik, toegepast worden. Ook met betrekking tot appèl op een hooger Hof zullen diezelfde regelen gelden. Deze Speciale Landdrost zal binnen de grenzen van het veld waarover hij jurisdictie heeft, dezelfde macht hebben met betrekking tot huwelijken, als aan eenen Landdrost gegeven wordt bij de Huwelijks-Ordonnantie.

Macht Spec. Landdr.

Ook zal de Regeering het recht hebben om naast den Speciale Landdrost nog een anderen rechterlijken ambtenaar aan te stellen met jurisdictie van eenen Landdrost in crimineele zaken en bevoegdheid tot het houden van voorloopige onderzoeken, en om verder voor zulke ambtenaren instructien vast te stellen.

Aanstelling ambten.
naast Spec. Landdr.

Omtrent het salaris van deze ambtenaren zal dezelfde bepaling als bovenvermeld gelden.

Salaris ambtenaren.

25. Den Mijncommissaris zal dezelfde eed afgevraagd worden als den Landdrost. Alle beambten, op welke delverij ook aangesteld, zullen behoorlijk beëdigd worden bij aanvaarding hunner posten.

Beëdiging
Mijncommissaris en
andere ambtenaren.

26. Aan den Mijncommissaris zal een klerk worden toegevoegd, die Secretaris zal zijn van het Delverscomité, en indien er geen Speciale Landdrost is, ook Publicke Aanklager en Griffier van de Lagere Hoven. Omtrent zijn salaris geldt dezelfde bepaling als in art 24.

Aanstelling klerk van
Mijncommissaris.

27. Indien vereischt, zal de Regeering één of meer klerken toevoegen aan het Departement van den Mijncommissaris.

Toevoeging klerken
kantoor Mijncomm.

De Regeering zal bepalen welke van die klerken Secretaris zal zijn van het Delverscomité.

Vaststelling salaris.

Ten aanzien van het salaris zal dezelfde bepaling gelden als in art. 24 omschreven is.

Aanstelling van Claiminspecteurs.

27a. De Regeering heeft de macht om, indien noodig, voor elk veld een of meer Claiminspecteurs aan te stellen en omtrent hunne werkzaamheden zulke regulaties te maken als zij moge noodig achten.

Vaststelling salaris.

Omtrent het salaris van de Claiminspecteurs geldt dezelfde bepaling van art. 24.

Macht van Myncommissaris.

28. De Myncommissaris zal het toezicht hebben over het veld of de velden, waarover hij is aangesteld. Hij zal tevens bekleed zijn met de macht om alle zaken aangaande de delverijen te regelen en te besturen overeenkomstig deze wet en alle regulatien die krachtens deze wet door de Regeering gepubliceerd mogen worden.

Hij zal ook letten op de grieven der delvers en alles doen wat strekken kan tot het algemeen belang, tot bevordering van den bloei der delverijen en van den gezondheidstoestand harer bevolking, bijv. het bepalen van plekken waar niet gedolven of gezocht zal mogen worden voor het openhouden van wegen, waaronder ook begrepen worden wegen of paden van de claims naar de batterijen als anderszins, de geheele regeling van de uitgifte, indien noodzakelijk, van standlicentiën en het bepalen van plekken waar al of niet gebouwd mag worden.

Over standplaatsen

Waar echter meer dan vijf standplaatsen naast of nabij elkander zouden komen, moet hij eerst door het Hoofd van het Mynwezen de toestemming der Regeering bekomen, alvorens voor die meerdere standplaatsen licentiën uit te reiken.

Innen persoonlijke belasting.

De Regeering zal de macht hebben hem of een ander persoon onder hem het innen van persoonlijke belasting binnen de grenzen van zijn veld op te dragen onder zulke regulatiën als de Regeering noodig zal achten vast te stellen.

Jurisdictie.

Indien er geen Speciale Landdrost is aangesteld zal hij crimineele en civiele jurisdictie hebben gelijk met die van den Landdrost.

Vrederechter ex-officio.

Hij zal ex-officio een Vrederechter zijn voor de geheele Republiek.

Wat betreft de uitoefening van civiele en crimineele jurisdictie door den Myncommissaris zullen de wetten en kostumen in Landdrosthoven in gebruik toegepast worden.

Ook met betrekking tot appèl op een Hooger Hof zullen dezelfde regelen gelden.

Huwelijken.

Indien er geen Speciale Landdrost is aangesteld,

zal de Mjncommissaris binnen de grenzen van het veld, waarover hij is aangesteld, dezelfde macht hebben met betrekking tot huwelijken als aan eenen Landdrosst gegeven wordt bij de Huwelijks-Ordonnantie.

28a. De Regeering zal op zoodanige velden waar zij zulks wenschelijk en noodzakelijk moge achten, een of meer der klerken van den Mjncommissaris aanstellen als Verantwoordelijke Klerk of Klerken.

Aanstelling
Verantw. Klerk.

De Regeering zal het recht hebben zulke Verantwoordelijke Klerken afzonderlijke standplaatsen op verschillende deelen van het geproclameerde veld aan te wijzen. Door de verantwoordelijkheid van zulk een klerk. werkzaam zijnde op het hoofdkantoor van den Mjncommissaris zelf, wordt niet de verantwoordelijkheid van den Mjncommissaris weggenomen.

Verantwoordelijkheid
Mjncomm. blijft.

Een Verantwoordelijke Klerk zal alle licenties vallende onder zijne afdeling kunnen uitreiken, alsmede kunnen ontvangen heerenrechten, venduleges, boeten, marktgeden, pachtgeden en andere speciale inkomsten, alsmede zulke andere werkzaamheden kunnen verrichten, als in de wet is bepaald, onder dezelfde bepalingen en voorschriften als daaromtrent gelden voor den Mjncommissaris.

Werkzaamheden van
Verantw. Klerk.

Licentiën door zulk een klerk geteekend en uitgegeven, zullen dezelfde rechten geven alsof zij waren geteekend en uitgegeven door den Mjncommissaris zelf.

Uitgeven v. licentiën.

Hij zal verplicht zijn behoorlijke registers te houden van alle door hem uitgereikte licentiën.

Hij zal zoo dikwijls mogelijk, maar minstens eenmaal in de week, alle gelden door hem ontvangen storten bij den Mjncommissaris, en binnen zeven dagen na het einde van iedere maand zijn verslagen en maandstaten bij den Mjncommissaris inzenden.

Storten v. gelden, enz.

De Regeering zal de macht hebben om zulk een Verantwoordelijken Klerk te bekleeden met de macht en jurisdictie van een Resident-Vrederechter binnen zulke grenzen als de Regeering zal bepalen.

Macht van
Verantw. Klerk.

28b. Alle plekken gronds, die geheel zijn ingesloten door eene publieke delverij of prospecteerveld, zullen staan onder jurisdictie van den Mjncommissaris, of indien zij er zijn, van de Speciale Rechterlijke Ambtenaren van die delverij of dat prospecteerveld.

Plekken gronds onder
jurisdictie van
Mjncommissaris.

De Regeering zal het recht hebben om bij proclamatie ook onder de jurisdictie van de ambtenaren op de publieke delverijen te brengen plaatsen of stukken gronds, grenzende aan die publieke delverij of in de nabijheid daarvan liggende.

Recht der Regeering.

29. Het is den Rechters van het Hoog Gerechtshof, den Mjncommissarissen, Speciale Landdrossten, Assistent-Landdrossten, Claiminspecteurs en hunnen assistenten en

Verbod aan Rechters,
Hoofd- en andere
ambtenaren om direct
of indirect handel te
drijven, claims te

klerken op een prospect- en geproclameerd veld niet geoorloofd om, direct of indirect, claims te hebben, enigerlei handel te drijven, eenig agentschap van welken aard ook waar te nemen, of eenig aandeel te hebben in een mijnmaatschappij of in een vennootschap van delvers- of handelszaak. Ook is het den Landdrosten, Hoofdamtbenaren en hunnen ondergeschikten verboden om als directeuren, adviseuren, controleurs of als ambten verbonden te zijn aan eene mijnmaatschappij. Wordt het bevonden dat bovengenoemde ambtenaren zich schuldig maken aan overtreding van de bepalingen vervat in dit artikel, dan zullen zij, naar bevind van zaken, door de Regeering worden geschorst in hunne betrekking voor een zekeren tijd of wel worden ontslagen.

Bij overtreding
schorsing of ontslag.

Bepaling omtrent
prospecteer- en
delvers-licentien.

30. In geproclameerde velden zal de Mijncommissaris kunnen bepalen waar geprospecteerd kan worden onder prospecteer-licentiën en ook bepalen op welke plekken delvers-licentiën zullen moeten uitgenomen worden.

Mijncommissaris kan
prospecteer- in
delvers-licentien doen
veranderen.

Bij bevinding dat iemand grond houdt onder prospecteer-licentie en er niet behoorlijk op werkt ten genoegen van den Mijncommissaris, met het doel edel metaal of edelgesteente te vinden, zal de Mijncommissaris het recht hebben hem te gelasten delvers-licentie uit te nemen.

Appel van
licentie-houders.

De licentiehouders kunnen, ingeval zij ontevreden zijn met zoodanige beslissing van den Mijncommissaris, binnen 30 dagen in appel komen bij de Regeering, door het Hoofd van het Mijnwezen, waarna de Regeering op diens rapport finaal zal beslissen.

Wanneer Landdrost
prospecteerlicentien
kan uitreiken.

Ieder Landdrost zal, uitgezonderd op de geproclameerde velden en de prospecteervelden, waar een Mijncommissaris is aangesteld of aangewezen, prospecteerlicentien binnen de grenzen van zijn district kunnen uitreiken.

Registratie en over-
dracht van claims en
standplaatsen.

30a. De registratie van overdracht van claims en standplaatsen zal geschieden ten kantore van den betrokken Mijncommissaris of Verantwoordelijken Klerk.

Welke boeken de
Mijncommissaris
moet houden.

31. De Mijncommissaris zal verplicht zijn behoorlijk boek te houden van alle inkomsten en uitgaven. Hij zal tevens behoorlijk registers houden van alle licentien en rechten door hem aan personen of vennootschappen verleend en wel op de volgende wijze:

- a. Een register van alle beroep- en bedrijfslicentien.
- b. Een register van alle licentien uitgereikt aan delvers op de velden.
- c. Een register van alle prospecteer-licentien, uitgereikt aan zoekers op private geproclameerde gronden, met vermelding van den eigenaar en de plaats waarop gegraven wordt.

- d. Een register van alle delvers-licenties, uitgereikt voor gronden onder concessie of mijnpacht, waarbij vermeld wordt de naam van den Concessionaris of Mijnpachter en van de plaats. Geen licentie om op gronden onder concessie of mijnpacht te delven zal verleend worden dan alleen met schriftelijke toestemming van den concessionaris of mijnpachter.
- e. Een register van alle toegekende rechten op waterleidingen, claims, enz.
- f. Een register van alle overmakingen van claims of andere mijnrechten.
- g. Een register van alle mijnpachtbrieven door de Regeering volgens art. 50 verleend.
- h. En zulke andere registers als de Regeering mocht willen voorschrijven.

Aan het publiek zal inzage worden verleend van deze registers. Bij eenvoudige inzage zal betaald worden de somma van 1s. 6d. voor iedere inzage. Bij schriftelijke inlichting moet een bedrag van 5s. voor ieder geval betaald worden.

Tegen betaling inzage der boeken door het publiek.

32. De Mijncommissarissen zullen voorts verplicht zijn maandelijks hunne staten te zenden aan den The-saurier-Generaal, en in diens kantoor de landsgelden in hun bezit te storten.

Maandstaten aan Thesaurier-Generaal en storten der gelden.

33. Op het navolgende zal door de Mijncommissarissen en Verantwoordelijke Klerken nauwkeurig gelet worden:

Waarop door Mijncommissarissen en Verantw. Klerken nauwkeurig gelet moet worden.

- a. Dat niemand zonder behoorlijke licentie enig beroep of bedrijf zal uitoefnen, delven of zoeken zal.
- b. Dat hun klerk of klerken behoorlijk boek en notulen houden van alle zaken in hun Hof behandeld of beslist en dat hunne onderhoorige en ondergeschikte ambtenaren hunne plichten vervullen en verantwoording doen van alles hun opgedragen of van gelden hun toevertrouwd.
- c. Dat alle Gouvernementskantoren, gebouwen, gevangenissen, tenten, goederen, enz., enz., in goede orde worden gehouden.
- d. Dat alle invoerrechten volgens tarief op goederen uit het buitenland ingevoerd en waarop nog geen recht betaald is, zorgvuldig worden ingevorderd.
- e. Dat het zegelrecht en heerenrecht aan de Regeering verschuldigd op alle overmakingen van claims en standplaatsen behoorlijk vol-daan wordt.

f. Dat alle leges of andere gelden den Staat toekomende volgens deze wet of latere wetten en regulatien, promptelijk betaald worden en dat alle officiële documenten aan zegelrecht onderhevig zijn.

Bepaling van tijd voor het kiezen van een Delters-Comité.

34. Op ieder als zoodanig geproclameerd veld zal de Mijncommissaris een tijd bepalen voor het kiezen van een comité van negen leden, die gekozen moeten worden uit en door de houders van prospecteer- of delverslicentien, vallende onder de jurisdictie van dien Mijncommissaris, en dat voor den tijd van twaalf maanden, waarna de leden, tenzij zij herkozen worden, zullen moeten aftreden.

Van verkiezing wordt kennis gegeven door aanplakking.

Van deze verkiezing zal de Mijncommissaris kennis geven door aanplakking aan zijn kantoor en op andere publieke plaatsen gedurende veertien dagen.

QuorumDelv.-Comité.

Vijf leden van het Delters-Comité zullen een quorum vormen.

Lid Delters-Comité.

Het lid van het Delters-Comité dat ophoudt houder te zijn van een prospecteer- of delverslicentie houdt daardoor op lid te zijn van het Delters-Comité.

Verplichtingen van Lid Delters-Comité.

35. Wie tot lid van het Delters-Comité gekozen wordt, zal moeten toonen dat hij houder van een prospecteer- of delverslicentie is, en voorts den eed van getrouwheid aan den Staat moeten afleggen in handen van den Mijncommissaris.

Zitting van eigenaars in Delters-Comité.

36. De eigenaars der private plaatsen tot publiek veld geproclameerd, zullen boven en behalve de gekozen leden zitting en stem hebben in het Delters-Comité, wanneer zij niet meer dan vijf (5) in aantal zijn.

Vertegenwoordigers van eigenaars in Delters-Comité.

Is hun aantal grooter dan vijf, dan zullen die eigenaars uit hun midden een vijftal moeten kiezen, die als de vertegenwoordigers der eigenaars in het Delters-Comité zitting en stem zullen hebben.

Blijven zitting nemen zoolang zij eigenaars blijven.

Deze vertegenwoordigers zullen hun zetel blijven behouden, al komen voor de eigenaars, die hen gekozen hebben, andere eigenaars in de plaats, zoolang zij namelijk zelf eigenaars blijven.

Regeling verkiezing overgelaten aan Mijncommissaris.

De regeling dezer verkiezing wordt overgelaten aan den Mijncommissaris onder nadere goedkeuring van den Uitv. Raad.

Huurders van contracten op private plaatsen hebben geen recht tot zitting in Delters-Comité.

Wanneer rechten betreffende mineralen en het delven daarnaar op private plaatsen door eigenaars bij behoorlijk notariëel en geregistreerd contract aan huurders zijn overgedragen, komen die huurders niet ten aanzien van het recht tot zitting nemen in het Delters-Comité en ten aanzien van het kiezen van vertegenwoordigers in de plaats der eigenaars, dan alleen in het geval dat daaromtrent tusschen eigenaar en huurder in het contract uitdrukkelijk is overeengekomen.

37. De naam van de Comités, bedoeld in artt. 34, 35 en 36, zal zijn:
 Delvers-Comité van de . . . . . velden. Naam van Comités.
38. Een comitélid, dat drie achtereenvolgende malen eene vergadering niet bijwoont, zal beschouwd worden afgetreden te zijn. Zijne plaats is dan vacant. Wanneer een lid beschouwd wordt afgetreden te zijn.
- Deze bepaling geldt niet voor de grondeigenaren of hunne plaatsvervangers, van wie gesproken wordt in art. 36.
- Het Comité zal de macht hebben verlof van afwezigheid toe te staan aan niet meer dan twee zijner leden tegelijk en voor een termijn niet te bovengaaude vier maanden. Verlof v. afwezigheid aan Comité-leden.
39. De Mijncommissaris zal voorzitter zijn van het Delvers-Comité, met beslissende stem bij staking van stemmen, en zal met het Comité voormeld van tijd tot tijd zulke bepalingen en regulatien samenstellen als geschikt zullen zijn voor de behoeften der velden, met dien verstande: dat zulke bepalingen en regulatien steeds in overeenkomst zijn met deze Wet of latere Wetten of Volksraadsbesluiten betreffende bedoelde velden. Mijncommissaris Voorzitter Delvers-Comité.
- De regulatien worden ter goedkeuring aan het Gouvernement gezonden en zullen na publicatie in de *Staatscourant* van kracht zijn, (Zie art. 88.) Regulatien te zenden aan de Regeering ter goedkeuring
40. Ingeval er geen Delvers-Comité kan worden geconstitueerd of zoodanig Comité zal ophouden te bestaan, zal den Mijncommissaris de volle macht, die toevertrouwd was aan, en zullen alle plichten, die gelegd waren op genoemd Comité, toevallen. Ingeval er eene vacature in het Comité ontstaat, zal de Mijncommissaris die onverwijld doen aanvullen door eene publieke verkiezing, waarvan 14 dagen lang publieke kennisgeving zal moeten geschieden volgens art. 34. Indien geen Delvers-Comité bestaat heeft Mijncommissaris dezelfde macht.
- Het aanvullen van vacatures in het Com Het aanvullen van vacatures in het Com
41. Van de uitspraak van den Mijncommissaris of van den Specialen Landdrost, zoo die er is, zal er appél zijn op het Rondgaand Hof, den Rechter zitting houdende te Pretoria, of het Hoog Gerechtshof. Appél op uitspraak Mijncommissaris.
43. Aan personen of maatschappijen, die houders zijn van concessien of mijnpachten op private of op Gouvernementsgronden, zal het vrijstaan, zonder verbreking der concessien of mijnpachten, personen te vergunnen op die gronden onder concessie of mijnpacht tot hun voordeel te delven, onder zulke wettige overeenkomsten als genoemde concessionarissen of mijnpachters en personen onderling mogen maken; mits ieder persoon, dus delvende, zich de gewone delverslicentie aanschaffe en zich schikke naar de wetten en regulatien aangaande publieke velden. Vergunning aan personen of maatschappijen om op concessie of mijnpacht door andere personen tot hun voordeel te doen delven.

Admissie van
advocaten, agenten,
enz., om op de velden
te practiseeren.

44. Alle agenten, procureurs of advocaten, die volgens Landswetten gerechtigd zijn bij de Civiele Hoven des lands te practiseeren en die door het Landdrosthof ge-admitteerd zijn, zullen behooren toegelaten te worden op de velden om te practiseeren. In gevallen waar de Mijncommissaris als Landdrost ageert zullen slechts de hierboven genoemde personen toegelaten worden om te practiseeren.

Tarief van licentien
om in een Hof op de
velden te verschijnen.

Het tarief van licentien, benoodigd om in een Hof op de velden te kunnen verschijnen en ageeren, zal zijn naar vastgestelde ordonnantie.

Een iegelijk zal het
vrijstaan zijn eigen
zaak in eigen persoon
te verdedigen zonder
kostenrekening
daarvoor te maken.

Geen ongelicentiëerd persoon zal het recht hebben zaken in een Hof voor anderen waar te nemen. Echter zal het een iegelijk vrijstaan, wanneer hij zulks verlangt, zijne zaak in eigen persoon voor een Hof op de velden te behandelen. Hij zal echter niet het recht hebben kostenrekeningen voor het verdedigen zijner zaak te maken, behalve van getuigegelden, hofpenningen en dagvaarding. Zelfs zullen geen agenten- of procureurskosten kunnen gevorderd worden van de verliezende partij in delverszaken.

Concessionaris of
mijnpachter ontvangt
van de Regeering
iedere maand $\frac{3}{4}$ van
de licentien.

45. De concessionaris of mijnpachter, die delvers toelaat op zijn geconcessioneerden of mijnpachtgrond te delven, volgens artikel 43, zal gerechtigd zijn bij het einde van iedere maand van de Regeering te ontvangen drie-vierde van de voor licentien betaalde gelden.

Onder wien delvers
op geconcess. of mijn-
pachtgrond staan.

46. Delvers op geconcessioneerden of mijnpachtgrond zullen staan onder den naastbijzijnden Mijncommissaris of den Landdrost van hun district, volgens beslissing der Regeering.

Vermodderen, enz.,
van water, geeft geen
recht van actie.

47. Eigenaren en gebruikers van gronden langs rivier of anderen waterloop, zullen geen recht van actie hebben tegen de Regeering of eenige goudmijn-compagnie of gouddelvers of andere compagnien en personen, onder bescherming van 's lands wetten mijnen exploiteerende of delvende, omtrent schadevergoeding wegens het troebel maken of vermoddering van het water in gemelde rivieren of waterloopen door het te gebruiken voor de mijnen.

De Regeering zal evenwel het recht hebben om ten aanzien van het troebel maken of vermodderen van rivieren of waterloopen maatregelen te nemen en bepalingen te maken.

Regulatiën voor
waterverdeeling.

48. Met betrekking tot de waterverdeeling wordt het aan het Delvers-Comité van elk geproclameerd veld overgelaten om, onderworpen aan de nadere goedkeuring van de Regeering, zulke regulatiën te maken als naar omstandigheden van zulk en veld billijk en redelijk mogen geacht worden, met inachtneming van alle rechten van private eigenaren.

Geene waterrechten door het Delvers-Comité te verleenen zullen geldig zijn, tenzij die rechten zijn verleend volgens en uit kracht van regulatien door de Regeering als boven goedgekeurd.

Waterrecht door Delvers-Comité verleend.

Met betrekking tot publieke velden wordt uitdrukkelijk verklaard dat geen delver, onder welke omstandigheid ook, eenig eigendomsrecht in het water, door eenige rivier, waterloop of gelegde watervoor loopende, zal hebben. Slechts zal men het recht van gebruik van genoemd water volgens wet of regulatiën hebben.

Delvers kunnen geen eigendomsrecht hebben op water van rivier, enz.

In gevallen, waar onder sommige omstandigheden schade moet vergoed worden, zal de waarde van het water niet in aanmerking komen. De Regeering zal echter bij overeenkomst, bijzondere waterrechten kunnen toekennen op Gouvernementsgronden.

In gevallen van schadevergoeding zal waarde van water niet in aanmerking komen.

49. De Staatspresident zal de macht hebben maatregelen tot de oprichting van eene politiemacht te nemen, en verder zulke stappen te doen in overeenstemming met deze wet als hij noodzakelijk mag achten voor het algemeen welzijn en de goede orde der velden.

Oprichting van politiemacht.

Genoemde politiemacht zal staan onder bevel van den ambtenaar belast met de crimineele jurisdictie.

Politiemacht staat onder ambtenaar belast met crim. jur. Concessien op Gouvts. grond worden niet meer verleend.

50. Geen concessien op Gouvernementsgrond zullen in het vervolg verleend worden. Wanneer echter localiteiten worden aangetroffen, waar geen genoegzame voordeelen verbonden zijn aan de bewerking der claims door enkele delvers, of waar de grond, na reeds claims-gewijze bewerkt te zijn, weer verlaten is, zullen zoodanige localiteiten onder mijnpacht uitgegeven kunnen worden aan eenen delver of aan delvers voor een bepaald getal jaren, ten einde ze door middel van machines of op andere wijze te bewerken, en wel op de volgende voorwaarden:—

Het uitgeven van localiteiten aan delvers.

- a. De uitgestrektheid van stukken gronds onder mijnpacht zal niet minder zijn dan 150 bij 150 treden, noch grooter dan 250 bij 250 treden.
- b. Iedere aanvraag zal gedurende eene maand aangeplakt staan ten kantore van den Landdrost van het respectievelijk district, of zoo de grond staat onder een Mijncommissaris, ten kantore van dezen en ook op den aangevraagden grond, en zal moeten bevatten eene volledige omschrijving van den grond, wat aangaat de grootte, de ligging en of hij reeds bewerkt is of niet.
- c. Ieder heeft het recht bezwaren in te brengen tegen de uitgifte onder mijnpacht van een stuk gronds, hetgeen schriftelijk geschieden moet met opgave van de redenen van deze

zijne bezwaren, naar wier geldigheid de Landdrost of Mijncommissaris onderzoek zal doen.

- d. Dadelijk na verloop van den tijd van kennisgeving zal de Landdrost of de Mijncommissaris de aanvraag bij de Regeering inzenden met zijn rapport. Keurt de Regeering haar goed, dan zal de mijnpacht verleend worden volgens vorm voorkomend in de schedulen dezer wet.
- e. Voor deze mijnpacht zal een jaarlijksch pachtgeld, telkens vooruit te voldoen, betaald worden berekend naar 10s. per morgen jaarlijks. De mijnpachtbrief zal een zegel moeten dragen ter waarde van vijf ponden sterling.
- f. Mijnpachten kunnen overgemaakt worden op dezelfde wijze en onder dezelfde bepalingen als claims en andere mijnrechten.
- g. Zoo de grond, waarop een mijnpachtbrief verleend werd, niet bewerkt wordt, zal de mijnpachtbrief niet vernieuwd kunnen worden, tenzij dan met uitdrukkelijke schriftelijke toestemming der Regeering.
- h. Zulke andere voorwaarden als de Regeering zal wenschelijk achten.

Zegels op aanvraag om mijnpacht, enz.

51. Iedere aanvraag om mijnpacht, recht van waterleiding, bescherming, vereeniging van claims enz. enz., zal zegels moeten dragen ter waarde van vijf shillings sterling.

Registratie v. claims niet meer dan 12.

52. Delters en prospecteerders, zijnde houders van aan elkander grenzende claims ten getale van niet meer dan twaalf, die hunne claims wenschen te vereenigen, zullen gemelde claims als vereenigd kunnen laten registreren met alle waterrechten aan zulke claims behoorende, op aanvraag ten kantore van den betrokken Mijncommissaris of Verantwoordelijken Klerk.

Bij registratie zal klaar en duidelijk het aandeel van iederen delver of prospecteerder moeten omschreven worden.

Certificaat daarvoor.

Bij verleenning van certificaat van zulke vereeniging, onder zegel van twee pond sterling voor delversclaims en één pond sterling voor prospecteerclaims, zullen de houders der vereenigde claims de gewone voorrechten genieten, bij desbetreffende regulaties op de velden, waar zij gelegen zijn.

Speciale registratie van delversclaims of geamalgameerd blok.

52a. Elke delversclaim of elk geamalgameerd blok van delversclaims kan speciaal worden geregistreerd op de wijze als hieronder uiteengezet.

- 52b. Personen, die hunne claim of blok van claims speciaal wenschen te laten registreeren, moeten daartoe aanzoek doen bij den betrokken Mijncommissaris, zooveel mogelijk in den vorm als hierachter voorgeschreven.
- Deze applicatie zal een zegel moeten dragen volgens het bij art. 51 bepaalde
- De Mijncommissaris zal daarop aan den aanvrager eene kennisgeving uitreiken zooveel mogelijk in den vorm als hierachter voorgeschreven waarin dag en datum van behandeling zal worden vastgesteld (tusschen datum van kennisgeving en datum van behandeling moet minstens een tijd van drie maanden zijn.)
- Deze kennisgeving zal door den applicant minstens twee maanden vóór den dag van behandeling gepubliceerd worden éénmaal in de *Staatscourant* en tweemaal in een der Hollandsche plaatselijke bladen, en zoo die er niet zijn in een der Hollandsche bladen te Pretoria verschijnende.
- Indien vóór genoemde behandeling geen kennisgeving van objectie is geschied aan den Mijncommissaris en den applicant, en overigens aan de wet is voldaan, zal de Mijncommissaris de applicatie kunnen toestaan, en de speciale registratie zal dan geschieden als verder hierin is uiteengezet. Een kennisgeving van objectie zal een zegel dragen van vijf shillings sterling volgens art. 51.
- Wanneer vóór genoemde behandeling zulk eene kennisgeving van objectie bij den Mijncommissaris ontvangen zal zijn, dan zal de speciale registratie voorloopig niet toegestaan worden.
- Binnen tien dagen na kennisgeving van objectie zal de persoon die objecteert, tegen den applicant rechterlijke stappen moeten nemen om de geldigverklaring zijner objectie te verkrijgen. Deze geldigverklaring kan bij applicatie worden gevraagd. Hierin zal de ambtenaar, belast met de civiele rechtspraak op het veld, jurisdictie hebben, en deze zal omtrent de speciale registratie zulk een order geven als hij noodig zal achten.
- Indien de applicatie voor speciale registratie van een claim of claims wordt toegestaan, zal die registratie geschieden in een afzonderlijk daarvoor aan te leggen register waarvan de vorm door het Hoofd van het Mynwezen zal worden voorgeschreven.
- Van die speciale registratie zal een certificaat worden uitgereikt zooveel mogelijk volgens den vorm als hierachter voorgeschreven.
- Dit certificaat zal een zegel dragen, berekend tegen tien shillings per claim.

Aanzoek om registratie.

Zegel op applicatie.

Kennisgeving aan aanvrager.

Publicatie in Staatscourant.

Speciale registratie indien geen objectie.

Zegel van 5/- op kennisg. v. objectie.

Spec. registratie niet toegestaan wanneer Myncommissaris objectie ontv. heeft.

Rechterlijke stappen.

Uitspraak.

Registratie in afzonderlijk register.

Uitreiking certificaat.

Verschuldigde gelden moeten zijn betaald.

Spec. gereg. claims kunnen niet gejumpd worden.

Art. 61b niet van toepassing.

Aanmaning tot betaling.

Geen certificaat zal worden uitgereikt tenzij alle op de claim of claims verschuldigde gelden zijn betaald.

52c. Speciaal geregistreerde claims kunnen niet in bezit genomen (gejumpd) worden op de wijze waartoe art. 56 opening geeft.

52d. Op speciaal geregistreerde claims is art. 61b niet van toepassing.

Wanneer de betaling van delverslicentiën voor zulke claim zes maanden of meer ten achter is, zal de Mijncommissaris in de *Staatscourant* tot de betaling daarvan aanmanen.

De Mijncommissaris zal verplicht zijn deze aanmaning dadelijk na verloop der genoemde zes maanden te doen.

Publieke verkoopning.

Indien binnen drie maanden na datum der publicatie van de aanmaning de betaling van alle verschuldigde gelden niet gevolgd is, zal de claim of zullen de claims door de Regeering publiek moeten worden verkocht op zulk een wijze als door haar zal worden bepaald.

De datum van verkoop zal in de *Staatscourant* worden gepubliceerd.

Boete.

Uit de opbrengst zullen allereerst alle gelden aan het Gouvernement verschuldigd voldaan worden. Onder die gelden zal een bedrag van £2 10s. per claim worden gerekend als boete en voor onkosten.

Over artt. 52c en 52d.

52e. De artt. 52c en 52d zullen ook van kracht zijn ten opzichte van delversclaims of gealgameerde blokken van delversclaims, voor welke speciale registratie in termen van art. 52b applicatie is gemaakt en wel voorloopig en alleen zoolang als met de applicatie volgens de bepalingen en binnen de termijnen in art. 52b gesteld, voortgang wordt gemaakt, totdat die applicatie zal zijn toegestaan of geweigerd.

Hypotheek op spec. gereg. claims.

52f. Op speciaal geregistreerde claims, kan evenals op vast eigendom, hypotheek worden gegeven.

Dezelfde bepalingen, als bij hypotheek op vast eigendom, zullen ten dien aanzien gelden.

Registratie van hypotheek.

Echter zal een hypotheek op speciaal geregistreerde claims bij notarieele akte kunnen worden gepasseerd en de registratie van zulk een hypotheek zal geschieden ten kantore van den Mijncommissaris, bij wien de speciale registratie der claim of claims is geschied en niet ten kantore van den Registrateur van Akten, tenzij als gewone notarieele akte, nadat behoorlijke registratie ten kantore van den betrokken Mijncommissaris heeft plaats gevonden.

Registratie van standplaatsen.

52g. Standplaatsen op geproclameerde gronden kunnen speciaal geregistreerd worden op dezelfde wijze als hiervoor omschreven ten aanzien van delversclaims;

echter zal geene publicatie eener kennisgeving noodig zijn en de Mijncommissaris zal in dit geval de speciale registratie dadelijk kunnen toestaan en een certificaat daarvan uitreiken, indien bij hem daartegen geene bezwaren bestaan.

52*h*. Omtrent de betaling der licentiën op speciaal geregistreerde standplaatsen, zullen de regelen gelden voorgeschreven in art. 52*d* ten aanzien van speciaal geregistreerde claims.

Betaling licentien spec. gereg. standpl.

52*i*. Op speciaal geregistreerde standplaatsen kan hypotheek worden gegeven onder geheel dezelfde bepalingen als hierin bepaald ten aanzien van hypotheek op speciaal geregistreerde claims.

Hypotheek op spec. gereg. standplaatsen.

53. Wanneer claims vereenigd zijn, zal de bewerking van een der aldus vereenigde claims op één tijdstip als voldoende beschouwd worden.

Bewerking v. claims.

54. Wordt onder deze wet een terrein bij proclamatie tot publiek goud-, enz. veld verklaard, zoo zal de persoon of zullen de personen, die onder prospecteerlicentie zich prospecteerclaims op dat terrein heeft of hebben afgebakend, gerechtigd zijn zoodanige claims te blijven behouden, mits aan deze wet voldaan worde.

Prospecteerclaims bij proclamatie.

55. De houder, en in geval van vereeniging (amalgamatie) de houders van eene of meer dan eene quartz rif-claim, zal of zullen recht van protectie op hunne claims hebben voor den tijd van zes tot twaalf maanden na schriftelijke aanvraag daarvan aan den Mijncommissaris, vermeldende dat de protectie gevraagd wordt, om tijd te hebben machineriën in te voeren ter betere bewerking der claims. Dit voornemen van invoer van machineriën zal gestaafd moeten worden door eene beëdigde verklaring.

Recht van protectie op claims.

Het certificaat waarbij protectie verzekerd wordt, zal een zegel moeten dragen ter waarde van één pond sterling voor elke maand van protectie. De delver zal echter tevens de noodige licentiegelden moeten aanzuiveren.

Zegel op certificaat van protectie.

Zoodra de aanvrager ophoudt gelicentiëerd delver te zijn, zal de protectie als vervallen beschouwd worden.

Wanneer protectie vervalt.

56. Geen claim, volgens wet door eenen delver afgebakend, zal door iemand in bezit genomen kunnen worden (gejumpd worden), dan alleen wanneer de houder reeds dertig dagen achtereen heeft opgehouden daarin te werken of te doen delven.

Claims kunnen dan gejumpd worden wanneer zij in 30 dagen niet bewerkt zijn.

Wanneer een gelicentiëerd delver een claim aldus wenscht in bezit te nemen (te jumpen), zal hij eerst den grond overeenkomstig de wet afpennen, en zonder verzuim den Speciaal Landdrost, zoo die er is, en anders den Mijncommissaris, alsook den claimhouder of diens vertegenwoordiger, kennis geven, dat hij alzoo

Om te jumpen moet de claim volgens Wet zijn afgepend.

- gedaan heeft. In zoodanige kennisgeving zal hij moeten vermelden om welke redenen hij den bedoelden claim in bezit genomen heeft. De Speciale Landdrost, zoo die er is, en anders de Mijncommissaris, zal daarop een dag en uur bepalen na de ontvangst van zoodanige kennisgeving om de zaak te hooren. De jumper te beschouwen als de eischer in de zaak.
- Jumper is eischer.
57. Geen protectie voor alluviale claims zal verleend worden dan in geval van ziekte of onder zulke bijzondere omstandigheden als naar het oordeel van den Mijncommissaris voldoende geacht mogen worden om de protectie te verleenen.
- Protectie volgens bijz. omstandigheden.
- De tijd van protectie zal naar den aard van ieder geval bepaald worden, terwijl niets geheven zal worden voor het verlenen der protectie.
- Tijd van protectie.
- 57a. Hij die op commando is of voldaan heeft aan eene oproeping tot het bewaren van orde en rust, zal van zelf protectie op zijn claim of claims hebben gedurende den tijd dat hij op commando of bedoelden specialen dienst is, en in geval van commando, nog gedurende 30 dagen na zijne allossing van dat commando; zonder dat die protectie speciaal behoeft te worden toegestaan, mits hij van zoodanige oproeping kennis geeft aan den betreffenden Mijncommissaris.
- Protectie indien eigenaar op commando is, enz.
- Gedurende den tijd dezer protectie zullen geen licentiegelden op de claims betaald behoeven te worden.
- Geen licentiegelden gedurende protectie.
- 57b. Voorloopige protectie voor claims kan verleend worden in geval van ziekte, ongezondheid der streek, of onder zulke bijzondere omstandigheden als naar het oordeel van den Mijncommissaris voldoende geacht moge worden om protectie te verleenen. Elke zaak van voorloopige protectie zal zoo spoedig mogelijk door den Mijncommissaris, met volledig rapport naar het Hoofd van het Mijnwezen worden gezonden. ter finale goed- of afkeuring door de Regeering. Bij hare goedkeuring zal de protectie definitief worden.
- Voorloopige protectie
- De tijd van protectie zal naar den aard van ieder geval bepaald worden, terwijl niets geheven zal worden voor het verlenen dezer protectie.
- Bepaling van tijd voor protectie.
- Gedurende den tijd dezer protectie zullen op de geprotecteerde claims geen delvers- of prospecteericenties behoeven betaald te worden.
- Geen licentiegelden gedurende protectie.
58. Claims, behoorende tot den boedel van een overleden persoon, zullen niet vervallen, noch ook in bezit genomen (gejumpd) kunnen worden, tenzij de Executeur in gebreke blijft, om 30 dagen na ontvangst van zijn aanstelling of bekrachtiging daarvan door den Weesheer, aan de voorschriften der wet te voldoen.
- Claims van overleden personen kunnen niet gejumpd worden.
- Bij verdere geregelde voldoening aan de bepalingen der wet zullen zulke claims beschouwd worden

als baten van den boedel, en als zoodanig worden behandeld volgens de bepalingen der Weeswet.

59. Wanneer het noodig mocht bevonden worden in het algemeen belang voor publieke doeleinden, zooals voor spoorwegen, groote waterleidingen, enz., eens afgestane rechten in hun geheel of ten deele in te trekken, zal de Regeering het recht hebben zulks te doen met vergoeding, bij onderlinge overeenkomst tusschen belanghebbenden en de Regeering te bepalen. Ingeval zulk een overeenkomst onmogelijk zal zijn, zal de bepaling der vergoeding bij arbitrage geschieden door een of meer wederzijds aangestelde personen, met referentie tot een door de arbiters gekozen en van te voren benoemden scheidsrechter, die, indien de arbiters niet overeen kunnen komen op één of meer punten in geschil, over zoodanige punten beslissen kan.

Voor algemeen belang kan Regeering tegen vergoeding afgestane rechten intrekken.

Bepaling vergoeding door arbiters.

60. Een terrein eenmaal tot eene publieke delverij of deel daarvan verklaard, zal noch geheel noch gedeeltelijk kunnen gesloten worden, dan alleen wanneer het aantal delvers binnen de grenzen van zoodanige delverij, minder is dan een getal, berekend naar één persoon op iedere twintig morgen.

Wanneer publieke delverij gesloten kan worden.

Ingeval van sluiting van een publieke delverij of deel daarvan, zal daarvan *drie* maanden vooraf kennis gegeven worden en behoorlijk zorg gedragen worden voor de voortzetting van den arbeid van hen wier claims nog niet uitgewerkt zijn, of compensatie ter keuze van de Regeering.

Kennisgeving van 3 maanden.

Wanneer echter binnen den privaten grond, die als publieke delverij geproclameerd is, localiteiten worden aangetroffen, waar geen genoegzame voordeelen verbonden zijn aan de bewerking der claims door enkele delvers, of waar de grond, na reeds claimsgewijze bewerkt te zijn, weer verlaten is, zal de Regeering het recht hebben op zulke localiteiten mijnpachten uit te geven volgens de bepalingen vervat in de artt. 18, 22 en 23 dezer wet.

Recht der Regeering mijnpachten uit te geven op verlaten grond.

61. Elk blank persoon, die zich onderwerpt aan de wetten des lands en aan den ambtenaar, die de in dit artikel genoemde licentien uitreikt, de kwitantie of het certificaat overlegt, dat hij zijne persoonlijke belastingen, volgens wet, over het loopende jaar heeft betaald, zal het recht hebben eene delverslicentie te verkrijgen voor twintig shillings per maand, om op publiek veld te delven of te mijnen naar edelgesteenten en edele metalen. Ook heeft hij, mits voldoende aan dezelfde voorwaarde, het recht eene prospecteerlicentie te verkrijgen, die hem het recht geven zal onderzoeken te doen op Gouvernementsgronden, gelegen binnen de jurisdictie van den ambtenaar, die de licentien uitreikt en die

Voorwaarden verkrijging delverslicentie.

Prospecteerlicentie op Gouvts. grond.

Bedrag verschuldigd per maand.

tot onderzoek door de Regeering zijn beschikbaar gesteld of op private gronden, in overeenstemming met de bepalingen dezer wet. Voor een licentie om te prospecteeren op Gouvernementsgrond zal betaald moeten worden vijf shillings per maand, en voor eene licentie om te prospecteeren op privaten grond zeven shillings en zes pence per maand, of zooveel minder als door de Regeering op grond van de overeenkomst met den eigenaar, bedoeld in art. 15, zal worden bepaald.

Voor het afbakenen door middel van een procuratie gelden de volgende regelen.

61a. Ten aanzien van het laten afbakenen en daarna houden van een delvers- of prospecteerclaim door middel van een procuratiehouder, gelden de volgende regelen:

- a. Mannelijke en vrouwelijke personen in het binnenland gevestigd, zullen door een procuratiehouder delvers- of prospecteerclaims kunnen laten afbakenen en daarna houden, mits in geval zij gehuwde vrouwen zijn, bijgestaan door den echtgenoot, en in geval zij minderjarigen zijn, bijgestaan door en door tusschenkomst van ouder of voogd.

Meerderjarige mannelijke personen, handelende namens zichzelf of als echtgenoot, ouder of voogd, zullen bij hunne procuratie moeten overleggen de kwitantie of het certificaat vermeld in art. 61.

- b. Meerderjarige mannelijke personen, in het buitenland gevestigd, zullen door een procuratiehouder delvers- of prospecteerclaims kunnen laten afbakenen en daarna houden, mits de akte van procuratie notarieel is opgemaakt en behoorlijk gelegaliseerd, indien deze procuratie behalve het gewone zegel van 1/6 stg. een zegel dezer Republiek van 1 pond sterling draagt.

Vernieuwing van zegel op procuratie elk dienstjaar.

Dit zegel zal elk dienstjaar moeten worden vernieuwd en is voor elke procuratie door dienzelfden persoon op eenig goudveld dezer Republiek gebruikt, geldig voor dat dienstjaar.

Verkrijging van quitantie.

De procuratiehouder kan daarvoor kwitantien of duplicaat-kwitantie verkrijgen van den ambtenaar die het zegel op de eerste procuratie van dien procuratiegever voor dat dienstjaar heeft vernietigd.

Vrouwen en minderjarigen in buitenland kunnen geen claims door procuratie laten afpennen.

Geene vrouwen of minderjarigen in het buitenland gevestigd, zullen door een procuratiehouder delvers- of prospecteer-claims kunnen laten afbakenen. De procuraties zullen in elk geval ten kantore van den betrokken Mijncommissaris moeten worden overgelegd.

61b. Als een delvers- of prospecteer-licentie verloopt zonder op of vóór den vervalddag vernieuwd te zijn, zal de claim waarvoor die licentie was uitgereikt, niet weder door een ander persoon kunnen worden afgebakend.

Claim waarop licentie niet vernieuwd is kan niet door een ander afgeb. worden.

Gedurende dertig dagen na dien vervalddag zal de vroegere houder dier claim het recht hebben zijne rechten op die claim te herkrijgen door uitneming eener nieuwe licentie met bijbetaling voor elke claim van:

Rechten v. vroegeren houder op claim.

1. Een som gelds gelijkstaande met de licentiegelden betaalbaar over het aantal dagen dat verlopen is na den vervalddag der vroegere licentie, en
2. Eene som van een shilling zes pence sterling voor elken dag die aldus verlopen is. Deze som behoeft echter niet betaald te worden als de vroegere houder der claim binnen vijf dagen na den vervalddag eene nieuwe licentie voor de betreffende claim uitneemt.

Na verloop van den genoemden termijn van dertig dagen zal de claim ter beschikking komen van de Regeering, die de claim zal verkoopen op zulke wijze als zij wenschelijk zal achten.

Terugvallig v. claim aan Regeering.

De Mijncommissaris zal verplicht zijn den 15den van iedere maand aan het Hoofd van het Mijnwezen opgave te doen van alle aldus ter beschikking van de Regeering gekomen claims.

Van de opbrengst bij verkoop van dergelijke claims op private gronden, zal na aftrek van een bedrag van twee pond tien shillings sterling per claim voor onkosten het Gouvernement toekomende, de eene helft den eigenaar en de andere helft het Gouvernement uitbetaald worden.

Verdeeling opbrengst verkoop claim door Reg. en eigenaar.

62. Ieder gelicentieerd delver zal gerechtigd zijn op elke publieke delverij onder zijne licentien eene voor alluviale en eene voor een rifclaim te hebben. Het zal hem evenwel vrijstaan een aantal claims van andere gelicentieerde claimhouders te koopen; hij zal in dat geval voor elke claim een delverslicentie moeten houden,

Delver gerechtigd tot eene alluviale en eene rifclaim.

Wanneer de gezamenlijke claimhouders van een geamalgameerd blok hunne respectieve aandeelen voor het doel van dit artikel bij den betrokken Mijncommissaris of Verantwoordelijken Klerk tegen betaling van vijf ponden sterling hebben laten registreeren, zal elk hunner vrij zijn om opnieuw een claim af te bakenen of daarop opnieuw procuratie te geven.

Vrijheid om opnieuw claim af te bakenen.

Eenzelfde procuratie zal slechts eenmaal mogen worden gebruikt en bij uitreiking der licentien aan den licentiehouder worden teruggegeven, na vernietiging der zegels, aanteekening van het nommer der eerste

Procuratie zal slechts eenmaal mogen worden gebruikt.

licentie daarop verleend, alsmede het nummer van het Register van Registratie en aantekening op de procuratie dat deze voor geene andere claim meer zal kunnen worden gebruikt.

Verbod om claims af te pennen.

62a. Het afpennen van claims tusschen zonsopgang en zonsopgang is verboden, evenals het afpennen op Zondagen en bij de wet erkende Christelijke feestdagen.

Het afpennen op zulke verboden tijden zal beschouwd worden als onwettig, niet erkend worden en geen recht hoegenaamd geven.

Inlevering v. schetsen betrekking hebbende op de ligging van claims of blokken.

62b. Jeder eigenaar van een claim of van een geanalgameerd blok onder prospecteer-licentie gehouden, zal verplicht zijn binnen eene maand na datum der eerste licentie bij den betrokken Mijncommissaris, Verantwoordelijken Klerk of Landdrost, schetsen in drievoud in te leveren van de ligging der claims of blokken, vervaardigd op een maat van nagenoeg 100 Kaapsche voet per duim en ondertekend door den persoon die de opname heeft verricht.

Wat deze schetsen of kaarten moeten bevatten.

Deze kaart moet zoo nauwkeurig mogelijk de richting van Noord en Zuid aangeven, alsmede de lengte der zijden, de afstanden van de nabijliggende claims of derzelve bakens, of de hoek- of lijn-bakens eener plaats of eenig ander vast voorwerp in de nabijheid, zoomede de plaatselijke gesteldheid van den grond.

Art. 62b ook geldig ten aanzien v. claims onder prosp.-licentie.

62c. De bepalingen in art. 62b zullen ook gelden ten aanzien van claims onder prospecteerlicentie gehouden en afgepend voor het in werking treden dezer bepaling, en voor deze claim zal de termijn van inzending zijn eene maand na het in werking treden daarvan.

Goedgekeurde landmeterskaarten in drievoud.

62d. Jeder houder van eene claim of een geamalgameerd blok claims onder delvers-licentie, zal verplicht zijn binnen drie maanden na den datum der eerste licentie, bij den betrokken Mijncommissaris, Verantwoordelijken Klerk of Landdrost goedgekeurde landmeterskaarten in drievoud in te leveren van eene opmeting van zijn grond, door een Landmeter gedaan, en vervaardigd op eene schaal van 100 Kaapsche voet per duim.

Zoodanige opmeting moet aantoonen alle werken, gebouwen, tramlijnen, wegen, voetpaden en de plaatselijke gesteldheid van den grond, en moet door driehoeksmeting of andere meting aangesloten zijn met eenige vaste punten of blijvende bakens van eene andere opmeting, zoo er in de nabijheid aanwezig zijn, of op zoodanige wijze als voldoende zal zijn om nauwkeurig de plaats te bepalen.

62e. De bepalingen van art. 62d zullen ook gelden ten aanzien van de delversclaims, afgepend vóór het in werking treden dezer bepaling en voor deze claims zal de termijn van inzending van kaarten zijn zes maanden na het in werking treden daarvan.

Wanneer kaarten ingezonden moeten zijn.

62f. De termijn van inzending van de kaarten, bedoeld bij de artikelen 62d en e, zal door het Hoofd van het Mijnwezen om gegronde redenen kunnen worden verlengd.

Verlenging.

62g. De opmeting en opname van claims of blokken van claims voor de in werking treding van bovengenoemde bepaling, zal geschieden volgens de bakens of pennen op dat tijdstip opgericht zijnde.

Opmeting en opname van claims of blokken.

Indien door de opmeting blijkt dat er te veel grond is, dan zal de houder van zulke claims of zulk blok gerechtigd zijn den geheelen grond te behouden, mits hij voor den grond die er te veel is eene afzonderlijke licentie uittene, die berekend zal worden volgens de oppervlakte van den grond en waarop eene som zal betaald worden van den prijs van eene gewone delverslicentie voor elke oppervlakte gelijk aan die van een delversclaim of grooter dan de helft daarvan, en voor de helft van een delversclaim voor eene oppervlakte gelijk aan of minder dan de helft van de oppervlakte eener delversclaim.

Afzonderlijke licentie voor te veel grond.

62h. Landmeters die werkzaam zijn met het opmeten van claims, zullen het recht hebben zich voor dat doel te begeven op anders grond, na kennisgeving aan de gerechtigden tot dien grond of hun vertegenwoordigers, indien zij zich op dien grond bevinden, en daar de voor de opmeting noodige instrumenten, vlaggen, enz., te plaatsen.

Recht v. Landmeters.

Ieder die hen daarin belet of belemmert, of moeilijkheden aan de werkzaamheden voor de opmeting in den weg legt, zal gestraft worden met eene geldboete van ten hoogste £25 stg., bij niet betaling te vervangen door gevangenisstraf van ten hoogste 14 dagen.

Boete.

62i. Het zal verplichtend zijn voor alle landmeters om door den Landmeter-Generaal het Hoofd van het Mijnwezen te voorzien van een kopie van alle kaarten die zij gemaakt hebben voor maatschappijen, syndicaten of private personen, voor zooverre zij betrekking hebben op publieke delverijen.

Kopie v. kaarten aan Hoofd van Mijnwezen.

62k. 1. Hij die niet voldoet aan de in artt. 62b, c, d, e vooreschreven inzending van kaarten en schetskaarten binnen den gestelden termijn, zal gestraft worden met eene geldboete van ten hoogste £15.

Boete.

2. Indien deze boete niet wordt betaald binnen den daarvoor gestelden tijd, zal de vernieuwing dezer licentie kunnen worden geweigerd.

Licentie niet vernieuwd voordat boete betaald is.

3. Bij het vonnis zal een termijn kunnen gesteld werden, waarbinnen de inzending zal moeten geschieden.

Grootte van alluviale claim voor edele metalen.

63. Een alluviale claim tot het graven naar edele metalen zal groot zijn 150 bij 150 voet en zal met duidelijke zichtbare pennen en voren in rechthoek in de richting der zijden afgebakend worden.

Grootte van claim voor edelgesteenten.

Een claim om te graven naar edelgesteenten zal in rechthoek groot zijn 30 bij 30 voet.

Grootte van quartzrifclaim.

Een quartz rifclaim zal lang zijn 150 voet (d. i. in de richting van het rif) en 400 voet breed, zoodanig, dat iedere claim een rechthoek vormt, de breedte genomen aan een of beide zijden van het rif, naar verkiezing.

Ten aanzien van een quartzrifclaim zullen voor de zeven eerste dagen twee middelpuntspennen voldoende bakens zijn.

Na verloop van dien tijd zullen vier hoekpennen in de plaats moeten zijn gesteld, en de richting aangewezen worden door volgens wet bepaalde bakens.

Quartzrifclaim waar alluviaal goud gevonden wordt.

Indien op een quartzrifclaim ook alluviaal goud wordt gevonden en ontgonnen, zal voor zoodanige claim een dubbel bedrag aan licentiegeld worden betaald.

Hoekpennen.

Bij quartzrifblokken van bijeengevoegde en ineengesmolten (geamalgameerde) claims, zullen voor elk blok vier hoekpennen voldoende wezen, maar de namen der respectieve claimhouders in het blok moeten leesbaar op elke pen gemerkt worden, met datum van amalgamatie.

Gouvt. behoudt beschikkingsrecht oppervlakte.

Het bezit van eene licentie voor eene claim sluit niet in zich het beschikkingsrecht over de oppervlakte van den grond, welk beschikkingsrecht zich het Gouvernement blijft voorbehouden tot het bepalen van wegen en andere werken, enz., zonder echter de bewerking der claim te belemmeren.

Geen omheining zonder toestemming.

Niemand zal het recht hebben om zijn claim of mijnpacht te omheinen zonder toestemming van het Hoofd van het Mijnwezen, en in geen geval zal een grooter gedeelte van den grond omheind worden dan noodig is om de werken te beschermen en voor de belemmeringen en last met de werklieden te vrijwaren.

Gebruik doordraad verboden.

Het gebruik van doordraad voor omheiningen of voor andere doeleinden is op geproclameerde of prospecteervelden verboden.

Alle omheiningen, zonder vergunning als voorzegd gemaakt of nog te maken, zullen door de gerechtigden tot den aldus omheinden grond worden weggenomen en bij gebreke daarvan zal de Regeering die op hunne kosten doen wegnemen.

63a. De hoekpennen of bakens van een claim zullen niet minder dan twee voet boven den grond uitkomen. Hoogte hoekpennen.

Deze hoekpennen of bakens zullen niet minder dan twee duim in middellijn zijn. Dikte hoekpennen.

Bij elke pen of baken zullen twee slooten moeten zijn gegraven die bij de pen of baken een rechten hoek zullen aanwijzen van drie voet lang, een half voet wijd en een voet diep, welke slooten de richting van de grenzen der claims zullen moeten aanwijzen; bovendien zullen de zijden van een claim of geamalgameerd blok van claims op duidelijke wijze zijn aangegeven door slooten, lijnbakens op duidelijk onderling zichtbare afstanden geplaatst, of andere merken. Twee slooten bij elke pen of baken.

Alle claims en geamalgameerde blokken van claims moeten op ieder hoekbaken een bord dragen, minstens 9 duim in het vierkant, waarop duidelijk leesbaar, geschreven, gedrukt of geschilderd staat, het officiële nommer door den Claiminspecteur te geven, de namen van het mineigendom en den claimhouder of de claimhouders, den datum der licentie en den datum der afpenning. Ieder hoekbaken moet een bord dragen met duidelijk nummer, etc.

Wanneer de Claiminspecteur bevindt dat aan een van de voorschriften in dit artikel niet is voldaan, zal hij het recht hebben om daarvoor eene boete op te leggen van ten minste twee shillings en zes pence sterling en ten hoogste vijf shillings sterling per claim of geamalgameerd blok van claims. Hij zal daarvan den eigenaar of zijn vertegenwoordiger kennis geven en hij zal dit tegelijkertijd aan den Mijncommissaris melden. Claiminspecteur kan boete opleggen.

De beboete persoon heeft het recht om binnen acht dagen te appelleren bij den Specialen Landdrost, zoo die er is, of anders bij den Mijncommissaris; indien na verloop van dezen termijn voor het appèl gesteld, geen appèl is aangeteekend en de boete nog niet is betaald ten kantore van den Mijncommissaris, zal deze geene verdere licentie uitreiken voor de claim ten aanzien waarvan de overtreding heeft plaats gehad tot tijd en wijle de boete is betaald. Art. 61b zal in dit geval van toepassing zijn. Recht van beboete persoon.

64. Alle nieuw ontdekte rifs zullen aan den Mijncommissaris moeten zijn bekend gemaakt, voor en aler er een claim daarop zal kunnen verkocht worden. Nieuw ontdekte rifs.

65. Ieder gelicentieëerd delver zal gerechtigd zijn behalve zijn claims, eene standplaats voor zijne woning in de onmiddellijke nabijheid daarvan te hebben, echter niet op een bekende edel metaal of edelgesteente houdende localiteit. Hij zal hiervoor niet behoeven te betalen, doch zal zijne standplaats moeten verlaten op order van den Mijncommissaris. Woning van delver.

Hooggelegen claim.

66. Geen houder van een hoog gelegen rifclaim zal het recht hebben om de stoffen uit zijn claim een ander tot last te doen zijn, of hem, die beneden werkt te hinderen.

Wegnemen van erts.

66a. Ieder die erts wegneemt van of uit de claim of mijnpacht van een ander, zal verantwoordelijk zijn voor alle schade en zal daarboven moeten vergoeden driemaal de waarde van het door hem genomene, onafgezien de strafrechterlijke vervolging waaraan hij zich bloot stelt.

Oprichting van woon- of winkelhuis.

67. Elk blank persoon, die op een geproclameerd of prospecteerveld een winkelhuis of huizen of woning

Grootte van grond.

wenscht op te richten, zal aanzoek moeten doen bij den Myncommissaris voor ééne of meer standlicentien daarvoor. Elke licentie zal hem het recht geven op een stuk gronds, groot 50 bij 50 voet, op eene door den Myncommissaris goedgekeurde localiteit doch niet ter belemmering der delverij op een bekend edel metaal of edelgesteente bevattend terrein. De Regeering zal echter het recht hebben om standplaatsen van eene grootere afmeting uit te geven, waar zij zulks noodig acht, onder ééne licentie.

Recht der Regeering.

Vernieuwing van standlicentie.

Deze standlicentie, hetzij eene maandelijksche of jaarlijksche, naar verkiezing van den aanvrager, zal van tijd tot tijd vernieuwd moeten worden. De prijs voor eene standlicentie op een stuk grond van 50 bij 50 voet zal zijn 10s. per maand, terwijl de Regeering aangaande de standplaatsen van grootere afmetingen, naar omstandigheden den prijs der licentie zal bepalen.

Overdracht en registratie v. ged. v. standplaatsen.

67a. Overdracht en registratie van gedeelten van standplaatsen kan plaats vinden mits van zulk een gedeelte een goedgekeurde landmeterskaart wordt gedeponeerd in het kantoor waar de registratie moet geschieden. Zulk een gedeelte van een standplaats zal beschouwd en geregistreerd worden als een afzonderlijke standplaats, waarvoor eene afzonderlijke standlicentie verschuldigd is van 5s. per maand.

Belasting.

Op zulk een gedeelte van een standplaats zal de geheele belasting van twee shilling en zes pence verschuldigd zijn, genoemd in art. 15.

Verplichting tot het verleen van hulp ter bewaring v. orde.

68. Ieder delver of licentiehouders zal daartoe opgeroepen, hulp verleen ter bewaring van publieke orde, op straffe van verlies der licentie en van eene boete, de som van £25 niet te boven gaande.

Verzet tegen het gezag der Regeering.

69. Ieder, binnen de grenzen van een geproclameerd veld zich schuldig makende aan opstand, rebellie of eenig onwettig verzet tegen de Regeering of het wettig gezag op de velden zal boven en behalve de straf, door de wet voor zoodanige overtreding bepaald, al zijne rechten en goederen, op genoemd veld gelegen, ver-

beuren ten favoure van den Staat. De persoon of personen, op wier informatie iemand van een of ander der bovenvermelde misdaden schuldig bevonden wordt, zal of zullen recht hebben op de helft van de waarde der verbeurd verklaarde goederen.

70. Ieder, zonder handelslicentie handel drijvende, zal schuldig zijn aan de strafbepalingen van 's lands wet. Verder zal worden gestraft met eene boete van van niet minder dan £5 en niet meer dan £25 voor elke overtreding of bij gebreke van betaling, met gevangenisstraf met of zonder harden arbeid, voor niet minder dan eene maand en niet meer dan zes maanden.

Boete of gevangenisstraf voor ieder die zonder licentie handel drijft of delft op niet beschikbaren grond.

- a. Hij die zonder licentie delft of zoekt naar edel metaal of edelgesteenten.
- b. Hij die zonder licentie een claim afbakent.
- c. Hij die met of zonder licentie delft of zoekt naar edel metaal of edelgesteenten op Gouvernementsgronden, die daartoe niet door de Regeering, volgens art. 61 dezer wet, beschikbaar gesteld zijn, tenzij speciaal verlof door de Regeering is gegeven.

71. Niemand zal eenigen handel hoegenaamd mogen drijven in ruw edel metaal of edelgesteenten, waaronder begrepen is het koopen of verkoopen, het ruilen of verruilen van zoodanig ruw edel metaal of ongeslepen edelgesteenten, tenzij hij daartoe een speciale licentie hebbe, waarvoor hij £10 per kwartaal zal moeten betalen; met dien verstande, dat de enkele delver of eene maatschappij zich geene licentie zal behoeven te nemen voor den verkoop van het door hem of haar persoonlijk of op zijn of haar last gedolven of gevonden ruw edel metaal of ongeslepen edelgesteenten. De Regeering heeft het recht om de werking van het eerste gedcelte van dit artikel ten aanzien van een of meer edele metalen of edelgesteenten geheel of gedeeltelijk op te heffen.

Speciale licentie voor handel in ruw edel metaal of ongeslepen edelgesteenten.

Hij die handel drijft in ruw edel metaal of ongeslepen edelgesteenten als boven omschreven, zonder daartoe speciale licentie te hebben, wordt gestraft met eene boete van ten hoogste £100 of gevangenisstraf met of zonder harden arbeid in geval van wanbetaling van ten hoogste zes maanden.

Boete bij overtreding.

72. Een gelicentieerd handelaar in ruw edel metaal of ongeslepen edelgesteenten, zal zoodanige boeken van zijn handelsbezigheid moeten houden als de Regeering van tijd tot tijd zal goedvinden te bepalen, en de genoemde handelaar zal maandelijks, op den eersten dag van elke maand, aan het Hoofd van het Mijnwezen moeten opzenden eene ware en bezworen kopie van zoodanige boeken en in zoodanigen vorm als de Regeering van tijd tot tijd zal voorschrijven.

Voorschriften voor handelaar.

Boete bij overtreding.

Elke overtreding van dit artikel zal gestraft worden met boete van ten hoogste £50 of in geval van wanbetaling met gevangenisstraf van ten hoogste 1 maand.

Vertooning v. licentie indien verlangd.

73. Een ieder, die naar goud, enz., graaft, hetzij voor eigen, hetzij voor een anders rekening, zal, indien zulks verlangd wordt, door een daartoe door de wet of de Regeering bevoegd verklaarden ambtenaar, zijne licentie moeten toonen, en bij gebreke waarvan hij zal worden gestraft met eene boete van £1 tot £3 sterling.

Straf met boete aan hem die bakens verplaatst of wegneemt.

74. Hij, die zich schuldig maakt aan verandering, verplaatsing of wegneeming van de bakens van een claim, zal gestraft worden met eene boete, de som van £100 niet te boven gaande, en bij gebreke van betaling, met gevangenisstraf, met of zonder harden arbeid, voor eenen tijd van niet minder dan drie maanden en voor niet meer dan drie jaren.

Overschietende grond.

75. De houder eener licentie zal voor een stuk overschietenden grond, tusschen en buiten de pennen of bakens van claims of mijnpachten gelegen, onder overlegging eener schetskaart, mogen applicatie maken bij den betreffenden Mijncommissaris of Verantwoordelijken Klerk, die naar bevind van zaken daaromtrent zal beslissen; van zijne decisie zal appel bij het Hoofd van het Mijnwezen zijn.

De vorm van dezen grond wordt niet bepaald, doch de oppervlakte zal niet overtreffen het aantal vierkante voeten bij deze wet vastgesteld. Ook zal dit stuk gronds door een blank persoon onder licentie moeten vertegenwoordigd worden.

Grond binnen pennen v. claim of mijnpacht.

75a. Grond, gelegen binnen de pennen of bakens van eene claim of eene mijnpacht, mag niet worden afgepend.

Te groote afbakening v. claim of mijnpacht.

Indien eene claim of mijnpacht te groot mocht worden afgebakend, of niet overeenkomstig de daarvan vervaardigde kaart, zal de Regeering daaromtrent naar omstandigheden mogen handelen en beslissen, en òf bevelen dat de pennen of bakens worden verplaatst, òf bevelen dat de kaart worde veranderd, òf den te veel afgebakenden grond, mijnpacht, waterrecht, enz., daar waar de Regeering zulks zal goedvinden, uitgeven onder licentie, of zulke andere maatregelen en stappen nemen (ook wat kosten als anderszins betreft) als haar wenschelijk zullen voorkomen.

Kleurlingen mogen geen houders van licentie zijn.

76. Geen kleurling zal licentiehouder kunnen zijn of op eenigerlei wijze verbonden kunnen zijn met het bewerken der delverijen, tenzij als werkvolk in dienst van blanken.

Kleurlingen mogen niet betaald worden in ruw edel metaal of ongesl. edelgest.

77. Niemand zal zijnen gekleurden dienstboden mogen betalen in ruw edel metaal of ongeslepen edelgesteenten, op straffe van eene boete de som van £500 niet te bovengaande, en in geval van niet betaling,

van gevangenisstraf, met of zonder harden arbeid, voor een tijdperk den tijd van drie jaren niet te bovengaande, benevens een verbeurdverklaring van zoodanig ruw edel metaal en ongeslepen edelgesteente ten faveure van den Staat.

78. Iemand die ruw edel metaal of ongeslepen edelgesteenten koopt, ruilt of aanneemt van gekleurde personen, hetzij op een geproclameerd publiek veld, hetzij elders binnen de grenzen der Z. A. Republiek, zal beboet worden met eene som van £1000 niet te boven gaande en gevangenisstraf, met of zonder harden arbeid, voor een tijdperk den tijd van vijf jaren niet te boven gaande, benevens verbeurdverklaring van zoodanig ruw edel metaal of ongeslepen edelgesteenten ten voordeele van den Staat.

Verboden ruw edel metaal of ongeslepen edelgesteenten te koopen, enz.

79. Een kleurling die ruw edel metaal, amalgam of ongeslepen edelgesteenten verkoopt, verruilt, overhandigt, ontvangt of in bezit van ruw edel metaal, amalgam of ongeslepen edelgesteenten gevonden wordt, zal gestraft worden met geeselslagen 50 niet te boven gaande, en gevangenisstraf den tijd van 12 maanden niet te boven gaande, met of zonder harden arbeid en verbeurdverklaring van zoodanig ruw edel metaal of ongeslepen edelgesteenten, ten faveure van den Staat.

Straf aan kleurlingen, die ruw edel metaal of ongesl. edelgest. verkoopt, enz.

80. Iemand die een watervoor door een rijweg of voetpad dat gebruikt wordt, graaft, zal een voldoende veilige brug leggen; zoo niet, dan mag ieder officieel of privaats persoon de voor vullen, en de overtreders zal verder onderhevig zijn aan eene boete van £1 tot £10 sterling, en bij wanbetaling aan gevangenisstraf met of zonder harden arbeid, van een tot drie maanden.

Iemand die door een rijweg of voetpad een watervoor graaft moet daarover een veilige brug leggen.

Hij die op eenigerlei andere wijze een rijweg of voetpad afsluit of belemmert, zal onderhevig zijn aan dezelfde boete of gevangenisstraf.

81. Ieder, die zich schuldig maakt aan moedwillige beschadiging of vernieling van een mijn, claim, machinerie, waterloop of ander mijneigendom of toebehooren, of ook maar schuldig zal zijn aan poging om gemelde misdaden te begaan, zal gestraft worden met eene boete van £100 tot £1000 sterling of met gevangenisstraf met harden arbeid voor den tijd van 1 tot 10 jaren, naar den aard der zaak.

Boete of gevangenisstraf aan hen die schade veroorzaken aan een mijn, claim, machinerie, enz.

82. Wanneer een persoon of eene maatschappij vaste eigendommen met of zonder concessie van de Regeering of van private eigenaren mocht koopen als mijneigendom, om daarop te graven naar edelgesteenten of edele metalen, en de koopsom en in kontanten en in aandeelen van een alreeds opgerichte of nog op te richten mijnmaatschappij bedongen is, zal het Heerenrecht alleen gerekend worden op de kontante gelden, die voor het

Berekening Heerenrecht op de contante gelden.

eigendom moeten betaald worden, en niet op zoodanige aandeelen, met dien verstande, dat indien de getaxeerde waarde van het vaste eigendom hooger is dan de bovenbedoelde kontanten, het Heerenrecht op die getaxeerde waarde zal moeten worden betaald.

Berekening Heerenrecht over de getaxeerde waarde.

Indien de koopsom alleen in aandeelen is bedongen, zal eveneens over de getaxeerde waarde het Heerenrecht berekend worden.

Heerenrecht op claims.

Op de overdracht van claims zal een Heerenrecht betaald moeten worden van vier percent. Daarbij zullen de bepalingen gelden hierboven genoemd en verder die omtrent Heerenrecht op overdracht van vast eigendom.

Heerenrecht op standplaatsen.

82a. Op de overdracht van standplaatsen is een Heerenrecht verschuldigd van vier percent, waaromtrent dezelfde bepalingen zullen gelden, als omtrent Heerenrechten verschuldigd op overdracht van vast eigendom.

Verplichtingen van kleurlingen tegenover een blank persoon.

83. Een gekleurd persoon, die een contract, hetzij mondeling, hetzij bij geschrifte, heeft aangegaan om zijn meester te dienen als huisknecht of als winkel of pakhuisknecht, of om hem behulpzaam te zijn in het bewerken van een claim, machinerie of watervoor op eenig geproclameerd veld en die zich zonder verlof uit zijns meesters dienst onttrekt of nalatig is, of weigert eenig werk te doen om zijn plicht te vervullen, die volgens wet van hem gevraagd en geëischt kan worden, of die dreigende en beleedigende taal bezigt tegenover zijn meester, diens vrouw of eenig ander persoon met wettig gezag over hem gesteld, zal gestraft worden met eene boete de som van £2 niet te boven gaande, of met gevangenisstraf, met of zonder harden arbeid, voor den tijd van op zijn meest eene maand, of met slagen, het getal van 25 niet te bovengaande. Een dienstdoend persoon, als bovengemeld, geen kleurling zijnde, die schuldig bevonden wordt aan een der overtredingen in dit artikel omschreven, zal gestraft worden met eene boete de som van £5 niet te boven gaande, of met gevangenisstraf met of zonder harden arbeid, voor den tijd van hoogstens 3 maanden. De Mijncommissaris zal verder binnen de limieten van het veld, waarover hij is aangesteld, dezelfde plichten en rechten hebben die, volgens Wet No. 13, A.o. 1880, Landdrosten hebben.

Verplichtingen van een dienstdoend persoon, geen kleurl. zijnde.

84. Voor iederen kleurling-arbeider op de delverijen gebruikt, zal de persoon, die hem gebruikt, een maandelijkschen verlofbrief moeten hebben, die verkrijgbaar is ten kantore van den Mijncommissaris of andere daartoe aangestelde personen, tegen betaling van eene som, berekend tegen een shilling per maand.

Maandelijksche pas voor kleurlingen.

Voor elke overtreding van dit artikel zal de overtreder met vijf shillings boete gestraft worden.

85. Aan de Maatschappij of den persoon die machines invoert om een of meer claims te bewerken zal boven en behalve zijn gewone standplaats door den Mijncommissaris genoeg grond, mits niet op een bekende edel metaal of edelgesteente bevattende localiteit, toegekend worden om de machines op te stellen, waar dit namelijk doenlijk is, zonder inbreuk op de rechten van anderen, tegen betaling van 2s. 6d. per maand voor elk stuk van 50 bij 50 voet.

Toekennen van grond om machines op te stellen.

86. Voor het recht om brandhout te kappen of weg te voeren op of van Gouvernementsgrond, zal men een permit kunnen verkrijgen, berekend tegen £1 (een pond sterling) per wagenvracht; £0 7 6 (zeven shillings zes pence) per schotskar, en £0 0 6 (zes pence) per één persoons dracht.

Kappen brandhout op Gouvts. grond.

Gemelde permitten kunnen verkregen worden op Gouvernementsgronden bij den Mijncommissaris. Ten aanzien van het kappen van hout op privaten grond zal een overeenkomst moeten getroffen worden met den eigenaar.

Kappen van hout op privaat eigendom.

Als een persoon een stuk grond als een claim afpemt, waarop hout groeit, dan zal hij vóór aan het hout eenige schade te mogen toebrengen vooraf moeten voldoen een som gelds als vergoeding voor dat hout, door den Mijncommissaris bij wijze van taxatie vast te stellen of te doen stellen. Deze som moet betaald worden aan den Mijncommissaris, die bij wanbetaling geen verdere licentie voor zulk een claim zal uitreiken. De Mijncommissaris zal verplicht zijn zoo spoedig doenlijk deze taxatie te doen of te doen plaats hebben.

Schadevergoeding voor hout.

Ten aanzien van private gronden zullen deze sommen aan den privaten eigenaar worden terugbetaald.

Wie hout kapt of wegvoert zonder permit of zonder verlof van den eigenaar, zal gestraft worden met een boete van £2, of met gevangenisstraf voor een week, voor elke overtreding buiten en behalve de vordering tot schadevergoeding voor het gekapte of vervoerde hout.

Boete op het kappen van hout.

87. Wanneer op een publiek veld een delver zijne claim of claims wil verlaten, om zich eene nieuwe claim of claims af te bakenen, zal hij het recht hebben zulks te doen, mits hij de pennen van de claims, die hij verlaten wil, uittrekt en eene kennisgeving gedurende eene week op dien grond stelt, dat hij verlaten is, alsook eene kennisgeving tot dien einde op den Mijncommissaris of Verantwoordelijken Klerk moeten dienen, bij gebreke waarvan hij zal onderhevig zijn aan eene boete van £1 tot £10 sterling of gevangenisstraf van veertien dagen tot drie maanden, met of zonder harden arbeid.

Kennisgeving aan Mijncommissaris of Verantw. Klerk.

De Mijncommissaris of Verantwoordelijke Klerk heeft het recht te weigeren licenties uit te reiken voor verlaten claims binnen de zeven dagen der kennisgeving daarna, wanneer hij vermoeden heeft, dat de verlatening geschiedt, teneinde de betaling van Heerenrechten te ontduiken of ingeval de claim bij procuratie wordt gehouden, om aan de houders die claims te ontvreemden.

Hij zal vóór zulke claims uit te geven, eerst een onderzoek kunnen instellen en zal gerechtigd zijn de uitgifte van zulke claims te weigeren en die ten voordeele van den Staat te doen opveilen.

88. Bijzondere bepalingen en regulaties zullen van kracht zijn op elk geproclameerd veld, onmiddellijk na proclamatie in de *Staatscourant*.

De Staatspresident, met advies en toestemming van den Uitvoerenden Raad, zal de macht hebben eenige wijziging in- of toevoeging aan gemelde bijzondere bepalingen te maken op voordracht van het Delverscomité op eenig geproclameerd veld.

Zulke veranderingen of wijzigingen zullen van kracht zijn 14 dagen na publicatie in de *Staatscourant*.

De Staatspresident, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, zal ook de macht hebben om ook zonder voordracht van eenig Delverscomité bepalingen en regulaties te maken, hetzij algemeen, hetzij speciaal (b.v. voor een of meerdere velden) tot het regelen van zaken in deze wet genoemd of daarmede in verband staande, mits niet in strijd met deze wet, als b.v. bepalingen omtrent de wijze van delven en mijnen, het nemen van veiligheidsmaatregelen, de registratie van de hoeveelheid gewonnen goud en zulke andere onderwerpen als den Staatspresident en den Uitvoerenden Raad zullen blijken nadere regeling te behoeven, waartoe ook zullen mogen behooren de registratie van en het uitreiken van passen aan kleurlingen.

Onder de bepalingen en regulaties in dit artikel genoemd zijn ook begrepen strafbepalingen en belastingbepalingen. Deze bepalingen en regulaties zullen van kracht zijn van datum van publicatie in de *Staatscourant*; zij zullen in de eerstvolgende zitting van den Volksraad worden voorgelegd.

89. Het woord «publieke delverij» zal bedoelen een geproclameerd terrein voor delven en mijnen door wettig gezag opengezet.

Het woord «claim» zal beteekenen òf dat gedeelte van het veld, waarop een persoon of personen of maatschappijen wettig verkregen recht hebben om te delven of te zoeken, òf het recht om op zulk stuk grond te delven of te zoeken.

Macht van Staatspresident om bepalingen en regulaties te maken.

Kracht van wet der bepalingen en regulaties.

Beteekenis v. h. woord publieke delverij.

Beteekenis v. h. woord claim.

Private grond zal beteekenen, de gronden aan private personen of maatschappijen toebehoorende, blijkens grond- of later transport.

Beteekenis v. privaten grond.

Gouvernementsgrond zal beteekenen, alle gronden den Staat toebehoorende.

Beteekenis v. Gouvts. grond.

Het woord «kleurling» zal beteekenen iederen Afrikaanschen, Aziatischen naturel of gekleurd persoon, Koelie of Chinees.

Beteekenis v. h. woord kleurling.

Verder zullen alle woorden verstaan worden in den zin waarin zij gewoonlijk gebruikt worden.

90. Alle vroegere wetten, besluiten van den Volksraad en regulatiën betreffende delverijen worden bij deze herroepen.

Herroeping van vroegere wetten enz.

De rechten op claims verkregen onder art. 16 van Bijlage van Wet No. 1, 1883, zullen van kracht blijven onder deze wet.

91. Deze wet zal van kracht zijn van af 28 November 1889.

In werking treden der wet.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

Dr. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 23 Sept. 1889.

BIJLAGEN.

PROSPECTEER-LICENTIE.

(Volgens Wet No. van 1883, art.).

HIERMEDE wordt licentie gegeven aan om te zoeken naar edelgesteenten en edele metalen op gedurende den tijd van waarvoor hij betaald heeft de som van zijnde het licentiegeld, berekend naar £ per maand.

Kantoor van den Landdrost of Mijncommissaris,
188 .

Landdrost of Mijncommissaris.

PROSPECTEERLICENTIE OP PRIVATE GRONDEN.

(volgens Wet No. van 1885, art.).

AAN NN. de schriftelijke vergunning daartoe van den eigenaar N.N. vertoond hebbende, wordt hierbij licentie gegeven om op de plaats voor den tijd van maanden onderzoek te doen naar edelgesteenten en edele metalen, waarvoor hij betaald heeft de som van , zijnde berekend naar per maand.

Kantoor van den Landdrost of Mijncommissaris,
188

Landdrost of Mijncommissaris.

PROSPECTEERLICENTIE OP PRIVATE GRONDEN,

DIE GEPROCLAMEERD ZIJN TOT PUBLIEKE DELVERIJEN
OF VERKLAARD TOT PROSPECTEERVELD.

(Volgens Wet No. van 1885, art.).

HIERMEDE wordt licentie gegeven aan om te zoeken naar edelgesteenten en edele metalen op gedurende den tijd van waarvoor hij betaald heeft de som van zijnde het licentiegeld, berekend naar £ per maand.

Kantoor van den Landdrost of Mijncommissaris,
188

Landdrost of Mijncommissaris.

VERLOFBRIEF VOOR KLEURLING-ARBEIDERS.

(Volgens art. Wet No. van den jare 1885).

DEZE Verlofbrief is verleend voor den kleurling in dienst van voor een maand, en wel van af 188 tot 188

Mijncommissariskantoor,
188

1s.

ERFLICENTIE.

(Volgens Wet No. Ao. 1883, art.).

HIERBIJ wordt een Erflicentie op dit veld, groot
 bij voet, verleend aan
 Hierop betaald £ voor maanden,
 tegen per maand.

Mijncommissaris.

De Licentie is vernieuwbaar.

DELVERS-LICENTIE.

(Volgens art. Wet No. van 1885).

HIERBIJ wordt licentie verleend aan
 om op de publieke delverijen dezer Republiek te mij-
 nen of te delven naar edelgesteenten of edele metalen,
 gedurende maanden, van af 188
 tot 188, en om alle voorrechten te
 genieten bij de Wet aan gelicentiëerde delvers verzekerd.
 Hiervoor is betaald de som van £ sterling,
 zijnde het bedrag voor maanden, tegen
 per maand.

Mijncommissaris.

Mijncommissariskantoor,

188 .

MIJNPACHTBRIEF VOOR EIGENAREN.

(Volgens art. van Wet No. A. D. 1885).

DOOR de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek
 wordt hierbij, volgens Art. van Wet No. , A.D.
 1885, aan , eigenaar van de plaats ,
 No. , gelegen in het distrikt , afdeling
 , het recht verleend om mijnen voor
 edelgesteenten en edele metalen te exploiteeren op een
 gedeelte van genoemde plaats, groot morgen,
 volgens kaart. vervaardigd door den Landmeter
 d.d.

Het jaarlijksche bedrag hierop, vooruit te betalen,
 zal zijn pond shillings, tot tijd en wijle de
 Regeering deze vaste jaarlijksche betaling veranderen
 zal in de betaling van eene somma, berekend naar $2\frac{1}{2}$
 percent op de waarde der fondsen op bovengemeld
 stuk gronds, overeenkomstig bovengemeld wetsartikel.

Jaarlijks zal prompte vooruitbetaling geschieden aan den Thesaurier-Generaal van de gelden op dezen mijnpachtbrief te betalen. Bij verzuim hiervan zullen alle pachtrechten vervallen.

Het zal de plicht zijn van houders dezes behoorlijk boek te houden, waaruit blijkt hoeveel edelgesteenten of edel metaal gevonden wordt, en de Regeering zal het recht hebben bovengemelde jaarlijksche betaling te veranderen in de betaling van een som, gelijk staande met twee en een half percent op de waarde van de vondsten des vorigen jaars. Nadat de Regeering kennisgeving gedaan heeft, dat zij de laatstgenoemde betaling verkiest, zal de houder, of zullen de houders dezes, gehouden zijn, op gemelde wijze betaling te doen.

Deze mijnpachtbrief is verleend voor den tijd van jaren, te rekenen van af heden.

Aldus verleend volgens Art. van Wet No. Ao. 1885, ten Gouvernementskantore der Zuid-Afrikaansche Republiek te Pretoria, op heden, den

Staatssecretaris.

MIJNPACHTBRIEF OP GOVERNEMENTSGROND.

(Volgens art. Wet No. Ao. 1885).

HIERBIJ wordt aan het recht verleend om mijnen voor edelgesteenten en edele metalen te exploiteeren op het stuk grond, waarvan schets en beschrijving hieraan toegevoegd is, gelegen genaamd en wel voor den tijd van jaren, te rekenen van af heden, den dag van Ao.

Jaarlijks zal prompte vooruitbetaling aan den Thesaurier-Generaal geschieden van de gelden op dezen mijnpachtbrief verschuldigd. Tot nadere verandering van de wijze van berekening der jaarlijksche pachtgelden, zal er op dezen pachtbrief moeten betaald worden de somma van £ jaarlijks, en bij verzuim daarvan zullen alle pachtrechten vervallen.

De houders dezes zullen gehouden zijn behoorlijk boek te houden en daarbij zulke vormen te gebruiken als de Regeering moge noodig vinden voor te schrijven, waaruit zal moeten blijken hoeveel edelgesteente of edel metaal gevonden wordt en de Regeering zal het recht hebben bovengemelde jaarlijksche betaling te veranderen in de betaling van eene som gelijkstaande met twee en een half percent van de waarden der vondsten des vorigen jaars.

Nadat de Regeering kennis heeft gegeven dat zij laatstgemelde betaling verkiest, zal of zullen de houder of de houders dezes gehouden zijn op gemelde wijze betaling te doen. Bij verzuim zullen alle pachtrechten vervallen.

Aldus verleend volgens Art. van Wet No. Ao. 1885, ten Gouvernementskantore der Zuid-Afrikaansche Republiek te Pretoria, op heden, den

Staatssecretaris.

MIJNPACHTBRIEF OP GEHUURDEN PRIVATEN GROND

(Volgens art. Wet No. Ao. 1885).

HIERBIJ wordt aan het recht verleend om mijnen voor edelgesteenten en edele metalen te exploiteeren op het stuk gronds, gelegen binnen de grenzen en uitmakende een gedeelte van de plaats genaamd No. district afdeeling No. welk stuk gronds, groot morgen, vierkante roeden, blijkens kaart, vervaardigd door den Landmeter dd. genoemde gehuurd heeft van den geregistreerden eigenaar blijkens kopie der notariëele huurcedule, gepasseerd te op den van den jare voor Notaris Publiek. (Hier aangehecht.)

Jaarlijks zal er prompte vooruitbetaling aan den Thesaurier-Generaal moeten geschieden van de gelden op dezen mijnpachtbrief verschuldigd. Tot nadere verandering van de wijze van berekening der pachtgelden zal er op dezen pachtbrief betaald moeten worden de somma van £ jaarlijks en bij verzuim daarvan zullen alle pachtrechten vervallen.

Houders dezes zullen gehouden zijn behoorlijk boek te houden en daarbij zulke vormen te gebruiken als de Regeering moge noodig vinden voor te schrijven, waaruit zal moeten blijken hoeveel edelgesteente of edel metaal gevonden wordt, en de Regeering zal het recht hebben bovengemelde jaarlijksche betaling te veranderen in de betaling van een som, gelijkstaande met twee en een half percent van de waarde der vondsten des vorigen jaars.

Nadat de Regeering kennis gegeven heeft dat zij de laatstgemelde betaling verkiest, zal de houder of

zullen de houders gehouden zijn op die wijze betaling te doen. Bij verzuim zullen alle pachtrechten vervallen.

Deze mijnpachtbrief wordt verleend voor den tijd van

Aldus verleend volgens Art. van Wet No. Ao. 1885, ten Gouvernementskantore der Zuid-Afrikaansche Republiek te Pretoria, op heden, den

Staatssecretaris.

APPLICATIE VOOR SPECIALE REGISTRATIE.

IK
van beroep
wonende
gemachtigd bij speciale procuratie van
hieraan gehecht,
maak hierbij applicatie voor speciale registratie van de
claims
staande op naam van

KENNISGEVING VAN ONTVANGST EENER APPLICATIE
VOOR SPECIALE REGISTRATIE.

TER algemeen naricht wordt hiermede bekend gemaakt dat
heeft gedeponcerd eene aanvraag voor speciale registratie der claims
staande op naam van

Ik heb bepaald dat deze aanvraag zal worden behandeld op
18 ten ure des dag der maand

Ik roep daarom alle personen op die er belang bij hebben te objecteeren tegen de gemelde speciale registratie om voor genoemde behandeling aan mij en aan de gezegde in geschrifte van hunne bezwaren kennis te geven.

CERTIFICAAT VAN SPECIALE REGISTRATIE.

IK, ondergeteekende, Mijncommissaris van
 certificeer bij deze dat claim
 gelegen
 genaamd
 speciaal zijn geregistreerd op naam van

en dat, ten aanzien van deze claims, alle voorrechten
 zullen gelden, volgens Wet verbonden aan speciale
 registratie.

VOLKSRAADSBESLUITEN, 7 MEI 1889.

ART. 27. «De Raad, gelet hebbende op het Uitvoerende Raadsbesluit thans aan de orde, alsmede op eene memorie van ZEd. M. W. Pretorius daarmede in verband, besluit het Uitvoerende Raadsbesluit, de zes maanden vooruitbetaling van het pensioen, reeds gedaan, goed te keuren, maar kan niet toestemmen dat in het vervolg pensioen vooruit kan betaald worden, aangezien het in strijd is met de wetten die uitbetalingen van pensioenen regelen.» ¹⁾

In 't vervolg zullen geen pensioenen vooruit betaald worden.

ART. 30. Nadat er eenige inlichtingen waren verstrekt, werd de discussie gesloten en het Uitv. Raadsbesluit aan de orde, algemeen goedgekeurd. ²⁾

Uitkeering aan de Wed. J. J. Meintjes.

Het Uitv. Raadsbesluit luidde als volgt:

Aan de orde: Bespreking van het doen voortduren van de uitbetaling gedurende nog eenigen tijd van het gewone salaris van den overleden heer J. J. Meintjes, den Registrateur van Akten.

Ook eene daarbij overgelegde missive van de weduwe Meintjes aan de Regeering dd. 26 October 1888, werd voorgelezen.

De Uitvoerende Raad in aanmerking nemende dat de heer J. J. Meintjes de oudste ambtenaar in de Republiek was; Besluit het gewone salaris nog aan zijne weduwe te doen uitbetalen, tot aan het einde van dit

1) Zie Wet No. 6, 1888, pag. 10.

2) Zie Volksraadsbesluit van 9 Mei 1888, pag. 88.

jaar, in afwachting dat de Ed. Achtb. Volksraad, daarin verdere voorziening zal maken.

VOLKSRAADSBESLUITEN, 8 MEI 1889.

De verschillende leeraren der Ned. Herv. of Geref. Kerk kunnen niet toegelaten worden als Huwelijks-Comm.

ART. 34. «De Raad, gelet hebbende op Uitvoerend Raadsbesluit, dd. 6 Mei 1889, art. 241, vervat in de Regeeringsmissive, dd. 6 Mei 1889, met de daarbij ingediende memorïes van een gedeelte der lidmaten van de Ned. Hervormde of Gereformeerde Kerk in de Z. A. R., verzoekende de verschillende leeraren der kerk ook toe te laten als huwelijkscommissarissen, besluit niet te kunnen voldoen aan het verzoek van memorialisten, aangezien de leeraren daardoor feitelijk Regeeringsambtenaren worden, daar zij door het commissarisschap eene verantwoordelijke administratie op zich nemen.» ¹⁾

Goedkeuring van de proclamatie van Volksrust tot dorp.

ART. 36. «De Raad besluit bij acclamatie tot goedkeuring van Uitvoerend Raadsbesluit art. 144, dd. 26 Maart 1889.» ²⁾

Het Uitv. Raadsbesluit luidde als volgt:

«Aan de orde: bespreking van de wenschelijkheid Volksrust tot een dorp te verklaren.

«De Uitvoerende Raad de wenschelijkheid daarvan inziende en aangezien deze zaak geen verder uitstel kan lijden;

«Besluit, naar aanleiding van art. 1088 van de Volksraadsbesluiten, dd. 23 Juli 1888, ZHed. den Staatspresident te adviseeren eene dergelijke proclamatie in de *Staatscourant* te doen publiceeren.»

Geen memorie aangenomen later dan één dag na opening ontvangen.

ART. 40. «De Raad besluit het Uitvoerend Raadsbesluit, thans aan de orde, onveranderd goed te keuren».

Het Uitv. Raadsbesluit (art. 245, dd. 8 Mei 1889) luidde als volgt:

Aan de orde: Beraadslaging over de wijze waarop zou kunnen worden te gemoet gekomen aan het bezwaar dat zich telken jare bij de behandeling van zaken door den Ed. Achtb. Volksraad doet gevoelen ten gevolge

---

¹⁾ Zie art. 2 Wet No. 3, 1871, Wetboek 1849—1885, pag. 442.

²⁾ Zie proclamatie in *Staatscourant* No. 428, dd. 3 April 1889.

van de bepaling van Volksraadsbesluit art. 418, dd. 6 September 1884 (verzameling Locale Wetten bl. 1164), dat memories nog 8 dagen na de opening der zitting bij den Edel Achtb. Volksraad kunnen worden ingezonden. 1)

«Besloten: Aan den Edel Achtbaren Volksraad voor te stellen genoemde bepaling van Volksraadsbesluit art. 418, dd. 6 September 1884, zoodanig te veranderen dat «één dag» in de plaats worde gesteld van «acht dagen.»»

ART. 44. «De Raad, gelet hebbende op Uitvoerende Raadsbesluit, art. 37, dd. 24 Januari 1889, thans aan de orde: besluit gemeld Uitv. Raadsbesluit goed te keuren met bijvoeging dat alle ambtenaren, alsmede politie, verplicht zijn de Wet te handhaven, en dat alle private personen die mishandeling aangeven een derde van de boete zullen ontvangen.»

Feder ambtenaar is verplicht de Wet tegen mishandeling van dieren te handhaven.

Het Uitv. Raadsbesluit luidde als volgt:

Aan de orde Minute r. 4343/87, inhoudende correspondentie betrekkelijk de Wet tegen mishandeling van dieren.

De Uitv. Raad, de wenschelijkheid inziende om maatregelen te nemen voor de behoorlijke uitvoering dezer Wet, en verder gelet hebbende op extract Volksraadsbesluit, art. 281, dd. 20 Mei 1889;

Besluit de Veldcornetten en Assistent-Veldcornetten in de verschillende dorpen en wijken speciaal opmerkzaam te maken op bepalingen dezer Wet en hun op te dragen dezelve krachtdadig te handhaven, terwijl verder bepaald wordt, dat ieder persoon, die eene overtreding van deze Wet bij de bevoegde autoriteiten aangeeft, en een vonnis doet verkrijgen, het een-derde gedeelte zal ontvangen van de eventuele boete, indien zoodanige boete betaald, en het aanzoek van het een-derde gedeelte gedaan wordt binnen één maand na den datum van de oplegging der boete.

ART. 49. «De Raad, gelet hebbende op Regeerings-missive, dd. 8 Mei 1889, thans aan de orde, neemt dezelve voor kennisgeving aan, en spreekt zijn blijdschap uit over het welslagen der Regeering, dat de onder-

1) Wetboeken 1849—1885. Echter niet pag. 1164 maar pag. 1264.

Zie Volksraadsbesluit van 5 Augustus 1886, Wetboek 1886—1887, pag. 86.

Zie Volksraadsbesluit van 1 Juni 1888, pag. 49.

Zie over behandeling van memories: Reglement van Orde voor den Volksraad der Z. A. Republiek. Afd. III: van memories. Wetboek 1886—1887, pag. 184.

handelingen geleid hebben tot zulk een bevredigend resultaat.» ¹⁾

VOLKSRAADSBESLUITEN, 10 MEI 1889.

ART. 67. «De Volksraad vereenigde zich bij acclamatie met de maatregelen der HoogEdele Regeering, genomen blijkens hare missive van den 9den Mei '89, thans aan de orde en de Uitv. Raadsbesluiten daarin vervat.»

De missive hier bedoeld is de volgende:

ART. 66. Na eene verdaging van 15 minuten werd op verzoek van ZHEd. den Staatspresident aan de orde gesteld de navolgende Regeerings-missive, dd. 9 Mei 1889, (VRR. 236/89), BB. 1156/89, R. 7338/88 en R. 11463/88.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 6 Mei 1889.

Aan den HoogEdAchtb. Heer Voorzitter
van den EdAchtb. Volksraad.

HoogEdAchtb. Heer,

Ik ben geïnstrueerd UEdAchtb. te berichten dat de Regeering, in termen van Volksraadsbesluit, art. 1088, dd. 29 September 1888, heeft besloten eene Commissaris te Johannesburg aan te stellen, met de macht van Speciaal Landdrost, ten einde alle achterstallige zaken aldaar af te doen.

Dit Uitv. Raadsbesluit luidde als volgt:

«Aan de orde Minute R. 7338/88, inhoudende verzoek van den Speciaal Landdrost te Johannesburg, om meerdere hulp, daar hij de zaken niet langer kan baas raken en er veel achterstallig werk is.

«De Uitv. Raad, de wenschelijkheid inziende dat de achterstallige zaken moeten worden afgehandeld en spoed vereischen, den Staatsprocureur daarover gehoord te hebben;

«Besluit om overeenkomstig Volksraadsbesluit, art. 1088, dd. 23 Juli 1888, een Commissaris met de macht van Speciaal Landdrost aldaar aan te stellen, ten einde alle achterstallige zaken af te doen.»

---

¹⁾ De hier bedoelde Regeerings-missive bracht den Raad in kennis dat den 20sten Juli 1888 te Vrijheid de uitwisseling der akten van ratificatie had plaats gehad, zoodat van af dien datum de Nieuwe Republiek deel uitmaakt van de Zuid-Afrikaansche Republiek.

Zie art. 16 van het Verdrag van Hereeniging, pag. 63.

Ingevolge dit besluit werd in *Staatscourant*, dd. 3 October 1888, waarvan een exemplaar hiernevens, een zoodanige proclamatie gepubliceerd.

Bij Uity. Raadsbesluit, art. 1, dd. 2 Januari 1889, werd besloten een tweede proclamatie te publiceeren, waarin werd besloten dat de bepalingen neergelegd in Uity. Raadsbesluit, art. 522, dd. 29 October 1888, reeds genoemd, ook zullen gelden ten aanzien van alle zaken ook *na* dien datum ter rolle geplaatst, totdat er andere voorziening zou worden gemaakt.

Dit Uity. Raadsbesluit luidde als volgt:

«Aan de orde Minute n. 11463/88, inhoudende brief van den Specialen Commissaris van Johannesburg, zeggende dat eene nieuwe proclamatie noodig is omdat de achterstallige zaken, die vóór den 24sten September 1888 ter rolle geplaatst waren, nu afgehandeld zijn en er nu voorziening moet gemaakt worden voor die achterstallige zaken na 24 September ter rolle geplaatst.

«Besloten dat de bepalingen, zooals neergelegd in Uity. Raadsbesluit, art. 522, dd. 24 September 1888, ook zullen gelden ten aanzien van alle zaken na dien datum ter rolle geplaatst totdat er andere voorziening zal worden gemaakt door de Regeering en dat alzoo zal geproclameerd worden.»

Staatscourant, dd. 9 Januari 1889, waarin deze laatste proclamatie werd geplaatst, gaat hiernevens.

De inliggende documenten, hierop betrekking hebbende, verzoek ik na behandeling beleefd terug te mogen ontvangen.

Ik heb, enz.,

(w. g.) DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

ART. 69. «De Raad, gelet hebbende op de Regeeringsmissive van den 8sten Mei '89 BB 1121/89, besluit de Regeering machtiging te verleen tot de aanstelling van een Resident Vrederechter ten dorpe Volksrust.»

Reg. gemachtigd
Res. Vrederechter
te Volksrust
aan te stellen.

ART. 71. «De Raad, gelet hebbende op de Regeeringsmissive van den 9den Mei '89, thans aan de orde, besluit de Regeering te machtigen de werking van de wet tot uitlevering van misdadigers aan de Kolonie van de Kaap de Goede Hoop te verlengen voor den tijd en onder de termen in de missive aan de orde vermeld.» ¹⁾

Verlenging van
Uitleverings-tractaat
met de Kaap de Goede
Hoop.

1) Zie pag. 45, waar in de noot verdere verwijzingen te vinden zijn,

De missive behelst het volgende Uitv. Raadsbesluit:

«Aan de orde minute n. 498284, inhoudende correspondentie over het in werking treden van een wet en van een tractaat van uitlevering met de Kaapkolonie.

«De Uitv. Raad, gelet hebbende op Volksraadsbesluit, art. 111, dd. 16 Mei 1888.

«Overwegende dat door verschillende omstandigheden nog geen tractaat van uitlevering met de Kaapkolonie is tot stand gekomen;

«Besluit aan den E. A. Volksraad voor te stellen de Regeering wederom te machtigen de werking van Wet No. 14, 1886, (genaamd de wet tot uitlevering van misdadigers van de Kolonie de Kaap de Goede Hoop) te verlengen voor een tijdperk niet te bovengaande een jaar van af datum van desbetreffend te nemen Volksraadsbesluit, wanneer op het tijdstip dat de werking van genoemde Wet No. 14, 1886, zou ophouden het te sluiten uitleveringstractaat met de Kaapkolonie nog niet van kracht is geworden.»

VOLKSRAADSBESLUITEN, 13 MEI 1889.

De Regeering kan op geproclameerde velden aanleg vergunnen van kabelspoorwegen tot vervoer van erts.

ART. 80. «De Raad, gelet hebbende op Uitv. Raadsbesluit, thans onder behandeling, besluit de Regeering te machtigen in termen van Volksraadsbesluit dd. 6 Mei 1887 ¹⁾, en zooveel mogelijk onder dezelfde bepalingen, gezegd Uitv. Raadsbesluit goed te keuren. De Regeering te machtigen zoodanige vergunning te verleenen alleen op de geproclameerde goudvelden, voor het aanleggen en exploiteeren van kabel- of luchtspoorwegen, uitsluitend voor het vervoer van kwarts van af de mijnen naar de batterijen, als het vervoer niet kan plaats vinden op andere wijze zonder dat de ontwikkeling der werken er onder lijdt of onmogelijk wordt.»

Goedkeuring Uitv. Raadsbesluit re onteigening ten behoeve der Witwatersrand-tram.

ART. 82. «De Volksraad, gelet hebbende op de Regeeringsmissive, dd. 10 Mei 1889, thans aan de orde, en op het daarin vervat besluit van den Uitvoerenden Raad, art. 5, dd. 8 Januari 1889, besluit zich te vereenigen met dat Uitvoerende Raadsbesluit.» ²⁾

¹⁾ Zie Wetboek 1886—1887, pag. 190. De macht aan de Regeering gegeven werd dus uitgebreid tot lucht- of kabel-spoorwegen.

²⁾ Dit Uitv. Raadsbesluit handelde over de onteigening ten behoeve der Witwatersrand-tram. Het is te vinden in Gouvernements Kennisgeving No. 10, in de Staatscourant van 9 Januari 1889.

VOLKSRAADSBESLUITEN, 14 MEI 1889.

ART. 86. «De Raad, gelet hebbende op Uitv. Raadsbesluit, art. 255, dd. 11 Mei 1889, en op de daarbij ingesloten correspondentie, vereenigt zich met de stappen door de Regeering in deze genomen.

De Stadsraad van Potchefstroom houdt op te bestaan.

«Verklaart dat de Stadsraad van Potchefstroom heeft opgehouden te bestaan.

«Besluit het Bestuur der stad wederom aan de Regeering op te dragen.

«Besluit dat er met alle baten en eigendommen zal worden gehandeld zooals voorgesteld en machtigt en draagt de Regeering verder op alle noodige maatregelen te nemen ter uitvoering van dit besluit.» ¹⁾

Overgangsbepalingen

ART. 97. «De Raad, gelet hebbende op Uitv. Raadsbesluit, dd. 3 April 1889, art. 165, besluit de HoogEdele Regeering te machtigen in termen van genoemd Uitv. Raadsbesluit en onder de voorwaarden daarin vervat, zeker stuk grond, zooals daarin beschreven, in het district Pretoria, als dorp te verklaren, onder den naam «Waterval.»

Uitlegging van het dorp Waterval.

Het Uitv. Raadsbesluit luidde als volgt:

«Aan de orde: Minute R. 1323/89 waarin register-nummer R. 1650/89 behelzende voorstel van den heer Langerman, Secretaris van de Republican and Colonial Agency and Trust Co., Limited, op zekere voorwaarden een dorp aan te leggen halfweg tusschen Pretoria en Johannesburg onder den naam Waterval.

«Besloten het voorstel aan te nemen, namelijk dat als een dorp zal uitgelegd worden onder den naam van Waterval onder nadere goedkeuring van den Ed. Achtb. Volksraad onder de volgende voorwaarden, dat de erven waarop de tegenwoordige hotel-bezigheid, stallen en uithuizen staan, zoomede de oorspronkelijke opstal en landerijen met geëvenredigde rechten van veeweide op de dorpsgronden als aan bezitters van erven zullen toekomen, zoomede 500 erven eerder te verkoopen dan het Gouvernement zal mogen doen, terwijl aan het Gouvernement kosteloos worden toegestaan 20 erven en een plaats voor spoor- en tramwegstatie benevens 100 erven en dat de verdere grond ten name van het Gouvernement getransporteerd zal worden.»

¹⁾ Het voorstel was dat alle baten en alle eigendommen van den Stadsraad, zoewel roerend als onroerend, zullen toevalen aan den Staat, en voor zoover er vast eigendom mocht zijn, dit zal worden getransporteerd op naam der Regeering. Zie Uitv. Raadsbesluit, art. 255, dd. 11 Mei 1889.

VOLKSRAADSBESLUIT, 15 MEI 1889.

Aankoop
Staatsdrukkerij
goedgekeurd.

ART. 104. «De Raad, gelet hebbende op de Regeeringsmissive van den 4den Mei 1889, thans aan de orde, en kennis genomen hebbende van den daarbij overgelegden staat, keurt de handelingen van de Regeering met betrekking tot den aankoop van drukkerij en materiaal volkomen goed en drukt zijn blijdschap uit dat de transactie is gebleken te zijn ten voordeele des lands en tot groote bezuiniging in de uitgaven der Staatskas. De Raad draagt de Regeering op dit besluit met staat ter algemeene informatie te publiceeren in de *Staatscourant*.»

VOLKSRAADSBESLUIT, 17 MEI 1889.

Goedkeuring
gezondh.-regulatiën
Klerksdorp en
machtiging aan
de Regeering
dienaangaande.

ART. 176. «De Raad, gelet hebbende op Uitv. Raadsbesluit, art. 157, dd. 1 April 1889, besluit zich daarmede te vereenigen en machtigt de Regeering tot het maken van wijzigingen en verdere bijvoegingen aan gemelde Regulaties als anderszins, zooals verzocht.» ¹⁾

De hierop betrekking hebbende Uitv. Raadsbesluiten luiden als volgt:

1o. Uitv. Raadsbesluit, art. 605, dd. 9 Nov. 1888.

«Aan de orde Minute R. 8479/88, inhoudende Gezondheids-Regulatiën voor het dorp Klerksdorp.

«Besloten dezelve goed te keuren, overeenkomstig art. 88 der zoogenaamde Goudwet en ze te doen publiceeren.»

2o. Uitv. Raadsbesluit, art. 157, dd. 1 April 1889.

«Aan de orde Minute R. 8479/88, waarin advies van den Staatsprocureur met de daarin aangegeven wijzigingen onder datum 29 Maart 1889 re additioneele gezondheids-bepalingen voor Klerksdorp.

«Besloten de vier voorgestelde additioneele artikelen ter goedkeuring van den E. A. Volksraad voor te leggen en voorts machtiging te vragen aan den E. A. Volksraad, dat de Regeering gerechtigd en gemachtigd worde verklaard om met advies en consent van den Uitv. Raad, het gezondheids comité van Klerksdorp gehoord, speciale belastingen op te leggen, bestemd voor de uitvoering

¹⁾ Deze gezondheids-regulatiën zijn gepubliceerd in het Bijvoegsel van de Staatscourant van Woensdag 22 Mei 1889.

der gezondheids-regulatiën van Klerksdorp, bestaande te wijzigen of af te schaffen, de wijze van inning dier belastingen te regelen met inbegrip van het stellen van straffen en om verder in en bij gezegde gezondheids-regulatiën zulke wijzigingen en toevoegingen te doen als zij wenschelijk of noodig zal oordeelen.»

30. Uity. Raadsbesluit, art. 267, dd. 14 Mei '89.

«Aan de orde Minute n. 8479/88 inhoudende correspondentie over gezondheids-regulatiën te Klerksdorp.

«De Uity. Raad, gelet hebbende op Uity Raadsbesluit, art. 615, dd. 9 November 1888, waarbij besloten werd gezondheids-regulatiën voor Klerksdorp in de *Staat-courant* te publiceeren, hetgeen geschied is in de *Staatscourant* van den 21sten November 1888.

«Verder gelet hebbende op Uity. Raadsbesluit art. 157, dd. 1 April 1889, waarbij verder besloten werd additioneële gezondheids-regulatiën voor Klerksdorp aan den E. A. Volksraad ter goedkeuring voor te leggen.

«Besluit om de gezondheids-regulatiën en de additioneële gezondheids-regulatiën hierboven bedoeld ter bekrachtiging aan den E. A. Volksraad voor te leggen en voorts aan den E. A. Volksraad te verzoeken dat de Regeering gerechtigd en gemachtigd worde (evenals ten aanzien van gezondheids-regulatiën van Johannesburg geschied is bij Volksraadsbesluit art. 931, dd. 7 Juli 1888) om met advies en consent van den Uity. Raad, na het gezondheids-comité van Klerksdorp gehoord te hebben, speciale belastingen op te leggen, bestemd voor de uitvoering der gezondheids-regulatiën te Klerksdorp, bestaande belastingen te wijzigen of af te schaffen, de wijze van inning dier belastingen te regelen, met inbegrip van het stellen van straffen en om verder in en bij gezegde gezondheids-regulatiën zulke wijzigingen en toevoegingen te doen als zij wenschelijk en noodig zal oordeelen.»

VOLKSRAADSBESLUITEN, 18 MEI 1889.

ART. 179. «De Raad, gelet hebbende op Uity. Raadsbesluit, art. 276, dd. 17 Mei 1889, besluit zich daarmede te vereenigen en aldus ook met de verandering van het woord «uitgever», voorkomende in art. 29, letter *b*, der Octrooiwet (Wet No. 6, 1887) in het woord «uitvinder».» ¹⁾

Verandering van
Wet No. 6, 1887,
(Octrooiwet).

---

1) Zie Wetboek 1886—1887, pag. 119.

Waar nog geen regulatiën voor Delvers-Comité zijn, hebben Mijncommissarissen het recht waterrechten te verleen.

ART. 181. «De Raad, gelet hebbende op Uitv. Raadsbesluit, art. 132, dd. 22 Maart 1889, besluit onder de bijzondere omstandigheden van het geval, zijn goedkeuring te hechten aan de maatregelen door den Uitv. Raad krachtens desbetreffende Wet genomen in zake het verleen van waterrechten.»

Het Uitv. Raadsbesluit luidde als volgt:

Aan de orde Minute R. 2162/89, waarin Minute van het Hoofd van het Mijnwezen, onder datum 21 Maart '89, omtrent het verleen van waterrecht.

De Uitv. Raad, de noodzakelijkheid van dien maatregel inziende;

Besluit zich daarmede te vereenigen en het Hoofd van het Mijnwezen op te dragen alzoo te handelen.

Het voorstel van het Hoofd van het Mijnwezen luidde als volgt:

«In aanmerking nemende het groote ongerief en de vele schade voor goudmijnmaatschappijen die begeerig zijn waterrechten te verkrijgen op hunne mijnpachten en claims, doordien op de verschillende goudvelden de regulaties van de Delvers-Comité's nog niet door de Regeering kunnen worden bekrachtigd, waardoor zij niet in staat zijn waterrechten te verleen die bij de Wet geldig zouden zijn, zoo is het dat de Uitv. Raad, om hierin ten spoedigste voorziening te maken krachtens art. 40, 1ste alinea, en in verband daarmede art. 88, 2de alinea, van de Wet 8, 1888, den Mijncommissarissen op die goudvelden waar nog geen regulatie voor het Delvers-Comité, door de Regeering zijn goedgekeurd, de macht gevende de aangevraagde waterrechten te verleen tot tijd en wijle de regulatie zijn goedgekeurd als wanneer het verleen van de waterrechten weder onder de macht van het Delvers-Comité zal vallen.»

Wijziging van art. 2, van het contract met de eigenaren van Klerksdorp.

ART. 183. «De Raad, gelet hebbende op Uitv. Raadsbesluit, art. 265, dd. 14 Mei 1889, thans aan de orde, vereenigt zich met hetzelfde, en besluit zijne goedkeuring te hechten aan de stappen door de Regeering genomen blijkens Uitv. Raadsbesluit, art. 192, dd. 5 April 1888, ten aanzien van de gemaakte wijziging van het daarin bedoelde contract, en draagt de Regeering op de zaak uit te voeren met inachtneming van het bovenstaande Commissie-rapport.» ¹⁾

¹⁾ Zie ook Volksraadsbesluit, art. 1192, dd. 14 Juli 1887, Wetboek 1886—1887, pagina 202.

Uitv. Raadsbesluit, art. 265, dd. 14 Mei 1889, luidt:

«Aan de orde: Minute R. 2798/89, inhoudende correspondentie naar aanleiding van eene memorie van de eigenaren van de erven te Klerksdorp, om wijziging van art. 2 van het contract met de Regeering.

«De Uitv. Raad, lettende op Uitv. Raadsbesluit, dd. 5 April 1888, art. 192 (in genoemde missive aangehaald);

«Verder lettende op het rapport der daarin bedoelde Commissie, dd. 26 Mei 1888;

«Besluit aan den EdAchtb. Volksraad voor te stellen het Uitv. Raadsbesluit, dd. 5 April 1888, art. 192, goed te keuren en de Regeering op te dragen om met inachtneming van het bedoelde Commissie-rapport, uitvoering aan deze zaak te geven.»

Uitv. Raadsbesluit, art. 192, dd. 5 April 1889, luidt:

«Aan de orde: Minute R. 2798/88, inhoudende verzoek van den heer J. Siddle, namens de eigenaren van de erven te Klerksdorp, eene wijziging te mogen verkrijgen van art. 2 van het contract tusschen hen en de Regeering aangaande bouwgrond;

«De Uitv. Raad, in aanmerking nemende, dat het buiten de macht van de Uitv. Raad is eene wijziging in het gezegd contract aan te brengen, doch de billijkheid van het verzoek inziende;

«Besluit eene Commissie te benoemen bestaande uit den Mijncommissaris en den Landmeter Anderson, ten einde die gronden zoodanig af te bakenen naar de grootte, geen 2 morgen te boven te worden gegaan als in het belang der reizigers mogelijk zou zijn en zulke schikkingen tusschen de eigenaren te maken als zooveel mogelijk zal strekken tot tevredenheid dier eigenaren en den Landmeter alzo te doen opmeten, ten einde den Uitv. Raad in staat te stellen zulks voor den EdAchtb. Volksraad ter beoordeeling voor te leggen.

ART. 185. «De Raad, gehoord Uitv. Raadsbesluit art. 280, dd. 18 Mei 1889, vereenigt zich met hetzelfde en machtigt alzo de Regeering in termen daarvan tot het kwijtschelden van dubbel Heerenrecht op de overdracht van plaatsen, vroeger behoord hebbende tot Stellaland en thans tot de Z. A. Republiek; de Raad verder van oordeel zijnde dat dezelfde bepaling behoort te gelden ten aanzien van plaatsen vroeger behoord hebbende tot Land Gosen en thans tot de Z. A. Republiek, machtigt de Regeering ook in die gevallen te handelen als boven.»

Kwijtschelding van dubbel Heerenrecht op overdracht van plaatsen v. Stellaland en Land Gosen aan de Z. A. Republiek.

VOLKSRAADSBESLUIT, 20 MEI 1889.

Opdracht aan
Regering in zake
boomluis.

ART. 189. «De Volksraad, kennis genomen hebbende van het Uitvoerende Raadsbesluit en de Proclamatie van ZHed. den Staatspresident over de vernietiging der Australische boomluis, en gelet hebbende op Volksraadsbesluit art. 1094, besluit dat gemelde Proclamatie voorloopig van kracht zal blijven, en draagt aan de Regering op om dadelijk een doortastend onderzoek in te stellen of er geen beter middel dan uitroeijing der boomen te vinden is voor de bestrijding der boomluis.»

VOLKSRAADSBESLUIT, 21 MEI 1889.

De Raad verdaagt
om Johannesburg te
bezoeken.

ART. 211. «De Raad, gelet hebbende op de onder behandeling zijnde uitnoodiging, van oordeel zijnde dat een gehoor geven daaraan bevorderlijk zal zijn aan de algemeene belangen des lands, besluit elk lid dezer vergadering in de gelegenheid te stellen van die vriendelijke uitnoodiging gebruik te maken; met dat doel den Raad op morgen middag ten 5 ure te verdagen tot Maandag morgen des voormiddags ten 9 ure, en het comité van ontvangst hiervan telegrafisch bericht te doen.» ¹⁾

VOLKSRAADSBESLUITEN, 27 MEI 1889.

Aanstelling van derde
officieel lid in den
Uitv. Raad.

ART. 253. «De Volksraad, in overweging genomen hebbende het Uitv. Raadsbesluit, art. 260, dd. 13 Mei 1889, gelet hebbende op de dringende aanvraag der Regering om meer hulp in den Uitv. Raad, kennis genomen hebbende van de vele veranderingen sedert 1873 aangebracht in de samenstelling van den Uitv. Raad, in aanmerking nemende de verklaring der beide rechtsgeleerde adviseurs van de Regering, dat het verkiezen van nog een lid van den Uitv. Raad niet in strijd zal zijn met de bestaande wetten des lands, gelet hebbende op de voorgelegde memories, besluit nog een officieel lid voor den Uitv. Raad te verkiezen als notulenhouders

1) De uitnoodiging hier bedoeld was van een comité te Johannesburg tot bezichtiging van de mijnen en van Johannesburg zelf.

van den Raad, met dezelfde toelage als aan de non-officieele leden wordt toegestaan. ¹⁾

ART. 256. «De Volksraad besluit dat het pas gekozen officieel lid en notulenhouders van den Uitv. Raad in dienst zal blijven voor den tijd van 3 jaar en dat de gezegde ambtenaar beëdigd zal worden voor den Uitv. Raad.

Het derde officieel lid tevens notulenhouders van den Uitv. Raad heeft 3 jaar zitting. Beëdiging.

VOLKSRAADSBESLUITEN, 28 MEI 1889.

ART. 281. «De Volksraad besluit de Regeering op te dragen een Voorstel van Wet op te stellen op het houden van loterijen en dat voorstel zoo mogelijk nog in deze zitting aan den Volksraad voor te leggen.»

Oprichting aan Reg. om wetsvoorstel te maken loterijen tegengaande.

ART. 284. «De Raad, gelet hebbende op Uitv. Raadsbesluit, art. 283, dd. 22 Mei '89, neemt de mededeeling daarin gedaan voor kennisgeving aan en draagt de Regeering op om na uitvoering der Wet No. 3, 1885, hetwelk de Raad vertrouwt dat thans met het oog op de dringende noodzakelijkheid daartoe, spoedig en op doortastende wijze zal geschieden, de correspondentie met Harer Majesteits Regeering te hervatten.» ²⁾

Hernieuwde opdracht aan Regeering om met H. M. Regeering te correspondeeren over verandering van de Conventie re immigratie van Koelies en andere Aziaten.

Het Uitv. Raadsbesluit luidde als volgt:

Aan de orde minute R. 4095/87, inhoudende correspondentie over het inkomen van Arabieren, enz.

De Uitv. Raad, gelet hebbende op de opdracht van den EdAchtb. Volksraad, vervat in besluit art. 41, dd. 9 Mei 1888;

Verder gelet hebbende op de correspondentie over dit onderwerp, ingezonden door den Britschen Agent;

Overwegende dat nog steeds maatregelen door de Regeering worden genomen om Wet No. 3, 1885, uit te voeren;

Dat zoolang zulks nog niet geheel is gedaan het

1) Zie Grondwet, art. 65, Wetboek 1849—1885, pag. 46.
 " Overeenkomst tusschen de Republiek Lijdenburg en de Zuid-Afrikaansche Republiek, 1860, art. 15, Wetboek 1849—1885, pag. 137.
 " Volksraadsbesluit, art. 42, dd. 9 April 1860 " " " " 140.
 " " 135, dd. 19/20 Oct. 1874 " " " " 597.
 " Bijlage Grondwet, art. 2, " " " " 680.
 " " " " " " " " " " 1025.
 " " " " " " " " " " 1215.
 " " " " " " " " " " 1274.
 " " " " " " " " " " 1274.
 2) Zie Volksraadsbesl., art. 41, dd. 9 Mei '86, pag. 37, en de verwijzingen aldaar.

onmogelijk is na te gaan of die Wet al dan niet beantwoordt en het derhalve niet wenschelijk is voor dien tijd te correspondeeren met Harer Majesteits Gouvernement over verandering der Conventie met het oog op dit punt;

Besluit de zaak aan den EdAchtb. Volksraad voor te leggen, ten einde het besluit van dat EdAchtb. Lichaam te verkrijgen.

ART. 286. «De Volksraad, gelet hebbende op Uitv. Raadsbesluit, thans aan de orde, besluit de Regeering te machtigen Water-regulaties op te trekken, hoofdzakelijk voor Ventersdorp, Klerksdorp en andere dorpen waar het noodzakelijk mocht zijn.» ¹⁾

VOLKSRAADSBESLUIT, 29 MEI 1889.

Regeering gemachtigd waterregulatiën te maken waar het noodzakelijk is.

ART. 292. «De Raad, de thans aangenomen motie S. W. Burger-J. v. d. Merwe overwogen hebbende, de noodzakelijkheid inziende eenige wijzigingen aan te brengen in de Schoolwet, Wet No. 1, 1882, ter bevordering van het onderwijs, stelt deze motie met dit besluit in handen der Regeering, ten einde nog in deze zitting de bedoelde wijzigingen aan den Raad voor te leggen, die zich voornamelijk zullen bepalen bij: 1o. het verstrekken van grooter aanmoediging aan geëxamineerde onderwijzers; 2o. een betere regeling ten aanzien van de inspectie van scholen; 3o. het wijzigen van de bepalingen in zake de Opleidingsschool, in dier voege dat deze zal beantwoorden aan het doel waarvoor ze is opgericht.»

VOLKSRAADSBESLUIT, 7 JUNI 1889.

Verslaggevers worden niet toegelaten in de Volksraadszaal tenzij voorzien van toegangskarten.

ART. 379. «De Volksraad, gelet op art. 92 van het Reglement van Orde, waardoor de gelegenheid is geopend aan verslaggevers, om op een geschikte plaats in de Volksraadszaal plaats te nemen.

«Overwegende dat daarvan misbruik wordt gemaakt, gelijk blijkt uit:

«1o. een stuk in de *Transvaal Advertiser* van den 1sten Juni 1889, waarin, en nog wel onjuist, werd ge-

¹⁾ De Water-regulaties voor Ventersdorp zijn te vinden in de Staatscourant van 10 Juli 1889, Regeerings Kennisgeving No. 187.

rapporteerd een privaat gesprek van den Edel Achtb. Voorzitter met een der leden van den Volksraad;

«2o. den brief van den Ed. Achtb. Voorzitter aan den Editeur van de *Transvaal Advertiser*, dd. 6 Juni 1889;

«3o. het antwoord van den Editeur van de *Transvaal Advertiser* aan den Ed. Achtb. Voorzitter van den Volksraad, van denzelfden datum;

«Besluit 1o. dat geen verslaggever meer zal toegelaten worden tot de plaats bedoeld in art. 92 van het Reglement van Orde, tenzij voorzien van een toegangskaart, uitgereikt en geteekend door den Voorzitter en den Secretaris van den Volksraad;

«2o. dat geen zulke toegangskaart zal mogen worden uitgereikt aan een verslaggever van de *Transvaal Advertiser*.»

Geen toegangskaart tot de Volksraadszaal mag uitgereikt worden aan den verslaggever van den *Transvaal Advertiser*.

VOLKSRAADSBESLUIT, 12 JUNI 1889.

ART. 404. «Het Uitv. Raadsbesluit aan de orde, art. 311, dd. 1 Juni 1889, werd thans bij acclamatie goedgekeurd.»

Stichting Hoogeschool.

Het Uitv. Raadsbesluit luidde als volgt:

«Aan de orde Minute R. 5827/89, inhoudende missive van den Wd. Superintendent van Onderwijs namens het bestuur van de opleidingsschool inhoudende voorstel ter oprichting van eene Hoogeschool of Universiteit te Pretoria en aanstelling van een of meer professoren naar gelang der behoeften.

«Besloten zijne instemming daarmede te betuigen en aan den Ed. Achtb. Volksraad voor te stellen het voorstel van het bestuur van de opleidingsschool aan te nemen en daarvoor eene som van £20,000 op de begrooting te plaatsen.»

VOLKSRAADSBESLUIT, 13 JUNI 1889.

ART. 410. De Raad, vereenigde zich eenparig met het Uitv. Raadsbesluit.

Leden der Commissie voor Hollandsche Studiebeurzen zijn gerechtigd tot reizen verblijfkosten volgens tarief voor Hoofdanbtenaren.

Dit luidt:

Uitv. Raadsbesluit, art. 338, dd. 7 Juni 1889.

Aan de orde: Minute R. 4699/89, inhoudende verzoek der Commissie voor de Hollandsche Studiebeurzen om

nu, na reeds jaren lang haar werk gratis te hebben gedaan, eene toelage te mogen ontvangen.

Besloten aan den EdAchtb. Volksraad voor te stellen aan de Leden der Commissie voor de Hollandsche Studie-beurzen reis- en verblijfkosten volgens tarief voor Hoofdambtenaren toe te kennen. ¹⁾

VOLKSRAADSBESLUIT, 14 JUNI 1889.

Bepalingen
aangaande het dorp
Ohrigstad.

ART. 419. «De Raad, gelet hebbende op Uitv. Raadsbesluit, dd. 29 Mei '89, art. 302, besluit zijn goedkeuring te hechten aan gezegd Uitv. Raadsbesluit, onder de volgende bepalingen:

- «a. Dat er eene oproeping zal geschieden voor den tijd van 6 maanden, binnen welken termijn alle private personen hunne rechten zullen moeten bewijzen voor erven op het oude dorp Ohrigstad, na welken datum alle aanspraken vervallen zullen verklaard worden.
- «b. Na welken datum de HEd. Regeering gezegd dorp zal laten opmeten in erven en dezelve op publieke veiling te verkoopen.
- «c. De andere aangrenzende gronden, niet benoodigd voor de dorpsgronden, te doen opmeten en te verpachten volgens Volksraadsbesluit, dd. 22 Juli 1885, art. 951.»

Het Uitv. Raadsbesluit luidde als volgt:

Aan de orde: Minute n. 3920/89, inhoudende verzoek van J. A. Erasmus, om het oude dorp Ohrigstad te mogen huren.

«Besloten: aan den EdAchtb. Volksraad voor te stellen de Regeering te machtigen de dorpsgronden van Ohrigstad en den aangrenzenden beschikbaren Gouvts. grond op te laten meten in stukken grond en die te verpachten voor 21 jaren, met opdracht de eventuele rechten van private personen op de vroegere erven van Ohrigstad te compenseeren of die te laten houden, de Regeering de macht te hebben een zekeren termijn te stellen waarbinnen de personen die aanspraak maken, zich zullen hebben te melden en na afloop waarvan geen aanspraken meer in aanmerking zullen worden genomen.»

---

1) Zie Wet No. 7, 1886, Wetboek 1886—1887, pag. 28.

VOLKSRAADSBESLUIT, 17 JUNI 1889.

ART. 443. «De Raad, gelet hebbende op het Uitv. Raadsbesluit, thans onder behandeling, vragende de toelage van den Voorzitter te verhoogen, besluit zulks te doen met 10s. per dag, in te gaan van heden.» ¹⁾

Verhooging van de toelage aan den Voorzitter van den EdAchtb. Volksraad.

VOLKSRAADSBESLUIT. 18 JUNI 1889.

ART. 448. «De Raad, gelet op Uitv. Raadsbesluit, art. 320, dd. 5 Juni '89, gelet op de memorie van Ds. H. L. Neethling, verzoekende voorziening te maken voor de opvoeding en het onderwijs van zekere doofstomme kinderen, gelet op de noodzakelijkheid om eveneens voorziening te maken voor de opvoeding en het onderwijs van blinden, gelet op de wenschelijkheid om zulke kinderen te doen onderwijzen binnenslands;

Opdracht aan de Reg. om te voorzien in opvoeding en onderwijs van blinde of doofstomme kinderen.

«Besluit: de Regeering op te dragen, zonder verwijl de noodige maatregelen te nemen voor de oprichting van een Instituut voor doofstommen en een Instituut voor blinden, daartoe den benodigden onderwijzer of de benodigde onderwijzers te ontbieden en voor het een en ander een zoodanige som op de Begrooting te plaatsen als voor deze doeleinden moge noodig zijn; een nadere regeling of Wet betreffende dit onderwijs aan den Volksraad voor te leggen bij de eerstvolgende gewone zitting.»

VOLKSRAADSBESLUIT, 19 JUNI 1889.

ART. 454. «De Raad, gelet hebbende op de memorie van den WelEerw. Heer Ch. Johannes en 14 anderen, dd. Bergen, district Wakkerstroom, 29 Maart 1889, besluit zich te vereenigen met het Commissierapport en memorialisten dienovereenkomstig bericht te doen.

Toekenning v. grond aan de gemeente te Lüneburg.

«De Raad, verder gelet hebbende op de memorie van Ch. H. Gevers en 26 anderen, dd. Lüneburg, 11 April 1889, en op de omstandigheid dat deze gemeente heeft gebouwd op grond die zij meende aan haar toe te komen, doch die later gebleken is niet aan haar te behooren, en dat er voldoende gronden kunnen worden aangevoerd, om aan te toonen dat deze gemeente hierdoor

1) Tot nu toe was het salaris van den Voorzitter gelijk aan dat der Leden.

eene groote teleurstelling heeft ondervonden en ook schade heeft geleden, en de Raad van gevoelen is dat zij in hare nederzetting op bedoelden grond op bona fide wijze gehandeld heeft, besluit alhoewel deze gemeente krachtens Volksraadsbesluit, art. 267, van het jaar 1888, geen aanspraak op toekenning van grond kan maken, haar niettemin wegens genoemde redenen en in dit speciaal geval, door middel van de Regeering, toe te kennen, een zoodanig stuk grond als de Regeering moge noodig en dienstig achten.» ¹⁾

VOLKSRAADSBESLUIT, 20 JUNI 1889.

Opdracht aan de Regeering om jurisd. en onderlinge verh. van Commissarissen en Ondercommiss. te regelen.

ART. 473. «De Raad, gelet hebbende op de memories van P. J. Gouws en anderen, en F. J. Veldman en anderen, thans aan de orde, besluit zich niet te kunnen vereenigen met de aanbeveling der Memorie-Commissie, en de Regeering, in overleg met den Superintendent van Naturellen, op te dragen, de macht en jurisdictie van Commissaris en Ondercommissaris en hunne verhouding onderling duidelijk te bepalen, en wel zoo en in dier voege, dat memorialisten, door die vastgestelde jurisdictie en verhouding, in staat worden gesteld te weten in welke opzichten ze zich met hunne klachten of bezwaren kunnen wenden tot den Commissaris en in welke tot den Ondercommissaris. Memorialisten dienovereenkomstig te worden geïnformeerd.»

Verblijfkosten van Jurieleden verhoogd tot £1 per dag.

ART. 474. Aan de orde kwam nu eene memorie van J. J. Fourie Sr., H. J. H. Glas en 129 anderen, dd. district Pretoria, 25 Januari 1889, verzoekende dat de verblijfkosten voor jurieleden mogen worden verhoogd tot minstens £1 per dag (vrr. 85/89).

Het rapport der Memorie-Commissie luidde als volgt:

«Uwe Commissie vereenigt zich met memorialisten en beveelt den Ed. Achtb. Volksraad aan een besluit te passeeren, waarbij aan jurieleden voor verblijfkosten één pond sterling per dag wordt toegekend.»

ART. 475. «De aanbeveling werd met algemeene stemmen goedgekeurd; de HEd. Regeering en memorialisten dienovereenkomstig te worden geïnformeerd.» ²⁾

---

1) Zie Volksraadsbesluit van 14 Juni 1887, Wetboek 1886—1887, pag. 197.

2) De gemeente van Luneburg is een Duitsche gemeente.

2) Zie Gouvernements Kennisgeving No. 69, 1879, Wetboek 1849—1885, § 7, pagina 717.

VOLKSRAADSBESLUIT, 21 JUNI 1889.

ART. 481. Met de enkele stem van den heer S. W. Burger tegen werd het Uitv. Raadsbesluit art. 373, dd. 20 Juni 1889, goedgekeurd.

Het Uitv. Raadsbesluit luidde als volgt:

Aan de orde minute r. 6023a/89, inhoudende verzoek van D. J. Kruger, om te bepalen, dat wanneer daar eene kwestie is aangaande bakens of grond tusschen twee partijen en indien genoemde partijen niet overeen kunnen komen aangaande eene eindbeslissing en de Veldkornet in de zaak betrokken is, dan de naastbijwonende Veldkornet of Landdrost een eindbeslisser zal benoemen.

«De Uitvoerende Raad, lettende op Volksraadsbesluit art. 184, dd. 21 Mei 1885, waarbij besloten werd dat aan-art. 26 van de wet op de generale opmeting het volgende werd toegevoegd. ¹⁾

«Wanneer een der partijen in gebreke blijft of weigert een arbiter of eindbeslisser te benoemen of wanneer beide partijen niet kunnen overeenkomen omtrent een eindbeslisser, dan zal de Baken-Commissie als Commissie gemachtigd zijn, die benoeming te doen in plaats van hem, die alzoo in gebreke blijft of weigert.»

Besluit: aan den Ed. Achtb. Volksraad voor te stellen om aan art. 26 van de Wet op de Generale Opmeting zooals gewijzigd door Volksraadsbesluit art. 184, dd. 21 Mei 1885, toe te voegen eene nieuwe alinea van den volgenden inhoud:

«Indien de Baken-Commissie of een der leden daarvan in de zaak in kwestie is gemengd of betrokken, dan zal de Uitvoerende Raad in de plaats van de Baken-Commissie treden, wat aangaat het doen der benoemingen in de vorige alinea bedoeld.»

VOLKSRAADSBESLUIT, 22 JUNI 1889.

ART. 496. «De Raad, lettende op de memorie thans aan de orde, besluit dat een som van £10,000 op de begrooting geplaatst zal worden als oorlogs- en kommando-fonds, de Regeering op te dragen dat fonds te beleggen of te bewaren op zulk een wijze als de Uitvoerende Raad zal goedvinden.

Stichting van
Oorlogsfonds.

1). Zie Wetboek 1849—1885, pag. 1265, en ook de noot aldaar.

Opracht aan de
Regeering hierover.

«De Raad besluit verder de Regeering op te dragen, indien mogelijk nog in deze zitting een voorstel van wet op een oorlogs- en kommando-fonds aan den Volksraad voor te leggen.»

VOLKSRAADSBESLUIT, 25 JUNI 1889.

Toekenning pensioen
aan de Weduwe
van den gewezen
Consul-Generaal
van Matabeleland.

ART. 526. «De Raad, gelet hebbende op de memorie van J. S. Laffnie, P. J. de Jager en 13 anderen, dd. Ermelo, 15 Maart 1889, besluit dat de Regeering uit Staatskas aan de weduwe van den gewezen Consul-Generaal van Matabeleland zal betalen een jaarlijksch pensioen ten bedrage van £300 tot op den tijd waarop zij zich weder in het huwelijk moge begeven en na dien tijd een jaarlijksch pensioen van £200 voor haar leven, alles met dien verstande dat eenigerlei pensioen, hetwelk haar van Khama door bemiddeling van de Britsche en deze Regeering moge geworden, zal worden gestort in 's lands kas.

VOLKSRAADSBESLUITEN, 27 JUNI 1889.

Opracht aan de
Regeering om regelen
op te trekken tot
het tegengaan van
veediefstal.

ART. 546. »De Raad, gelet hebbende op de memories van W. J. J. Kok en 38 anderen, en van P. J. Schutte en 55 anderen, uit het district Potchefstroom, met het daarbij ingediende Commissie-rapport, thans onder behandeling, besluit genoemde memories te verwijzen naar de HoogEdele Regeering om zoodanige regelen of bepalingen te maken, opdat zooveel mogelijk de diefstallen worden tegengegaan, en zooveel mogelijk aan den wensch van memorialisten te voldoen en zoodanige regelen of bepalingen in tijds te doen publiceeren voor de aanstaande gewone zitting van den EdAchtb. Volksraad.»

Geld tot reparatie van
weg geweigerd, waar
een Districtsraad is.

ART. 560. «De Raad, gelet hebbende op het Commissie-rapport en daarmede in verband de memorie van G. P. Viljoen en 61 anderen, aan de orde, vragende een som geld tot repareeren van zeker pad;

«Besluit memorialisten te antwoorden dat aan hun verzoek niet kan worden voldaan, aangezien zij een Districtsraad hebben.» ¹⁾

---

1) Zie Wet No. 1, 1887, Wetboek 1886—1887, art. 12, pag. 91.

VOLKSRAADSBESLUIT, 28 JUNI 1889.

ART. 584. «De Raad, gelet hebbende op de memorie uit Ermelo, van D. F. v. Aardt, J. Z. Moolman en anderen, vragende om wijziging van het permitstelsel, voor den aankoop van ammunitie en in verband daarmee op het Commissie-rapport, besluit zich niet te kunnen vereenigen met het rapport; en de kosten ter verkrijging van een permit te verminderen, door die te stellen op een sixpence in plaats van een shilling elk.» ¹⁾

Kosten tot verkrijging van permit voor aankoop van ammunitie verminderd.

VOLKSRAADSBESLUIT, 15 JULI 1889.

Art. 965. «De Volksraad besluit de memorie, wat aangaat het nemen van gezondheidsmaatregelen, te verwijzen naar de Regeering, als zijnde de zorg en de macht daarvan in hare handen, en besluit verder dat geen Stadsraad zal worden ingesteld op een standplaatsdorp.»

Zorg voor gezondh.-maatregelen berust bij de Regeering. Op standplaatsdorp kan geen Stadsraad worden opgericht.

ART. 982. «De Raad, gelet hebbende op de wenschelijkheid, om, zolang de toestand der finantien zulks toelaat, een zekere som ter beschikking van de Regeering te plaatsen, ten einde daaruit prijzen beschikbaar te stellen, bestaande uit zulke sommen als nader door de Regeering te bepalen, welke prijzen aan de beste schutters zullen worden toegekend, bij het houden der jaarlijksche schijfschieten onder zoodanige regelen en voorschriften als door de Regeering zullen worden voorgesteld, besluit tot dezen maatregel over te gaan. De beschikbare som voor de geheele Republiek te belooopen £2000, getrokken te worden uit den reeds goedgekeurden post «Onvoorziene Uitgaven» en dit bedrag pro rata onder de districten te worden verdeeld, ongeveer naar gelang van het aantal burgers van elk district.»

Prijzen toegekend aan de beste schutters.

VOLKSRAADSBESLUITEN, 17 JULI 1889.

ART. 1037. «De Volksraad, lettende op de Uitv. Raadsbesluiten, thans aan de orde, besluit dat op de begrooting onder het hoofd «Registrateur van Akten» zal worden geplaatst een post: «Verantwoordelijke Klerk (Registrateur van Octrooien) £400.»

Instelling van het ambt v. Registrateur van Octrooien.

¹⁾ Zie Wet No. 6, 1873, artt. 4, 5, 6 en 7, Wetboek 1849—1885, pag. 518.

Opdracht aan de Regeering om bepalingen te maken voor het bergen van licht ontvlambare stoffen.

ART. 1038. De Raad vereenigde zich eenparig met het Regeeringsvoorstel vervat in de Regeeringsmissive dd. 15 Juli 1889 (VRR. 412/89).

Deze missive luidde:

«Aan de orde: Bespreking van de gevaren, welke liggen in het ontbreken van bepalingen op het bergen van licht-ontbrandbare stoffen als paraffine en dergelijke.

De Uitv. Raad de nadeelen inziende van het onvoorwaardelijk doen oprichten van bergplaatsen of pakhuizen om petroleum, paraffine of andere licht ontbrandbare en ontplofbare stoffen te bergen, binnen de bebouwde kom van steden of dorpen of andere plaatsen, waar zulks gevaar kan opleveren.

Van oordeel zijnde dat 't alleszins wenschelijk is, bepalingen vast te stellen voor het oprichten van dergelijke inrichtingen en het aanwijzen van plaatsen voor berging in het belang van de veiligheid van personen en goederen.

Overwegende dat hierin zoo spoedig mogelijk dient te worden voorzien.

Besluit den Ed. Achtb. Volksraad voor te stellen de Regeering te machtigen om met consent en advies van den Uitv. Raad zulke bepalingen te maken welke in deze noodig of wenschelijk mochten zijn, met de bevoegdheid om daaraan strafbepalingen toe te voegen wegens eventueele overtreding.»

VOLKSRAADSBESLUIT, 18 JULI 1889.

ART. 1040. «De Raad, gelet hebbende op Uitv. Raadsbesluit, art. 437, dd. 13 Juli 1889, vragende dat de Raad voorziening moge maken voor de Weduwe van wijlen J. J. Meintjes, besluit zich met gemeld Uitv. Raadsbesluit niet te kunnen vereenigen, aangezien de Raad het niet raadzaam acht pensioenen of ronde sommen toe te kennen bij besluit.» ¹⁾

ART. 1042. «De Raad hechtte met algemeene stemmen zijn goedkeuring aan Uitvoerend Raadsbesluit, art. 446, dd. 17 Juli 1889.» ²⁾

Het Uitv. Raadsbesluit luidde als volgt:

«Aan de orde: Minute R. 2139/88, inhoudende correspondentie over het sluiten van uitleveringstractaten.
«De Uitv. Raad, lettende op art. 9 van Wet No. 9,

1) Zie art. 30, pag.

2) Zie Locale Wetten 1886—1887, pag. 134.

Pensioen geweigerd aan de weduwe J. J. Meintjes.

Wijziging van art. 9 van Wet No. 9, '87.

1887 (zijnde de wet regelende de algemeene voorwaarden, waarop ten aanzien van uitlevering van misdadigers verdragen met vreemde Staten of Koloniën kunnen worden gesloten), waarin bepaald wordt, dat de aanvraag van uitlevering zal geschieden langs diplomatieken weg, nader te omschrijven bij het tractaat;

«Overwegende, dat de woorden «langs diplomatieken weg» in sommige gevallen moeielijkheden opleveren bij het sluiten van een uitleveringscontract;

«Besluit aan den Ed. Achtb. Volksraad voor te stellen te bepalen:

- «1o. Dat in de eerste alinea van art. 9 van genoemde wet de woorden: «zal gedaan worden langs diplomatieken weg, nader te omschrijven bij het tractaat,» worden veranderd in de woorden: «zal gedaan worden op een nader in het tractaat te omschrijven wijze;»
- «2o. Dat in art. 10 van genoemde wet de woorden: «langs diplomatieken weg» zullen worden vervangen door de woorden: «bedoeld in het voorgaande artikel.»»

ART. 1044. «De Raad vereenigde zich eenparig met Uity. Raadsbesluit, art. 443, dd. 16 Juli 1889. ¹⁾

Wijziging van art. 102 van Wet No. 1, 1886.

Het Uity. Raadsbesluit luidde als volgt:

Aan de orde: Minute r. 2128/89, inhoudende correspondentie over het vervoer van Gouvernementspassagiers op de posten.

«De Uity. Raad, lettende op de bepalingen vervat in art. 102 van Wet No. 1, 1886 (voor de betere regeling van het Postwezen in de Zuid-Afrikaansche Republiek), overwegende dat het in sommige gevallen wenschelijk is postcontracten aan te gaan, waarin geen vrij vervoer van Gouvernementspassagiers wordt bedongen;

«Besluit daartoe machtiging aan den EdelAchtbaren Volksraad te vragen.»

ART. 1047. «De Raad, gelet hebbende op Uity. Raadsbesluit, art. 378, dd. 25 Juni 1889, besluit geen toekenning in grond te kunnen doen aan de Ned. Herv. of Geref. Gemeente te Lijdenburg, naardien het uit het Uity. Raadsbesluit zelf blijkt er aan de Kerk van Lijdenburg reeds 4 plaatsen zijn toegekend en eene verdere toekenning als bedoeld, in strijd zou zijn met Volksraadsbesluit, art. 540, dd. 14 Juni 1887.» ²⁾

Toekenning van meerderen grond aan de Ned. Herv. of Geref. Gem. te Lijdenburg geweigerd.

1) Zie Locale Wetten, 1886—1887, pag. 20.

2) Zie Locale Wetten, 1886—1887, pag. 197.

PROCLAMATIEN

DOOR

ZHE^D. DEN STAATSPRESIDENT.

Voorzieningen voor
Hof van Specialen
Rechterlijken Comm.
te Johannesburg.

NADEMAAL het gebleken is, dat de werkzaamheden van den Specialen Landdrost te Johannesburg, gedurende den laatsten tijd zoo talrijk geweest zijn dat vele zaken niet door hem zijn kunnen worden afgedaan.

En nademaal het wenschelijk en noodzakelijk is dat deze onafgedane zaken zoo spoedig mogelijk worden afgehandeld en den Specialen Landdrost daartoe de gelegenheid ontbreekt;

Gelet hebbende op Volksraadsbesluit artikel 1088, dd. 23 Juli 1888, gepubliceerd in *Staatscourant* No. 395, dd. 15 Augustus 1888, en op Uitvoerende Raadsbesluit artikel 1, dd. 2 Januari 1888;

Gezien hebbende dat alle zaken, die voor den 24sten September ter rolle waren geplaatst nu zijn afgehandeld;

Gezien hebbende de noodzakelijkheid nu voorziening te maken voor de zaken na dien datum ter rolle geplaatst;

Zoo is het, dat ik bij deze proclameer, gelast en vaststel, dat alle bepalingen, zooals neergelegd in Uitv. Raadsbesluit, art. 522, dd. 24 September, aangehaald in mijne proclamatie, dd. 2 October, *Staatscourant* van den 3den October 1888, ook zullen gelden ten aanzien van alle zaken na den 24sten September ter rolle geplaatst, totdat er andere voorzieningen door de Regeering dien-aangaande zullen worden gemaakt;

En zij het verder vastgesteld en bepaald, dat alle wetten, costumen en gebruiken, bestaande ten aanzien van het Hof van den Specialen Landdrost, eveneens van kracht zullen zijn en zullen gelden voor het Hof van den Specialen Rechterlijken Commissaris.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand ten Gouvernementskantore te Pretoria, op heden den 5den Januari 1889.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

W. EDUARD BOK,
Staatssecretaris.

NADEMAAL de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek het wenschelijk heeft geoordeeld het stuk grond van Zandfontein, district M. W. Stroom, waarop Volksrust gelegen is, te verklaren tot een dorp.

Volksrust
geproclameerd
tot dorp.

Zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek gelet hebbende op Volksraadsbesluit, art. 1088, dd. 23 Juli 1888, met advies en consent van den Uitv. Raad, blijkens art. 144 der notulen, dd. 26 Maart 1889, bij deze proclameer en bekend maak, dat van af den 27sten Maart 1889, op den genoemden grond een dorp zal zijn, onder den naam van Volksrust, en dat de gemelde grond een dorpsgrondgebied zal zijn, onderworpen aan de administratie, de controle en het bestuur van de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek, en dat de administratie en het bestuur er van in handen zal gesteld worden van zoodanige ambtenaren als daartoe reeds aangesteld zijn of hierna door de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek zullen worden aangesteld.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand ten Gouvernementskantore te Pretoria, op heden, den 9den dag van Maart A. D. 1889.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

W. EDUARD BOK,
Staatssecretaris.

NADEMAAL de wenschelijkheid gebleken is om de Gewijzigde Wet No. 8, 1885, bekend als de Wet op het delven van en handel drijven in edele metalen en edelgesteenten in de Z.-A. Republiek, ook van toepassing te maken op kwikzilver;

Kwikzilver moet
beschouwd worden
te zijn edel metaal,
vallende onder art. 2,
Gewijzigde Wet No. 8,
1885.

Zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, in termen van en met verwijzing naar artikel 2 van genoemde Gewijzigde Wet No. 8, 1885, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, blijkens art. 202 der notulen, dd. 16 April 1889, hiermede proclameer en bekend maak, dat van af proclamatie dezer, kwikzilver zal beschouwd worden als te zijn een der edele metalen, vallende onder de bepalingen der meergenoemde Gewijzigde Wet No. 8, 1885, en dat derhalve alle bepalingen

dier Wet van af dien datum ook van toepassing zullen zijn op het delven van en handel drijven in kwikzilver in de Z. A. Republiek.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand ten Gouvernementskantore, te Pretoria, op dezen 16den dag van April 1889.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

W. EDUARD BOK,
Staatssecretaris.

Bepalingen tegen het zich verspreiden van de Australische luis.

NADEMAAL het noodig gebleken is bepalingen te maken om de verbreiding van de Australische boomluis tegen te gaan, en nademaal de Ed. Volksraad, bij zijne besluiten van den 23sten en 24sten Juli respectievelijk, artikels 1088 en 1094 der notulen, de HEd. Regeering gemachtigd heeft daarvoor voorziening te maken; ¹⁾

Zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitv. Raad, blijkens art. 214 der notulen, dd. 23 April 1889, hiermede verklaar, proclameer, en beveel als volgt:

ART. 1. Ieder eigenaar of bewoner van gronden, boomen of planten dragende, waarop de Australische boomluis voorkomt, is verplicht die boomen of planten om te kappen en te vernietigen, zonder dat hij daardoor of daaruit eenige schadevergoeding van welken aard ook zal kunnen vorderen.

2. Indien de eigenaar of bewoner nalatig is om geheel en behoorlijk te voldoen aan de verplichting bedoeld in artikel 1, zal hij gestraft worden met eene boete van ten hoogste vijf pond sterling, bij wanbetaling te vervangen door gevangenisstraf van ten hoogste acht dagen, en bovendien zal de omkapping en vernietiging der aangetaste boomen en planten geschieden van wege de Regeering op kosten van den eigenaar of bewoner naar verkiezing der Regeering, zonder dat de eigenaar of bewoner daaruit of daarvoor eenige schadevergoeding van de Regeering zal kunnen vorderen.

3. Een ieder is verplicht om onmiddellijk vrijen en ongehinderden toegang te verleen aan alle personen voorzien van een order van de Regeering, of van

1) Zie Wetboek 1849—1885, pagg. 686, 709, 720.

harentwege, hetzij om onderzoek te doen of op boomen of planten de Australische luis voorkomt, hetzij om boomen en planten waarop die luis reeds gevonden is om te kappen en te vernietigen.

Overtreding van dit artikel zal voor elke maal gestraft worden met een geldboete niet te boven gaande tien pond sterling, bij wanbetaling te vervangen door gevangenisstraf van ten hoogste veertien dagen.

4. Dit besluit treedt in werking onmiddellijk na de publicatie er van in de *Staatscourant*.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand ten Gouvernementskantore te Pretoria, op heden, den 23sten dag van April 1889.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

W. EDUARD BOK,
Staatssecretaris.

NADEMAAL aan de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek gebleken is, dat het wenschelijk is, dat ter bevordering van goede orde en veiligheid en ter handhaving der wetten, de plaatsen: Emmenis No. 997, Oorschot No. 1003, Sassenheim No. 1001, Heemstede No. 1000, De Bilt No. 1010, Oosterbeek No. 1004, Ameide No. 1002, Loenen No. 999, Hilversum No. 998, Brommers No. 1005, Jozefsdal No. 1007, Schoonoort No. 1008, Welgelegen No. 1009, bekend als de Moodiesgronden, gelegen in het district Lijdenburg, worden gesteld onder de jurisdictie van de bevoegde ambtenaren van de Zuidkaap of Barberton goudvelden.

Moodies gronden
gebracht onderjurisd.
van de bevoegde
ambtenaren van de
Zuidkaap goudv.

Zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, op grond van art. 28b der gewijzigde Wet No. 8, 1885, hiermede proclameer, dat gezegde plaatsen van af den datum van publicatie dezer proclamatie, zullen ressorteeren onder de jurisdictie van de bevoegde ambtenaren der Zuidkaap of Barberton goudvelden.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand ten Gouvernementskantore te Pretoria, op heden den 28sten dag van Mei 1889.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

Dr. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Palmietfontein
gebracht onder jurisd.
van den Verantw. Kl.
van Katdoornbosch.

NADEMAAL aan de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek gebleken is, dat het wenschelijk is dat, ten meerderen gerieve van het publiek, de plaats Palmietfontein, gelegen in het district Potchefstroom, worde gesteld onder de jurisdictie van den Verantwoordelijken Klerk van Katdoornbosch.

Zoo is het dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, op grond van art. 28b der gewijzigde Wet No. 8, 1885, hiermede proclameer, dat gezegde plaats van af den datum van publicatie dezer proclamatie, zal ressorteeren onder de jurisdictie van den Verantwoordelijken Klerk, van Katdoornbosch, in plaats van onder die van den Mijncommissaris van Klerksdorp.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand ten Gouvernementskantore te Pretoria, op heden, den 28sten dag van Mei 1889.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

Dr. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Plaatsen gebracht
onder jurisdictie v. d.
bevoegde ambtenaren
der Witwatersrand
goudvelden.

NADEMAAL aan de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek gebleken is, dat het wenschelijk is, dat ter bevordering van goede orde en veiligheid en handhaving der wetten, de plaatsen: Goudkoppie, No. 33, Olifantsvlei, No. 136, Diepkloof No. 158, Misgund, No. 96, Vierfontein, No. 130, Olifantsvlei, No. 86, Rietvlei No. 126, Klipriviersberg, No. 222, Palmietfontein, No. 229, Elandsfontein, No. 235, (reeds gedeeltelijk geproclameerd als publieke delverij), Roodekop, No. 264, Rooikop, No. 60, Witpoort, No. 297, Rietfontein, No. 324, Weltevreden, No. 20, Geduld, No. 134, Cloverfield, No. 345, Klipfontein, No. 206, Wolfefontein, thans Holfontein, No. 227, Knoppiesfontein, No. 181, Putfontein, No. 24, Modderfontein, No. 112, Vlakfontein, No. 442, (reeds gedeeltelijk geproclameerd als publieke delverij), Kleinfontein, No. 157, Klipfontein, No. 242, Witkoppie, No. 87, Rietfontein, No. 341, (reeds gedeeltelijk geproclameerd als publieke delverij), Rietfontein, No. 17, Doornfontein, No. 323, (het nog niet geproclameerd gedeelte, uitgezonderd het omheinde gedeelte van Doornfontein, No. 323, hetwelk ook de werf van den heer F. J. Bezuidenhou insluit), Mooifontein, No. 14, Klipfontein, No. 342, Braamfontein, No. 142, Middelfontein, No. 402 (allen gelegen in het

district Heidelberg); alsmede: Vlakfontein, No. 44, Waterval, No. 591, (beide gelegen in het district Pretoria), worden gesteld onder de jurisdictie van de bevoegde ambtenaren der Witwatersrand Goudvelden.

Zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, op grond van art. 28*b* der gewijzigde Wet No. 8, 1885, hiermede proclameer, dat gezegde plaatsen van af den datum van publicatie dezer proclamatie, zullen ressorteeren onder de jurisdictie van de bevoegde ambtenaren der Witwatersrand Goudvelden.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand ten Gouvernementskantore te Pretoria, op heden, den 23sten dag van Juli 1889.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

Dr. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

NADEMAAL het aan de Regeering dezer Republiek wenschelijk is gebleken dat de werking van Wet No. 14, 1886 (genaamd de Wet tot uitlevering van misdadigers aan de Kolonie de Kaap de Goede Hoop), te verlengen, zooals uitgedrukt in Uitv. Raadsbesluit art. 249, dd. 9 Mei 1889, luidende als volgt: ¹⁾

Werking van Wet
No. 14, 1886, voor
één jaar verlengd.

«Aan de orde minute r. 4982/84, inhoudende correspondentie over het in werking treden van een wet en van een tractaat van uitlevering met de Kaapkolonie.

«De Uitv. Raad, gelet hebbende op Volksraadsbesluit art. 141, dd. 16 Mei 1888;

«Overwegende dat door verschillende omstandigheden nog geen tractaat van uitlevering met de Kaapkolonie is tot stand gekomen;

«Besluit aan den E. A. Volksraad voor te stellen de Regeering wederom te machtigen de werking van Wet No. 14, 1886 (genaamd de wet tot uitlevering van misdadigers van de Kolonie de Kaap de Goede Hoop), te verlengen voor een tijdperk niet te bovengaande een jaar van af datum van desbetreffend te nemen Volksraadsbesluit, wanneer op het tijdstip dat de werking van genoemde Wet No. 14, 1886, zou ophouden het te sluiten uitleveringstractaat met de Kaapkolonie nog niet van kracht is geworden.»

1) Zie Wetboek 1886—1887, pag. 56, en de verwijzingen aldaar.

En nademaal bij besluit van den E. A. Volksraad art. 71, dd. 10 Mei 1889, door dit E. A. Lichaam is besloten dat de Regeering der Z. A. Republiek gemachtigd wordt de werking van gezegde Wet tot uitlevering van misdadigers aan de Kolonie de Kaap de Goede Hoop te verlengen voor den tijd van één jaar en onder de termen in bovengenoemd Uitv. Raadsbesluit vermeld.

Zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, bij deze proclameer en vaststel dat de werking van de Wet No. 14, 1886 (genaamd de Wet tot uitlevering van misdadigers aan de Kolonie de Kaap de Goede Hoop) zal worden verlengd voor den tijd van één jaar, in te gaan van af den 10den Mei 1889.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand ten Gouvernementskantore te Pretoria, op heden, den 23sten dag van Augustus 1889.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gebruik
groot Natalsch
transportpad
verplichtend gesteld.

NADEMAAL het aan de Regeering der Z.-A. Republiek wenschelijk is gebleken dat alleen gebruik zal worden gemaakt van het groote Natalsche pad naar en door het dorp Volksraad gaande;

Zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, hiermede proclameer en vaststel, dat alleen het transportpad van uit Natal komende naar Volksrust, door Laingsnekstraat, voor verkeer mag gebruikt worden en dat de andere paden uit Natal bij Volksrust langs gaande zullen worden afgesloten en niet mogen worden gebruikt.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand ten Gouvernementskantore te Pretoria, op heden, den 20sten dag van September 1889.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

GOUVERNEMENTS KENNISGEVING.

KOPIE UITV. RAADSBSLUIT, ART. 5, DD. 8 JANUARI 1889.

Aan de orde: Minute R. 171/89, inhoudende door den Regeerings-Commissaris ingezonden Concept Uity. Raadsbesluit, zooals overeengekomen in den Uity Raad op gisteren.

De Uity. Raad, na hetzelfde goed nagegaan te hebben en ziende dat het correct is:

Besluit: dat besluit, luidende als hieronder, te passeeren en in de eerstvolgende *Staatscourant* te publiceeren.

NADEMAAL bij Volksraadsbesluit, art. 1070, dd. 20 Juli 1888, is goedgekeurd, een contract tusschen de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek, en de Ned. Zuid-Afrikaansche Spoorweg-Maatschappij, voor den aanleg en de exploitatie van een tramweg over den Witwatersrand en voor de ontginning van het Boksburger kolenveld;

Onteigening gronden ten behoeve van den Boksburg tramweg.

Nademaal art. 6 van dat contract bepaalt, dat alle terreinen benoodigd voor den tramweg en voor de verder in dat art. 6 genoemde doeleinden door de Regeering tijdig ter beschikking van gezegde maatschappij zullen worden gesteld (onder vergoeding door de maatschappij van de eventueel door de Regeering voor die terreinen uit te betalen sommen).

Nademaal het hoog noodzakelijk is, dat die terreinen nu ter beschikking worden gesteld van gezegde maatschappij;

Zoo is het, dat de Uity. Raad, gelet hebbende op Volksraadsbesluit, art. 1088, dd. 23 Juli 1888, en verder op art. 59 van de Wet op het delven van en handel drijven in edele metalen en edelgesteenten in de Zuid-Afrikaansche Republiek, hierbij vaststelt en bepaalt als volgt:

1. De terreinen benoodigd voor den tramweg, enz., van Boksburg naar Johannesburg, waarvan de teekeningen ter inzage zullen worden neergelegd ten kantore der gezegde maatschappij, op de plaats Elandsfontein, of zulk ander kantoor als de Regeering later mocht aanwijzen, en die op den grond door baken en kielspitten (voren of greppen) zooveel mogelijk zijn aangewezen en afgebakend, worden hierbij geheel onttrokken aan de beschikking der vroegere eigenaars en alle andere personen, die vroeger, d. w. z. tot datum dezer, eenig

recht, hoe ook genaamd, daarop of daartoe konden doen gelden.

2. De terreinen, bedoeld in art. 1, zullen van af datum dezer geheel en al en onbepert ter beschikking zijn van gezegde maatschappij voor de doeleinden van het in den aanhef genoemde contract, met dien verstande dat het verkeer en de afloop van het water niet mogen worden belemmerd en dat te dien aanzien gehandeld moet worden overeenkomstig de voorschriften der Regeering, en verder dat handenwerk door de Maatschappij niet mag worden vernietigd gedurende drie weken na datum dezer, gedurende welken tijd gelegenheid bestaat de waarde dier werken te taxeeren met het oog op de eventueel te geven schadevergoeding.

3. Ieder persoon die het vrije gebruik van de terreinen, bedoeld in art. 1, of de uitvoering der werken op die terreinen belemmert, belet of daaraan moeilijkheden in den weg legt, zal gestraft worden met een boete niet te bovengaannde vijf en twintig pond sterling, subsidiair veertien dagen gevangenisstraf voor elke overtreding, onaan gezien de civiele actie tot schadevergoeding waaraan hij zich blootstelt.

4. De terreinen, bedoeld in art. 1, zullen op naam der Regeering worden getransporteerd.

Zij die door de onttrekking van den eigendom of andere rechten recht vermeenen te hebben op schadevergoeding, hebben zicht te dien einde binnen drie maanden schriftelijk aan te melden ten kantore van den Staatssecretaris.

Indien tusschen Regeering en rechthebbenden tot geen minnelijke schikking kan worden gekomen, zal de schadevergoeding worden bepaald door arbiters, waarvan één door elk der twee partijen zal worden benoemd met referte tot een door de arbiters gekozen en van te voren benoemden scheidsrechter, die, indien de arbiters niet overeen komen op één of meer punten in geschil, over zoodanige punten beslissen zal.

5. Bij de bepaling der schadevergoeding zullen onder meer de volgende begalingen in het oog worden gehouden:

a. Vergoeding wordt alleen gegeven voor werkelijk geleden directe schade en in geen geval voor winstderving.

b. Geen handelingen gedaan op of na datum dezer die het bedrag der schade zouden kunnen verhoogen, noch ook handelingen wanneer ook gedaan, met het oog op en ten doel hebbende eene verhooging van de te geven vergoeding, zullen in aanmerking worden genomen.

- c. Geen vergoeding wordt gegeven voor onttrekking (onteigening) van het aangewezen benodigd wegterrein (alleen uitgezonderd door de Regeering uitgegeven standplaatsen) maar alleen voor wegruiming, vernieling of schade van of aan handenwerk.
- d. De vergoeding voor een standplaats zal kunnen bestaan uit een andere standplaats.

GOUVERNEMENTS KENNISGEVING.

KOPIE UITV. RAADSBSLUIT, ART. 663, DD. 15 OCTOBER 1889.

Aan de orde: Minute R. 6658,89, inhoudende correspondentie over den tramweg langs den Witwatersrand.

De Uitv. Raad, overwegende het contract voor den bouw en de exploitatie van den tramweg langs den Witwatersrand, en in het bijzonder art. 6 daarvan.

Verder overwegende Volksraadsbesluit, art. 1243, dd. 2 Augustus 1889, er op lettende dat het hoog noodzakelijk is dat de terreinen noodig voor den tramweg van Johannesburg naar Krugersdorp en dien van Boksburg naar het stuk Gouvernementsgrond, «De Springs», onmiddellijk ter beschikking worden gesteld van de Ned. Z.-A. Spoorweg-Maatschappij, met wie bovenbedoeld contract is gesloten;

Verder gelet op Volksraadsbesluit, art. 1245, dd. 2 Augustus 1889, en op art. 59 van de Wet op het delven van en handel drijven in edele metalen en edelgesteenten in de Z.-A. Republiek.

Besluit hierbij vast te stellen en te bepalen als volgt:

1. De terreinen benodigd voor den tramweg van Johannesburg naar Krugersdorp, en dien van Boksburg naar het stuk Gouvernementsgrond «De Springs», waarvan de teekeningen zullen worden neergelegd ten kantore der gezegde Maatschappij, of zulk ander kantoor als de Regeering later mocht aanwijzen en die op den grond door bakens en kielspitten (voren of greppen) zooveel mogelijk zullen worden aangewezen en afgebakend, worden hierbij geheel onttrokken aan de beschikking der vroegere eigenaars en alle andere personen, die vroeger, d. w. z. tot datum dezer, eenig recht, hoe ook genaamd, daarop of daartoe konden doen gelden.

Onteigening gronden ten behoeve van den Boksburg tramweg.

2. De terreinen bedoeld in art. 1, zullen van af datum dezer geheel en al en onbeperkt ter beschikking zijn van de gezegde Maatschappij voor de doeleinden van het in den aanhef genoemde contract, met dien verstande dat het verkeer en de afloop van het water niet moge worden belemmerd, en dat te dien aanzien gehandeld moet worden overeenkomstig de voorschriften der Regeering, en verder dat handenwerk niet door de Maatschappij mag worden vernietigd gedurende drie weken na datum dezer, gedurende welken tijd gelegenheid bestaat de waarde dier werken te taxeeren met het oog op de eventueel te geven schadevergoeding.
3. Ieder persoon die het vrije gebruik van de terreinen, bedoeld in art. 1, of de uitvoering der werken op die terreinen belemmert, belet of daaraan moeielijkheden in den weg legt, zal gestraft worden met eene boete niet te boven gaande 25 ponden sterling., subsidiair 14 dagen gevangenisstraf voor elke overtreding, onaangezien de civiele actie tot schadevergoeding waaraan hij zich blootstelt.
4. De terreinen bedoeld in art. 1, zullen op naam der Regeering worden getransporteerd. Zij die door de onttrekking van den eigendom of andere rechten recht vermeenen te hebben op schadevergoeding, hebben zich te dien einde binnen drie maanden schriftelijk aan te melden ten kantore van den Staatssecretaris. Indien tusschen de Regeering en rechthebbenden tot geen minnelijke schikking kan worden gekomen, zal de schadevergoeding worden bepaald door arbiters, waarvan één door elk der twee partijen zal worden benoemd met referte tot een door de arbiters gekozen en van te voren benoemden scheidsrechter, die indien de arbiters niet overeen kunnen komen op één of meer punten in geschil, over zoodanige punten beslissen zal.
5. Bij de bepaling der schadevergoeding zullen onder meer de bepalingen in het oog worden gehouden genoemd in Uitv. Raadsbesluit, art. 5, dd. 8 Januari 1889, gepubliceerd in *Staatscourant* van 9 Januari 1889, onder Gouvernements Kennisgeving No. 10, zooals goedgekeurd bij Volksraadsbesluit, art. 82, dd. 13 Mei 1889, in zake de schadevergoeding voor terreinen benoodigd voor den aanleg van den tramweg over den Witwatersrand.

GRONDWET ¹⁾

VAN DE

ZUID-AFRIKAANSCH E REPUBLIEK.

ALGEMEENE BEPALINGEN.

- (*) ART. 1 (1). Deze Staat zal den naam dragen van de Zuid-Afrikaansche Republiek ²⁾. Naam van den Staat.
- (*) 2 (2). De Regeeringsvorm van dezen Staat zal zijn die eener Republiek. Regeeringsvorm.
- (*) 3 (3). Zij wil zich bij de beschaafde wereld als een onafhankelijk en vrij volk erkend en geëerbiedigd zien. De Republiek onafhankelijk en vrij.
- (*) 4 (4). Het volk zoekt geen uitbreiding van grondgebied, en wil die alleen volgens rechtvaardige beginsels, wanneer het belang der Republiek die uitbreiding raadzaam maakt. Het volk verlangt geen uitbreiding van grondgebied.
- 5 (5). Het volk wil zijn grondgebied, gelegen in Zuid-Afrika, ongeschonden bezitten en in bezit houden. De grenzen worden bij proclamatie bekend gemaakt. Grondgebied ongeschonden te worden bezeten.
Grenslijnen bij proclamatie te worden bepaald.
- (*) 6 (6). Zijn grondgebied staat voor iederen vreemdeling open, die zich aan de wetten dezer Republiek onderwerpt. Allen, die zich op het grondgebied dezer Republiek bevinden, hebben gelijke aanspraak op bescherming van personen en goederen. Vreemdelingen toegelaten zich alhier te vestigen.
Bescherming van persoon en goed.

¹⁾ Zie Wetboek 1849—1885, pag. 35—69, 115, 116, 117—123, 679—683, 1025—1028.

Zie Wetboek 1886—1887.

Volksraadsbesluit art. 208, dd. 27 Juni 1887, pag. 201.

Zie Gouvernements-Kennisgeving, gepubliceerd in de *Staatscourant* van 13 Febr. 1889, No. 42, uitvoering gevende aan Uitv. Raadsbesluit art. 97, dd. 12 Febr. 1889.

Volksraadsbesluit art. 247, dd. 22 Mei 1889.

Volksraadsbesluit art. 604, dd. 1 Juli 1889.

Volksraadsbesluiten artt. 998—1000, 1002, 1004—1007, 1009, 1010, dd. 16 Juli 1889.

Volksraadsbesluiten artt. 1013, 1017—1028, 1031, 1033, 1035, dd. 17 Juli 1889.

Zie ook *Staatscourant* van 28 Sept. 1892, No. 617, Gouvernements-Kennisgeving No. 355.

²⁾ Dit artikel is onveranderd gebleven en is daarom evenals alle volgende onveranderde artikelen (*) gemerkt. De cijfers tusschen haakjes geven het corresponderende nummer van het artikel aan met dat in de Grondwet van 1858, Wetboek 1849—1885 pag. 35 e. v., voor verwijzingen zie men dus aldaar.

Open gronden zijn het eigendom van den Staat.

Maatschappelijke vrijheid hoe in stand te worden gehouden.

Uitbreiding des Evangeliums toegelaten.

Geene gelijkstelling tusschen blanken en gekleurden. Slavernij niet toegelaten.

Onafhankelijkheid van den Staat.

De Volksraad het hoogste gezag des lands.

Voorgesteldewetten 3 maanden vooruit te worden gepublic.

De Uitvoerende Raad.

Orde aan krijgsmagt toevertrouwd.

Rechterlijke macht.

7 (7). De in dit grondgebied gelegene gronden of plaatsen, die heden nog onuitgegeven zijn, worden verklaard eigendommen van den Staat te zijn.

8 (8). Het volk eischt de meest mogelijke maatschappelijke vrijheid, en verwacht die van het behoud van zijn godsdienstig geloof; van de nakoming zijner verbintenissen; van zijne ondergeschiktheid aan wet, orde en recht en de handhaving van dezelve.

Het volk laat de uitbreiding van het Evangelium toe onder de heidenen, onder bepaalde voorzorgen tegen bedrog of misleiding ¹⁾.

9 (9). Het volk wil geen gelijkstelling van gekleurden met blanke ingezetenen toestaan ²⁾.

(*) 10 (10). Het volk wil geene slavenhandel, noch slavernij in deze Republiek dulden.

11 (11). Het volk behoudt uitsluitend aan zich de bescherming en verdediging van de onafhankelijkheid en onschendbaarheid van den Staat, overeenkomstig de wetten.

(*) 12 (12). Het volk geeft de Wetgeving in handen van eenen Volksraad, het hoogste gezag des lands, bestaande uit vertegenwoordigers of lasthebbers des volks, door de stemgerechtigde burgers gekozen; doch alleen voor zoo verre, dat aan het volk drie maanden tijds zal gelaten zijn, om over eene voorgestelde Wet zijn oordeel aan den Volksraad desverkiezende te kunnen inleveren; behalve die Wetten, die geen uitstel kunnen lijden.

13 (13). Het volk draagt de voorstelling en uitvoering der Wetten op aan den Staatspresident, welke tevens de benoemingen van alle landsambtenaren aan den Volksraad ter goedkeuring voorlegt.

14 (14). Het volk vertrouwt de handhaving der orde toe aan de krijgsmacht, de politie en andere personen daartoe door de Wet aangewezen ³⁾.

15 (15). Het volk stelt de rechterlijke macht in handen van een Hoog Gerechtshof, Landdrosten, Gezworenen en zoodanige ambtenaren als door de Wet met rechterlijke bevoegdheid zullen worden bekleed, en laat die aan hun oordeel en geweten over, om volgens de landswetten te handelen ⁴⁾.

¹⁾ Zie Volksraadsbesluit art. 56, dd. 12 Mei 1885, Wetboek 1848—1885, pag. 608. Zie ook noot ³⁾ aldaar.

²⁾ Zie behalve de noot ²⁾ ad art. 9 Wetboek 1849—1885, pag. 36 ook Londense Conventie art. 9 en 19 zelfde Wetboek pag. 1256 en 1258. Zie Volksraadsbesluit art. 41, dd. 9 Mei 1888 ante pag. 37, en Volksraadsbesluit art. 418, dd. 8 Juni 1888 ante pag. 50.

Zie Volksraadsbesluit art. 284, dd. 28 Mei 1889 ante pag. 151.

³⁾ Zie Wetboek 1849—1885, Wet No. 3, 1881, art. 15, pag. 1027 en Wet No. 8, 1885, art. 68, pag. 1390. Dit artikel is door latere herzieningen niet veranderd.

⁴⁾ Zie ante Wet No. 1, 1888, ante pag. 1.

- 16 (16). Het volk zal jaarlijks van den Volksraad eene begrooting van algemeene inkomsten en uitgaven voor den Staat ontvangen en daaruit vernemen hoeveel ieders belasting zal belooopen.
- (*) 17 (17). Potchefstroom, gelegen aan de Mooirivier, zal de hoofdplaats der Republiek en Pretoria de zetel van het Gouvernement zijn.
- (*) 18 (18). Alle diensten ten behoeve van het algemeen gevorderd, worden door het algemeen beloond.
- (*) 19 (19). Vrijheid van drukpers is toegestaan, mits de drukker en uitgever verantwoordelijk blijven voor al de stukken die eerschennis, belediging of aanranding van iemands karakter bevatten.

Jaarlijksche begroo-
tingswet te worden
gepasseerd

Hoofdplaats en zetel
van Gouvernement.

Algemeene diensten
te worden beloond.

Vrijheid der druk-
pers.

OVER DE BESCHERMING EN VERDEDIGING VAN DEN STAAT.

20 (22). Het (volk) zal geen andere vertegenwoordigers in den Volksraad aanstellen, dan degenen die lidmaten eener Protestantsche Kerk zijn ¹⁾.

Volksraadsleden
moeten tot een Pro-
test. kerk behooren.

21 (24). Het volk verlangt den opbouw, de bloei en de welvaart van den Staat, en uit dien hoofde voorziening in de behoefte aan schoolonderwijzers.

Welvaart van den
Staat door benoe-
ming van onder-
wijzers te worden
beverderd.
Maatregelen tot het
voeren van oorlog.

(*) 22 (25). Zoo ook, dat in tijd van vrede voorzorgende maatregelen genomen worden, om een oorlog te kunnen voeren of te wederstaan.

(*) 23 (26). Ingeval van vijandelijken inval van buiten, zal een ieder zonder onderscheid gehouden zijn om met de uitvaardiging der oorlogswet zijnen bijstand daartoe te verleenen.

Ieder inwoner ver-
plicht hulp te ver-
leenen bij invallen.

24 (27). Geen tractaat of bondgenootschap met buitenlandsche mogenheden of volkeren mag bekrachtigd worden, dan nadat de Volksraad daarover zijn gevoelen heeft kenbaar gemaakt, zullende het tractaat volgens het oordeel van den Volksraad goedgekeurd en vastgesteld of afgekeurd worden, met uitzondering van die traktaten, welke de Regeering bij Wet of Volksraadsbesluit gemachtigd is aan te gaan ²⁾.

Tractaten of bond-
genootschappen met
buitenlandsche mo-
genheden, enz., ver-
eischen de goedkeu-
ring des Volksraads.

25 (28). Bij voor den Staat dreigend gevaar of in oorlogstijd zal de beoordeeling over het al of niet raadzame van zoodanig tractaat of bondgenootschap, aan den Commandant-Generaal, met overleg van den Krijgsraad, overgelaten worden, indien de commando's in het veld zijn, en er geen tijd is om den Uitvoerenden Raad te raadplegen.

In tijd van dreigend
gevaar of oorlog kan
de Commandant-
Generaal met den
krijgsraad in zooda-
nig tractaat of bond-
genootschap treden.

¹⁾ In de gewijzigde Grondwet is het woord "volk" uitgelaten, ik heb het duidelijkshalve ingevoegd. De uitlating is waarschijnlijk het gevolg van het wegvallen der 2 voorgaande artikelen. Zie oude Grondwet 1858. Zie ook Wetboek 1849—1885. Volksraadsbesluit 11 Juni 1873, art. 153, pag. 525.

²⁾ Zie Volksraadsbesluit art. 999, dd. 16 Juli 1889.

OVER DEN VOLKSRAAD, HET HOOGSTE GEZAG OF DE
WETGEVENDE MACHT.

De Volksraad het
hoogste gezag.

Volksraadsleden
zijn geene ambte-
naren,

Getal van leden des
Volksraads. Ver-
eischen ten voor Volks-
raadsleden.

(*) 26 (29). De Volksraad zal het hoogste gezag des
lands zijn, en de Wetgevende Macht.

(*) 27 (30). Als vertegenwoordigers des volks zijn
zij geen Landsambtenaren.

Gekleurden noch
bastaarden te wor-
den toegelaten in
vergaderingen.
Geen officier of gesa-
lerieerd ambtenaar
verkiezbaar.

28 (31). De Volksraad zal ten minste uit twaalf leden
bestaan, deze moeten de volgende vereischen bezitten:
zij moeten 30 jaren oud, in de Republiek geboren en
vijftien achtereenvolgende jaren stemgerechtigde bur-
gers der Zuid Afrikaansche Republiek geweest en lid-
maten van eene Protestantische Kerk zijn, in de Repu-
bliek wonen en vast eigendom in het grongebied der
Zuid Afrikaansche Republiek bezitten. Geen personen
van een openlijk slecht gedrag of die een onteerend
vonnis ten hunnen laste gehad hebben, geene niet ge-
rehabiliteerde bankroeters of insolventen van waar ook
zullen verkiezbaar zijn; zij mogen elkander niet bestaan
in de betrekking van vader en zoon of stiefzoon; geen
gekleurden, noch bastaarden zullen toegelaten worden
in onze vergaderingen. Tevens zal geen krijgsofficier
en ook geen ambtenaar van den Staat, die als zoodanig
een vast, hetzij jaarlijksch of maandelijksch salaris
geniet, als lid van den Volksraad verkiezbaar zijn. Een
ieder is gerechtigd, wanneer hij daarvan het bewijs kan
leveren, het aan den Staatspresident in te zenden, voor
dat zoodanig lid zitting neemt. Ingeval het bewijs
voldoende overtuigend is, zal de Staatspresident, voor
de opening van de zitting, hetzelfde aan den Voorzitter
van den Volksraad ter hand stellen, en op de verwij-
dering van het betrokken lid aandringen ¹⁾.

Verkiezing van
Volksraadsleden.

29 (32). De leden van den Volksraad worden door de
meerderheid van stemmen door de kiezers van elk dist-
rict gekozen. Niemand zal beschouwd worden als lid
verkozen te zijn tenzij hij bij de kiezing de stemmen van
minstens zestig stemgerechtigde burgers op zich heeft
vereenigd. Ieder die binnen de Republiek geboren is en
den ouderdom van 21 jaren bereikt heeft, of genaturali-
seerd is, zal stemgerechtigd burger zijn. De Volksraads-
leden worden verkozen voor den tijd van vier jaren ²⁾.

Ieder burger van 21
jaar bezit stemrecht.

Volksraadled. voor
4 jaren gekozen.

Verkiezbaarheid af-
hankelijk van uit-
noodiging door min-
stens 25 burgers.
Burgers kunnen een
ander distrikt ver-
tegenwoordigen.

30 (33). Niemand zal verkiezbaar zijn tenzij hij vooraf
eene uitnoodiging, onderteekend door minstens 25 stem-
gerechtigde burgers heeft ontvangen. De kiezers van
het eene distrikt kunnen ook hunne stem uitbrengen
op een persoon in een ander distrikt wonende ²⁾.

¹⁾ Zie Wetboek 1886—1887. Reglement van Orde voor den Volksraad
der Z. A. Republiek art. 4, pag. 172.

Zie Volksraadsbesluit art. 322, dd. 30 Mei 1888 ante pag. 49.

²⁾ Zie mijn noot ad art. 28.

31 (34). Ieder stemgerechtigd burger staat het vrij, om indien hij beschuldigingen wegens ambts-overtredingen of ambtsmisdaden, begaan door den Staatspresident of een der leden van den Uitvoerenden Raad, meent te moeten inbrengen, die beschuldigingen aan den Voorzitter van den Volksraad in te leveren, onder het adres van :

Beschuldigingen tegen den President of leden van den Uitvoerenden Raad.

« Aan den WelEd. heer Voorzitter van den Volksraad, » welke daarmede naar bevinding van zaken zal handelen ¹⁾.

32 (35). De verkiezing van leden voor den Volksraad zal in de maanden Januari en Februari, of in buitengewonen gevallen op zoodanigen tijd, als zal vereischt worden plaats hebben. Uit elk der districten zullen twee leden bij meerderheid van stemmen gekozen worden, behalve de districten Pretoria, Potchefstroom, Lijdenburg, Rustenburg en Vrijheid, waarvoor drie leden gekozen zullen worden. Kiesafdeelingen op de publieke delverijen zullen ieder een lid afvaardigen. De Veldcornetten zullen in tijds zorg dragen dat de kieslijst aan de Landdrosten, en deze weder zorg dragen dat die kieslijsten onmiddellijk aan den Uitvoerenden Raad worden ingezonden. Op het einde van het tweede jaar zal de helft der leden bij loting aftreden; de andere helft op het einde van het vierde jaar, en zoo voort. Uit de districten, wier leden uitvallen, zullen nieuwe Volksraadsleden gekozen worden. De aftredende leden zijn herkiesbaar ²⁾.

Verdere bepalingen betreffende de verkiezing van Volksraadsleden.

33 (36). De Volksraad benoemt buiten zijn midden eenen Secretaris op voordracht van den Uitvoerenden Raad.

Secretaris van den Volksraad.

34 (37). Blijft een lid van den Volksraad zonder bedanken weg, en voldoet hij niet aan de oproeping dan wordt hij beboet met Rds. 75.

Verontschuldigen van Volksraadsleden.

(*) 35 (38). De redenen van versooning voor het niet verschijnen van een lid van den Volksraad zijn:

Redenen van versooning.

1. Ongesteldheid en lichaamsgebreken, te bewijzen door het verkozene of opgeroepen lid, met eene ondertekende verklaring van den Landdrost, Commandant of Veldcornet zijner afdeeling, en
2. Zoodanige onvoorziene omstandigheden, die werkelijk bewezen zijnde, het hem onmogelijk maken aanwezig te zijn of te blijven.

¹⁾ Zie Volksraadsbesluit art. 1000, dd. 16 Juli 1889. Dit besluit is niet opgenomen in de Locale Wetten 1886/87.

²⁾ Zie Wetboek 1849—1885. Bijlage tot besluiten van den HoogEd. Volksraad art. 7, pag. 136. Wetboek 1886—1887. Volksraadsbesluit art. 877, dd. 7 Juli 1886, pag. 81.

Zie ante pag. 61, art. 4 2de alinea.

Zie Wetboek 1849—1885. Volksraadsbesluit art. 2, pag. 594 en verdere verwijzing aldaar.

Redenen van ver-
schooning, kennis-
gevingen, enz., moe-
ten bij den Staats-
president ingezon-
den worden.

Eed te worden afge-
legd door Volks-
raadsleden.

Voorzitter van den
Volksraad.

Volstreckte meerder-
heid van stemmen
beslist.

Volksraad niet uit-
een te gaan voor dat
alle zaken afgehan-
deld zijn.

Volksraadsleden
vrij van landsdienst,
niet van krijgskos-
ten.

Zij zijn gerechtigd
tot verblijfkosten.

Vergaderingen van
den Volksraad met
open deuren te wor-
den gehouden.

36 (39). Alle bedenkingen, verontschuldgingen en kennisgevingen, bedoeld in artt. 34 en 35, zullen aan den Staatspresident ingezonden en door den Uitvoeren- den Raad beoordeeld worden. In de, dientengevolge, onvervulde plaatsen zal zoo spoedig mogelijk voorzien worden, volgens art. 32 (oud art. 35).

37 (40). De leden van den Volksraad zullen voor het aanvaarden hunner betrekking beëdigd worden door de Volksraadsleden, die op den dag der zitting tegenwoordig zijn; hun eed zal zijn van den volgenden inhoud:

«Als verkozen tot lid van den Volksraad dezer Republiek, verklaar, belooft en zweer ik plechtig, dat ik aan niemand eenige gift gedaan of beloofd heb om tot die betrekking te geraken; dat ik in die betrekking getrouw zal zijn aan het volk; mij zal gedragen overeenkomstig de Grondwet en andere wetten dezer Republiek, naar mijn beste kennis en geweten, en niets anders te beoogen dan de bevordering van het geluk en welzijn der ingezetenen in het algemeen” ¹⁾.

(*) 38 (41). De aanwezige leden van den Volksraad kiezen hunner Voorzitter na de opening der zitting, en voor den tijd van hun zittingsjaar.

39 (42). Al hetgeen waarover beraadslaagd wordt, zal door volstreckte meerderheid van stemmen der stemmende leden beslist worden.

(*) 40 (43). De Volksraad gaat niet uiteen vóór dat alle zaken die behandeld moeten worden, afgehandeld zijn, en de zitting door den Voorzitter van den Raad gesloten is. Een Volksraadslid kan vrijheid ontvangen de vergadering te verlaten indien hij verkeert in het geval van No. 2, art. 35 (oud art. 38).

41 (44). De dienstdoende leden van den Volksraad zullen in persoon vrij wezen van 's lands dienst, zonder vrij te zijn van kosten die de krijgsmacht van hen zoude kunnen afvorderen; zij zullen vergoeding van hun verblijf genieten gedurende het oponthoud hunner bezigheden ²⁾.

42 (45). De vergaderingen worden met opene deuren gehouden, tenzij dat de Volksraad besluit, dat de beraadslagingen over het een of ander voorstel in het geheim gehouden worden. De aanwezige personen die geen zitting in den Volksraad hebben, mogen niet

¹⁾ Zie Wetboek 1886—1887. Reglement van Orde voor den Volksraad der Z. A. Republiek, art. 5, pag. 173. Aan de oude eed werden de woorden: “en andere wetten” toegevoegd.

²⁾ Het oude artikel stelde de leden vrij van kosten. Wet No. 2, 1883 herroept deze bepaling niet uitdrukkelijk, maar het schijnt wel de bedoeling geweest te zijn zulks te doen. Zie rapport der Commissie benoemd bij Volksraadsbesluit dd. 22 Mei 1889 ad art. 44.

spreken, dan wanneer zij op eene vraag van den Voorzitter hebben te antwoorden ¹⁾).

43 (47). De Voorzitter zal al de voorstellen van wet, bij den Volksraad ingekomen, in beraadslaging brengen, of deze 3 maanden voor den aanvang der zitting van den Volksraad aan het algemeen bekend zijn gemaakt, of dat dezelve tijdens de zitting van den Volksraad zijn ingekomen.

44 (48). Wanneer de bekendstelling van wetten en Gouvernements bekendmakingen aan het algemeen, niet intijds is geschied, zal de Staatspresident onderzoeken bij wien de schuld van dat oponthoud gelegen is. Een Landdrost in deze schuldig bevonden wordende, zal in eene boete van Rds. 50 vervallen, een Veldcornet of minder beambte, van Rds. 25.

45 (49). Een afschrift van ieder aangenomene wet zal door den Voorzitter aan den Staatspresident ter uitvoering ingezonden worden.

46 (50). Wanneer een nieuwe Staatspresident benoemd is, zal de Volksraad vier zijner leden en den Secretaris afvaardigen, om hem uit te noodigen in de Volksraadsvergadering den ambtseed te komen alleggen.

47 (51). Bij de benoeming van de leden van den Uitvoerenden Raad en den Commandant-Generaal, zal de Volksraad hun daarvan schriftelijk kennis geven, met uitnoodiging om den ambtseed op een daarbij bepaalden tijd voor den Volksraad te komen alleggen ²⁾).

48 (52). De lijst der aangestelde ambtenaren zal jaarlijks door den Staatspresident ter goed- of afkeuring aan den Volksraad worden aangeboden.

49 (53). Indien het Hof, bedoeld in art. 8, Bijlage van de Grondwet van 1877, den Staatspresident of het Hoog Gerechtshof, bedoeld bij art. 115 der Grondwet, een der leden van den Uitvoerenden Raad, of den Commandant-Generaal, onwaardig verklaart om zijn ambt of hunne ambten te bekleeden, dan zal de Voorzitter van den Volksraad, op ontvangst van de uitspraak van zoodanig Hof, de leden van den Volksraad bijeenroepen, welke gehouden zijn, om volgens hun plicht de zitting bij te wonen, teneinde de veroordeelde of veroordeelden van zijn ambt of hunne ambten te ontzetten en zoodra mogelijk in de vervulling der opengevallene plaats of plaatsen te voorzien ³⁾).

De Voorzitter van den Volksraad brengt de voorgestelde wetten in beraadslaging.

Strafbepaling voor verzuim in 't bekend maken der voorgestelde wetten.

De Voorzitter zendt afschriften van wetten.

Nieuwbenoemde President legt den ambtseed in den Volksraad af.

Leden van den Uitv. Raad en de Comt.-Generaal leggen den ambtseed voor den Volksraad af.

Lijst van aangestelde ambtenaren wordt ter goedkeuring aan Volksraad aangeboden.

Ontzetting van den President, leden van den Uitv. Raad en Commdt.-Generaal uit hun ambt.

¹⁾ Zie art. 53 dezer Wet.

²⁾ Zie art. 90 dezer Wet.

³⁾ In de door den Volksraad aangenomen wet stond: Het Hoog-gerechtshof, bedoeld bij art. 127 der Grondwet. Dit artikel werd overeenkomstig Volksraadsbesluit art. 998. dd. 16 Juli 1889 in de gepubliceerde wet art. 115.

Zie artt. 59, 60 en 61 dezer wet.

Zie Wetboek 1886—1887. Reglement van Orde artt. 1 en 2, pag. 172.

Tijdsbepaling voor het vergaderen des Volksraads.

50 (54). De leden van den Volksraad vergaderen in Raadzaal, jaarlijks op den 1sten Maandag in Mei of op andere tijden in het oproepingsbericht aangewezen, wanneer de Staatspresident het noodig oordeelt dat de Volksraad bijeenkomt; voorts dagelijks des morgens ten negen ure, om niet minder dan 4 tot 5 uren per dag werkzaam te zijn. De vergadering van den Volksraad zal met een gepast gebed geopend en gesloten worden ¹⁾.

Volksraad met gebed geopend en gesl.

Strafbegaling voor den Voorzitter bij niet nakomen van art. 54.

(*) 51 (55). De Voorzitter van den Volksraad is verantwoordelijk, dat de vergaderingen volgens bepalingen in art. 50 (oud art. 54) gehouden worden, bij verzuim waarvan de Volksraad hem beboeten kan met Rds. 5 tot 50.

Handhaving van orde onder aanwezig publiek aan Veldkornet toevertrouwd.

(*) 52 (57). De handhaving der orde, onder de aanwezige personen, bedoeld in art. 42 (oud art. 45), zal moeten worden toevertrouwd aan eenen Veldkornet door den Landdrost van het district waar de zitting gehouden wordt, daartoe aangeschreven.

Bode Volksrd. door Landdrost benoemd.

(*) 53 (58). Die Landdrost zal ook een bode aanstellen, om gedurende de vergadering ten dienste van den Volksraad te staan.

Overtreding in Raadsl. door Volksraad beoordeeld.

(*) 54 (59). De Volksraad beoordeelt alle overtredingen voor den Volksraad vastgesteld, en in de Raadszaal begaan, en bestraft deswege de overtreders zonder verder beroep.

Invordering van boeten door den Volksraad opgelegd.

(*) 55 (60). Van alle beboetingen, door den Volksraad gedaan, wordt door den Secretaris kennis gegeven aan de Landdrosten, waaronder de beboetenen ressorteeren, en deze dragen zorg voor de invordering ²⁾.

OVER DEN STAATSPRESIDENT EN DE LEDEN VAN DEN UITVOERENDEN RAAD, DE VOORSTELLERS DER WETTEN.

Staatspresident.

56 (61). De Uitvoerende Macht berust bij den Staatspresident die aan den Volksraad verantwoordelijk is. Hij wordt bij meerderheid door de stemgerechtigde burgers gekozen voor den tijd van 5 jaren. Hij is bij aftreding weder herkiesbaar. Om verkiesbaar te zijn moet hij den ouderdom van 30 jaren bereikt hebben, behoeft hij op den dag van zijne benoeming geen burger van den Staat te zijn, maar moet lidmaat zijn van eene Protestantsche kerk en geen onteerend vonnis ten zijnen laste gehad hebben ³⁾.

¹⁾ Vergelijk vorige artikel en artikel 59 dezer wet.

²⁾ Het gebeurde met den rapporteur van de *Transvaal Advertiser* (Zie verslag zitting 7 Juni 1889 en Volksraadsbesluit art. 379) stelt een praecedent daar hoe de Volksraad ook andere straffen dan boeten schijnt toe te kunnen passen.

³⁾ Vergelijk art. 82 dezer wet.

Zie Volksraadsbesluit art. 570, dd. 27 Febr. 1872. Locale Wetten 1849—1885, pag. 462.

(*) 57 (62). De Staatspresident is de eerste of hoogste ambtenaar van den Staat, alle landsambtenaren zijn hem ondergeschikt; dezulke echter, die met de uitoefening der Rechtsmacht bedeeld zijn, zijn in die uitoefening geheel en al vrij en onafhankelijk.

58 (63). Zoolang de Staatspresident die betrekking waarneemt, zal hij geene andere, noch kerkelijke bediening vervullen, en geen handel drijven. De Staatspresident kan zich als zoodanig niet zonder toestemming van den Volksraad buitenslands begeven. Het zal den Uitvoerenden Raad echter vrijstaan hem in dringende gevallen verlof te geven om buitenslands te gaan voor private aangelegenheden.

59 (64). In geval van ontzetting uit zijn post, onbekwaamheid door lichaams- of verstandsgebreken of dood van den Staatspresident, treedt het door den Volksraad benoemd lid van den Uitvoerenden Raad als Vice-President op, die in overleg met den Uitvoerenden Raad en desvereischt onmiddellijk den Volksraad zal oproepen, om voorziening te maken voor de electie van een anderen Staatspresident en daarop in functie zal blijven tot dat de nieuw gekozen Staatspresident zijn ambt als zoodanig heeft aanvaard. Ook in geval van afwezigheid van den Staatspresident buitenslands treedt de Vice-President op ¹⁾.

(*) 60 (65). De Staatspresident zal door den Volksraad van zijn post ontslagen of ontzet worden na overtuiging van wangedrag, verduistering van Staatseigendom, verraad of andere zware misdaden, en verder naar de wetten behandeld worden.

61. Indien wegens overtreding van de Grondwet, of wegens andere Staatsmisdrijven, de Volksraad besluit, dat de Staatspresident in staat van beschuldiging worde gesteld, zal hij terecht staan voor een bijzonder Hof, samengesteld uit de leden van het Hoog Gerechtshof, den Voorzitter en een ander lid van den Volksraad, terwijl de Staatsprocureur als publieke vervolger optreedt. Het zal den aangeklaagde vrijstaan zich door een rechtsgeleerde naar zijne keuze te doen bijstaan ²⁾.

62 (66). Aan den Staatspresident is opgedragen het voorstellen van wetten aan den Volksraad, hetzij eigene voorstellen, hetzij anderen van het volk bij hem ingekomen, hij zal die voorstellen, drie maanden voor het indienen aan den Volksraad door middel van de *Staatscourant* aan het algemeen moeten bekend maken; benevens alle andere stukken, die door hem nuttig en noodig geoordeeld worden.

Staatspresident de hoogste ambtenaar.

Rechterlijke macht vrij en onafhankelijk.

Staatspresident geen andere bediening te vervullen noch buitenslands te gaan.

Oudste lid van Uitv. Raad treedt op in geval van dood, ontslag, enz. van den Staatspresident.

Ontslag van den Staatspresident.

Staatspresident staat terecht voor bijzonder Hof.

Staatspresident stelt wetten Volksraad voor.

Wetten enz. 3 maanden vooruit te worden gepubliceerd.

¹⁾ Vergelijk artt. 49, 60 en 61 dezer wet.

²⁾ Vergelijk art. 49 dezer wet en Bijlage van de Grondwet 1877. art. 8, Wetboek 1849—1885, pag. 680 en in het bijzonder de noot aldaar.

Staatspresident en Uitv. Raad oordeelen of ingezonden voorstellen van wet bekend zullen worden gemaakt.

Staatspresid. belast met verdediging der voorgestelde wetten in den Volksr. den ambten., tot wiens depart. zij behooren.

Binnen welken tijd de publicatie van gepasseerde wetten zal geschieden.

Proclamatie van de oorlogswet berust bij den President en Uitv. Raad.

Commandant-Generaal lid Uitv. Raad in krijgzsaken.

Staatspresident verklaart oorlog en sluit vrede.

Volksraad keurt vredetractaat goed.

Staatspresident stelt alle ambten. aan.

Plicht van den Staatspresident tegenover het volk.

Staatspresident legt jaarlijksch een begrotingswet aan den Volksr. voor.

63 (67). Alle voorstellen van wet bij den Staatspresident ingekomen, zullen, voordat deze bekend gemaakt worden, door den Staatspresident en Uitvoerenden Raad beoordeeld worden of bekendmaking noodig zij of niet.

64 (68). De Staatspresident doet de voorstellen van wet aan den Volksraad en belast met hunne toelichting en verdediging allereerst den ambtenaar tot wiens departement zij behooren.

65 (69). Zoodra de Staatspresident de kennisgeving van den Volksraad ontvangen heeft, dat de voorgestelde wet is aangenomen, zal hij die wet binnen twee maanden doen bekend maken, en na verloop van eene maand, te rekenen na de algemeene bekendmaking, voor de uitvoering derzelve zorg dragen.

66 (70). Van de oorlogswet, bedoeld in art. 23 (oud art. 26), zal niet anders, dan door den Staatspresident, met toestemming van de leden van den Uitvoerenden Raad, kunnen kennis gegeven worden. Die kennisgeving zal echter moeten plaats hebben, ingeval van dringend gevaar, en de wet zal dan dadelijk ten uitvoer gebracht worden; de beoordeeling over het gevaar wordt aan den Staatspresident en de leden van den Uitvoerenden Raad en ter hunner verantwoording overgelaten. De Commandant-Generaal zal bij de beoordeeling en beslissing over krijgzsaken in den Uitvoerenden Raad, in zijne betrekking, bij de vergadering moeten aanwezig zijn, en mede eene stem als zoodanig hebben.

67. De Staatspresident, met toestemming van den Uitvoerenden Raad, verklaart oorlog en vrede met verwijzing naar art. 66 (oud art. 70) der Grondwet, zullende de Regeering, zoo mogelijk, eerst den Volksraad bijeenroepen vóór de oorlogsverklaring.

Het vredetractaat behoeft de goedkeuring van den Volksraad, die daartoe zoo spoedig mogelijk wordt samengeropen.

68 (71). De Staatspresident stelt alle ambtenaren aan, of zelf, of bij opdracht door de hoofdamttenaren, met in achtneming dat alle ambtenaren moeten zijn stemgerechtigde burgers of produceeren moeten goede getuigschriften tot satisfactie der Regeering, en dat zij voor zoverre belast met finantieele administratie, daarbij voldoende securiteit moeten stellen naar goedvinden der Regeering.

69 (72). De Staatspresident beantwoordt zoo veel mogelijk aan het verlangen van het volk, aangewezen in art. 21 (ond. art. 24).

70 (73). De Staatspresident zal jaarlijks bij de opening van den Volksraad, eene Begrooting van algemeene uitgaven en inkomsten, aan den Volksraad inzenden en daarin aanwijzen hoe het tekortkomende te dekken of het overschot te besteden.

(*) 71 (74). Ook zal hij tijdens die zitting van den Volksraad verslag geven van zijne verrichtingen gedurende het afgelopen jaar, van den toestand der Republiek en van al wat haar belang in het algemeen betreft.

Staatspresident doet verslag aan Volksr. voor het afgelopen jaar.

72 (75). Na onderzoek van de aan de Uitv. Raad ingezonden kieslijsten voor de leden van den Volksraad, zal hij dien Raad bijeenroepen, jaarlijks tegen den 1sten Maandag van Mei, en wanneer de noodzakelijkheid zulks vereischt.

Staatspresident roept den Volksr. bijeen.

73 (76). Hij doet in de maand Maart of April openbaar bekend maken de namen en woonplaatsen der gekozenentot leden van den Volksraad.

Staatspresident doet lijst gekozen Volksraadsr. publiceer.

(*) 74 (77). De schriftelijke bijeenroeping der leden van den Volksraad tot de zitting, zal drie weken vóór de opening derzelve ten hunnen huize bezorgd moeten zijn.

Schriftelijke bijeenroeping van Volksraadsleden.

75 (78). De Staatspresident en een lid van den Uitv. Raad zullen, zoo mogelijk, eenmaal in het jaar de steden en dorpen der Republiek, waar Landdrostkantoren zijn, bezoeken; den staat dier kantoren opnemen, en het gedrag der landsambtenaren nagaan, en op die rondreize den ingezetenen gelegenheid geven om, gedurende hun oponthoud, hunne belangen aan hen voor te dragen.

Staatspresident bezoekt jaarlijks alle plaatsen waar landdrostkantoren zijn.

76 (79). De Staatspresident heeft de macht, behoudens zijne verantwoording aan den Volksraad, om de landsambtenaren in hunne betrekking te stuiten, voorloopige aanstellingen te doen, en alle opene plaatsen in te vullen. Hij doet de eerstvolgende zitting van den Volksraad verslag dezer handelingen.

Staatspresident schorst en stelt ambtenaren aan, onderhevig aan de goedkeuring des Volksr.

77 (80). De Staatspresident onderteekent mede alle benoemingen van landsambtenaren, doet hen hunne instructie zelve of door bevoegde ambtenaren voorlezen en verklaren; den ambtseel afleggen en teekenen, en laat hen na de aanstelling een afschrift der instructie ter hand stellen.

Staatsresident onderteekent alle benoemingen van ambten. en voorziet hen van behoorlijke instructie, enz.

78 (81). De Staatspresident is belast met de regeling van den algemeenen dienst, het postwezen en de openbare werken, hij en de leden van den Uitv. Raad zijn tevens belast met het oppertoezicht over de kruitmagazijnen en kanonnen van den Staat.

Staatspresident belast met de regeling der algemeene dienst, enz.

79 (82). De briefwisseling met buitenlandsche Mogendheden zal door den Staatspresident en den Uitv. Raad gevoerd worden. De brieven zullen door hem en den Staatssecretaris onderteekend worden.

Briefwisseling met buitenlandsche mogendheden.

80 (83). De Staatspresident met den Uitvoerenden Raad heeft het recht om de straf of straffen, ter zake van wangedrag of misdaad, uitgesproken, te verminderen of kwijt te schelden, op voordracht van het Hof, dat het vonnis heeft geveld, of op verzoek van den veroordeelde, na daaromtrent het advies van het Hof te hebben ingewonnen.

Staatspres. m. Uitv. Raad kan uitgesproken straffen veranderen of kwijtschelden na ingewonnen advies van het Hof.

Eed door den Staats-
president te worden
afgelegd.

81 (84). Voor het aanvaarden van zijn ambt, zal hij den volgenden eed in handen van den Volksraad afleggen:

«Als verkozen tot Staatspresident dezer Republiek beloof en zweer ik plechtig, dat ik getrouw zal zijn aan het volk; dat ik in mijne betrekking naar recht en wet zal handelen, volgens mijn beste kennis en geweten, zonder aanzien des persoons; dat ik aan niemand eenige gunst of gift gedaan heb om tot die betrekking te geraken; dat ik van niemand eenige gift of gunst zal aannemen, wanneer ik vermoeden kan, dat deze gift of gunst gedaan of bewezen zou worden met het oogmerk om van mij een besluit ten voordeele van den begunstiger of gever te gewinnen; dat ik mij zal gedragen overeenkomstig de Grondwet dezer Republiek, en niets anders bedoel dan de bevordering van het geluk en welzijn van hare ingezetenen in het algemeen.»

Samenstelling van
den Uitv. Raad.

82 (85). De Staatspresident oefent zijne macht uit met den Uitvoeren Raad. Den Staatspresident zal een Uitvoerende Raad toegevoegd worden, bestaande uit den Commandant-Generaal, twee stemgerechtigde burgers, een Secretaris en een Notulenhouders, welke gelijke stem zullen hebben en den titel voeren van leden van den Uitvoeren Raad. De Superintendent van Naturellen Zaken en de Notulenhouders zullen ex-officio lid zijn van den Uitvoeren Raad. De Staatspresident en leden van den Uitvoeren Raad zullen wel zitting, doch geen stem in den Volksraad hebben. Het zal den Staatspresident vrijstaan bij voorkomende belangrijke zaken de hoofdamttenaren uit te noodigen in den Uitvoeren Raad tegenwoordig te zijn, wier departement het te behandelen onderwerp meer direct aangaat. Gezegde hoofdamttenaar zal alsdan een stem in den Uitvoeren Raad hebben, mede verantwoordelijk zijn voor de genomen besluiten en die mede onderteekenen. ¹⁾

¹⁾ De betrekking van den Notulenhouders, zijn salaris en zittingstijd en de wijze van zijn inzweren zijn ingesteld en geregeld geworden bij Volksraadsbesluit van 27 Mei 1889, artt. 253 en 256. Zie ante, pag. 150 en 151. Door de instelling van deze betrekking verviel de redactie van art. 85, zooals door de Rechtsgeleerde Commissie voorgesteld en werd de door de minderheid der Commissie uit den Volksraad voorgestelde redactie aangenomen. Zie Volksraadsbesluit van 16 Juli 1889, art. 1009.

Zie de noten in Wetboek 1844—1885 ad art. 85 Grondwet, pag. 46.

Zie verder Volksraadsbesluit art. 480, dd. 28 Juni 1883, zelfde Wetboek, pag. 1215. Volksraadsbesluit art. 981, dd. 22 October 1884, zelfde Wetboek pag. 1274.

Zie verder art. 2 der instructie voor het Hoofd van het Mynwezen door den Volksraad vastgesteld bij besluit van 9 Juli 1888, art. 938—948. Men zal deze instructie, welke sedert onveranderd bleef, vinden in de laatste uitgaaf van de Goudwet.

83. Volgens de bedoeling van art. 82 zullen als hoofdamtbenaren beschouwd worden: de Staatsprocureur, Thesaurier, Auditeur, Superintendent van Onderwijs, Weesheer, Registrateur van Akten, Landmeter-Generaal, Postmeester-Generaal, het Hoofd van het Mijnwezen, Hoofddirecteur van den Telegraafdienst en het Hoofd van Publieke Werken ¹⁾.

Bepaling wie hoofdamtbenaren zijn.

(*) 84 (86). De Staatspresident zal Voorzitter van den Uitvoerenden Raad wezen, en bij staking van stemmen eene beslissende stem hebben.

Staatspresident
beslissende stem
Uitv. Raad.

Bij de bekrachtiging van doodvonnissen of oorlogsverklaringen zal de eenparige stem van den Uitvoerenden Raad ter beslissing vereischt worden.

Doodvonnis of oorlogsverkl.
eenparige stem
Uitv. Raad.

85 (87). Geregeld eens in de maand en op zoodanige andere tijden als de Staatspresident zal noodig oordeelen, zal de Uitv. Raad zitting houden ten zijne kantore ²⁾.

Tijden van zittingen
van den Uitv. Raad.

86. De Staatspresident met twee leden maken een quorum uit ³⁾.

Staatspr. en 2 leden
maken quorum.

87 (88). Alle besluiten van den Uitvoerenden Raad en ambtsbrieven van den Staatspresident, moeten behalve door hem, ook door den Staatssecretaris onderteekend worden. De mede-ondertekenaar is tevens verantwoordelijk dat de inhoud van het besluit of van den brief niet strijdt met de bestaande wetten.

Staatssecretaris
onderteekent mede
alle besluiten van
den Uitv. Raad en
ambtsbrieven.

88 (89). De beide stemgerechtigde burgers of leden van den Uitvoerenden Raad, bedoeld bij art. 82, worden door den Volksraad gekozen voor den tijd van 3 jaren; de Commandant-Generaal voor 10 jaren; zij moeten lidmaten eener Protestantsche Kerk zijn, geen oonteerd vonnis te hunnen laste gehad en den ouderdom van 30 jaren bereikt hebben ⁴⁾.

Non-officiële leden
Uitv. Raad voor 3
jaren gekozen.
Comm.-Generaal
voor 10 jaar.
Hunne vereischten.

89. De Staatssecretaris wordt mede door den Volksraad gekozen; doch aangesteld voor den tijd van vier jaren. Bij aftreding is hij herkiesbaar. Hij moet lidmaat eener Protestantsche Kerk zijn, geen oonteerd vonnis

Staatssecretaris
wordt gekozen voor
4 jaar, enz.
Vereischten die hij
moet bezitten.

¹⁾ Dit artikel komt niet voor in de oude Grondwet. De Rechtsgeleerde Commissie voegde het in als art. 85a. De Commissie uit den Volksraad stelde voor het Hoofd van Telegraphie en van Publieke Werken ook op te nemen. Dit werd aangenomen (art. 1010, 16 Juli 1889) echter werd de naam Hoofd van Telegraphie veranderd in Hoofddirecteur van den Telegraafdienst.

Zie verder bijlage tot de Grondwet. Wet No. 3, 1881, art. 6. Wetboek 1809—1885, pag. 1027.

Zie Volksraadsbesluit art. 981, dd. 22 October 1884, zelfde Wetboek, pag. 1274.

Zie art. 2 Instructien Hoofd van het Mijnwezen. Zie mijn noot ad art. 82 (oud 85) dezer wet.

Zie Wet No. 3, 1884, art. 27, zelfde Wetboek pag. 1294.

²⁾ Zie Wetboek 1849—1885. Wet No. 3, 1881, art. 8, pag. 1027.

³⁾ Zie Wetboek 1849—1885. Wet No. 3, 1881, art. 9, pag. 1027.

⁴⁾ Zie Volksraadsbesluit van 25 October 1881, Wetboek 1849—1885, pag. 1021.

Van den eed te worden afgelegd door den Commandant-Generaal en leden van den Uitv. Raad.

te zijnen laste gehad hebben, vast goed in de Republiek bezitten en den ouderdom van 30 jaar bereikt hebben.

90 (91). Alvorens de leden van den Uitvoerenden Raad en de Commandant-Generaal hunne betrekking aanvaarden leggen zij den ambtseed in handen van den Volksraad af en teekenen denzelve. Die eed zal zijn van gelijken inhoud als die van den Staatspresident, gewijzigd naar den titel of de betrekking van den beëdigde, en die van den Commandant-Generaal, naar den inhoud van art. 106 (oud 108).

Van den eed door den Staatssecretaris te worden afgelegd.

91 (92). Alvorens de Staatssecretaris zijn betrekking aanvaardt, legt hij een gelijken eed af als de leden van den Uitvoerenden Raad met een geringe wijziging naar den aard zijner betrekking.

Plichtverzuim van den Staatspresident of leden van den Uitv. Raad.

92 (93). Ingeval de Volksraad oordeelt aan de klachten in art. 31 (oud 34) vermeld gevolg te moeten geven, zal hij de aanklacht, tot het doen van onderzoek, in handen stellen van den Staatsprocureur. Blijkt uit dat onderzoek dat de aanklacht gegrond is, dan zal de Volksraad de aanklacht verzenden naar het Hoog Gerechtshof, of het Hof bedoeld in art. 61, onder kennisgeving van die verzending aan den bedoelden Staatsprocureur. Dit Hof, dat alsdan de zaak zal moeten behandelen, zal dan van de zaak kennis nemen en in het hoogste ressort uitspraak doen.

OVER DE KRIJGSMACHT EN DEN KRIJGSRAAD.

Krijgsmacht bestaat uit al de weerbare mannen en ook uit kleurlingen.

(*) 93 (96). De krijgsmacht bestaat uit al de weerbare mannen van deze Republiek, en zoo noodig uit al die der kleurlingen binnen 's lands, wier Opperhoofden aan haar onderworpen zijn.

Landspolitie en artillerie.

94. Behalve de gewapende burgermacht in tijden van onlusten of oorlog op te roepen, bestaat er een algemeene landspolitie en korps artillerie, waarvoor telken jare een vaste som op de begrooting staat uitgetrokken. ¹⁾

Wat weerbare mannen zijn.

(*) 95 (97). De weerbare mannen van de blanken zijn alle manspersonen, tusschen den ouderdom van 16 en 60 jaren; en van de kleurlingen, allen die in staat zijn om in den krijg van dienst te wezen.

Tot indeeling van de Krijgsmacht wordt de Republiek verdeeld in Veldcornetschappen en Districten.

(*) 96 (98). Tot indeeling van de krijgsmacht wordt het grondgebied dezer Republiek verdeeld in veldcornetschappen en districten. De scheidingslijnen dier veldcornetschappen en districten worden bepaald door en bij gezamenlijk overleg van den Staatspresident, den Commandant-Generaal en de aangrenzende Commandanten

¹⁾ Dit artikel komt het eerst voor in de bijlage tot de Grondwet van 1877, art. 19, Wetboek 1849—1885, pag. 682. De bepaling van de getalsterkte is geschrapt geworden.

en Veldcornetten; en ieder inwoner zal verplicht wezen om onder het veldcornetschap of district, waaronder hij woont, aan die autoriteiten te gehoorzamen.

(*) 97 (99). De manschappen staan onder het bevel van de volgende Officieren, zijnde naar rang van opklimming: Assistent-Veldcornetten, Veldcornetten, Commandanten en een Commandant-Generaal.

Wie zijn officieren.

98 (100). De Officieren worden bij meerderheid van stemmen gekozen, namelijk: de Assistent-Veldcornetten en Veldcornetten door de stemgerechtigde burgers der wijken; zoo ook de Commandanten door de stemgerechtigde burgers der districten en de Commandant-Generaal door al de stemgerechtigde burgers dezer Republiek. Stemgerechtigde burgers volgens dit artikel zijn burgers die den ouderdom van 18 jaren bereikt hebben. De kiesloten voor de verkiezing der Officieren zullen bij de Landdrosten bezorgd worden, die deze zullen moeten opzenden aan den Uitvoerenden Raad. De Uitvoerende Raad zal verplicht wezen aan den gekozen Commandant-Generaal van de op hem gevallene keuze kennis te geven ¹⁾.

Van de kiezing der officieren.

99 (101). Zij worden aangesteld: de Commandant-Generaal voor 10 jaren, de Commandanten voor 5 jaren, de Veldcornetten en Assistent-Veldcornetten voor 3 jaren, en zijn bij aftreding herkiesbaar. De Commandant-Generaal zal van zijn post ontslagen of ontzet worden, bij overtuiging van misdaden, vermeld in art. 60 ²⁾.

De Uitv. Raad geeft den nieuw gekozen Commt.-Gener. kennis van de kiezing.

Diensttijd van de krijgsofficieren.

100 (102). Voor elk district zal niet meer dan één Commandant gekozen worden.

Eén Commandant voor ieder district.

(*) 101 (103). De krijgsmacht, met uitzondering der gekleurde huurlingen, worden opgeroepen tot handhaving van orde; tot commando's ter gelegenheid van binnenlandsche opstanden en zonder eenige uitzondering tot verdediging des lands en tot beoorloging van buitenlandsche vijanden.

Wanneer de Krijgsmacht wordt opgeroepen.

(*) 102 (104). Is opgedragen aan de Assistent Veldcornetten en Veldcornetten, de handhaving van orde; aan de Commandanten de commando's ter zake van binnenlandsche opstanden der kleurlingen; aan den Commandant-Generaal de commando's tot demping van onlusten onder de blanke bevolking, de verdediging des lands en het beoorloging van buitenlandsche vijanden; in welke gevallen de Commandant-Generaal het opperbevel over het geheele leger zal hebben.

Plichten der Veldcornetten, Commandanten en Commt.-Generaal.

Opperbevel des legers heeft Commt.-Generaal.

¹⁾ Zie art. 4 van Wet No. 2, 1876. Wetboek 1849—1885, pag. 650. Deze Wet is vervangen door Wet No. 2, 1883. De bepaling over het verkiezen van den Commandant-Generaal is echter in de nieuwe wet niet behandeld. Vergelijk verder art. 47 dezer wet.

²⁾ Zie mijn noot bij art. 88. Vergelijk echter ook dit art. met art. 88 dezer wet.

(*) 103 (105). Wordt verstaan door:

Handhaving van orde.

(a) Handhaving van orde: de nakoming der wetten; de ten uitvoerlegging der vonnissen na ontvangen order en de inachtneming der maatregelen van algemeen en plaatselijk belang; voorts het opzicht over de kleurlingen en het tegengaan van landlooperij en vagebondage in de veldcornetschappen.

Commandos tegen opstanden van kleurlingen.

(b) Commando's ter zake van opstanden der kleurlingen: het tot plicht brengen van binnenlandsche Kaffer-opperhoofden.

Demping van onlusten onder de blanke bevolking.

(c) Commando's tot demping van onlusten onder de blanke bevolking: het aanvoeren van voldoende macht naar het district waar de onlusten zijn uitgebroken; en door

Verdediging des lands en het voeren van oorlog.

(d) Verdediging des lands en het voeren van oorlog: het ten uitvoer brengen van de oorlogswet, [zie art. 23 (oud art. 26) en art. 66 (oud art. 70)] het te velde trekken aan het hoofd des legers.

Van het geven van orders.

(*) 104 (106). Al de orders ontvangen de onderhorigen van de boven hen gestelde officieren en ambtenaren.

Beëdiging van Officieren en den Commandant-Generaal.

105 (107). Al de officieren, uitgenomen de Commandant-Generaal, zullen voor het aanvaarden hunner betrekking beëdigd worden door den Staatspresident overeenkomstig art. 77 (oud art. 80). de Commandant-Generaal zal voor den Volksraad beëdigd worden, overeenkomstig art. 90 (oud art. 91) en 106 (oud art. 108).

Vorm van den eed.

(*) 106 (108). Hun eed zal zijn van den volgenden inhoud:—

«Ik beloof en zweer plechtig trouw aan het volk dezer Republiek; in mijne betrekking naar wet, recht en billijkheid te zullen handelen, volgens mijn beste kennis en geweten, zonder aanzien des persoons, dat ik aan niemand eenige gift of gunst gedaan of beloofd heb om tot die betrekking te geraken; van niemand eenige gift of gunst te zullen aannemen wanneer ik vermoeden kan dat deze gedaan of bewezen zou worden om mij in mijne betrekking ten voordeele van den gever of begunstiger over te halen; te zullen gehoorzamen aan de bevelen der boven mij gestelden, volgens de wet, en niets anders te beoogen dan den bloei, de welvaart en onafhankelijkheid van het land en volk dezer Republiek» ¹⁾.

¹⁾ Zie voor eed Veldcornetten en Assistent-Veldcornetten, Wet No. 2, 1885, art. 37, Wetboek 1849—1885, pag. 1337.

(*) 107 (110). De Veldcornetten zullen, buiten wettige verhindering alle drie maanden verslag doen aan de Landdrosten van hetgeen met en omtrent hunne onderhoorigen in de wijken in de afgeloopene maanden is voorgevallen; en zoo vele malen, buiten dien tijd als een rapport onmiddellijk vereischt wordt. Betreffende krijgczaken zal de Veldcornet ook verplicht en gehouden zijn om, behalve aan den Landdrost, ook aan den boven hem gestelden Commandant verslag te geven en te rapporteeren.—Daaraan niet voldoende, of bij nalatigheid, zal hij beboet worden met Rds. 10.

Verslag te worden gedaan door de Veldcornetten aan den Landdrost en Commandant.

(*) 108 (111). De Commandanten zenden de bij hen ingekomene drie maandelijksche verslagen der Veldcornetten, met bijvoeging van hun eigen verslag, benevens hunne aanmerkingen aan den Commandant-Generaal. Deze handelt desgelijks met de verslagen der Commandanten, bij de toezending van zijn verslag aan den Staatspresident, en zonder oponthoud moeten die verslagen naar den Staatspresident verzonden worden.

Verslag der Commandanten aan den Commt.-Generaal.

Verslag van den Commt.-Gen. aan den Staatspresident.

(*) 109 (119). De Veldcornetten zullen eene lijst houden van de dienstplichtigen hunner wijken en die lijst zoodanig inrichten, dat daaruit blijkt, wie ter handhaving van orde, bedoeld in letter *a*, art. 103 (oud art. 105), moet opgeroepen worden, opdat de diensten van de manschappen evenredig onder hen verdeeld worden.

De Veldcornetten zullen lijsten houden van de dienstplichtigen hunner wijken.

(*) 110 (121). De Commandant-Generaal heeft zitting in den Uitvoerenden Raad als lid van denzelven.

Commt.-Gen. is lid van den Uitv. Raad.

(*) 111 (122). In het veld heeft de Commandant-Generaal het oppertoezicht over krijssammunitie van den Staat. [Zie verder daaromtrent art. 78 (oud art. 81)].

Toezicht over krijssammunitie.

(*) 112 (123). De Commandanten en Veldcornetten voldoen aan de bevelen der Landdrosten, voor zoo verre zij volgens de bepaling der wetten omtrent de rechterlijke administratieve macht daarmede in aanmerking komen.

Commandanten en Veldcorn. verplicht administratieve bevelen der Landdrosten te gehoorzamen.

113 (124). Van de overtreding vermeld in art. 107 wordt door de Officieren kennis gegeven aan de Landdrosten hunner districten, die voor de invordering der boeten zullen zorg dragen.

Boeten in art. 107 bepaald worden door de Landdrosten ingevorderd.

(*) 114 (126). Eene maand na den afloop van een commando zal de Staatspresident zorg dragen dat door tusschenkomst der Landdrosten aan de zwaar gekwetsten, de weduwen en weezen der gesneuvelden het hun toegewezen deel uit den buit toekome.

Staatspres. zorgt dat aan zwaar gekwetsten, weduwen, enz., hun deel van den buit toekomen.

OVER DE RECHTELIJKE MACHT EN DE RECHTSBEDEELING.

115 (127). Het Volk vertrouwt de rechtspraak toe aan:

- a. Een Hoog Gerechtshof;
- b. Een Rondgaand Hof;
- c. De Landdrosten in hunne qualiteit en zoo-

Over de Rechtspraak.

danige andere ambtenaren als door de Wet met rechtelijke bevoegdheid zullen worden bekleed.

De Hoven doen uitspraak zoo spoedig mogelijk na het voldingen der zaak.

De Hoofdrechter en Strafrechters moeten behoorlijk in de rechten gepromoveerd zijn.

Het Openbaar Ministerie der Publieke Vervolging berust bij den Staatsprocureur en onder zijn toezicht bij de Publieke Aanklagers der verschillende districten.

De Leden der beide eerste Hoven worden voor hun leven aangesteld.

De Wet regelt voor hen de wijze waarop bij wangedrag of onbekwaamheid hun ortslag eervol of niet eervol, zal worden verleend ¹⁾.

Landdrosten aan het volk te worden voorgedragen.

116 (128). De Landdrosten worden door den Uitvoerenden Raad aangesteld; telkens bij het ontstaan eener vacature worden twee personen, bezittende de qualificatien voor ambtenaren volgens de Grondwet, aan de stemgerechtigde burgers van het betrokken district voorgedragen, om uiterlijk binnen den tijd van twee maanden hunne keuze uit zoodanige twee candidaten bij vrije stemming door meerderheid te bepalen en den Uitvoerenden Raad schriftelijk van den uitslag van zoodanige stemming kennis te geven. De Landdrosten moeten één jaar stemgerechtigde burgers geweest en lidmaten eener Protestantische Kerk zijn, geen onteerend vonnis ten hunne laste gehad en den ouderdom van 30 jaren bereikt hebben.

Vereischten die de Landdrosten moeten bezitten.

Volksraad benoemd Landdr. waar zetel v. Gouvernement is.

117. De Landdrost van de plaats waar de zetel van het Gouvernement is zal worden benoemd op voordracht van den Uitvoerenden Raad door den Volksraad. Om daartoe benoembaar te wezen zal het geen vereischte zijn reeds eenigen tijd burger van dezen Staat te zijn geweest ²⁾.

Landdrosten moeten borg stellen.

118 (130). De Landdrosten zullen tevens vóór de aanvaarding hunner betrekking behoorlijk borg stellen volgens Wet.

Van de gezworenen.

(*) 119 (131). De gezworenen zullen stemgerechtigde burgers zijn, geen onteerend vonnis ten hunne laste gehad en den ouderdom van 30 jaren bereikt hebben.

Bepaling aangaande de oproeping der gezworenen.

(*) 120 (133). De oproeping der gezworenen geschiedt zoodanig in tijds, dat zij buiten de reis drie vrije dagen tot hunne beschikking hebben ³⁾.

¹⁾ Zie proclamatie dd. 9 Augustus 1881 en noot aldaar. Wetboek 1849—1885, pag. 1011.

Zie aangaande Staatsprocureur Wet No. 8, 1887, Wetboek 1886—1887, pag. 130.

²⁾ Zie art. 18 Lijdenburgsche Conventie, Wetboek 1849—1885, pag. 138.

³⁾ Zie Volksraadsbesluit van 10 Juni 1885, art. 360, Wetboek 1849—1885, pag. 1388.

121 (135). De verkozenen tot Landdrost zullen indien zij bedenkingen tegen de op hen uitgebrachte keuze meenen te maken, die bedenkingen, binnen de eerste 30 dagen, nadat die keuze op hen gevallen is, aan den Staatspresident inzenden.

Nieuw gekozen Landdrosten kunnen zich verontschuldigen.

(*) 122 (136). Indien zij binnen dien tijd geene bedenkingen inzenden, dan worden zij beschouwd die betrekkingen te aanvaarden.

Wanneer geen verontschuldiging gemaakt worden wordt betrekking geacht aangenomen te zijn.

123 (138). De gezworene, die niet voldoet aan de oproeping, vermeld in Art. 120 (oud art. 133); wordt beboet met Rds. 100, tenzij hij redenen van verschooning kan bijdragen, voorzien in Art. 35 (oud art. 38).¹⁾

Boete voor gezworene die niet verschijnt.

124 (139). De Landdrosten leggen vóór het aanvaarden hunner betrekking den volgenden eed in handen van den Staatspresident en leden van den Uitvoerenden Raad af.

Eed voor Landdrosten.

«Ik beloof en zweer plechtig trouw aan het Volk en de Wetten dezer Republiek, in mijne betrekking en ambt rechtvaardig, billijk, zonder aanzien des persoons, overeenkomstig de Wetten, en naar mijn beste kennis en geweten te zullen handelen; van niemand eenige gift of gunst te zullen aannemen, wanneer ik vermoeden kan, dat deze gedaan of bewezen zou worden om mij in mijne uitspraak of handeling ten voordeele van den gever of begunstiger over te halen; buiten mijne betrekking als Rechter te zullen gehoorzamen volgens de Wet aan de bevelen der boven mij gestelden, en in het algemeen niets anders te beoogen dan de handhaving van Wet, recht en orde tot bevordering van den bloei, de welvaart en de onafhankelijkheid van land en volk.»

125 (140). De jurieleiden zullen, vóór dat zij zitting nemen, den volgenden eed afleggen;

Eed voor gezworenen.

«Ik beloof en zweer plechtig in mijne betrekking als gezworene, rechtvaardig, billijk, zonder aanzien des persoons, naar mijn beste kennis en geweten zullen handelen en uitspraak doen over de zaken en beschuldigingen mij ter beoordeeling voorgelegd, volgens de Wet; van niemand eenige gift of gunst te hebben aangenomen, waaruit ik vermoeden

¹⁾ Art. 138 (oude Grondwet) nazierende, zal men vinden dat daar blijkbaar een drukfout is ingeslopen. De artt. 132 en 37, waarnaar in dit artikel wordt gerefereerd, moeten blijkbaar zijn respectievelijk artt. 133 en 38.

kan dat deze gedaan of bewezen is geworden om mij in mijne uitspraak ten voordeele van den geveer of begunstiger over te halen, en voorts niets anders te beoogen dan de handhaving van Wet, recht en orde, tot bevordering van den bloei en de welvaart dezer Republiek.»

Veldcornetten belast met het schikken van geschillen en voorkomen van processen in hunne wijken.

126 (145). De Veldcornetten zullen de geschillen tusschen de inwoners hunner wijken zooveel mogelijk bijleggen en het voeren van processen voorkomen. Tot dat einde wordt een ieder gerechtigd om dengeen met wien hij in geschil is, op een door den Veldkornet te bepalen tijd voor dezen te ontbieden. Door partijen zullen de kosten, door den Veldkornet te maken, volgens tarief betaald worden.

Vonnissen in het openbaar te worden uitgesproken.

127 (149). Alle vonnissen zoo in burgerlijke als in lijfstraffelijke zaken worden in het openbaar uitgesproken en ten uitvoer gelegd in naam van het volk der Zuid-Afrikaansche Republiek. De lijfstraffen aan blanke misdadigers in deze Republiek op te leggen zullen zijn:

Lijfstraffen voor blanken.

Gevangenschap.

Dwargarbeid, met of zonder ijzers naar den aard der zaak.

Transportatie of Verbanning, en

De Dood.

Geen blanke veroordeeld tot slagen.

Geen blanke zal tot slagen aan den lijve kunnen worden veroordeeld, indien niet uitdrukkelijk door de Wet bepaald.

Over appèl.

128 (153). De eischers in beroep zullen betalen, voor het geval dat hun appèl ongegrond bevonden of ontzegd wordt voor een beroep van het vonnis van het Hof van den Landdrost 5 Rds. Blijken zij later goede eischers in beroep (appellanten) te zijn geweest, dan worden hun die gelden teruggegeven.

Afschriften van stukken.

Iedere bladzijde 25 regels, en iedere regel 12 lettergrepen te bevatten.

(*) 129 (154). De afschriften der stukken door partijen gevorderd, zullen door de Klerken opgemaakt worden en daarvan zal iedere bladzijde 25 regels en iedere regel door elkander twaalf lettergrepen bevatten; de Klerken zullen voor iedere bladzijde twee schellingen en vier stuivers in rekening brengen.

Verlof om Pro Deo te procederen.

(*) 130 (156). Ingeval iemand onvermogen is om een proces te voeren en echter meent daaroef gegronde redenen te hebben zal hij een schriftelijk aanzoek tot dat einde aan den Landdrost van het Hof, waarvoor zijne zaak dienen moet, inleveren. Dat Hof zal hem het voeren van het proces toestaan en van de betaling der gerechtskosten vrijstellen, mits:—

(a) Hij overgelegd heeft een schriftelijk bewijs van zijnen Velkornet en twee zijner burenen, dat hij onvermogen is;

- (b) Het Hof bij een voorloopig onderzoek van zijnen eisch en na daaromtrent de tegenpartij gehoord te hebben, bevonden heeft dat zijn eisch gegrond kan zijn.

131 (157). De zittingen der Gerechtshoven zullen gehouden worden :

Dagen en tijden voor het houden der Gerechtshoven.

Die der Landdrosten alle dagen des morgens van 10 tot 3 uur.

De Hoogere Hoven volgens proclamatie en regels daarvoor voorziening makende.

132 (161). De klerk buiten voldoende redenen zijne plaats onvervuld latende, zal door den Landdrost onder kennisgeving aan den Staatspresident, in zijne betrekking voor een bepaalden tijd kunnen gesuspendeerd en een ander in zijne plaats aangesteld worden, na dezen vooraf den eed te hebben afgenomen volgens Wet. ¹⁾

Afwezigheid van den Klerk.

(*) 133 (164). De Gerechtshoven zullen bij de bepaling der straffen in het oog houden, dat daar dezelfde straf voor den een lichter of zwaarder kan zijn dan voor den ander het de bedoeling van den wetgever is, om een ieder wegens gelijke schending van Wet ook even zwaar te bestraffen, en dat mitsdien de straffen dienoverkomstig bepaald moeten worden.

Beginsel hetwelk de gerechtshoven in het oog moeten houden bij bepaling van straf.

(*) 134 (168). De Gerechtshoven zullen de kennisgeving der zaken, zooveel mogelijk, trachten te bespoedigen en vervolgens, zoodra mogelijk, uitspraak in dezelve doen.

Gerechtshoven moeten de zaken zooveel mogelijk trachten te bespoedigen.

(*) 135 (169). De Klerk of de Landdrost zal een register houden van alle zaken, die door partijen voor het Hof zullen gebracht worden en dit register dagelijks beschrijven.

Behoorlijk register van alle zaken te worden gehouden.

OVER DE ADMINISTRATIVE MACHT OF DE LANDSAMB- TENAREN.

(*) 136 (171). De administrative macht, of het inlandsche bestuur, ontleent haar gezag aan den Uitvoerenden Raad, en staat onder de bevelen van den Staatspresident en de leden van den Uitvoerenden Raad.

Administratieve Macht.

¹⁾ In de gewijzigde Grondwet, zooals gepubliceerd in de *Staatscourant* van 13 Februari 1889, en waaraan door Volksraadsbesluit van 16 Juli 1889, art. 598 kracht van Wet is gegeven, behoudens bijzondere besluiten, op sommige artikelen te nemen, staat in het slot van dit artikel: "na dezen vooraf den eed te hebben afgenomen, vermeld bij art. 140 (n.l. oud art. 140). Bij bijzonder besluit (Volksraadsbesluit 1028, dd. 17 Juli 1889) werd art. 140 veranderd in 141 (n.l. oud art. 141). Het is blijkbaar dat hier een vergissing werd gemaakt, daar het oude art. 141 vervangen is geworden door art. 5, Wet No. 1, 1874, Wetboek 1849—1885, pag. 542, en daarom in de gewijzigde Grondwet geschrapt was geworden. De redactie van het slot is dus veranderd moeten worden.

De Wet wijst
administratieve
ambtenaren aan.
Grondgebied in dis-
trikten verdeeld.

137 (172). Zij is in handen van zoodanige amb-
tenaren als door de Wet bepaald.

138 (173). Het grondgebied is voor dat bestuur
verdeeld in distrikten, waartoe behooren afdeelingen en
steden of dorpen. Veranderingen in de afdeeling van
distrikten of wijken geschieden volgens art. 98 van de
oude Grondwet. (Art. 96 dezer Wet).

Bestuur van ieder
distrikt.

139 (174). Ieder distrikt wordt bestuurd door een
Landdrost, bijgestaan door zoodanige ambtenaren als
door de Wet aan hem toegevoegd zullen worden. De
Commandanten en Veldkornetten der afdeelingen staan,
wat dat bestuur aanbelangt, ten dienste van voor-
noemde landsambtenaren.

Command. en Veldc.
staan ten dienste van
's lands ambtenaren.

Districtsraden,
Stads- en Dorps-
besturen.

140. Distriktsraden en Stads- of Dorpsbesturen
kunnen opgericht worden waar de bevolking zulks
verlangt. Aan het hoofd van ieder distrikt staat een
Landdrost, die ex-officio Voorzitter is van den Districts-
Raad, te kiezen door de burgers van het distrikt, uit
zooveel leden bestaande als er Veldkornetschappen zijn.

Distriktsraden zor-
gen voor openbare
wegen en werken
van 't distrikt.

141. Aan de Distriktsraden is de zorg der open-
bare wegen of andere openbare werken in het distrikt
toevertrouwd, benevens van alle andere zaken welke
door de Wet hun worden opgelegd.

Distrikt draagt kos-
ten van distrikts-
bestuur behoudens
uitzonderingen.

142. Met uitzondering van de bij de Wet vast-
gestelde salarissen worden alle kosten van het Distrikts-
bestuur door het distrikt zelf gedragen. Jaarlijks
wordt daartoe eene begrooting van inkomsten en uit-
gaven gemaakt door den Distriktsraad vastgesteld en
aan den Uitvoerenden Raad ter goedkeuring opgezonden.
Telken jare wordt op gelijke wijze rekening ge-
daan van het verlopen dienstjaar, die door den Dis-
triktsraad wordt gesloten en voor finale goedkeuring
aan den Uitvoerenden Raad wordt opgezonden.

De Distriktsraad zal vóór het heffen van eenige
belasting de goedkeuring van den Volksraad vooraf
ontvangen.

Burgemeester en
raad aan 't hoofd v.
stads- of dorpsbest.

143. Aan het hoofd van ieder stads- of dorpsbestuur,
bij de wet als zoodanig erkend, staat een Burgemeester
en een Raad van 6 of 8 leden, naar de bevolking.

Iedere plaats draagt
de kosten harer ad-
ministratie.

Alle kosten tot goedmaking van deze plaatselijke
administratie worden door iedere plaats gedragen. Voor
het heffen van eenige belasting door een Stads- of
Dorpsbestuur wordt de goedkeuring der wet vereischt.

Regels voor plaatse-
lijke begrooting.

Voor de plaatselijke begrooting en rekening gelden
dezelfde regels als in het vorig artikel voor die van
een district zijn vastgesteld.

Publicatie in *Staats-
courant* door Veldc.
bekend gemaakt.

(*) 144 (175). Alle publicatiën worden in de *Staats-
courant* gepubliceerd en door de Veldcornetten in hunne
afdeelingen, door bijeenroeping van de inwoners dier
afdeelingen, kenbaar gemaakt.

(*) 145 (176). Alle ambtenaren zijn verplicht, om de bij hen ontvangen wordende ambtsbrieven zoodra mogelijk te beantwoorden en aan derzelve inhoud te voldoen.

Ambtsbrieven moeten spoedig beantwoord worden, enz.

(*) 146 (177). De Veldcornetten zullen nauwkeurig aantekening houden van alle nieuwe inwoners die in hunne afdeeling komen; van alle verplaatsing of verhuizing der inwoners naar elders; van alle sterfgevallen onder hen plaats gehad hebbende; van alle mannelijke blanke personen die den ouderdom van 16 jaren hebben bereikt.

Plicht der Veldcornetten met betrekking tot inwoners in hun wijk.

(*) 147 (185). Alle tochtgangers die dit grondgebied binnen komen zullen niet mogen handelen voor dat zij van eene licentie voorzien zijn, welke op een der Landdrostkantoren verkregen en door den Landdrost onderteekend is.

Tochtgangers.

(*) 148 (186). Het zal niet toegelaten worden dat inkomende personen zich in eenige onbewoonde streken gaan vestigen in deze Republiek, zonder voorkennis en verlof van het Gouvernement van dezen Staat.

Inkomende personen mogen zich niet vestigen in onbewoonde streken.

149 (187). De Landdrosten worden, waar zulks niet is toevertrouwd aan een Stads- of Dorpsbestuur, belast met het toezicht over stad of dorp, benevens over alle ondergeschikte beambten, opdat alle zaken in geregelde orde geschieden.

Landdrost is belast met het toezicht over stad of dorp.

OVER DE GELDMIDDELEN VAN DEN STAAT.

150 (188). De inkomsten van den Staat en belastingen der ingezetenen worden geregeld door de Wet.

Inkomsten van den Staat geregeld door Wet.

151 (194). Alle plaatsen en gronden der ingezetenen worden door de Regeering der Republiek als vaste eigendommen gewaarborgd, met het recht aan het Gouvernement gelaten om een algemeenen weg tot gebruik der ingezetenen, over zulke plaatsen te bepalen, wanneer het vereischt wordt. ⁽¹⁾

Gronden in eigendom gewaarborgd, Gouvernement behoudt het recht algemeene wegen te bepalen.

(*) 152 (198). Al wie buiten de Republiek wonende onbewoonde gronden of plaatsen in deze Republiek bezit, zal voor iedere plaats, zoolang deze onbewoond is, jaarlijks eene dubbele belasting betalen.

Dubbele belasting voor onbewoonde plaatsen.

(*) 153 (199). De belasting voor ieder erf op de dorpen zal geregeld worden door de Wet en er zullen geen watergelden van het publiek gevorderd worden.

Belasting op erven. (Geen watergelden te worden gevorderd.)

(*) 154 (201). Alle opgemeten of geïnspecteerde plaatsen zullen bij den verkoop, binnen den tijd van zes maanden moeten getransporteerd zijn, en het heerenrecht binnen den tijd van zes maanden betaald; bij verzuim van aan het bovengemelde te voldoen, zal het heerenrecht

Transport bij verkoop van geïnspecteerde plaatsen binnen 6 maanden. Boete bij verzuim hiervan.

¹⁾ Zie ook de noten op het vervallen art. 95 der oude Grondwet. Wetboek 1849—1885, pag. 65.

- dubbel zijn, na de vaststelling dezer wet. De gronden worden getransporteerd van den eersten eigenaar af.
- Belasting ten Landdrostk. te voldoen. 155 (205). De belastingen door het volk te betalen, worden, waar geen andere ambtenaren volgens wet aangesteld zijn, voldaan ten kantore van de Landdrosten der districten.
- Requestplaatsen zoo spoedig mogelijk te worden geinspect. 156 (215). Alle ongeinspecteerde plaatsen, die onder request staan, zullen zoo spoedig mogelijk geinspecteerd moeten worden.
- Opmeting en in kaart brengen van plaatsen door een Landmeter. (*) 157 (216). Ieder, die eigendommen bezit, en het verkiest, zal buiten de Inspecteurs ook gebruik kunnen maken van een Landmeter, tot opmeting en in kaart brengen zijner gronden.
- Geen ambtenaar kan rechtszaken vooranderen waarnemen. (*) 158 (218). Geen landsambtenaar zal het recht hebben om zaken voor de Gerechtshoven te verdedigen, dan voor zich zelve.
- Herroeping van vroegere wetten en besluiten. 159 (220). Alle vroegere wetten en besluiten, strijdig met den inhoud dezer wetten, worden geheel buiten werking gesteld.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

C. VAN BOESCHOTEN,
Wd. Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 19 November 1889.

(Gepubliceerd 25 December 1889, in *Staatscourant*
No. 467.

BLADWIJZER

Locale Wetten 1888, 1889.

	Blz.
ADMINISTRATIEVE MACHT.—Zie <i>Grondwet</i> .	
ADVOCATEN.	
Practiseeren van — op de Goudvelden	112
AFLEVERING.	
Van producten op markt verkocht	17
AFPENNEN.—Zie <i>Goudwet</i>	121 122 128
AGENTEN.	
Practiseeren van — op de Goudvelden	112
AMALGAMATIE.—Zie <i>Goudwet</i>	117
AMBTENAREN.	
Plichten van — in geval van mishandeling van dieren	144
Uitkeering aan weduwen van	139
Zie <i>Goudwet</i>	107 108
Zie <i>Grondwet</i> .	
AMMUNITIE.	
Permit voor	159
APPËL.	
Geen — van provisioneele vonnissen	2
Geappèleerde kan niet zitten bij ver- hooren van	2
Zie <i>Goudwet</i>	111
Zie <i>Grondwet</i> .	
ARABIEREN.	
Immigratie van —. Zie ook <i>Koelies</i>	37
Verandering van Conventie rakende	151
ARBEID.	
Wanneer op Zondag verboden	3
ARBITERS.	
Bepalen bedrag schade onder Wet No. 7, 1889, over maken van wegen	97
Kwesties aangaande Bakens	157
ARBITRAGE.	
Bij intrekken van rechten onder <i>Goudwet</i> door Regeering	119

	Blz.
ARTILLERIE- EN POLITIECORPS (Wet No. 2, 1889).	
Officieren.—Terechtstelling van	83
Militaire autoriteiten.—Jurisdicctie van	83
Gerechtshoven.—Jurisdicctie van	83
Hoe Rechtspraak geschiedt	84
Administrateur.—Plicht van	84
Commandant.—Plicht van— Zie Strafrapport § 6	84
Krijgsraad.—Hoe samengesteld	84
» Plichten van	84
» Geeft uitspraak in hoogste ressort	84
» Hoe beslissing gegeven door	84 85
Vonnis.—Gestaakt bij appel	85
» Doodstraf.—Bepalingen omtrent	85
» Harde arbeid.— » »	85
» Id.—Volgens Ochtend- en Strafrapport	85
» Id.—Na uitspraak der Krijgsraad	85
» Id.—Bepalingen omtrent salaris	85
» Kamer-arrest	85
» Id.—Vermindering van salaris wegens	85
» Kamp-arrest	86
» Kanonstraf	86
» Sluiten in het blok	86
» Boete hoe betaald	86
» Waarschuwing	86
Militaire misdaden onder Wet	86 87
ARTILLERIECORPS.—Zie ook <i>Grondwet</i>.	
AUDITEUR-GENERAAL.	
Plichten onder Pensioenwet No. 6, 1888	41
AUSTRALISCHE BOOMLUIS.	
Tegengaan van, verspreiding van en vernieling door	71 164
AZIATEN.—Zie ook <i>Koelies</i>.	
Immigratie van	37
BAKENS.	
Op publieke delverijen	99
Commissie.—Hoe gehandeld indien leden betrokken in zaak in dispuut	157
BANK.	
Uitstelling van Concept-Concessie	69
Oprichten van	71
BEGROOTING.—Zie <i>Grondwet</i>.	

	Blz.
BELASTINGEN.	
Kwijtschelding van — (Wet No. 3, 1889)	88
Aan wien toegestaan	88
Op welke eigendommen niet toepasselijk	88
Op welke belastingen toegestaan	88
Kwijtschelding, hoe verkregen	88
Zie ook <i>Goudwet</i> .	
Zie ook <i>Grondwet</i> .	
BETAALBAARHEID.	
Van publieke velden—Zie <i>Goudwet</i>	98 100
BEWIJS.	
Van voorkennis of vergissing onder Wet	
No. 5, 1888	9
Onus van ouden Marktwet No. 8, 1888	16
BEZUIDENHOUT.	
Compensatie aan	42
BILJARTKAMER.	
Houders van — gestraft bij overtreding	
van Zondagswet	4
BLANKEN.—Zie <i>Grondwet</i>.	
BLOEMHOF.	
Kerk te	44
Districtsraad van	72
Districtslijn tusschen — en Lichtenburg	
vastgesteld	72
BOETE.	
Aandeel toegekend aan aanbrengrer	5
Wegens mishandeling van dieren	5 6
Wegens overtreding van Zondagswet	4 5
BOKSBURG.	
Tramweg	169 172
BOOMLUIS.—Zie <i>Australische Boomluis</i>.	
BRANDBARE STOFFEN.	
't Bergen van	160
BRUGGEN.	
Over Vaalrivier	49
Over watervoren op Goudvelden	129
BURGER.	
Der Nieuwe Republiek verkiesbaar als	
Volksraadslid	43
BIJLEVELD.	
Uitkeering aan	38

	Blz.
CENSUSWET No. 5, 1889.	
Kenmisgeving van houden van	90 91
Opgaven te worden verschaft door eigenaren van plaatsen, kostschoolhouders, enz.	91
Onvolledig teruggezonden aan opnemers	92
Opnemer.—Aanstelling van	91
» Opgaven te worden ingediend bij Landdrost	92
» Instructies voor	91
» Nalatige beboet	92
Reizigers.—Moeten opgaven doen	91
Landdrosten, enz.—Gemachtigd vragen te stellen	91 92
» Moet opgaven aan Staatssecr. opzenden	92
Boete wegens overtreding	92
Commissie om opgaven te rangschikken	92
Wanneer te worden genomen	92
Schedule	93
CLAIMS.—Zie <i>Goudwet</i> .	
COMMANDANT.—Zie <i>Grondwet</i> .	
COMMANDANT-GENERAAL.	
Plichten van — onder Pensioenwet No. 6, 1888	12
Machten onder Artilleriecorps Wet No. 2, 1889	84
Zie <i>Grondwet</i> .	
COMMANDO.	
Protectie van claims indien eigenaar op commando	26 118
COMMISSARISSEN EN ONDER-.	
Opdracht over jurisdictie van	156
COMMISSIE.	
Aangaande Mijnen.— <i>Goudwet</i>	98
COMPENSATIE.	
Aan Bezuidenhout en du Preez	42
Aan burgers van Nieuwe Republiek	44
Aanspraak op — door Naturellen	64
CONCESSIE.	
Nakoming van	66
Rechten onder	111
CONSTABEL.	
Machten van blanke — onder Zondagswet	4
Machten onder Wet tegen Hazardspelen	94

	Blz.
CONSUL (Matabeleland.)	
Aanstelling van	76
Weduwe van	158
CONVENTIE.	
Tusschen Groot-Brittannië en Z. A. Repu- blik	54—59
Verdrag van Vereeniging	56
Grenzen der Z. A. Republiek bepaald	56—58
Graven van Zulu Opperhoofden geprotec- teerd	59
Strekking van	59
Verplichtingen van Nieuwe Republiek	59
Spoorweg	42
CRIMINEELE PROCEDURE.	
Getuigekosten, Wet No. 7, 1888	14
DELVEN.—Zie <i>Goudwet</i>	26 103
DELVERIJEN.—Zie <i>Goudwet</i> .	
DELVERS.	
Claims.—Zie <i>Goudwet</i> .	
Comité.—Zie »	
Licentie.—Zie »	
DEPUTATIE.	
Verslag van — naar Oranje-Vrijstaat	66
DIAMANTEN.	
Goudwet toegepast op	98
DIEREN.	
Mishandeling van —. Zie <i>Mishandeling van</i> <i>Dieren</i> , Wet No. 3, 1888	5 6
DIRECTEUREN.	
Ambtenaren verboden te zijn.— <i>Goudwet</i>	107
DISTRICTSRAAD.	
Van Bloemhof	72
Geld voor reparatie van wegen	158
Zie <i>Grondwet</i> .	
DOBBELEN.	
Verboden, Wet No. 6, 1889	94
DOODVONNIS.—Zie <i>Grondwet</i> .	
DORPSGRONDEN.—Zie Gronden (<i>Goudwet</i> .)	
DORPS-REGULATIES	65
DRANK.	
Wanneer op Zondag mag verkocht worden	4
Verkoop van — op markt	16
Licentie.—Zie <i>Drankwet</i> .	

	Blz.
DRANKWET.	
Wijziging van — Wet No. 41. 1888	34
Licenties.—Verleening van	34
» Beschrijving van	34 35
» Tijdperk waarvoor uitgereikt	35
» Bedrag te worden betaald voor verschillende	35
» Terugtrekking van	35
» Geen terugbetaling van licentie- gelden bij terugtrekking van	35
» Kunnen geweigerd worden	35
» Voor rondreizende handelaars	35
Hotel-licenties.—Plichten van houders van Kleurlingen mogen geen drank koopen zonder permit	35 36
Boete bij overtreding	36
Uithangbord.—Bepalingen omtrent	36
Drank.—Verkoop van — zonder licentie	36
» » » — wanneer belet	36
» » » — Plicht van Veldcornet hieromtrent	36
Jurisdic tie in geval van overtreding	36
Verdere Regulaties kunnen door Uit- voerenden Raad gemaakt worden	37
DREIGEMENT.	
In verband met huisvredebreuk	9
DRUKKEN. —Zie <i>Grondwet</i> .	
DU PREEZ.	
Compensatie aan	42
EDELE METALEN. —Zie <i>Goudwet</i> .	
EDELGESTEENTE. —Zie <i>Goudwet</i> .	
EIGENAAR. —Zie <i>Goudwet</i> .	
EIGENDOM.	
Vaste.—Belasting op	88
Zie <i>Grondwet</i> .	
EILANDEN.	
Opmeting van — in Vaalrivier	46
EINDBESLISSER.	
Over Bakenkwes ties	157
ELANDSHEUVEL.	
Uitgeving van licenties op	39
ELANDSRIVIER.	
Lijn van wijk vastgesteld	77
ERF-LICENTIE.	
Vorm van	135
ERTS.	
Vervoer van	144
Wegnemen van	126

	Blz.
ERVEN.	
Occupatie van — te Piet Potgietersrust	41
Publieke verkoop van	41
EVANGELIUM. —Zie <i>Grondwet</i> .	
EXAMINATOREN.	
Benoeming van Lid van Raad van	69
FEESTDAGEN.	
Geen markt te worden gehouden op Christelijke	15
Zie <i>Goudwet</i> .	
GEESELSLAGEN.	
Kan toegediend worden voor huisvrede- breuk	8
Zie <i>Goudwet</i> .	
GEMEENTEN.	
Te Mamusa	44
Te Bloemhof :	44
Te Rustenburg	44
Te Luneburg	155
Te Lijdenburg	161
GENEESKUNDIGEN-TARIEF (Wet No. 4, '88).	
Tarief aan Geneeskundigen voor diensten aan Regeering vastgesteld	6 7
Scheikundige betaling voor diensten aan Regeering bewezen	7
Strafbepaling van Geneeskundigen, enz., weigering van diensten	7
GERECHTSHOVEN.	
Jurisdictie — onder Artilleriecorps, Wet No. 2, 1889	83
Appèl.—Zie <i>Goudwet</i>	111
Rechter kan geen belang op Goudvelden hebben	107 108
GESNEUVELDEN.	
Weduwen en kinderen van	10—13
Zie <i>Grondwet</i> .	
GETUIGE-KOSTEN (Tarief van) in Crimineele Zaken (Wet No. 7, 1888).	
Toelage.—Aan ambtenaren	14
» Aan blanke getuigen	14
» Aan buitenlandsche getuigen	14
» Aan kleurling getuigen	14
» Niet toegekend aan getuigen woonachtig ter plaatse	14
Reiskosten.—Bepaling omtrent	14
Een dag reizen, 6 uur te paard	14

	Blz.
GEWEREN.	
Afschieten van — op Zondag verboden .	3
GEWICHT.	
Welk — in gebruik onder Marktwet .	16
GEWONDEN.	
Gerechtigd tot pensioen	13
Zie Gekwetsten (<i>Grondwet.</i>)	
GEZONDHEIDS-REGULATIES EN MAAT- REGELLEN.	
Te Johannesburg	48
Macht van Regeering	65 66
Op Standsdorpen	65 66
Te Klerksdorp	146
Regeering draagt zorg voor	159
GOOSEN. (Land)	
Kwijtschelding van dubbel Heerenrecht op overdracht van plaatsen in	149
GOUDWET (Wet No. 9, 1888).	
Aangrenzende gronden aan publieke del- verijen.—Jurisdicctie over	22
Afpenning.—Wanneer — kan geschieden	28
Ambtenaren.—Verboden handel enz. voort te zetten	22
» Geen belang te hebben in goudmijnmaatschappij	23
» Bij overtreding hiervan te worden ontslagen	23
Betaalbaarheid.—Van nieuwe grond.—Be- oordeeling van	20
» Rapport omtrent	21
» » finale beslissing	21
» Eigenaar kan iemand be- noemen namens hem te ageeren bij onderzoek omtrent	21
Claims.—Speciale registratie van	24 25
» Speciaal geregistreerd kunnen niet gejumpd worden	25
» Speciaal geregistreerd.—Hypo- theek op	25 26
» Groote van	28
» Heerenrecht te worden betaald bij overdracht	30
» Beteekenis van het woord	31
Commando.—Claims goprotecteerd gedur.	26

	Blz.
GOUDWET (Wet No. 9, 1888).— <i>Vervolj.</i>	
Delvers-Comité.—Hoe gekozen	23
» Quorum	23
» Qualificatie van lid van	23
» Beschikt over waterver- deeling	23
Delverslicentie.—Eigenaar gerechtigd tot helft	21
Hout.—Kan gekapt worden tegen betaling	30
» Permit voor kappen van	30
Landmeterskaart.—Bij overdracht van ge- deelte v. standplaatsen	29
Licenties op standplaatsen.—Uitreiking van — slechts door de Regeering indien meer dan 5 nabij elkander gelegen	22
Licenties.—Bepaling omtrent vervallen	27
Licentie.—Zoeken of handeldrijven zonder — gestraft	29
» Speciaal voor handelen in ruw edel metaal	29
Macht van Staatspresident en Uity. Raad onder Goudwet No. 9, 1888	30
Mijnpacht.—Overmaking van	22 27
Oppervlakte.—Van claims ter beschikking der Regeering	28
Overdracht geschiedt bij Mijncommissaris	23
Pennen (Hoek).—Bepaling omtrent	28
Politiemacht staat onder crimineele rechten	24
Procuratie.—Blijft bij Mijncommissaris	28
Prospecteerlicentie verkrijgbaar voor 6 maanden bij Mijncomm. of Landdrost na verkregene schriftelijke vergunning van eigenaar	20
Prospecteerlicentie.—Welk deel van — eigenaar ontvangt	21
Protectie.—Van claims gedurende com- mando of ziekte	26
Regeering kan alle publieke delverijen openzetten	20
Rekening voor Standlicentiegelden in naam van eigenaar uitgemaakt en aan hem betaald	21
Spec. belasting op welke wijze betaalbaar	21
» » indien achterstallig, kan licentie geweigerd worden	21
Staats-Mijningenieur.—Aanstelling van	20
» Plichten van	20
» Salaris van	20

	Blz.
GOUDWET (Wet No. 9 1888).— <i>Vervolg.</i>	
Standlicentiegelden behooren aan eigenaar	21
Standplaatsen.—Speciale registratie van .	26
» Hypotheek op speciaal ge-	
registreerde	26
» Heerenrecht te worden	
betaald bij overdracht	30
» Speciale belasting kan op-	
gelegd worden op —	
een dorp uitmakende .	21
Water.—Bepalingen omtrent verdeling v.	21
» Vrije loop van	22
» Recht van huurders op	22
Zoeken.—Waar belet	22
GOUDWET (Wet No. 8, 1889).	
Advocaten.—Admissie van	112
Afpennen.—Zie <i>Claims</i>	
» Niet op Feestdagen	122
Agenten.—Admissie van	112
Alluviale Claims.—Zie <i>Claims</i> .	
Amalgamatie.—Van Claims	117
Ambtenaren.—Belet belang te hebben.—	
Onder Goudwet	107 108
Ambtenaren.—Jurisdicctie van — op del-	
verijen	107
Appel.—Zie <i>Rechten</i> .	
Arbitrage.—Bij intrekking van rechten	
door Regeering	119
Bakens.—Groote van	99
» Tusschen — oprichten van	99
» Op Staatsgronden	99
Belasting.—Achterstallige	101
» Op standplaatsen	101
» Persoonlijke	106
Betaalbaarheid.—Niet gewaarborgd op ge-	
proclameerde velden	98
» Beoordeeling van	100
Betaling.—Van kleurlingen	128 129
Boeken.—Houden van	108 109
Brug.—Over watervoor	129
Claims.—Houden van — door ambtenaren	107
» Meening van het woord	132
» Bewerking van	117
» Protectie van	117 118
» Afpennen van	121 122 128
» Registratie van	108 114
» Kaarten van	123
» Groote van verschillende	124

	Blz.
GOUDWET (Wet No. 8, 1889).— <i>Vervolg.</i>	
Claims.—Vernieuwing van licentie van . . .	121
» Vervalling van	121
» Afbakenen van — opnieuw	121
» Omheinen van	124
» Beschadiging van	129
» Heerenrechten op	130
» Rechten van vroegeren houder van	121
» Alluviale	121 124
» Delvers	121
» » —.Registratie van	114 115 116
» Eigenaars	101
» Rif	121
» Kwartz	124
» Verlatene	131 132
» Verlatene —. Kennisgeving aan Mijncommissaris	131
» Voorkeur	103
» Zoekers	100 101
» » —.Registratie van	102
Claiminspecteurs.—Aanstelling van	106
» Plichten en machten van	106 107 125
Commando.—Protectie van claims wanneer eigenaar op	118
Commissie.—Kwesties omtrent mijnen door Commissie beslist	98
Delverij.—Alleen door Regeering opengezet » Betaalbaarheid.—Zie <i>Betaalbaarheid</i>	99
» Meening van het woord	132
» Sluiting van	119
Delversclaims.—Zie <i>Claims</i> .	
Delvers-Comité.—Constitutie van	110
» Bevoegdheid van lid van	100
» Secretaris van	106
Diamanten.—Goudwet.—Toepassing op	98
Dienstboden.—Verplichtingen van	130
Directeuren.—Wie kunnen niet zijn	107
Doorndraad.—Gebruik van	124
Edele metalen en	
Edelgesteente.—Mijn- en beschikkings- recht over —. Aanwezigheid van —. Op geproclameerde velden niet gewaarborgd	98
» Ontdekking van — door eigenaar	99
» Ontdekker heeft voorrechten	100
» Betaling van kleurling in	128 129
Edelgesteente.—Zie <i>Edele metalen</i> .	

	Blz.
GOUDWET (Wet No. 8, 1889).— <i>Vervolg.</i>	
Eigenaar.—Moet kennis geven van ontdekking v. edele metalen en steenen	99
» Kan vergunning verlenen om te prospecteeren	99
» Gerechtigd te zoeken zonder licentie	99
» Recht van — tot afpenning	101
» Kan niet gedwongen worden zijn grond te laten prospecteeren	100
» Recht van — op water	102
» Gerechtigd tot deel in licenties	101
» Rechten van — beschermd bij proclameeren van private gronden	101
Eigenaars-claims.—Zie <i>Claims</i> .	
Feestdagen.—Geen afpenning op	122
Gerechtshoven.—Op Goudvelden	112
Gronden.—Geproclameerde.—Betaalbaarheid	98
» Proclameeren van	98—100
» Gouvernements	133
» Private.—Meening van	133
» » Kunnen geproclam. worden	98—100
» » Kunnen door eigenaar geprospect. worden	99
» » Kunnen bij vergunning van eigenaar geprospect. worden	99
» » Schade aan	102
» » Waar zoeken verboden op	103
» » Omheining van	103
» » Kantoren kunnen gebouwd worden op	103
» Overschietende	128
Heerenrechten.—Bepalingen omtrent	129 130
Hoofd van Mijnwezen	128
Hout.—Kappen van	131
Huwelijk.—Bevestiging van	106
Hypotheek.—Op speciaal geregistreeerde claims en standplaatsen	116 117
Jumping	117 118
Kaarten.—Van Claims	122
» Landmeters.—Van Claims	122 123
Kleurlingen—Kunnen geen licentie houden	128
» Betaling van	128 129

GOUDWET (Wet No. 8, 1889).—*Vervolg.*

Kleurlingen.—Handel met — wanneer ver-			
boden			129
» Verplichtingen van			130
» Pas voor			130
Beteekenis van het woord			133
Kwikzilver.—Beschouwd als edele metaal			163
Landdrost.—Plichten van	100	105	107
» Speciale—Aanstelling van			105
» Plichten van	100	105	107
» Machten van		105	106
» Appel van uitspraak van			111
Landerijen.—Verboden te zoeken op			103
Landmeters.—Plichten van, enz.	48	99	122 128
Licentie.—Eigenaar kan zoeken zonder			99
» Uitgeving van			107
» Vernieuwing van		121	123
» Kleurlingen kunnen niet hou-			
ders zijn van			128
» Delvers—Helft komt eigenaar toe			101
» » Rekening op naam van			
eigenaar			101
» » Bepalingen omtrent	108	116	119
» Mijnpacht			112
» Prospecteer—.Waar te worden			
betaald			99
» Id. Wanneer houder van—rech-			
ten van gewone delver geniet			100
» Id. Houder van — gerechtigd tot			
water			101
» Id. Wanneer eigenaar is houder			
van			101
» Id. Betaling aan eigenaar			101
» Id. Overeenkomst tusschen Re-			
geering en eigenaar is bin-			
dend op volgende eigenaar			
met betrekking tot			111
» Id. Rekening op naam v. eigenaar			101
» Id. Bepalingen omtrent	100	108	119 120
Locaties.—Bepalingen omtrent			103
Machinerie.—Beschadiging van			129
» Grond voor oprichting van			131
Mijn.—Recht behoort aan Regearing			98
» Kwesties omtrent — door Com-			
missie beslist			98
» Beschadiging van			129
Mijncommissaris.—Aanstelling van			105
» Plichten van	100	102	107
			108 109 110

	Blz.
GÓUDWET (Wet No. 8, 1889).— <i>Vervoly.</i>	
Mijncommissaris.—Jurisdicctie van	107 111
» Klerk van	106
» Verantw. Klerk van	107 109
» Appèl van uitspraak	110 128 131
Mijnpacht.—Bepalingen omtrent	102 104
» Licenties	105 119 128
» Maatschappijen op	112
» Op localiteiten enz.	111
» Zegels	113 114
» Omheining van	114
Mijnwezen.—Hoofd van	124
Omheining.—Van Mijnpachten	128
» Van private gronden	124
Ontdekker.—Kan claim afpeunen	103
» Behoudt zijne rechten wan- neer grond niet wordt ge- proclameerd	100
Ontdekking.—Van edele metalen enz. door eigenaar	100
Openzetten.—Van delverijen	99 99
Oppervlakte van claims.—Beschikkings- recht over	103
Pas.—Aan kleurlingen	124
» Vorm van	130
Pennen (Hoek)	134
Politie-macht.—Op goudvelden	124 125
Proclameeren.—Van Gouvernements en private gronden	112
» Zie <i>Openzetten.</i>	98 100 101
Procuratie.—Voor afbakenen	120
Procureurs.—Admissie van	112
Prospecteer (Licentie).—Zie <i>Licentie.</i>	
Prospecteeren.—Op straten	103
» Op dorpsgronden	103 114
» Op private gronden.—Zie <i>Eigenaar.</i>	
Rechter.—Kan geen belang in goudvelden hebben	107 108
» Appèl naar	111
Register.—Te worden gehouden door Mijn- commissaris	108 109
Registratie.—Van standplaatsen	108 116 117
» Van zoekersclaims	101
Rif-claims.—Zie <i>Claims.</i>	
Rifs.—Ontdekking van nieuwe	125
Robijnen.—Toepassing van Goudwet op	98

	Blz.
GOUDWET (Wet No. 8, 1889).— <i>Vervolg.</i>	
Schetsen.—Van claims	122
Staats-Mijningenieur.—Aanstelling van	98
» Plichten van	98 100
» Salaris van	98
Staatspresident.—Macht van	98 132
Standplaatsen.—Op private gronden	101
» Registratie van	108 116 117
» Delver gerechtigd tot	125
» Licenties op	101 106
Velden.—Zie <i>Grond.</i>	
» Betaalbaarheid van	98
» Proclameeren van	98 99 100 101
Vernieuwing.—Van licenties	121
Vervaldag.—Van licenties	121
Water.—Bepalingen omtrent	100 102 112 129
Watervoren.—Moeten overbrugd worden	129
Zoekersclaims.—Zie <i>Claims.</i>	
GROND.—Zie <i>Goudwet.</i>	
HAZARDSPELEN (Wet omtrent), Wet No. 6, 1889.	
Speelhuis of Speeltafel.—Houden en bezoeken van — belet	94
Ambtenaren gerechtigd binnen te gaan op suspicie	94
Id. open te breken bij tegenstand	94
Boete wegens tegenstand	94
Speelhuis.—Wat is een	95
Hazardspel.—Wat is	95
Speelhuis of Speeltafel.—Wie houder is van	95
Id. Wie bezoeker is van	95
Personen.—Hoe gearresteerd	95
Voorwerpen bij hazardspel gebruikt in beslag genomen	95
Speelhuis of Speeltafel.—Boete aan houders van	95
Id. Gelden en Voorwerpen verbeurd verklaard	95
Id. Boete aan bezoekers van	96
Disqualificaties van houder van Speelhuis of Speeltafel	96
Speciale jurisdictie onder deze Wet	96
Belooning aan personen die informatie geven	96
HEERENRECHT.	
Zie <i>Goosen en Stellaland</i>	149
Zie <i>Goudwet</i>	129 130
Zie ook <i>Grondwet.</i>	

	Blz.
HEIDELBERG.	
Standdorp aan overzijde te worden ge- sticht	69
Weg van — naar Standerton over Grey- lingstad	80
HEIDENEN. —Zie <i>Grondwet</i> .	
HOEKPENNEN. —Zie Pennen (<i>Goudwet</i> .)	
HOLLANDSCHE TAAL (Wet No. 10, 1888).	
Is de officiële taal	33
Te worden gebruikt in alle officiële stukken	33
Te worden gebruikt in alle Hoven	33
Te worden gebruikt door Marktmeesters Boete bij overtreding van Wet No. 10, 1888	33
Opveiling door Marktmeesters te worden gedaan in de	15
HOOFDPLAATS, der Z.-A. Republiek (<i>Grondwet</i> .)	
HOOFD VAN MIJNWEZEN. — Zie <i>Goudwet</i> , zie <i>Grondwet</i> .	
HOOGESCHOOL.	
Stichting van — te Pretoria	153
HOOG GERECHTSHOF (Wet No. 1, 1888), (zie ook Wetboek 1849—1885, blz. 682 en verwijzingen aldaar).	
Rechters.—Aantal — uitgebreid te worden tot vijf	1
Rechtbank.—Bestaat uit niet meer dan drie Rechters	2
Quorum.—Twee Rechters vormen een	2
Appèl.—Niet van voorloopige vonnissen Geappèlleerde Rechter heeft geen stem in beslissing van appèl	2
Zittingen van Rondgaande Hoven minstens tweemaal des jaars	2
Zitting.—Tijd en plaats van — door Staats- president bepaald	2
Rechts-termijnen.—Herroeping van de vorige — en door Rechters te worden vastgesteld	2
Appèl naar — van uitspraak van Lager Hof op Goudvelden	111
Rechter van — kan geen belang op Goud- velden hebben	107 108
Zie ook <i>Grondwet</i> .	
HONDEN.	
Jagen met — verboden op Zondagen	3

HOUT.—Zie <i>Goudwet</i> .	
HUISVREDEBREUK, Wet No. 5, 1888, (Straf- bepaling voor het binnendringen van een anders woning of grond enz.)	
Binnendringen. — Bepaling wat weder- rechtelijk — is	9
Verzwareing van straf bij bedreiging enz.	9
Lokaal voor openbaren dienst bestemd.— Strafbepaling voor het binnendringen van	9
Binnendringen.—Bepaling wat — van een publiek lokaal is	9
Verzwareing van straf bij bedreiging	9
Benaming van het misdrijf	9
Beschuldigde levert bewijs van voorkennis of vergissing	9
Inklimming. — Wordt onder begrepen ondergraving enz.	9
Vermomd of gewapend zijn of breek- instrumenten hebben verboden	10
HUWELIJK.	
Bevestiging van — op Goudvelden	106
Commissarissen.—Leeraren als	14
HYPOTHEEK.	
Op speciaal geregistreeerde standplaatsen	116 117
INSPECTIE.—Zie <i>Grondwet</i> .	
INSOLVENTIE.	
Uitlevering geschiedt onder	45
INVOERRECHTEN.	
Op sterken drank op markt verkocht	17
Tarief	52 53
Onder Spoorwegmaatschappij-Concessie	67
INWONERS.—Zie <i>Grondwet</i> .	
JACHT.	
Op Zondag verboden	3
Opziener.—Macht van — onder Zondagswet	4
JOHANNESBURG.	
Bezoeken van — door Volksraad	150
Rechterlijke Commissaris van	162
Gezondheids-Regulaties voor	48 65 66 159
JUMPING.	
Van Claims	116 117 118
JURIELEDEN.	
Verblijfkosten van	156
Zie ook <i>Grondwet</i> .	

	Blz.
KABELSPOORWEGEN.	
Tot vervoer van erts	144
KAMER.	
Eerste en Tweede.—Zie <i>Volksraad</i>	53
KANTOORBREUK.	
Waarin bestaat	9
KERKEN. —Zie <i>Gemeenten</i> en <i>Grondwet</i> .	
KIESRECHT. —Zie <i>Grondwet</i> .	
KLERKSDORP.	
Machtiging van Regeering licentiën op claims aldaar uit te reiken	37
Dorp geproclameerd	78
Contract met eigenaren gewijzigd	148
Gezondheids-Regulaties voor	146
Water-Regulaties voor	152
Pad van — naar Bloemhof	88
KLEURLING.	
Getuigekosten	14
Pas	130
Verkoop van drank aan	35 36
Zie <i>Goudwet</i> en <i>Grondwet</i> .	
KOELIES, AZIATEN, ARABIEREN.	
Immigratie van	37 151
Locaties voor	64
Mogen na 9 ure 's avonds niet op straat zijn	50
KRIJGSMACHT. —Zie <i>Grondwet</i> .	
KRIJGSRAAD.	
Zie <i>Artilleriecorps</i> (Wet No. 2, 1889)	84 85
Zie <i>Grondwet</i> .	
KRUIT.	
Maatregelen met betrekking tot invoer van Magazijnen.—Toezicht over (Zie <i>Grondwet</i>)	68
KWARTS.	
Zie <i>Quarts</i> (<i>Goudwet</i>)	144
KWIJTSCHELDING.	
Van Belasting (Wet No. 3, 1889)	88
KWIKZILVER.	
Beschouwd als edel metaal onder <i>Goudwet</i>	163
LANDDROST.	
Jurisdicctie onder Zondags-Wet	5
Plichten van — onder Pensioenwet	12 13
Plichten onder Marktwet	17 18
Verleent Prospecteer-Licentie	20
Assistent	47 95 96
Speciale	47 95 96

	Blz.
LANDDROST.— <i>Vervolg.</i>	
Moet rapporteeren omtrent kwijtschelding van belasting	88
Plichten en bevoegdheid van — onder Censuswet, No. 5, 1889	90 91
Jurisdicctie van — onder Hazardspelen, Wet No. 6, 1889	95 96
<i>Zie Goudwet.</i>	
<i>Zie Grondwet.</i>	
LANDDROSTHOF.	
<i>Zie Grondwet.</i>	
LANDMETER.	
<i>Zie Goudwet</i>	123
Toelating van	48
LANDMETERSKAART.— <i>Zie Goudwet.</i>	
LICENTIE.— <i>Zie Goudwet.</i>	
Dranklicentie (Wet No. 11, 1888)	34 35 36
Voor tochtgangers.— <i>Zie Grondwet.</i>	
LICHTENBURG.	
Gemeente te	48
Districtslijn tusschen Lichtenburg en Bloemhof	72
LIJDENBURG.	
Gemeente te	161
LOCATIE.	
Voor Koelies	64
Plaatsen binnen — vallende	47
Zoeken op	103
LOKAAL.	
Wat is binnendringen van	9
LOTERIJEN.	
Opdracht aan Regeering omtrent	151
LUNEBURG.	
Gemeente te	155
MAAT.	
Welke — gebruikt onder Marktwet No. 8, 1888	16
MACHINE.	
Mag niet op Zondag werken	3
MAMUSA.	
Grond toegekend aan gemeente te	44
MAPOCHSGROND.	
Toestaan van — aan occupanten	51

MARKTWET, No. 8, 1888.

Markt.—Waar, wanneer, en door wien gehouden	15
Zondagen.—Geen markt op	15
Feestdagen (Christelijke).—Geen markt op	15
Rondrijden gedurende markturen belet	15
Veiling—Geschiedt in Hollandsche taal	15
Marktmeester belet voor zichzelven of anderen te bieden	15
Marktbriefen enz. in inkt gehouden	15
Verkoopingen in contant aan hoogsten bieder	15
Marktbrief.—Inhoud van	15
Koopers moeten vóór 12 uur betalen, anders 5 percent extra	15
Wanbetaling.—Bij — van koper kan Marktmeester weigeren verder bod aan te nemen	16
Boek.—Marktmeester houdt een	16
Betaling van 2½ percent op alle ver- koopingen aan Regeering	16
Fooi van 2s. 6d. betaalbaar indien goed niet verkocht	16
Toeslag van goederen verboden zonder toestemming van eigenaar	16
Dispuut.—In geval van — goederen weder opgeveild	16
Storting van gelden door Marktmeester bij Landdrost	16
Onderzoek en goedkeuring van boeken	16
Verkoopingen ongeoorloofd door Markt- meester tegengegaan	16
Producten eerst op marktplein gebracht moeten opgeveild worden	16
Maten (tegen welke — goederen	16
Gewichten (verkocht moeten worden	16
Dranken (sterke) (van buitenland wanneer	17
Wijn, enz. (verkocht kan worden	17
Paarden (hoe te worden verkocht	17
Grootvee, enz. (.	17
Artikelen.—Niet genoemde artikelen hoe verkocht	17
Monster.—Verkoper moet marktmeester met monster voorzien	17
Verschil tusschen gekochte goederen en monster.—Hoe wordt gehandeld in ge- val van	17
Leveren.—Verkoper moet goederen ten huize van koper	17
Aanwijzen.—Koper moet zijn huis	17

	Blz.
Aflevering.—Hoe geschiedt—in geval koper weigert te ontvangen	17
Verkoop.—Wanneer marktmeester bevoegd te weigeren goederen op te veilen	18
Id.—Onder zekere beperkingen	18
Kennisgeving.—Aan Landdrost	18
Salaris.—Van marktmeester	18
Ziek vee, enz.—Dadelijk verwijderd	18
Bedorven goederen.—Bepalingen omtrent Permit.—Vereischt van personen die geen grondeigenaren zijn	18
Overtredingen.—Strafbaar en door Landdrost opgelegd	18
Strafbepaling.—Aard van	18
Verkooper niet behoorlijke aanwijzing doet of niet verschijnt.—Hoe te handelen in geval	18
Aansprakelijkheid van eersten koper voor verschil tusschen eersten en tweeden verkoop	19
MARKT.	
Niet op Zondag te worden gehouden	4
MARKTMEESTER.	
Strafbepaling van — bij overtreding van Zondagswet	4
Zie <i>Marktwet</i> .	
MATABELELAND.	
Aanstelling van Consul van	76
Weduwe van Consul van	158
McMURDO.	
Aankoop van aandeele van	67
MEDICIJNEN.	
Mogen op Zondag verkocht worden	4
MEINTJES.	
Weduwe van —. Uitkeering aan	139
» » Pensioen aan — geweigerd	160
MELK.	
Wanneer kan op Zondag verkocht worden	4
MEMORIES.	
Aan wien te worden geadresseerd	49
MIJN.—Zie <i>Goudwet</i>.	
MIJNCOMMISSARIS.—Zie <i>Goudwet</i>.	
Plichten van — onder Drankwet No. 2, 1888	34
MIJNPACHT.—Zie <i>Goudwet</i>.	

	Blz.
MISHANDELING VAN DIEREN, Wet No. 3, '88.	
Strafbepaling en boete wegens . . .	5 6
Verzwarend van straf, indien in het openbaar gepleegd	5
Gevangenisstraf.—Toepassing van — bij wanbetaling van boete	6
Mishandeling van lichter aard.—Strafbepaling voor	6
MOM.	
Verboden des nachts te dragen . . .	10
MONSTER.—Zie <i>Marktwet</i> No. 8, 1888 . . .	17
MOODIES,	
Gronden geplaatst onder jurisdictie van Kaapsche Goudvelden	165
MUNT.	
Regering gemachtigd te handelen met betrekking tot	69
NATALSCH TRANSPORTPAD.	
Grootte van	168
NATURELLENZAKEN.	
Superintendent van —. <i>Grondwet</i> .	
NED. HERV. OF GEREFORMEERDE KERK.	
Toekenning van gronden aan	44 48
NIEUWE REPUBLIEK.	
Burgers van — verkiesbaar als Volksraadsleden	43
Vereeniging met de Z.-A. Republiek	141 60—63
Vereenigd tot eenen Staat	60
Naam van nieuwen Staat Z.-A. Republiek	61
Grondgebied.—Grenzen van — bepaald	61
Maakt een district	61
Zendt vertegenwoordigers naar Volksraad Z.-A. Republiek neemt over alle verbintenissen, documenten, enz. van	61
Z.-A. Republiek erkent alle overeenkomsten, grondbrieven en burgers van	61
Z.-A. Republiek erkent alle personen toegelaten enig beroep te practiseren in	62
Bepaling omtrent ambtenaren van	62
Kwijtschelding van zekere misdadigers in Wetten van de Z.-A. Republiek gelden in	62
Vonnissen van Hoven en besluiten van Uitvoerenden Raad van Nieuwe Republiek blijven van kracht	63
Bepalingen omtrent belastingen	63
Verdrag te worden geratificeerd door Volksraden	63

	Blz.
OCCUPATIE.	
Besluit omtrent occupatie van grond door burgers van Zoutpansberg	40
Van erven te Piet Potgietersrust	41
Van gronden door Naturellen	64
OCTROOIWET.	
Wijziging van	147
Aanstelling van Registrateur	159
OFFICIEREN. —Zie <i>Grondwet</i> .	
OHRIGSTAD.	
OMHEINDE PLAATSEN.	
Sluiting van publieke wegen over —, Wet No. 4, 1889	89
OMHEINING. —Zie <i>Goudwet</i> .	
ONAFHANKELIJKHEID.	
Van Volk, Kerk en Staat.—Zie <i>Grondwet</i> .	
ONDERWIJZERS. —Zie <i>Grondwet</i> .	
ONTPLOFBARE STOFFEN.	
Maatregelen aangaande invoer en door- voer van	68
OORLOG. —Zie <i>Grondwet</i> .	
OORLOGSFONDS.	
Stichting van	157
OORLOGSWET. —Zie <i>Grondwet</i> .	
OPMETING (Generale).	
Wet in werking gesteld	41
Hoe gehandeld wanneer Baken-Commissie betrokken	157
Van geproclameerde gronden	98 99
Van cilanden in Vaalrivier	46
OPPERVLAKTE.	
Bepalingen omtrent	28
Zie <i>Goudwet</i> .	
OPROER.	
Straf voor — op publieke delverrijen	126 127
OPSTAND.	
Straf voor — op publieke delverrijen	126 127
ORANJE VRIJSTAAT.	
Verslag van Deputatie naar	66
ORDE.	
Publieke — op Goudvelden	126
Handhaving van —, <i>Grondwet</i> .	
OVERDRACHT VAN GROND.	
Kosteloos onder Pensioenwet No. 6, 1888	12

OVERDRACHT VAN CLAIMS.—Zie <i>Goudwet</i> .	
PAD.	
Van Klerksdorp naar Bloemhof als publieke' weg geproclameerd	88
PALMIETFONTEIN.	
Geplaatst onder jurisdictie van Katdoornbosch	166
PARAFFINE.	
Het bergen van	160
PAS.	
Kleurlingen moeten voorzien zijn van —	
<i>Goudwet</i>	130
Vorm van —. <i>Goudwet</i>	134
PASSAGIERS.	
Vervoer van Gouvernements-	161
PASTORIE ERVEN.	
Vrij gesteld	39
PAUL PIETERSBURG.	
Als dorp geproclameerd	42
PENNEN.—Zie <i>Goudwet</i>	125
PENSIOENWET, No. 6, 1888.	
Pensioen.—Aan wien toegekend	10
Pensioenfonds.—Waaruit gevormd	11
Pensioen-bijdragen.—Door wien en aan wien te worden betaald	11 13
Beheer.—Van Pensioenfonds	11
Verslag.—Jaarlijksch — van Pensioenfonds gedaan	11
Toelagen.—Hoe vastgesteld	11 12
Weesheer.—Handelt in onvoorziene gevallen	12
Grond.—Kan toegekend worden inplaats van pensioen	12
Transport van grond geschiedt kosteloos	12
Kinderen.—Pensioen van — wanneer moeder hertrouwt	12
Landdrost.—Doet telkens in April opgaaf der gewonden enz.	12
Geld.—Wanneer in bank gestort	12
» Wanneer op eerste verband uitgezet	12
Gesneuvelden. — Commandant-Generaal verschaft lijst van	12
Geld-orders te worden onderteevend	13
Herroeping van vroegere Wetten	13

	Blz.
PENSIOEN.	
Aan Weduwe van Consul van Matabeleland	158
Aan Weduwe van J. J. Meintjes geweigerd	160
PERMIT.	
Voor ammunitie	159
Wanneer vereischt met betrekking tot verkoop op markt van kalk en brandhout	18
PETROLEUM.	
Bergen van	160
PIET POTGIETERSRUST.	
Occupatie van erven te	41
PLAATSSEN.	
Binnen locaties vallende	47
POLITIE-BEAMBTEN.	
Machten van — onder Zondagswet	4 5
POLITIECORPS.	
Wet omtrent Artillerie en —, No. 2, 1889	83
POLITIEMACHT.	
Onder Goudwet	24 130
Zie <i>Grondwet</i> .	
POSTWEZEN.	
Verandering in Wet omtrent — met betrekking tot vervoer van passagiers	161
POTCHEFSTROOM.	
Stadsraad van	145
PROCEDURE.	
In «forma pauperis».—Zie <i>Grondwet</i> .	
PROCLAMATIE.—Zie <i>Goudwet</i> .	
PROCLAMEEREN.—Zie <i>Goudwet</i> .	
PROCUREURS.	
Admissie van — op Goudvelden	112
PROCURATIE.—Zie <i>Goudwet</i> .	
PROSPECTEEREN.—Zie <i>Goudwet</i> .	
PROSPECTEER-CLAIMS.—Zie <i>Goudwet</i> .	
PROSPECTEER-LICENTIE.—Zie <i>Goudwet</i> .	
PUBLIEKE AANKLAGER.	
Plichten en machten van — tot onderdrukken van hazardspelen, Wet No. 6, 1889	94
QUARTS.—Zie <i>Goudwet</i> .	
RAAD.	
Van Examinatoren.—Zie <i>Examinatoren</i> .	
Uitvoerende.—Zie <i>Uitvoerende</i> .	
Zie <i>Volksraad</i> .	

RAPPOORTEURS.	Blz.
Toelating van — in Volksraad	152
REBELLIE.	
Straf voor — op publieke delverijen	126 127
RECHTERS.—Zie <i>Hoog Gerechtshof</i> .	
Zie <i>Goudwet</i>	107 111
Zie <i>Grondwet</i> .	
RECHTERLIJKE MACHT.—Zie <i>Grondwet</i> .	
REGEERING.	
Machtiging aan — om voorziening te maken in dringende gevallen	70
Zie ook <i>Goudwet</i> .	
Zie ook <i>Grondwet</i> .	
REGISTRATIE.—Zie <i>Goudwet</i> .	
REIS.	
Daags tegen 36 mijlen of 6 uur te paard berekend	6
REISKOSTEN.	
Voor getuigen in crimineele zaken	14
REIZEN.	
Wanneer op Zondag verboden	3
RIFCLAIMS.—Zie <i>Goudwet</i> .	
RIFS.—Zie <i>Goudwet</i> .	
RIJDEN.	
Wanneer op Zondag verboden	3
ROBIJNEN.	
Vallen onder <i>Goudwet</i>	98
RONDGAAND HOF.—Zie <i>Grondwet</i> .	
RUSTENBURG.	
Gemeente te	44
SALARIS.	
Van Marktmeester	18
Van Staats-Mijnningenieur	98
SCHADE.—Zie <i>Goudwet</i> .	
SCHETSEN.—Zie <i>Goudwet</i> .	
SCHEIKUNDIGEN.	
Tarief voor	7
SCHUIFSCHIETERIJ.	
Prijzen voor schutters bij	159
SCHWEIZER-RENECKE.	
Geproclameerd als dorp	79
SLAVENHANDEL.	
Niet geduld.—Zie <i>Grondwet</i> .	

SPECIALE REGISTRATIE.

Van Claims.—Zie *Goudwet*.

SPELEN.

Hazard.—Wat is —, Wet No. 6, 1889 . . . . . 94—96

SPEELHUIS	} Bepalingen omtrent het houden en verzoeken van —, Wet	94—96
SPEELTAFEL		

No. 6, 1889 . . . . .

SPOORWEG.

Voortgang van werkzaamheden belet 67

SPOORWEG-CONVENTIE.

Concept-Wet — Britsch Bechuanaland 42

SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.

Wijziging van Art. 39 *re* invoerrechten 67

SPOORWEGEN.

Kabel—. Regeering kan aanleg van — vergunnen 144

Lucht—. Regeering kan aanleg van — vergunnen 144

Tram (Witwatersrand).—Onteigening van 144

STAAT.—Zie *Grondwet*.

STAATSDRUKKERIJ.

Aankoop van 146

STAATS-MIJNINGENIEUR.—Zie *Goudwet*.

STAATSPRESIDENT.

Beëdiging van — in 1888 37

Macht van — om nieuwe regulaties enz. vast te stellen onder Goudwet 132

Zie *Grondwet*.STAATSPROCEUR.—Zie *Grondwet*.STAATSSECRETARIS.—Zie *Grondwet*.

STADSBESTUUR.

Verzoek van Johannesburg voor 65

STADSRAAD.

Op standplaatsdorp 159

STAND-LICENTIE.—Zie *Goudwet*.STANDPLAATS.—Zie *Goudwet*.

STELLALAND.

Kwijtschelding van dubbele Heerenrechten op plaatsen in 149

STRAFFEN.

Vermindering van —. Zie *Grondwet*.

STUDIEBEURZEN.

Leden van Commissie gerechtigd tot reiskosten 153

	Blz.
SUNNYSIDE.	
Als deel van Pretoria geproclameerd	73
TARIEF.	
Voor Geneeskundigen (Wet No. 4, 1888)	6
Voor Scheikundigen (Wet No. 4, 1888)	6
Voor Getuigen in crimineele zaken (Wet No. 7, 1888)	14
Van Invoerrechten	52 53
THESAURIER-GENERAAL.	
Plichten van — onder Pensioenwet No. 6, 1888	11
TOELAGE.	
Aan Volksraadsleden	43
TOCHTGANGERS.	
Licentie voor —. Zie <i>Grondwet</i> .	
TOL.	
Te Bronkhorstspruit	50
TRACTAAT.	
Van vereeniging tusschen de Nieuwe Republiek en de Z. A. Republiek	60
Zie <i>Grondwet</i> .	
TRAM (Boksburg).	
Onteigenen van gronden voor	169—172
Zie <i>Spoorweg</i> .	
TRANSPORT.—Zie <i>Overdracht</i> , zie <i>Grondwet</i> .	
TRANSPORTPAD.	
Van Heidelberg over Greylingstad naar Standerton	80
TRANSPORTRIJDERS.	
Onderhevig aan wagen-licentie	50
TROMPET.	
Gebruik van — (Wet No. 1, 1889)	82 83
TROMPETTEN (Wet No. 1, 1889).	
Gebruik van — in het algemeen, belet	82
Beugels.—Gebruik van — in het algemeen, belet	82 83
Jurisdictie onder deze Wet.	
POSTKOETSEN.	
Trompetten enz. alleen te worden gebruikt op	82
UITGEVER.	
Verantwoordelijkheid van —. Zie <i>Grondwet</i> .	

	Blz.
UITLEVERING.	
Verlenging der Wet met Kaapkolonie	45 143 167
Onder Insolventiewet	45
Tractaten.—Verandering in art. 9, Wet No. 9, 1887	160
UITVOERENDE RAAD.	
Machten van — onder Goudwet	30
Machten onder Drankwet No. 11, 1888	88
Aanstelling van derde lid van	150 151
<i>Zie Grondwet.</i>	
UITVOERENDE RAADSLID.—Zie Grondwet.	
VAALRIVIER.	
Leggen van bruggen over	49
Opmeting van eilanden in	46
VEEDIEFSTAL.	
Opdracht van Regceering in zake	158
VELDCORNET.	
Macht onder Goudwet	4
Plichten van — onder Pensioenwet No. 6, '88	12
Macht van — onder Zondagswet	4
Verleent certificaat Drankwet	36
Plichten en bevoegdheden van — onder Censuswet No. 5, 1889	91
Plichten onder Hazardspelenwet	94
<i>Zie ook Grondwet.</i>	
VELDCORNET (Assistent).	
Macht van — onder Zondagswet	4 5
Plichten en bevoegdheden van — onder Censuswet	91
Plichten onder Hazardspelenwet	94
<i>Zie Grondwet.</i>	
VENTERSDORP.	
Stichting van	75
Waterregulatiën voor	152
VERANTWOORDELIJKE KLERK.	
Aanstelling en plichten v.—onder Goudwet	98
VEREENIGING.	
Tusschen Nieuwe Republiek en Z.-A. Rep.	60—63
VERKIESBAARHEID.	
Van burgers van Nieuwe Republiek als Volksraadsleden	43
VERKOOPING.	
Welke verboden en welke toegelaten zijn op Zondag	3
Volgens Marktwet No. 8, 1888	15—19
<i>Van vaste eigendommen.—Zie Grondwet.</i>	

	Blz.
VERLOFBRIEF.	
Vorm van — <i>Goudwet</i>	134
VERNIEUWING.	
Van licenties.—Zie <i>Goudwet</i> .	
VERSLAGGEVERS.	
Toelating van — in Volksraad	152
VERZET.	
Straf voor — op Goudvelden	126—127
VOLKSRAAD.	
Burgers v. Nieuwe Republiek verkiesbaar	43
Eerste en Tweede Kamer	53
Voorzitter van	155
Zie <i>Grondwet</i> .	
VOLKSRAADSLEDEN.	
Burgers van Nieuwe Republiek	43
Voorziening voor optreding van	70
Toelage aan	43
Qualificatie van	49
Zie <i>Grondwet</i> .	
VOLKSRUST.	
Als dorp geproclameerd	140
VONNIS.	
Geen appèl van provisioneel vonnis	2
Zie ook <i>Grondwet</i> .	
VREDERECHTER.	
Macht onder Zondagswet	4
Plichten en bevoegdheden onder Census-	
wet No. 5, 1889	91
Mijncommissaris is <i>ex officio</i>	107
Plichten en machten onder Hazardspelen-	
wet No. 6, 1889	94
VREEMDELINGEN.	
Vrijheid van — enz.—Zie <i>Grondwet</i> .	
VRIJHEID.	
Van Kerk	} Zie <i>Grondwet</i> .
» Staat	
» Vreemdelingen	
» Drukkers	
WAGEN-LICENTIE.	
Transportrijders onderhevig aan	50
WAPENEN.	
Kunnen in beslag genomen worden onder	
Zondagswet No. 2, 1888	3 4
Dragen van — 's nachts verboden	10

	Blz.
WATER.—Zie <i>Goudwet</i> .	
WATERRECHTEN.	
Verleenen van — in geval er geen regulaties voor Delvers-Comité zijn . . .	148
WATER-REGULATIËN.	
Regeering gemachtigd — te maken . . .	152
WATERBERG.	
Lijn tusschen Zoutpansberg en Waterberg vastgesteld	74
WATERVAL.	
Aanleg van — als dorp	145
WEDUWE.	
Van Consul-Generaal van Matabeleland	158
Van J. J. Meintjes.—Uitkeering aan —	139
» Pensioen —	160
Van gesneuvelden gerechtigd tot pensioen	10 13
WEESHEER.	
Plichten van — onder Pensioenwet No. 6, 1888	42 13
WEGEN.	
Uitvoerende Raad beschikt over	88
Afsluiten en belemmeren van publieke —, Wet No. 4, 1889	88 90
Afsluiten van publieke — door hekken	89
Hekken.—Grootte van	89 91
» Hoe gesloten	89
» Reizigers moeten weder — toeluiten	90
» Wanneer — weggenomen kunnen worden	89
Boete wegens overtreding van Wet	89
Doorndraad.—Gebruik van — belet	84
Wet omtrent het maken en onderhouden van —, Wet No. 7, 1889	97
Recht van Regeering gruis enz. te nemen	97
Recht van eigenaar plek aan te wijzen voor uithalen van benodigde materialen	97
Recht.—Arbitrage bij verschil	97
» Vergoeding aan eigenaar, § 4	97
» » Arbitrage bij verschil	97
» Welke klippen niet kunnen weggenomen worden	97
Hij, die het maken van wegen belemmert; moet kosten betalen	97
WERKTUIG.	
Bezit van breek-werktuigen verboden	10
WETTEN.—Zie <i>Grondwet</i> .	

WIJN.	
Verkoop van —, Wet No. 11, 1888.— <i>Drankwet</i>	34
WINKEL-LICENTIE.	
Vereischte volgens grootte van grond voor	126
WITWATERSRAND GOUDVELDEN.	
Plaatsen gebracht onder jurisdictie van ambtenaren van	166
WOONHUIS.	
Oprichten van — op Goudvelden	126
ZOEKERS-CLAIMS.—Zie <i>Goudwet</i> .	
ZOEKEN.—Zie <i>Goudwet</i>	22 103 104
ZONDAGSWET (Wet No. 2, 1888).	
Strafbepaling voor schending van Zon- dagswet	3 5
Zondagsschending. — Bepaling regelende wat Zondagsschending is	3
Goederen waarmede overtreding gepleegd wordt, kunnen in beslag genomen worden	3
Verrichtingen welke op Zondag zijn toe- gelaten	4
Contractanten der Regeering kunnen be- volen worden op Zondag te leveren	4
Marktmeesters. — Wanneer schuldig aan overtreding	4
Biljartkamers.—Strafbepaling voor hou- ders van — wegens schending van Zondagswet	4
Macht van Landdrosten, enz. om spel op Zondagen tegen te gaan	4
Jurisdictie in zaken van overtreding van Zondagswet	5
Aanbrenger.—Regeering welk deel van boete aanbrenger toekomt	5
ZONDAGEN.	
Geen markt te worden gehouden	15
Geen afpennen op	122
Verkoop van drank	37
ZOUTPANSBERG.	
Besluit omtrent occupatie van grond te — voor burgeressen	40
Lijn vastgesteld tusschen Waterberg en	74
ZULULAND.	
Onderdanen der Z.-A. Republiek verboden zich te mengen in de onlusten in	78

BLADWIJZER OP DE GRONDWET.

	Art.
AANSTELLING.	
Van Landsambtenaren	68
ADMINISTRATIE.	
Kosten van plaatselijke... ..	143
ADMINISTRATIEVE MACHT	136 137
AFDEELINGEN.	
Van wijken	138
AFSCHRIFT.	
Processtukken	129
AMBTENAREN. —Zie landsambtenaren.	
AMBTSBRIEVEN.	
Moeten ten spoedigste beantwoord worden door ambte- naren	145
Van Staatspresident worden ook door Staatssecretaris geteekend. Deze is mede verantwoordelijk	87
APPËL.	
Securiteit voor... ..	128
ARTILLERIE	94
AUDITEUR.	
Is hoofdambtenaar	63
BASTAARDEN.	
Niet toegelaten in Volksvergadering	28
BEGROOTING.	
Jaarlijksche begrootingswet te worden gepasseerd ...	10
Plaatselijke	143
Voorziet in kosten van Landspolitie en Artillerie ...	94
Van districten... ..	142
Staatspresident zorgt voor	71
BEKENDMAKING.	
Van voorgestelde wetten	12 44
Van aangenomen wet	65
BELASTINGEN.	
Door districtsraad te heffen	142
Door stad of dorp te heffen	143
Dubbele — wordt voor onbewoond grondeigendom be- taald door buiten de Republiek wonende	152
Geregeld door wet... ..	150 153
Mogen niet watergeldten bevatten	153
Waar te voldoen	155
BERAADSLAGING.	
Wijze van — in den Volksraad	39
Wijze van — over voorgestelde wetten	43
BESCHERMING.	
Van persoon en goed	6
Van Staat	11
BESLUITEN.	
Van Uitvoerenden Raad worden door Staatspresident en Staatssecretaris geteekend	87
Wanneer vroegere — buiten werking zijn	159

	Art.
BESTUUR.	
Inlandsch	130
BLANKEN EN KLEURLINGEN.	
Niet gelijk gesteld... ..	9
BODE.	
Landdrost stelt — voor Volksraad aan	53
BOETEN.	
Door Volksraad opgelegd. Hoe geïnd	54 55
BONDGENOOTSCHAP.	
Goedgekeurd door Volksraad	24
Wanneer goedgekeurd door Commandant-Generaal en Krijgsraad... ..	25
BRIEFWISSELING.	
Met vreemde Mogendheden wordt door Uitv. Raad ge- voerd en door Staatspresident en Staatssecretaris geteekend	79
BRIEVEN.—Zie ambtsbrieven.	
BUIT	114
BURGEMEESTER	143
BURGERMACHT.	
Wordt opgeroepen in oorlogstijd en bij onlusten... ..	94
BURGERS.	
Stemgerechtigde — voor keuze van officieren... ..	98
COMMANDANTEN.	
Zijn officier	97
Hoe gekozen	98
Tijd van dienst	99
Slechts één — voor ieder district	100
Plichten van	96 102 103 107 108 112 113 139
COMMANDANT-GENERAAL.	
Wanneer — tractaat sluit	25
Legt eed af voor Volksraad... ..	47 90 105
Hoe ontzet uit zijn ambt	49
Moet aanwezig zijn in Uitvoerenden Raad bij beslissing over krijgczaken	66
Is lid van den Uitvoerenden Raad	82 88 110
Wordt gekozen voor 10 jaar	88 99
Vereischten voor	88
Is officier	97
Kan afgezet worden	99
Ontvangt bericht van aanstelling van Uitv. Raad	98
Plichten van	96 102 108
Heeft opperbevel over leger. Wanneer	102
Heeft in het veld oppertoezicht over krijgsmunitie De Staatspresident, de — en de aangrenzende comman- danten bepalen districtsgrenzen... ..	111 96
COMMANDO	102 103
DIENSTEN (algemeene).	
Te worden beloond	18
DISTRICTEN	96 138
DISTRICT.	
Draagt kosten van districtsraad	142
DISTRICTSRADEN.	
Hoe gekozen en aantal leden	140
DISTRICTSRAAD.	
Maakt eigen begrooting, doet rekenschap van gehouden beheer	142

	Art.
DISTRICTSRADEN.	
Werkkring van	141
DISTRICTSRAAD.	
Wanneer — belastingen kan heffen	142
DOODVONNIS.	
Eenparig bekrachtigd door Uitvoerenden Raad	84
DORPEN	138
DORPSBESTUUR	140 143
DRUKKER.	
Wanneer verantwoordelijk	19
DRUKPERS.	
Vrijheid van — onder zekere voorwaarden toegestaan	19
EED.	
Van Volksraadsleden	37
" Staatspresident	81
" Officiëren (assistent-veldcornetten, veldcornetten en commandanten	106
" Landdrosten	124
" Jurieleden	125
" Staatspresident afgelegd voor Volksraadsvergadering	46
" Leden van den Uitvoerenden Raad afgelegd voor Volksraadsvergadering	47 90
" Commandant-Generaal afgelegd voor Volksraads- vergadering... ..	40 90 105 106
" Staatssecretaris	91
EIGENAARS.	
Van gronden en plaatsen kunnen landmeter gebruiken	157
EIGENDOM.	
Van gronden en plaatsen gewaarborgd	151
Van den Staat... ..	7
EVANGELIUM.	
Uitbreiding van	8
GEKLEURDEN.—Zie kleurlingen.	
GEKWETSTEN.	
Voorziening voor	114
GELOOF.	
Behoud van	8
GELDMIDDELEN.	
Van den Staat... ..	150
GELIJKSTELLING.	
Geen — tusschen blanken en kleurlingen	9
GERECHTSHOF.	
Voor — mogen geen zaken waargenomen worden door landsambtenaren	158
GERECHTSHOVEN.—Zie hoven.	
GEZAG.	
Hoogste — bij Volkeraad	24
GEZWORENEN.	
Door volk met zekere rechtsmacht bekleed	15
Vereischten voor	119
Hoe opgeroepen	120
Boete voor — welke niet verschijnt	123
Eed voor	125
GOED.	
Bescherming van persoon en	6
GOUVERNEMENT.	
Kan wegen over plaatsen proclameeren	151
Zetel van	17

	Art.
GRATIE.	
Recht van... .. .	10
GRENZEN.	
Bekendmaking van... .. .	5
GROND.	
Eigendom van — gewaarborgd	151
Transport van	154
Onbewoonde — toebehoorende aan buiten de Republiek wonenden	152
GRONDEN.	
Onuitgegeven	7
GRONDGEBIED.	
Ongeschonden te worden bezeten	5
Open voor vreemdeling	6
Onuitgegeven gronden binnen	7
Hoe verdeeld	138
HANDHAVING.	
Van orde. Zie orde.	
HEERENRECHTEN.	
Wanneer verschuldigd	154
HEIDENEN.	
Evangelisatie onder	8
HOF.	
Speciaal — voor President, leden van den Uitv. Raad en Commandant-Generaal	49 92
Hoe ingericht	61
HOOFD VAN MIJNWEZEN.	
Is Hoofdamtenaar... .. .	83
HOOFD VAN PUBLIEKE WERKEN.	
Is Hoofdamtenaar... .. .	83
HOOFDAMBTENAREN.	
Wanneer — stem hebben in Uitvoerenden Raad	82
Wie zijn	88
HOOFDDIRECTEUR VAN TELEGRAAFDIENST.	
Is Hoofdamtenaar... .. .	83
HOOFDPLAATS	
Der Republiek is Potchefstroom	17
HOOFDRECHTER EN STRAFRECHTERS.	
Moeten gepromoveerd zijn	115
HOOGGERECHTSHOF	115
Volk stelt rechterlijke macht in handen van	13
HOVEN.	
Doen zoo spoedig mogelijk uitspraak	115 134
Zittingen van	131
INKOMSTEN.	
Van den Staat geregeld door wet	150
INSPECTEURS.	
Van plaatsen	157
INSPECTIE.	
Van requestplaatsen	156 157
INVORDERING.	
Van boeten door Volksraad opgelegd, geschiedt door Landdrosten	53
INWONERS.	
Ingeschreven bij Veldkornetten... .. .	146
JURIE.—Zie gezworenen.	

	Art.
KANONNEN.	
Oppertoezicht op — berust bij Staatspresident en Uitvoerenden Raad	78
KIESRECHTEN.	
Der burgers	29 56 98 116 140
KLEURLINGEN.	
Maken deel uit van krijgsmacht	92
Niet gelijk gesteld met blanken... ..	9
Niet toegelaten in Volksvergadering	28
Wie weerbare — zijn	95
KRÛITMAGAZIJN.	
Oppertoezicht op — berust bij Staatspresident en Uitvoerenden Raad	78
KRIJGSDIENST.	
Evenredig verdeeld	109
KRIJGSMACHT.	
Door volk belast met handhaving van orde... ..	14
Samenstelling van	93
Wanneer opgeroepen	101
KRIJGSRAAD.	
Bevoegdheid van — in dreigend gevaar	25
LANDSAMBTEENAAR.	
Niet verkiesbaar voor Volksraad	28
Mag slechts eigen zaak in gerechtshof verdedigen ...	158
LANDSAMBTEENAREN.	
Kunnen door Staatspresident gestuit worden, worden voorloopig door hem aangesteld	76
Vertegenwoordigers van volk zijn geen	27
Ondergeschikt aan Staatspresident	57
Moeten zijn stemgerechtigde burgers of goede getuig-schriften overleggen	68
Belast met finantiën moeten borgstellen... ..	68
Ontvangen instructie van Staatspresident, deze zweert hen in of laat hen inzweren en onderteekent hun aanstelling	77
Plichten van — met betrekking tot ambtsbrieven ...	145
LANDDROST.	
Van Pretoria	17 117
Van district waar Volksraad vergadert, benoemt Veldkornet om orde te bewaren en stelt een bode aan ...	52 53
Uit boeten door Volksraad opgelegd	55
Moet borg stellen	118
Kan geschorst worden	132
Kan zijn klerk schoorsen	132
Kan nieuwen klerk aanstellen en inzweren	132
Is bestuurder van zijn district	139
Is voorzitter van districtsraad	140
LANDDROSTEN.	
Ontvangen kiesloten bij verkiezing van officieren, verdere instructies	98
Door volk bekleed met rechterlijke macht	15 115
Ontvang en driemaandelijksch verslag van veldkornetten	107
Geven volgens wet bevelen aan Commandanten en Veldkornetten	112 139
Hoe aangesteld... ..	116 121 122
Vereischen voor	116
Eed voor	124
Geven en onderteekenen licenties voor tochtgangers ...	147
Wanneer — belast zijn met toezicht op stad of dorp en ondergeschikte ambtenaren	149
LANDDROSTHOF.	
Zitting van	131

	Art.
LANDDROSTKANTOREN.	
Belastingen betaalbaar op	155
Zoo mogelijk eenmaal 's jaars opgenomen door Staats- president en lid van Uitv. Raad	75
LANDDROSTKLERK.	
Kan door Landdrost geschorst worden	132
Houdt een register van zaken	135
LANDMETER-GENERAAL.	
Is Hoofdambtenaar... ..	83
LANDMETERS.	
Kunnen plaatsen opmeten	157
LANDSPOLITIE.—Zie Politie.	
LICENTIE.	
Voor tochtgangers	147
LIJFSTRAFFEN.	
Welke de — zijn	127
NAAM.	
Van den Staat... ..	1
NATURELLEN,	
Superintendent van — is lid van Uitv. Raad, ex-officio	82
NOTULENHOUDER.	
Van Uitvoerenden Raad is ex-officio lid er van... ..	82
OFFICIER.	
Niet verkiesbaar tot Volksraadslid	28
Wie zijn	97
OFFICIEREN.	
Beëdigd door Staatspresident	105
ONAFHANKELIJKHEID.	
Van Volk der Z.-A. Republiek	3 11
ONDERWIJZERS	21
ONSCHENDBAARHEID.	
Van Staat... ..	3 11
ONUITGEGEVENE.	
Plaatsen en gronden	7
ONVERMOGENDEN.	
Kunnen verlof bekomen voor niet te procedeeën ...	130
OORLOG.	
Maatregelen tot voeren van ... .. 22 93 en v.	
Verklaard door Staatspresident... .. 66 67 84	
OORLOGSVERKLARING.	
Wordt eenstemmig door Uitv. Raad bekrachtigd... ..	84
OORLOGSWET	23 24 25 66 103
OPENBARE WERKEN.	
Zorg hiervan opgedragen aan Staatspresident	78
OPROEPING.	
Van Volksraadsliden geschiedt schriftelijk, drie weken voor opening	74
ORDE.	
Handhaving van	14 52 102 103
PERSOON.	
Bescherming van	6
PLAATSEN.	
Eigendom van — gewaarborgd	151
Voor onbewoonde — toebehoorende aan buiten de Re- publiek wonenden wordt dubbel belasting betaald	152
Tijd van transport, betaling heerenrechten, inrichting akte	154

	Art.
Ongeïnspecteerde	156 157
Onuitgegevene... ..	7
POLITIE.	
Door volk belast met handhaving der orde	14
Algemeene lands-	94
POSTMEESTER-GENERAAL.	
Is Hoofdambtenaar... ..	83
POSTWEZEN.	
Zorg hiervan opgedragen aan Staatspresident	78
POTSCHEFSTROOM.	
Is hoofdplaats der Republiek	17
PRESIDENT.—Zie sub Staatspresident.	
PRETORIA.	
Zetel van Gouvernement	17
PROCEDEEREN.	
Voor niet	130
In appèl	128
PUBLICATIES.	
Worden gedaan in <i>Staatscourant</i>	144
Door Veldkornetten bekend gemaakt	144
PUBLIEK.	
Betaalt geen watergelden	153
QUORUM.	
Van Uitvoerenden Raad	86
RAAD.	
Beschuldigingen tegen Uitvoerenden	31 92
Leden van Uitvoerenden — leggen eed af voor Volksraad	47
Hoe leden van Uitvoerenden — worden afgezet	49
Uitvoerende — neemt mede kennis van oorlogswet, enz.	66 67
Uitvoerende — heeft met Staatspresident oppertoezicht op kanonnen en kruitmagazijnen	78
Uitvoerende — voert met Staat-president correspondentie met vreemde mogendheden... ..	79
Eén lid van Uitvoerenden — met Staatspresident inspecteert landdrostkantoren	75
Uitvoerende — met Staat'spresident heeft recht v. gratie	80
Uitvoerende — hoe samengesteld	82
Leden van Uitvoerenden — hebben wel zitting, maar geen stem in Volksraad	82
Uitvoerende — wat is een quorum	86
Uitvoerende — heeft Staatspresident als voorzitter ...	84
Uitvoerende — staking van stemmen	84
Uitvoerende — stemt eenparig bij bekrachtiging van oorlogsverklaringen en doodvonnissen	84
Uitvoerende — Zittingen	85
Niet officieele leden van Uitvoerenden — Hun verkiezing, vereischten, zittingstijd, enz.	88
Uitvoerende — ontvangt verkiezingsloten der officieren van landdrosten	98
Uitvoerende — geeft kennis van zijn benoeming aan Commandant-Generaal	99
Uitvoerende — stelt landdrosten aan... ..	116
Uitvoerende — en Staatspresident bevelen administratieve macht	136
Uitvoerende — keurt begrooting en afgesloten rekeningen van districtsraden goed... ..	142
Stads- of Dorps-	143
Uitvoerende — quorum... ..	86
RECHTERLIJKE MACHT.	
Onafhankelijk	57

	Art.
RECHTERS.	
Aangesteld voor leven.....	115
Ontslag van	115
RECHTSPRAAK... ..	115
REGEERINGSVORM... ..	2
REGISTRATEUR VAN AKTEN.	
Is hoofdambtenaar.....	83
REPUBLIEK	2
Hoofdplaats der — is Potchefstroom... ..	17
REQUESTPLAATSEN	156
RONDGAAND HOF... ..	115
SCHOOLONDERWIJZERS	21 69
SECRETARIS VAN VOLKSRAAD	33
Geeft kennis van beboetingen door Volksraad gedaan aan aangewezen Landdrost.....	55
SLAGEN.	
Aan blanken	127
SLAVERNIJ.	
Of slavenhandel	10
STAAT.	
Naam van.....	1
Regeringsvorm van den	2
Eigendommen van den.....	7
Bescherming en verdediging van	11
STAATSCOURANT.	
Bevat alle publicaties	144
STAATSPRESIDENT.	
Verklaart oorlog	66 67
Sluit vrede	66 67
Zorgt voor schoolonderwijs.....	69
Doet verslag aan Volksraad over afgelopen jaar	71
Roept jaarlijks Volksraad bijeen	72
Publiceert lijst van gekozene Volksraadsleden	73
En één lid van den Uitvoerenden Raad bezoeken eenmaal 's jaars landdrostkantoren.....	75
Draagt zorg voor inzweren van landsambtenaren, (ook officieren) geeft hun instructies en onderteekent hun aanstelling	77 105
Regelt algemeenen dienst, postwezen en openbare werken	78
En Uitv. Raad zorgt voor kruitmagazijnen en kanonnen	78
En Uitv. Raad voeren briefwisseling met vreemde mogendheden.....	79
En Staatssecretaris teekenen brieven van vreemde mogendheden, besluiten van Uitvoerenden Raad en ambtsbrieven	79 87
Met Uitvoerenden Raad heeft recht van gratie	80
Is de voorzitter van den Uitvoerenden Raad en heeft beslissende stem	84
Heeft uitvoerende macht	56 82
Hoe gekozen	56
Duur van diensttijd	56
Is herkiesbaar.....	56
Moet 30 jaren oud zijn.....	56
Behoeft op dag van benoeming geen burger te zijn...	56
Moet lid van Protestantsche kerk z n	56
Mag geen ontecrend vonnis tegen zich gehad hebben	56
Is eerste ambtenaar	57
Mag geen handel drijven	58
Zal geen andere betrekkingen waarnemen.	58

	Art.
Mag zonder toestemming van Volksraad niet buitenlands gaan, in sommige gevallen kan Uitvoerende Raad hem verlof geven	58
Wordt ontslagen, hoe en wanneer	49 60 61
Maakt ontwerp-wetten aan algemeen bekend... ..	62
Na deze beoordeeld te hebben	63
Stelt wetten voor	13 62 64
Voert wetten uit	13 65
Maakt wetten bekend	65
Benoemt landsambtenaren onderhevig aan goedkeuring van den Volksraad... ..	13 48 63 76
Legt eed af in vergadering van Volksraad	46 81
Hoe ontzet uit zijn ambt, bijzonder Hof... ..	49 60 92
Beschuldigingen tegen	51 92
Roept in bijzondere gevallen Volksraad bijeen	50 72
Zal, na zich overtuigd te hebben van de gegrondheid eener klacht tegen een lid van den Volksraad op diens verwijdering aandringen	28
Met Uitvoerenden Raad beoordeelt verontschuldigungen van Volksraadsleden	36
Onderzoekt wie schuldig is aan nalatigheid in het bekendstellen van wetten en kennisgevingen	44
Ontvangt van den voorzitter van den Volksraad een afschrift van ieder aangenomen wet... ..	45
Zorgt voor de begroting	70
Heeft macht landsambtenaren te stuiten en voorloopige aanstellingen te doen	76
En 2 leden maken quorum voor Uitvoerenden Raad... ..	86
Met Uitvoerenden Raad bevelen administratieve macht	136
Met Commandant-Generaal en aangrenzende commandanten bepaalt districtsgrenzen... ..	95
Ontvangt verslagen van Commandant-Generaal	108
STAATSPROCEUR.	
Is hoofdambtenaar	83
Belast met publieke vervolging... ..	115
STAATSSECRETARIS.	
Met Staatspresident teekent brieven aan vreemde mogendheden, besluiten van Uitvoerenden Raad en ambtsbrieven	79 87
Mede verantwoordelijk voor door hem geteekende besluiten en brieven... ..	87
Gekozen door Volksraad voor 4 jaren, is herkiesbaar, overige vereischten	89
Legt eed af voor Volksraad, vorm van eed	91
STADSBESTUUR	140 143
STAND.	
Burgerlijke	146
STEDEN	138
STEMRECHT.	
Iedere burger heeft	29
STRAFBEPALING.	
Voor verzuim in 't bekend maken der voorgestelde wetten	44
STRAFFEN.—Zie lijfstraffen.	
Beginselen voor toedienen van	133
SUPERINTENDENT VAN ONDERWIJS.	
Is hoofdambtenaar... ..	83
THESAURIER.	
Is hoofdambtenaar... ..	83
TOCHTGANGERS.	
Mogen niet handelen zonder licentie	147

	Art.
TRACTAAT.	
Vredes-	67
TRACTATEN.	
Worden goedgekeurd door Volksraad	24
In oorlogstijd	25
TRANSPORT.	
Van plaatsen en gronden	154
UITBREIDING.	
Van grondgebied	4
Van Evangelium	
UITGEVER.	
Wanneer verantwoordelijk	19
UITVOERENDE RAAD.—Zie Raad.	
UITVOERENDE MACHT.	
Berust bij Staatspresident	56
VELDKORNET.	
Belast met bewaren van orde gedurende zitting van Volksraad. Hoe benoemd	52
VELDKORNET EN ASSISTENT-.	
Zijn officieren	97
Hoe gekozen	98
Hun opdracht	102 103
Hoe beëdigd	105 106
VELDKORNETSCHAPPEN	96
VELDKORNETTEN.	
Doen verslag over hun district... ..	107
Houden lijst van dienstplichtigen	109
Voldoen aan bevelen van Landdrost	112 113 139
Handhaven de orde	102
Trachten geschillen onder hun burgers te schikken ...	126
Maken publicaties bekend	144
Zorgen voor burgerlijken stand... ..	146
VERDEDIGING.	
Van Staat... ..	11
VERKIEZING.	
Van Volksraadsleden	28 29 30 32
VESTIGING.	
In onbewoonde streken geschiedt met verlof van Gou- vernement... ..	148
VICE-PRESIDENT.	
Door wie benoemd... ..	59
Gevallen wanneer — optreedt	59
VOLK.	
Als vrij en onafhankelijk erkend	3
Verlangt geen uitbreiding van grondgebied	4
Wil grondgebied ongeschonden bezitten... ..	5
Wil vrijheid	8
Laat uitbreiding van Evangelium toe	8
Duldt geen slavenhandel	10
Wil geen gelijkstelling met gekleurden... ..	9
Beschermt en verdedigt Staat	11
Stelt wetgeving in handen van Volksraad	12 26
Heeft 3 maanden om over nieuwe wet te oordeelen... ..	12 44
Draagt voorstelling, uitvoering van wetten op aan Staats- president	13
Vertrouwt handhaving der orde aan krijgsmacht en politie... ..	14
Stelt rechterlijke macht in handen van Hooggerechtshof Landdrosten, gezworenen, enz.	15
Ontvangt van Volksraad een jaarlijksehe begrooting... ..	16

	Art.
VOLKSRAAD.	
Keurt goed heffen van belastingen door districtsraden	142
Vergadert in Raadszaal... ..	50
" jaarlijks 1sten Maandag van Mei	50
" wanneer Staatspresident bijeenroeft	50
" gedurende zittingsuren	50
Wordt geopend en gesloten met gebed	50
Is hoogste gezag	12 26
Keurt de benoeming van alle landsambtenaren goed...	13
Legt aan volk jaarlijks een begrooting voor	16
Beoordeelt zekere overtredingen	54
Keurt tractaten goed	24
Benoemt zijn secretaris... ..	33
Gedurende zitting orde bewaard door Veldkornet	52
Keurt vredetractaat	67
Vergadert met open deuren... ..	42
Komt bijeen in geval van art. 49	49
VOLKSRAADSLEDEN.	
Moeten tot Protestantsche kerk behooren	20
Geen landsambtenaren	27
Hun getal... ..	28
Vereischten voor	28
Hoe gekozen	29
Gekozen voor 4 jaar	29
Ontvangen voor verkiezing uitnoodiging... ..	30
Kunnen ander district vertegenwoordigen	30
Zijn herkiesbaar	32
Treden periodiek af	32
Worden schriftelijk opgeroepen, 3 weken voor opening	74
Moeten aanwezig zijn in vergadering	34
Wanneer — niet behoeven te verschijnen in vergadering	35
Zenden hun verontschuldiging aan	36
Leggen eed af... ..	37
Vrij van Landsdiensten... ..	41
Ontvangen vergoeding voor verblijf... ..	41
VONNIS.	
Zoo spoedig mogelijk gegeven	115 134
Wordt in openbaar uitgesproken	129
Hoe ten uitvoer gelegd... ..	127
VOORZITTER.	
Van Volksraad verantwoordelijk voor nakoming van bepalingen van art. 50... ..	51
Van Volksraad, hoe gekozen	33
" " sluit zitting	40
" " kan in Volksraad vragen stellen aan niet leden	42
" " brengt voorgestelde wetten in beraadslaging... ..	43
" " zendt aangenomen wetsontwerp aan Staatspresident	45
" " roept deze bijeen ingeval van art. 49	49
VREDE.	
Gemaakt door Staatspresident	66
VREDESTRAKTAAT.	
Moet goedgekeurd worden door Volksraad	67
VREEMDELING.	
Grondgebied staat open voor	6
VIJANDELIJKE INVAL.	
Bij — verleent ieder hulp	23
VRIJHEID.	
Van drukpers	19
Van vreemdelingen... ..	6
Volk eischt	8

	Art.
WATERGELDEN.	
Worden niet van publiek gevorderd... .. .	153
WEDUWE.	
Van gesneuvelde heeft aanspraak op oorlogsbuit ...	114
WEERBARE KLEURLINGEN	95
WEERBARE MANNEN.	
Wie — zijn... .. .	95
WEESHEER.	
Is hoofdambtenaar... .. .	83
WEEZEN.	
Van gesneuvelden hebben aanspraak op oorlogsbuit...	114
WEGRECHT.	
Over plaatsen	151
WET.	
Kan plichten aan districtsraden opleggen	141
Regelt inkomsten van Staat en belastingen	150
Regelt belastingen voor ieder erf op dorp	153
Erkent stads- en dorpsbestuur	143
Keurt plaatselijke belasting goed	143
Wanneer vroegere — buiten werking zijn	159
Volk heeft 3 maanden te oordeelen over nieuwe... .. .	12
Welke niet kan uitgesteld worden	12
Uitvoering en voorstelling van — aan Staatspresident	13 65
Bekendmaking van voorgestelde	44 62
Voorstel van — eerst beoordeeld door Staatspresident	
en Uitvoerenden Raad	63
Voorstel van — door Volksraad aangenomen wordt den	
Staatspresident gestuurd; deze zorgt voor uitvoering	65
Voorstel van — door Staatspresident aan Volksraad	
gestuurd	63
Bepaalt welke ambtenaren administratieve macht hebben	137
WETGEVING.	
In handen van Volksraad	12 26
WIJKEN	138
ZETEL.	
Van Gouvernement is te Pretoria... .. .	17
ZITTINGEN.	
Van Volk raad... .. .	40
Van Uitvoerenden Raad	85
Der Gerechtshoven... .. .	131
ZITTINGSTIJD.	
Van Volksraadsleden	29

ERRATUM.

Op pagina 181 luidt de kanteekening van art. 59, (oud 64) van de Grondwet als volgt: «Oudste lid van Uitvoerenden Raad treedt op in geval van dood, ontslag, enz. van den Staatspresident». Lees hiervoor:

«*De Vice-President* treedt op in geval van dood ontslag, enz. van den Staatspresident».
